

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

Deseto poročilo o državnih pomočeh v Sloveniji

(za leta 2005, 2006 in 2007)

**Ljubljana,
december 2008**

KAZALO

UVOD	6
METODOLOŠKA POJASNILA	7
<i>Pravna podlaga</i>	7
<i>Zajetje podatkov</i>	7
<i>Prikaz podatkov</i>	8
<i>Definicije in pojasnila</i>	8
<i>Vsebina</i>	8
POVZETEK POROČILA	9
I. CELOTEN OBSEG DRŽAVNIH POMOČI	11
1.1. Primerjava z osnovnimi makroekonomskimi kazalci	11
1.2. Primerjava s članicami Evropske skupnosti	12
1.3 Pregled državnih pomoči po kategorijah	14
II. PORAZDELITEV DRŽAVNIH POMOČI PO REGIJAH	19
2.1. Obseg državnih pomoči v Sloveniji po statističnih regijah	19
2.2. Primerjava z bruto domačim proizvodom	21
III. POMOČ V SEKTORJU INDUSTRIJA IN STORITVE	23
3.1. Obseg in trend	23
3.2. Horizontalni cilji	24
3.2.1. Raziskave in razvoj	25
3.2.2. Varstvo okolja in varčevanje z energijo	26
3.2.3. Mala in srednje velika podjetja	26
3.2.4. Zaposlovanje in usposabljanje	27
3.2.5. Regionalni cilji	28
3.2.6. Kultura	29
3.3. Spreminjajoči se trendi horizontalnih ciljev	30
3.4. Posebni sektorji	32
3.4.1. Transport	33
3.4.2. Premogovništvo	34
3.4.3. Reševanje in prestrukturiranje	34
IV. POMOČ V KMETIJSTVU in RIBIŠTVU	35
4.1. Kmetijstvo	35
4.2. Ribištvo	36
V. INTENZIVNOST DODELJENIH POMOČI	37
5.1. Vrednost investicije	37

5.2. Upravičeni stroški	38
VI. POMOČI DODELJENE PO PRAVILU DE MINIMIS	39
VII. PREGLED PO DEJAVNOSTIH	42
VIII. PREGLED DODELJENIH DRŽAVNIH POMOČI PO VELIKOSTI PODJETIJ	44
XI. OCENA USPEŠNOSTI	47
9.1. Razlogi in izhodišča za merjenje uspešnosti	47
9.2. Ocene uspešnosti dodeljenih državnih pomoči	47
PRILOGA 1: Kategorije in instrumenti državnih pomoči	57
PRILOGA 2: Statistični podatki	60
PRILOGA 3: Podrobnejše poročilo o učinkovitosti in uspešnosti dodeljenih državnih pomoči	67

KAZALO TABEL IN SLIK v poročilu

Tabela 1:	Državne pomoči v Sloveniji v letih 2005, 2006 in 2007 v primerjavi z BDP, stroški države in zaposlenostjo	11
Slika 1:	Delež državnih pomoči v BDP v Sloveniji po letih v %	12
Slika 2:	Delež državnih pomoči v BDP v državah EU in v Sloveniji v letu 2006 v %	13
Tabela 2:	Državne pomoči v Sloveniji v primerjavi z EU v letu 2006	13
Tabela 3:	Državne pomoči v Sloveniji po posameznih kategorijah v letih 2005, 2006 in 2007	15
Slika 3:	Primerjava deleža uporabljenih instrumentov državnih pomoči v Sloveniji in v državah EU v letih 2004- 2006, brez kmetijstva, ribištva in transporta	16
Slika 4:	Deleži državnih pomoči po kategorijah glede na celotno državno pomoč v letih 2005, 2006 in 2007	16
Slika 5:	Spreminjanje deležev državnih pomoči znotraj posameznih sektorjev po letih 2005, 2006 in 2007	17
Slika 6:	Deleži državnih pomoči izbranih sektorjev v celotnem BDP v obdobju 2001-2007	17
Slika 7:	Delež dodane vrednosti v izbranih sektorjih v obdobju 2001-2007	18
Slika 8:	Višina in deleži državnih pomoči po regijah v letu 2007, v mio EUR	19
Slika 9:	Povprečna višina dodeljenih državnih pomoči na prebivalca po regijah v obdobju 2002 – 2007, brez državne pomoči dodeljene Slovenskim železnicam	20
Slika 10:	Delež državnih pomoči v Sloveniji po posameznih regijah v letu 2007, brez državne pomoči dodeljene Slovenskim železnicam	20
Slika 11:	Delež državnih pomoči v Sloveniji po posameznih regijah v letih 2003 , 2004 in 2005, brez državne pomoči dodeljene Slovenskim železnicam	21
Slika 12:	Delež državnih pomoči po kohezijskih regijah v letih 2003, 2004 in 2005, v primerjavi z regijskim BDP, brez državnih pomoči dodeljenih Slovenskim železnicam	22
Tabela 4:	Državne pomoči v sektorju industrija in storitve v letih 2005, 2006 in 2007	23
Tabela 5:	Državne pomoči po horizontalnih ciljih v letih 2005, 2006 in 2007	24
Slika 13:	Dodeljene državne pomoči po horizontalnih ciljih v obdobju 2001 – 2007, v mio EUR	24
Slika 14:	Delež državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev v letih 2005 - 2007 in primerjava s povprečnim deležem v državah EU v obdobju 2004 - 2006	25
Tabela 6:	Državne pomoči za zaposlovanje in usposabljanje z deleži celotnih državnih pomoči v letih 2005, 2006 in 2007	27
Slika 15:	Gibanje višine dodeljenih državnih pomoči po regionalnih pravilih v obdobju 1998-2007	29
Slika 16:	Višina državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev v letih 2005, 2006 in 2007 v mio EUR	30
Slika 17:	Deleži državnih pomoči, znotraj horizontalnih ciljev po instrumentih, v letih 2005, 2006 in 2007	30
Slika 18:	Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah v obdobju 2001 -2007	31
Slika 19:	Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah v obdobju 2001 - 2007	31
Tabela 7:	Državne pomoči v posebnih sektorjih v letih 2005, 2006 in 2007	32

Slika 20:	Deleži dodeljenih državnih pomoči v posebnih sektorjih v obdobju 2000 -2007, v %	33
Tabela 8:	Državne pomoči v transportu, primerjalno z dodano vrednostjo in zaposlenostjo v letih 2005, 2006 in 2007	33
Tabela 9:	Državne pomoči v premogovništvu, primerjalno z dodano vrednostjo in zaposlenostjo v letih 2005, 2006 in 2007	34
Tabela 10:	Državne pomoči v kmetijstvu v letih 2005, 2006 in 2007	35
Tabela 11:	Državne pomoči v ribištvi v letih 2005, 2006 in 2007	36
Tabela 12:	Delež državnih pomoči v celotni investiciji v letih 2006 in 2007	37
Tabela 13:	Delež državnih pomoči v upravičenih stroških v primerjavi z maksimalno dovoljenimi za leti 2006 in 2007	38
Tabela 14:	De minimis pomoči v Sloveniji po posameznih kategorijah v obdobju 2001 – 2007 v mio EUR	39
Slika 21:	Višina dodeljenih pomoči po pravilu de minimis po skupini dajalcev po letih v mio EUR	40
Slika 22:	Delež pomoči po pravilu de minimis po kategorijah v obdobju 2002-2007, v %	40
Slika 23:	Dodeljene pomoči po pravilu de minimis po regiji, po letih v mio EUR	41
Tabela 15:	Višina dodeljenih de minimis pomoči po instrumentih v obdobju 2003-2006, v EUR in %	41
Tabela 16:	Državne pomoči po dejavnostih v letih 2005, 2006 in 2007	42
Slika 24:	Deleži dodeljenih državnih pomoči po dejavnostih za leta 2005, 2006 in 2007, v %	43
Slika 25:	Deleži dodeljenih državnih pomoči v dodani vrednosti za posamezno dejavnost za leta 2005, 2006 in 2007, v %	44
Tabela 17:	Pregled dodeljenih državnih pomoči po velikosti podjetij prejemnikov pomoči v obdobju 2005, 2006 in 2007, v %	44
Slika 26:	Gibanje deleža državnih pomoči za MSP in velika podjetja v obdobju 2000-2007, v %	45
Slika 27:	Gibanje višine dodeljenih državnih pomoči po velikosti podjetij v obdobju 2000-2007, v EUR	46
Tabela 18:	Obseg dodeljenih državnih pomoči, razporejen po ocenah uspešnosti za obdobje 2005– 2007	48
Slika 28:	Deleži dodeljenih državnih pomoči po ocenah uspešnosti za obdobje 2002-2007	48
Tabela 19:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za raziskave in razvoj v letih 2005, 2006 in 2007	49
Tabela 20:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za varstvo okolja in varčevanje z energijo v letih 2005, 2006 in 2007	49
Tabela 21:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za srednje velika in mala podjetja v letih 2005, 2006 in 2007	50
Tabela 22:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči v kulturi v letih 2005, 2006 in 2007	51
Tabela 23:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za zaposlovanje v letih 2005, 2006 in 2007	51
Tabela 24:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za usposabljanje v letih 2005, 2006 in 2007	52
Tabela 25:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči po regionalnih ciljih v letih 2005, 2006 in 2007	53
Tabela 26:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči v posebnih sektorjih v letih 2005, 2006 in 2007	54
Tabela 27:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za reševanje in prestrukturiranje v letih v 2005, 2006 in 2007	54
Tabela 28:	Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za namen kmetijstva in ribištva v letih v 2005, 2006 in 2007	55

UVOD

Letno poročilo o državnih pomočeh je analitični pregled dodeljenih državnih pomoči za obdobje zadnjih treh let.

Pričujoče poročilo je deseto tovrstno poročilo doslej, ki zajema podatke za leta 2005, 2006 in 2007. Poročilo temelji na podatkih, ki so bili posredovani s strani upravljavcev državnih pomoči in je pripravljeno skladno z veljavno slovensko zakonodajo, ki povzema ureditev razvrščanja in poročanja v Evropski skupnosti (v nadaljevanju EU).

Poročilo se v skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Ur.l. RS, št. 37/04) predloži v sprejem Vladi RS, le-ta pa ga v 30 dneh po sprejemu predloži Državnemu zboru RS. Z vstopom Republike Slovenije v EU se Evropski komisiji ne posreduje več tovrstno poročilo, pač pa v skladu z Uredbo komisije (EU) št. 794/2004 (z dne 21. aprila 2004) Inventar državnih pomoči. Inventar je posebna, vnaprej predpisana tabelarična oblika s podatki o dodeljenih državnih pomočeh. Na tej osnovi izdelava Evropska Komisija poročilo o državnih pomočeh (Scoreboard) za vsako državo članico in EU v celoti. Nekateri podatki iz tega poročila so uporabljeni za primerjalno analizo.

Evropski svet je v Lizboni in kasneje tudi v Stockholmu poudaril nujnost zmanjševanja državnih pomoči. Evropa mora postati bolj konkurenčna, povečati mora produktivnost in zagotoviti trajnostno rast z več in boljšimi zaposlitvami ter večjo socialno kohezijo. Ti cilji naj bi bili doseženi tudi z zniževanjem ravni državnih pomoči. Državna pomoč namreč lahko ogroža nemoteno delovanje notranjega trga. V mnogih primerih dodeljevanje državnih pomoči celo zmanjšuje gospodarsko blaginjo in oslabi vzpodbude za izboljšanje uspešnosti v podjetjih. Pomoč tako povzroči manj učinkovito možnost preživetja podjetja, zavlačevanje strukturnih sprememb, hkrati pa ovira rast produktivnosti in konkurenčnosti podjetja.

V EU se je nivo državnih pomoči namenjenih industriji in storitvam (brez pomoči kmetijstvu, ribištvu in transportu) v zadnjih šestih letih bistveno znižal. V primerjavi z BDP se je delež državnih pomoči od leta 2001 znižal za 15% ravno tako so se pomoči znižale tudi v absolutnih zneskih. Te pozitivne spremembe so rezultat naslednjih dejstev:

- zadnje šestletno obdobje je bilo obdobju ekonomske rasti, tako so države članice bistveno manj pomoči namenile za reševanje in prestrukturiranje. Tovrstne pomoči so se v zadnjih 6 letih znižale kar za trikrat.
- ravno tako so se močno znižale pomoči namenjene sektorju premogovništva
- trend zmanjševanja pomoči je najbolj opazen pri novih članicah EU, saj so se te države prilagajale in tudi ustrezno prilagodile politiki državnih pomoči, ki jo priporoča EU.

V tem obdobju pa so se najbolj povečale pomoči namenjene varstvu okolja, medtem, ko so ostale vrste pomoči v EU ostale skoraj nespremenjene.

Kot kažejo v nadaljevanju predstavljeni podatki in primerjalna analiza se je Slovenija v tem obdobju ustrezno prilagodila pravnemu redu EU in ima danes povsem primerljiv obseg in strukturo državnih pomoči kot stare države članice.

Skladno s priporočili Evropske Komisije smo v Sloveniji že v letu 2004 začeli z izgradnjo sistema za merjenje uspešnosti in učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči. Vlada RS je sprejela navodilo, ki dajalce državnih pomoči zavezuje k poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in jim daje temeljna in enotna izhodišča za merjenje učinkovitosti le-teh.

Poročilo tako vključuje tudi oceno uspešnosti in učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči za leta 2005, 2006 in 2007. Ta ocena naj bi v postala za dajalce pomoči ena izmed podlag pri procesu odločanja o izvajanju posameznih programov oz. ukrepov. Dajalci državnih pomoči morajo posvetiti temu področju še več pozornosti, saj ocenjujemo, da bodo s tem ustrezno prispevali k

večji uspešnosti in učinkovitosti ter posledično k zmanjšanju državnih pomoči v Republiki Sloveniji.

METODOLOŠKA POJASNILA

Pravna podlaga

Za državo je zelo pomembno, da zagotavlja učinkovito kontrolo nad dodeljevanjem državnih pomoči.

Z namenom ohranitve uspešnega obstoječega sistema spremljanja in v določeni meri nadzora nad dodeljevanjem državnih pomoči, je bil v letu 2004 sprejet *Zakon o spremljanju državnih pomoči* (Ur.l. RS, št. 37/2004 – v nadaljevanju *Zakon*), s katerim se je zagotovila kontinuiteta urejenosti na tem področju.

Področje posredovanja podatkov o državnih pomočeh in poročanja o dodeljenih državnih pomočeh je urejeno z *Uredbo o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu »de minimis«* (Ur.l. RS, št. 61/2004, 22/07) – v nadaljevanju *Uredba*).

V začetku leta 2004 je Vlada RS sprejela *Navodilo za merjenje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči* (sklep št. 401-01/2004-1, z dne 4.3.2004) v nadaljevanju *Navodilo*. To navodilo določa osnove in postopke za ugotavljanje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči kot podlago za oceno uspešnosti izvajanja shem državnih pomoči in individualnih državnih pomoči.

Zajetje podatkov

V poročilu so zajeti podatki o dodeljenih državnih pomočeh za vse prejemnike v Sloveniji. Upravljalci državnih pomoči zbirajo podatke o dodeljenih državnih pomočeh po posameznih prejemnikih v okviru shem ali individualnih državnih pomoči.

Podatki se posredujejo Ministrstvu za finance, kjer se zbirajo in obdelajo. Na Ministrstvu za finance je od leta 1998 dalje vzpostavljena celovita baza podatkov o dodeljenih državnih pomočeh.

V letošnjem poročilu so uporabljeni zadnji revidirani podatki bruto domačega proizvoda (BDP), objavljenega na internetnih straneh *Statističnega urada RS*, ter stroški države, ki so objavljeni v *Biltenu javnih financ 4/2007*. Podatki o regionalnem bruto domačem proizvodu, dodani vrednosti, prebivalstvu in trgu dela so uporabljeni iz *statističnih informacij Statističnega urada RS*.

Kot podlago za napovedi in primerjave trendov med EU in Slovenijo smo uporabili State Aid Scoreboard¹ za leto 2006 (pripravljeno 13.12.2007).

Podatki o višinah državnih pomoči so prikazani v EUR in so za leto 2005 in 2006 preračunani po povprečnem letnem tečaju Banke Slovenije.

¹ State aid Scoreboard autumn 2007, 13.12.2007

Prikaz podatkov

V skladu z Uredbo posamezni dajalci poročajo o dodeljenih državnih pomočeh po kategorijah in namenih in glede na instrument dodelitve državne pomoči. Podrobnejša opredelitev kategorij in instrumentov je predstavljena v *Prilogi 1* tega poročila.

Poročilo vsebuje združene podatke po kategorijah, namenih in instrumentih državnih pomoči v posameznem letu. Pri pregledu tega poročila je potrebno upoštevati, da so v poročilu zajeta le tista javna sredstva, ki skladno s 87. členom *Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti* predstavljajo državno pomoč. Posebej pa so prikazane pomoči, ki so bile dodeljene po pravilu *de minimis*, ki se ne prištevajo k celotnim državnim pomočem, njihov delež pa iz leta v leto narašča.

Ne glede na to, da poročilo prikazuje državne pomoči za leta 2005, 2006 in 2007, pa smo za prikaz trendov uporabili podatke od leta 2000 dalje.

Definicije in pojasnila

Državne pomoči so izdatki in zmanjšani prejemki države oziroma občine, ki pomenijo korist za prejemnika pomoči in mu tako zagotavljajo prednost pred konkurenti ter vplivajo na trg med državami članicami. Namenjeni so za financiranje in sofinanciranje programov v subjektih, ki se ukvarjajo s tržno proizvodnjo blaga in storitev, z namenom zagotavljanja določene konkurenčne prednosti, kot to opredeljuje 87. člen *Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti*.

Državne pomoči so opredeljene kot individualne - namenjene so določenemu in vnaprej znanemu prejemniku ali kot splošne sheme državnih pomoči – prejemniki vnaprej niso znani in so opredeljeni le na splošno.

Državna pomoč je v Sloveniji dodeljena iz proračunskih **virov** v različnih oblikah, pri čemer so instrumenti lahko neposredni (npr. dotacije, ugodna posojila,...) ali posredni (preko zmanjšanih prihodkov proračuna). Viri sredstev pa so domači in tuji.

V Zakonu so v 4. členu **dajalci** pomoči opredeljeni kot vse institucionalne enote, ki so v skladu s statističnimi predpisi opredeljene v sektorju država.

Dejanski **prejemniki** državnih pomoči so pravne osebe, ne glede na pravni status, organizacijo ali lastništvo, ter fizične osebe, ki se ukvarjajo s tržno proizvodnjo blaga in storitev.

Pomoči po pravilu **»de minimis«** so pomoči, ki zaradi svoje višine ne izkrivljajo ali ogrožajo konkurence in ne predstavljajo državne pomoči, kot je to opredeljevala Uredba Komisije (ES) št. 69/2001 o uporabi 87. in 88. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za državno pomoč »de minimis«. Pri tej vrsti pomoči skupni znesek pomoči ne sme preseči zneska 100.000 EUR v obdobju treh proračunskih let od zadnjega prejema takšne pomoči, ne glede na obliko ali namen pomoči. Od 1.1.2007 dalje velja na tem področju nova Uredba Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006, ki med drugimi spremembami povečuje omejitve zgornje dovoljene meje pomoči na 200.000 EUR.

Vsebinska

Poročilo zajema leta 2005, 2006 in 2007 in je razdeljeno na **devet** delov.

V *prvem delu* prikazuje podatke o celotnih državnih pomočeh v letih 2005, 2006 in 2007 v skupnem znesku, po posameznih kategorijah in po instrumentih. Podatki o višini državnih pomoči so prikazani v EUR tako v absolutni vrednosti, kot v relativnih razmerjih. *Drugi del*

predstavlja podrobnejši prikaz dodeljenih državnih pomoči po statističnih regijah. *Tretji del* je namenjen industriji in storitvam, ki zavzemajo pomemben delež v strukturi državnih pomoči. Ta kategorija vključuje horizontalne cilje in posebne sektorje. *Četrty del* je namenjen pomočem, ki so bile dodeljene v kmetijstvu in ribištvu. V poročilo smo kot *peti del* dodali pregled podatkov o višini oz. deležu upravičenih stroškov, ki so sofinancirani z državnimi pomočmi. *Šesti del* prikazuje pregled dodeljenih pomoči po pravilu »de minimis«. V *sedmem delu* so državne pomoči razvrščene po dejavnostih, v *osmem delu* je v letošnjem poročilu dodan pregled porazdelitve dodeljenih pomoči glede na velikost prejemnika pomoči (podjetja). V *devetem delu* je prikazana ocena uspešnosti dodeljenih pomoči po posameznih shemah oziroma individualnih pomočeh.

Kategorije državnih pomoči, instrumenti, vrste podatkov, viri in metode zbiranja podatkov so podrobneje opredeljeni v *Prilogi 1*, statistični podatki pa v *Prilogi 2*.

POVZETEK POROČILA

Državne pomoči v Sloveniji so v letu 2007 v primerjavi z letom 2005 ostale skoraj nespremenjene, v primerjavi z letom 2006 pa so se znižale za 3,2%. Delež državnih pomoči v bruto domačem proizvodu je v letu 2005 prvič padel pod 1%, v letu 2006 se je še nekoliko znižal na 0,91% BDP, v letu 2007 pa državne pomoči predstavljajo 0,80% BDP. S primerjavo državnih pomoči kot deleža v bruto domačem proizvodu je v daljšem časovnem obdobju opazen trend zmanjševanja državnih pomoči, saj se je delež od leta 1997, ko je znašal 2,76%, v primerjavi z letom 2007, ko je znašal 0,80%, zmanjšal za več kot trikrat.

V letu 2006 so državne pomoči vseh članic EU, z izključitvijo železniškega sektorja, predstavljale 0,6% BDP. Deleži posameznih držav članic pa se med seboj zelo razlikujejo. Manj kot 0,4% BDP državnih pomoči imajo Belgija, Grčija, Italija, Luksemburg, Nizozemska in Velika Britanija, več kot 1% pa Latvija, Madžarska, Malta, Finska in Švedska. Finska in Latvija imata velik delež državnih pomoči zaradi kmetijstva, ki predstavlja kar 75% vseh državnih pomoči v tej državi. Švedska ima visok delež državnih pomoči predvsem zaradi pomoči, ki jih dodeljuje za varstvo okolja in varčevanje z energijo, saj tovrstne pomoči dosegajo več kot 85% vseh državnih pomoči v tej državi.

Delež državnih pomoči v BDP kaže splošno ekonomsko situacijo v posamezni državi članici. Pri primerjavi teh deležev med državami članicami je potrebno primerjati večletno obdobje, saj države, ki imajo relativno visoko gospodarsko rast, lahko teoretično demonstrirajo nizek delež državnih pomoči v BDP za posamezno leto.

Evropska Komisija običajno primerja podatke o dodeljenih državnih pomočeh po državah članicah brez pomoči, ki so bile dodeljene kmetijskemu, ribiškemu in transportnemu sektorju. V celotnem obsegu dodeljenih državnih pomoči je imela v letu 2006 največji delež Nemčija, saj je dodelila kar 30,3% vseh pomoči v EU. Tudi njen delež državnih pomoči v BDP je dokaj visok (0,87%), kar je bistveno več od povprečja EU (0,58%). Med državami članicami, ki imajo velik delež državnih pomoči v BDP je tudi Švedska (1,15%), ki večino pomoči dodeljuje za namen varstva okolja in učinkovito rabo energije, ter Ciper (1%), Malta (2,29%) in Madžarska (1,57%), kjer pa večina pomoči predstavlja ukrepe tranzicije, ki so časovno omejeni. Več kot 52% vseh držav članic ima delež državnih pomoči nižji od 0,40% BDP. Slovenija je v letu 2006 še vedno nekoliko nad povprečjem BDP EU-25, saj je delež državnih pomoči v letu 2006 znašal 0,49% BDP, v letu 2007 pa je pod povprečjem saj znaša 0,34% BDP. Tudi v primerjavi z 10 novimi članicami, kjer so državne pomoči v povprečju dosegle 0,52% BDP, je Slovenija pod tem povprečjem.

Med posameznimi kategorijami državnih pomoči v Sloveniji so v obdobju 2005 do 2007 še vedno prevladovali državne pomoči namenjene kmetijstvu in ribištvu (37,66% vseh pomoči v letu 2007).

Delež državnih pomoči **za horizontalne cilje** se po dveh letih rasti zopet znižal. V primerjavi z letom 2006 za 19,5%, v primerjavi z letom 2005 pa za 7,5% in predstavlja v letu 2007 38,85% vseh pomoči. V strukturi pomoči za horizontalne cilje imajo v letu 2007, tako kot v predhodnem letu, še vedno največji delež regionalne pomoči (38,10%). Te pomoči so v zadnjih štirih letih močno porasle in v strukturi celotnih državnih pomoči predstavljajo 14,8% vseh pomoči. Pomoči, namenjene malim in srednje velikim podjetjem (*v nadaljevanju MSP*) so v zadnjem letu najbolj padle in predstavljajo v strukturi horizontalnih ciljev le 2,74%, v celotni strukturi državnih pomoči pa 1,06% dodeljenih državnih pomoči. Razlog za znižanje pomoči na teh področjih je nepravočasna priprava shem državnih pomoči, saj se je večina novih programov začela realizirati šele konec leta 2007 oziroma v začetku leta 2008. Zaradi tega pa je opazen bistven porast de minimis pomoči ravno na področjih, kjer je pri državnih pomočeh opazen padec (MSP, zaposlovanje). V primerjavi z letom 2006 so narasle pomoči za raziskave in razvoj (za 12,7%), pri varstvu okolja so se le te povečale za šestkrat zaradi nove sheme državnih pomoči, podvojile pa so se tudi pomoči za usposabljanje. Vse ostale pomoči, ki jih prištevamo med horizontalne cilje so se v letu 2007 znižale.

Državne pomoči **v posebnih sektorjih** so se v zadnjih dveh letih zopet povečale, vendar so še vedno nižje kot v obdobju 2000 do 2004. Pomoči, dodeljene posebnim sektorjem, so v letu 2004 namreč dosegle najvišji delež pomoči v obdobju, ko spremljamo državne pomoči. V vseh treh letih pa je delež teh pomoči v BDP ostal nespremenjen (0,19% BDP). K povečanju pomoči dodeljenih v posebnih sektorjih prevladujejo pomoči namenjene železnici (70% pomoči med posebnimi sektorji) ter pomoči namenjene zapiranju premogovnikov (27% pomoči med posebnimi sektorji). Pomoči za reševanje in prestrukturiranje v letu 2007 predstavljajo manj kot 2% pomoči v strukturi posebnih sektorjev.

V letu 2007 je bilo z instrumentom A1 (dotacije) dodeljenih kar 98,20% vseh pomoči. Pomoči, dodeljene s pomočjo instrumentov skupine A2 (oprostitve, izjeme in olajšave) so se v primerjavi z letom 2006 nekoliko povečale (iz 0,79% na 1,39%) vendar imajo v primerjavi s preteklimi leti izredno majhen delež. Instrument C1 (ugodna posojila) se je zadnja leta gibal okrog 1% dodeljenih pomoči, v letu 2007 pa je padel na 0,36%. Instrumenti skupine B1 (finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb ter skupine D (garancije) so bile v letu 2007 zanemarljive, saj so predstavljale manj kot 0,5% vseh državnih pomoči.

V letu 2005 in 2006 je bila Slovenija bližje ciljem Lizbonske strategije - to je čim manj pomoči v posebne sektorje ter čim manj pomoči za reševanje in prestrukturiranje. V letu 2007 se je nivo državnih pomoči sicer nekoliko znižal, vendar predvsem pri horizontalnih ciljih, ki imajo manjši vpliv na izkrivljanje konkurence in so generator razvoja gospodarstva.

V letu 2007 so bile vse pomoči, ki so prikazane v tem letnem poročilu predhodno tudi priglašene.

I. CELOTEN OBSEG DRŽAVNIH POMOČI

1.1. Primerjava z osnovnimi makroekonomskimi kazalci

Državne pomoči v Sloveniji so v letu 2007 v primerjavi z letom 2005 ostale skoraj nespremenjene, v primerjavi z letom 2006 pa so se znižale za 3,2%, tako da lahko rečemo, da delno sledijo ciljem Lizbonske strategije - manj in boljje orientirane državne pomoči. Če primerjamo višino državnih pomoči, je opazna rahla rast v letu 2006, z vključitvijo primerjave s preteklimi leti (1997 - 2007), pa je opazen trend padanja višine državnih pomoči.

Tabela 1: Državne pomoči v Sloveniji v letih 2005, 2006 in 2007 v primerjavi z BDP, stroški države in zaposlenostjo

	<i>Enota mere</i>	2005	2006	2007
Državne pomoči	v mio EUR ²	267,15	276,26	267,36
BDP	v mio EUR	28.243,00	30.449,00	33.542,00
Delež državnih pomoči v BDP	v %	0,95%	0,91%	0,80%
Stroški države ³	v mio EUR	12.276	13.209	13.915
Delež državnih pomoči v stroških države	v %	2,18%	2,09%	1,85%
Zaposlenost ⁴	število	813.558	833.016	864.361
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	328,37	331,64	309,32
Državne pomoči na prebivalca	v EUR	133,35	137,42	131,97

V letu 2007 se je struktura pomoči v primerjavi z letom 2006 in 2005 nekoliko spremenila. Nižje državne pomoči so odraz zmanjšanja pomoči na skoraj vseh področjih horizontalnih pomoči, še najbolj pa pomoči, ki so namenjene MSP, zaposlovanju, zmanjšale so se tudi pomoči, ki so bile dodeljene po regionalnih ciljih.

Po prvi oceni se je bruto domači proizvod (BDP) v letu 2007 povečal za 6,1 odstotka. To je najvišja gospodarska rast v obdobju po letu 1991. BDP v tekočih cenah je v letu 2007 znašal 33.542 milijonov evrov (10,2 odstotka več kot v letu 2006) oziroma 16.616 evrov na prebivalca (9,6 odstotka več kot v letu 2006). V četrtem četrtletju 2007 se je BDP realno povečal za 4,7 odstotka.⁵

Med izdatkovnimi kategorijami so se v letu 2007 realno najbolj povečale investicije v osnovna sredstva, ki so bile 17,2 odstotka višje kot v letu 2006. Njihova rast je bila najvišja v prvem in drugem četrtletju, ob koncu leta pa se je rast prepolovila. Močno so povečale zlasti investicije v gradbene objekte (20,8 odstotka) in investicije v transportno opremo (24,7 odstotka). Rast investicij v drugo opremo je bila bolj zmerna in primerljiva z rastjo v letu 2006. Investicije v stanovanjsko gradnjo beležijo zelo visoko, približno 20-odstotno rast v vseh četrtletjih leta 2007, vse druge oblike investicij pa so se v četrtem četrtletju povečale precej manj kot v predhodnih četrtletjih. Izdatki za končno potrošnjo so se v letu 2007 realno povečali za 2,7 odstotka, kar je manj od rasti v letu 2006 (4,1-odstotna rast). Opazno je zlasti zmanjšanje rasti izdatkov države za končno potrošnjo, ki so se v letu 2007 povečali za 1,4 odstotka, v letu 2006 pa je njihova rast znašala 4,4 odstotka.⁵

² Povprečni tečaj Banke Slovenije za 1 EUR je znašal v letu 2005 239,6371SIT in v letu 2006 239,64SIT (Vir: Bilten BS April/2007)

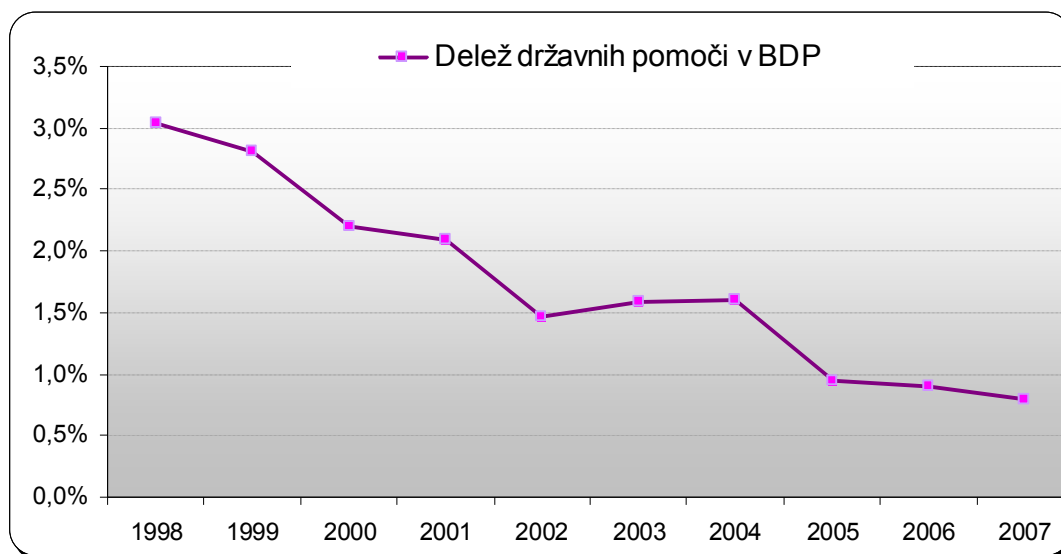
³ Bilten javnih financ 4/2008

⁴ Trg dela, vir: SURS Statistične informacije

⁵ SURS, 10. marec 2008, Statistične informacije

Dodana vrednost se je že drugo leto zapovrstjo najbolj povečala v gradbeništvu; v letu 2007 je bila 18,7 odstotka višja kot v letu 2006. Izjemna gradbena konjunktura se je pričela v drugem četrtletju leta 2006 in je trajala pet četrtletij, v katerih je gradbeništvo dosegalo med 17 in 29-odstotne stopnje rasti. V zadnjem četrtletju 2007 je bila rast dodane vrednosti v gradbeništvu še 8,0-odstotna, kar je za 8,6 odstotnih točk manj od rasti v tretjem četrtletju. Rast dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih je bila v letu 2007 8,3-odstotna in podobna kot v letu 2006. Proti koncu leta se je rast sicer zmanjšala (v četrtem četrtletju 2007 je bila 6,2-odstotna), vendar je bilo zmanjšanje rasti precej bolj umirjeno kot pri drugih pomembnih kategorijah. Visoke stopnje rasti so v letu 2007 beležile še dejavnosti finančnega posredništva (12,1 odstotka), trgovine (7,6 odstotka) in prometa (6,2 odstotka).⁶

Slika 1: Delež državnih pomoči v BDP v Sloveniji po letih v %

S primerjanjem državnih pomoči kot deleža v bruto domačem proizvodu je opazen trend zmanjševanja državnih pomoči v Sloveniji, saj se je delež od leta 1997, ko je znašal 2,76% v primerjavi z letom 2007, ko znaša 0,80%, zmanjšal za več kot trikrat.

V letu 2007 so v Sloveniji dodeljene državne pomoči znašale 267,36 milijonov EUR, kar je za 3,2% manj kot so znašale državne pomoči v letu 2006 in za 0,1% več kot v letu 2005.

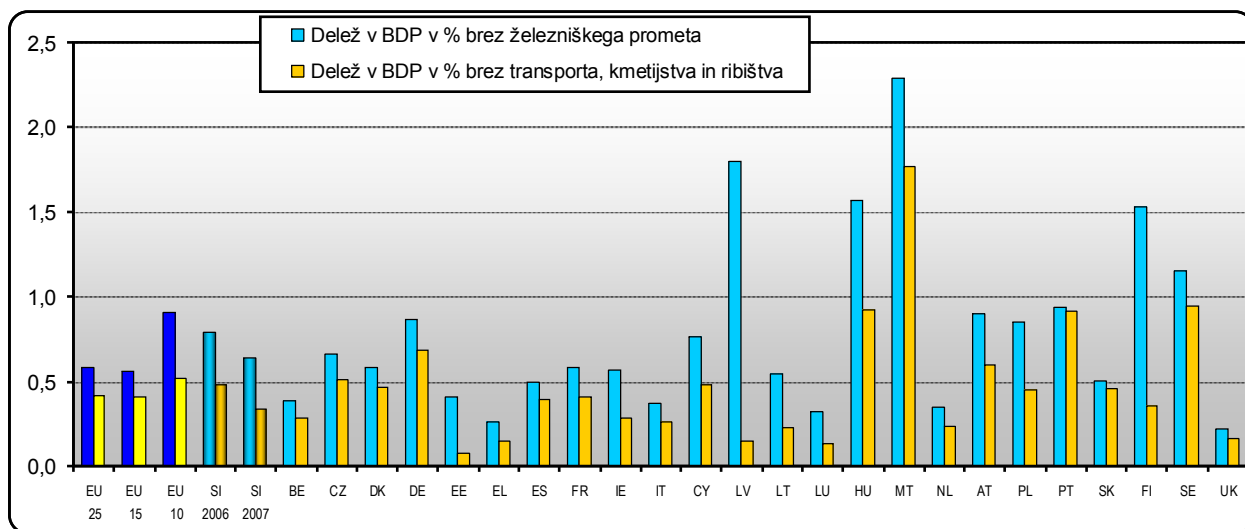
1.2. Primerjava s članicami Evropske skupnosti

Podatki, ki prikazujejo trend gibanja državnih pomoči v EU temeljijo na zadnjih razpoložljivih podatkih, objavljenih na internetnih straneh Evropske komisije⁷. Slovenija je v primerjavi z državami v EU glede deleža vseh državnih pomoči v BDP na zgornji meji, vendar ne presega najvišjih deležev, ki jih imajo Malta, Madžarska, Finska in Švedska.

⁶ SURS, 10. marec 2008, Statistične informacije

⁷ State Aid Scoreboard autumn 2007, 13.12.2007

Slika 2: Delež državnih pomoči v BDP v državah EU in v Sloveniji v letu 2006, v %

Na sliki je prikazan delež državnih pomoči v BDP v državah EU za leto 2006, za Slovenijo pa za leti 2006 in 2007 posebej.

V prvem delu *tabele 2* niso vključene pomoči, namenjene železnicam oziroma železniškemu prometu. V drugem delu tabele pa so izključene tudi pomoči v kmetijstvu in ribištvu.

Tabela 2: Državne pomoči v Sloveniji v primerjavi z EU v letu 2006

Leto 2006	Višina državnih pomoči brez železniškega prometa		Državne pomoči brez transporta, kmetijstva in ribištva		
	v mio EUR	Delež v BDP v %	v mio EUR	Delež v BDP v %	Delež horizontalnih pomoči v %
EU 25	66.722,6	0,6	47.903,3	0,4	85,2
EU stare članice (15)	61.073,5	0,6	44.662,3	0,4	85,7
EU nove članice (10)	5.649,1	0,9	3.241,1	0,5	78,3
Belgija	1.225,1	0,4	883,7	0,3	97,8
Češka	754,8	0,7	583,7	0,5	99,6
Danska	1.288,8	0,6	1.020,7	0,5	96,4
Nemčija	20.219,3	0,9	16.002,8	0,7	85,3
Estonija	54,1	0,4	10,7	0,1	100,0
Grčija	556,1	0,3	318,5	0,1	90,2
Španija	4.879,0	0,5	3.861,5	0,4	72,1
Francija	10.388,7	0,6	7.381,9	0,4	96,6
Irska	988,2	0,6	491,3	0,3	80,5
Italija	5.511,1	0,4	3.842,8	0,3	95,6
Ciper	110,6	0,8	70,0	0,5	95,7
Latvija	291,3	1,8	24,5	0,2	99,9
Litva	128,3	0,5	53,5	0,2	100,0
Luksemburg	109,5	0,3	44,9	0,1	100,0
Madžarska	1.407,4	1,6	832,9	0,9	51,9
Malta	115,0	2,3	88,9	1,8	7,2

Nizozemska	1.864,9	0,3	1.269,5	0,2	97,4
Avstrija	2.309,8	0,9	1.551,0	0,6	50,5
Poljska	2.310,4	0,9	1.230,5	0,5	85,0
Portugalska	1.450,1	0,9	1.417,6	0,9	13,9
Slovaška	223,2	0,5	199,3	0,5	94,6
Finska	2.552,3	1,5	590,0	0,4	96,7
Švedska	3.515,3	1,1	2.889,7	0,9	99,4
Velika Britanija	4.215,4	0,2	3.096,3	0,2	89,8
Slovenija 2006	235,1	0,8	146,9	0,5	89,9
Slovenija 2007	214,0	0,6	112,9	0,3	85,9

V letu 2006 so državne pomoči vseh članic predstavljale 0,6% BDP EU-25 (z izključitvijo železniškega sektorja). Deleži posameznih držav članic pa se med seboj zelo razlikujejo. Manj kot 0,4% BDP državnih pomoči imajo Belgija, Grčija, Italija, Luksemburg, Nizozemska in Velika Britanija, več kot 1% pa Latvija, Madžarska, Malta, Finska in Švedska. Finska in Latvija imata velik delež državnih pomoči zaradi kmetijstva, ki predstavlja kar 75% vseh državnih pomoči v tej državi. Švedska ima tako velik delež državnih pomoči predvsem zaradi pomoči, ki jih dodeljuje za varstvo okolja in varčevanje z energijo, saj tovrstne pomoči dosegajo več kot 85% vseh državnih pomoči v tej državi.

Delež državnih pomoči v BDP kaže splošno ekonomsko situacijo v posamezni državi članici. Pri primerjavi teh deležev med državami članicami je potrebno primerjati večletno obdobje, saj države, ki imajo relativno visoko gospodarsko rast, lahko teoretično demonstrirajo nizek delež državnih pomoči v BDP za posamezno leto.

Evropska Komisija običajno primerja podatke o dodeljenih državnih pomočeh po državah članicah brez pomoči, ki so bile dodeljene kmetijskemu, ribiškemu in transportnemu sektorju. V celotnem obsegu dodeljenih državnih pomoči je imela v letu 2006 največji delež Nemčija, saj je dodelila kar 30,3% vseh pomoči v EU. Tudi njen delež državnih pomoči v BDP je dokaj visok (0,87%), kar je bistveno več od povprečja EU (0,58%). Med državami članicami, ki imajo velik delež državnih pomoči v BDP je tudi Švedska (1,15%), ki večino pomoči dodeljuje za namen varstva okolja in učinkovito rabo energije, ter Ciper (1%), Malta (2,29%) in Madžarska (1,57%), kjer pa večina pomoči predstavlja ukrepe tranzicije, ki so časovno omejeni.

Več kot 52% vseh držav članic ima delež državnih pomoči nižji od 0,40% BDP. Slovenija je v letu 2006 še vedno nekoliko nad povprečjem BDP EU-25, saj je delež državnih pomoči v letu 2006 znašal 0,49% BDP, v letu 2007 pa je pod povprečjem saj znaša 0,34% BDP. Tudi v primerjavi z 10 novimi članicami, kjer so državne pomoči v povprečju dosegle 0,52% BDP, je Slovenija pod tem povprečjem.

Če primerjamo absolutne višine dodeljenih državnih pomoči v letu 2006 vidimo, da pomoči, dodeljene s strani 10 novih članic EU, predstavljajo le 8,44% vseh dodeljenih pomoči v EU. Največ pomoči je dodeljenih v Nemčiji, Franciji, Italiji in Veliki Britaniji, kar predstavlja kar 60,45% vseh dodeljenih pomoči. Med novimi članicami sta največ pomoči dodelili Poljska in Madžarska, ki sta v letu 2006 dodelili po 5,6% vseh pomoči, ki so bile dodeljene v EU.

1.3. Pregled državnih pomoči po kategorijah

Državne pomoči v Sloveniji so se v letu 2007 zopet nekoliko znižale. Za to leto je značilno zmanjšanje horizontalnih državnih pomoči, ter ponovno povečanje pomoči za namen kmetijstva in ribištva ter sektorskih pomoči.

Tabela 3: Državne pomoči v Sloveniji po posameznih kategorijah v letih 2005, 2006 in 2007

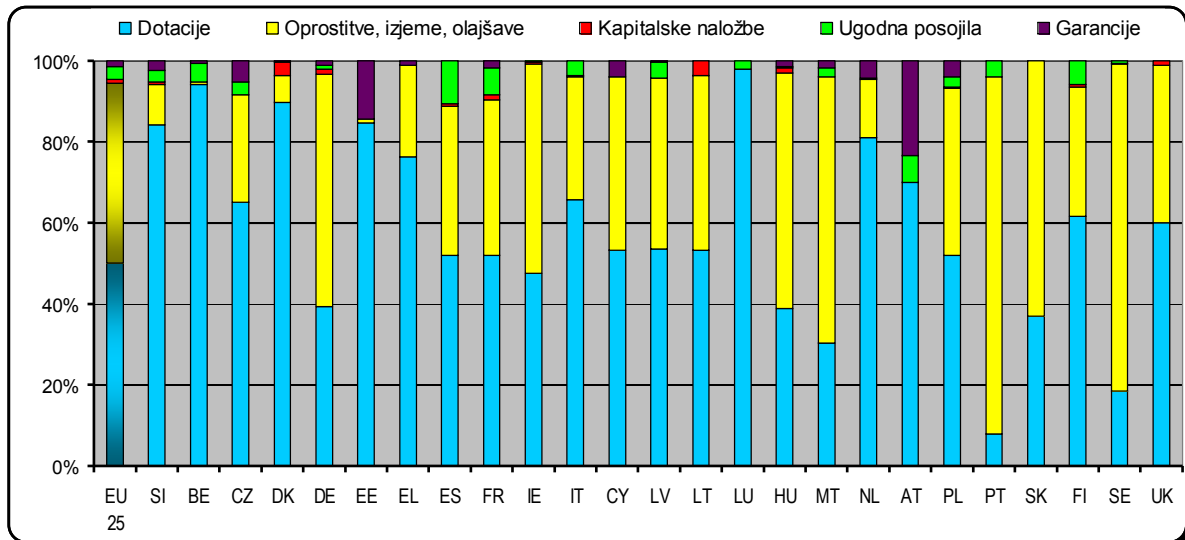
Kategorija	Leto 2005			Leto 2006			Leto 2007		
	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP
Kmetijstvo	102,20	38,25%	0,36%	88,23	31,94%	0,29%	100,68	37,66%	0,30%
Ribištvo	0,20	0,08%	0,00%	0,08	0,03%	0,00%	0,38	0,14%	0,00%
Kmetijstvo in ribištvo	102,40	38,33%	0,36%	88,31	31,97%	0,29%	101,06	37,80%	0,30%
Horizontalni cilji	112,27	42,03%	0,40%	129,03	46,71%	0,42%	103,87	38,85%	0,31%
R&D	23,53	8,81%	0,08%	19,56	7,08%	0,06%	22,04	8,25%	0,07%
Varstvo okolja	14,20	5,32%	0,05%	2,57	0,93%	0,01%	18,79	7,03%	0,06%
Varčevanje z energijo	0,62	0,23%	0,00%	2,23	0,81%	0,01%	0,11	0,04%	0,00%
MSP	9,12	3,41%	0,03%	29,29	10,60%	0,10%	2,84	1,06%	0,01%
Zaposlovanje	15,41	5,77%	0,05%	16,54	5,99%	0,05%	7,07	2,65%	0,02%
Usposabljanje	1,51	0,57%	0,01%	1,85	0,67%	0,01%	3,37	1,26%	0,01%
Regionalni cilji	41,14	15,40%	0,15%	45,89	16,61%	0,15%	39,57	14,80%	0,12%
Kultura	6,74	2,52%	0,02%	11,10	4,02%	0,04%	10,07	3,77%	0,03%
Posebni sektorji	52,48	19,64%	0,19%	58,92	21,33%	0,19%	62,43	23,35%	0,19%
Transport	38,31	14,34%	0,14%	41,17	14,90%	0,14%	44,12	16,50%	0,13%
Premogovništvo	14,09	5,27%	0,05%	14,80	5,36%	0,05%	17,20	6,43%	0,05%
Prestrukturiranje	0,08	0,03%	0,00%	2,58	0,93%	0,01%	0,56	0,21%	0,00%
Reševanje	0,00	0,00%	0,00%	0,37	0,13%	0,00%	0,55	0,21%	0,00%
Skupaj	267,2	100,00%	0,95%	276,26	100,00%	0,91%	267,36	100,00%	0,80%

Državne pomoči so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, v absolutnih zneskih, najbolj znižale na področju MSP (za 26,4 mio EUR), na področju zaposlovanja (za 9,5 mio EUR) ter na področju regionalnih ciljev (za 6,3 mio EUR). Razlog za znižanje pomoči na teh področjih je nepravočasna priprava shem državnih pomoči, saj so se le te pripravljale v letu 2007, tako da so se novi programi za finančno perspektivo 2007 -2013 pričeli realizirati šele konec leta 2007 oziroma v začetku leta 2008. To je tudi eden izmed vzrokov za nižji obseg celotnih dodeljenih državnih pomoči v letu 2007. Večje znižanje je opazno tudi na področju varčevanja z energijo (za 2,1 mio EUR).

Daleč najbolj (tako absolutno kot deležno) so narasle pomoči za namen varstva okolja (za šestkrat). Razlog za tako povečanje ni v povečani aktivnosti na področju varstva okolja, ampak zaradi prepoznavne pomoči za prednostno dispečiranje, ki jo sedaj vodimo kot shemo »Pomoč kvalificiranim proizvajalcem energije«, na podlagi katere je bilo v letu 2007 dodeljeno 16,7 mio EUR pomoči. Pred tem se sredstva namenjena kvalificiranim proizvajalcem električne energije niso vodila kot državne pomoči. Poleg pomoči namenjene varstvu okolja so se povečale tudi pomoči namenjene kmetijstvu in ribištvu, ter pomoči namenjene zapiranju premogovnikov. Vse ostale vrste pomoči niso bistveno vplivale na obseg dodeljenih državnih pomoči v Sloveniji.

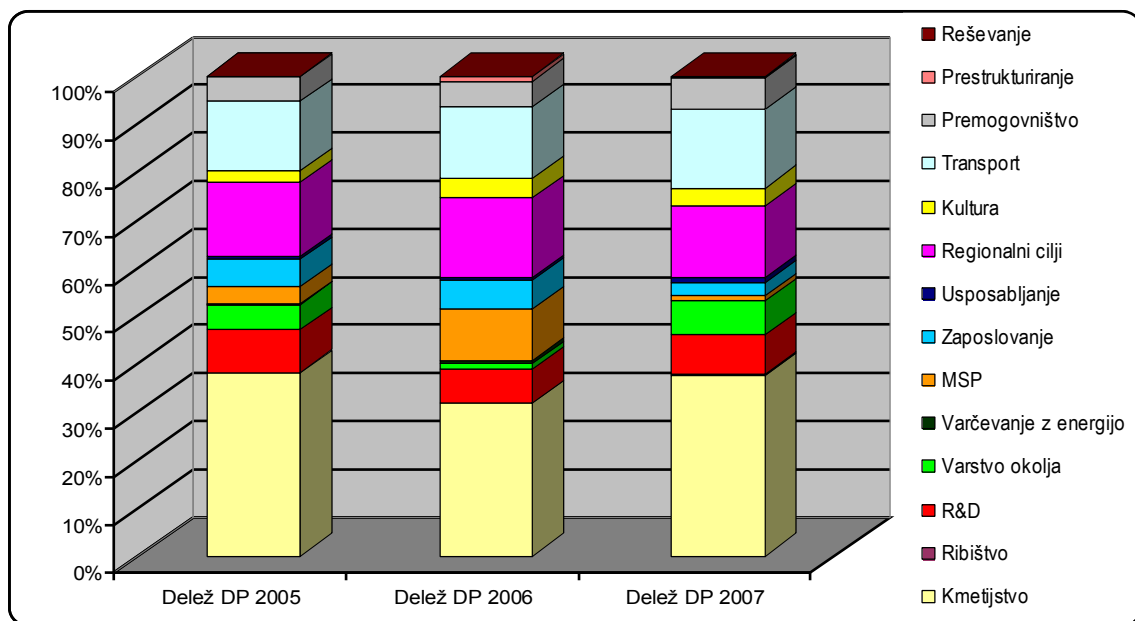
V letu 2007 je bilo z instrumentom A1 (dotacije) dodeljenih kar 98,20% vseh pomoči. Pomoči, dodeljene s pomočjo instrumentov skupine A2 (oprostitve, izjeme in olajšave) so se v primerjavi z letom 2006 nekoliko povečale (iz 0,79% na 1,39%) vendar imajo v primerjavi s preteklimi leti izredno majhen delež. Instrument C1 (ugodna posojila) se je zadnja leta gibal okrog 1% dodeljenih pomoči, v letu 2007 pa je padel na 0,36%. Instrumenti skupine B1 (finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb ter skupine D (garancije) so bile v letu 2007 zanemarljive, saj so predstavljale manj kot 0,5% vseh državnih pomoči.

Slika 3: Primerjava deleža uporabljenih instrumentov državnih pomoči v Sloveniji in v državah EU v letih 2004-2006, brez kmetijstva, ribištva in premogovništva.

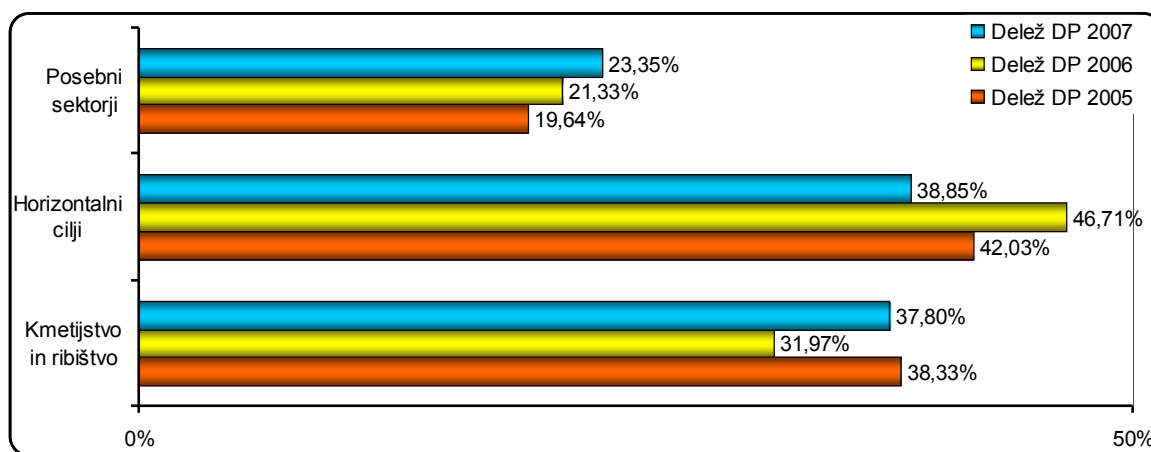
V primerjavi z državami članicami EU se uporaba instrumentov v Sloveniji močno razlikuje od ostalih skupin držav članic. Slovenija ima namreč izredno visok delež dodeljenih pomoči s pomočjo dotacij, v manjšem delu so uporabljene davčne olajšave, medtem ko so vsi ostali instrumenti bolj ali manj zanemarljivo majhni. V ostalih državah je pestrost uporabe različnih instrumentov večja. V EU je bilo v letu 2004 prvič s pomočjo dotacij dodeljenih manj kot 50% vseh sredstev državnih pomoči. Davčne olajšave v EU so v obdobju 2004 -2006 predstavljale skoraj 42,57% vseh pomoči. Portugalska, Švedska, Slovaška, Madžarska, Malta in Irska dodelijo več kot 50% vseh pomoči v obliki davčnih olajšav. Države, ki dodeljujejo več kot 80% vseh državnih pomoči v obliki subvencij pa so: Luksemburg, Belgija, Danska, Estonija, Slovenija in Nizozemska. Garancije so najbolj uporabljene v Avstriji (23%), Estoniji (14%) in na Češkem (5%).

Slika 4: Deleži državnih pomoči Sloveniji po kategorijah glede na celotno državno pomoč v letih 2005, 2006 in 2007

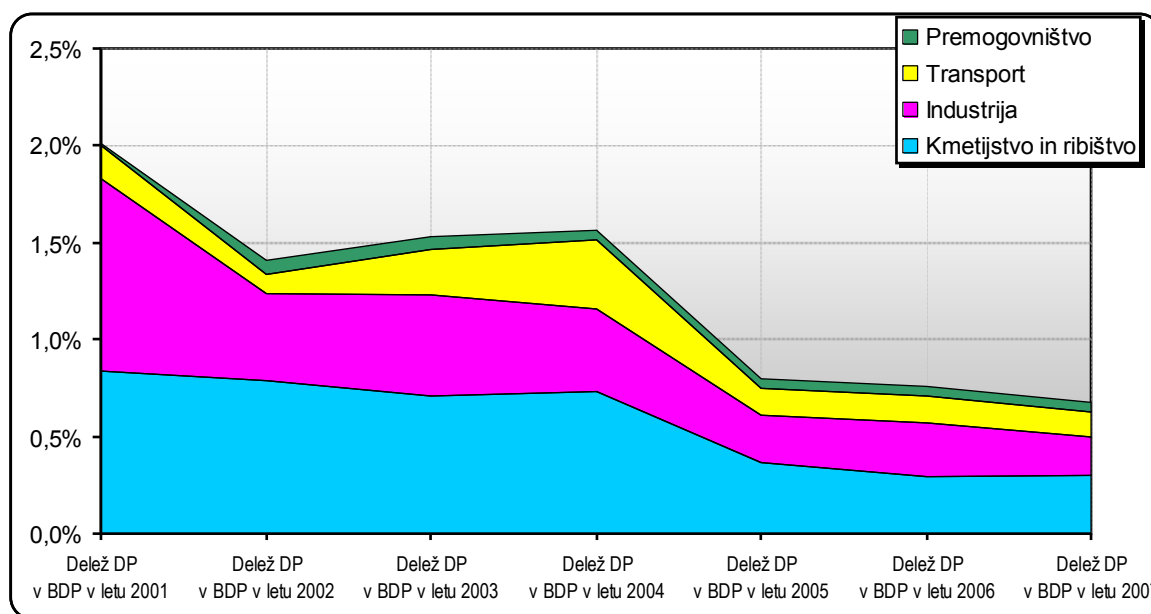
Med posameznimi kategorijami državnih pomoči so v obdobju 2005 -2007 prevladovali pomoči namenjene kmetijstvu, ki v obravnavanem obdobju, z izjemo v letu 2006, ostajajo skoraj nespremenjene. Iz slike 4 je razvidno tudi večje znižanje deleža, ki predstavlja pomoči za MSP, zaposlovanja ter regionalnih pomoči. Iz slike je tudi razvidno povečanje pomoči za varstvo okolja in pomoči namenjene transportu (železniški promet). Ostali deleži pomoči ostajajo bolj ali manj nespremenjeni.

Slika 5: Spreminjanje deležev državnih pomoči znotraj posameznih sektorjev v letih 2005, 2006 in 2007

Delež pomoči, ki se dodeljuje posebnim sektorjem, se je po večjem znižanju v letu 2005 zopet pričel povečevati (v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 za 5,96%), vendar je še vedno nižji od povprečnega deleža v preteklih 8 letih. Delež pomoči, dodeljen v kmetijstvu in ribištvo se je zopet povečal in sicer za 14,4%. Pomoči, ki so bile namenjene horizontalnim ciljem, so se zmanjšale za 19,50%.

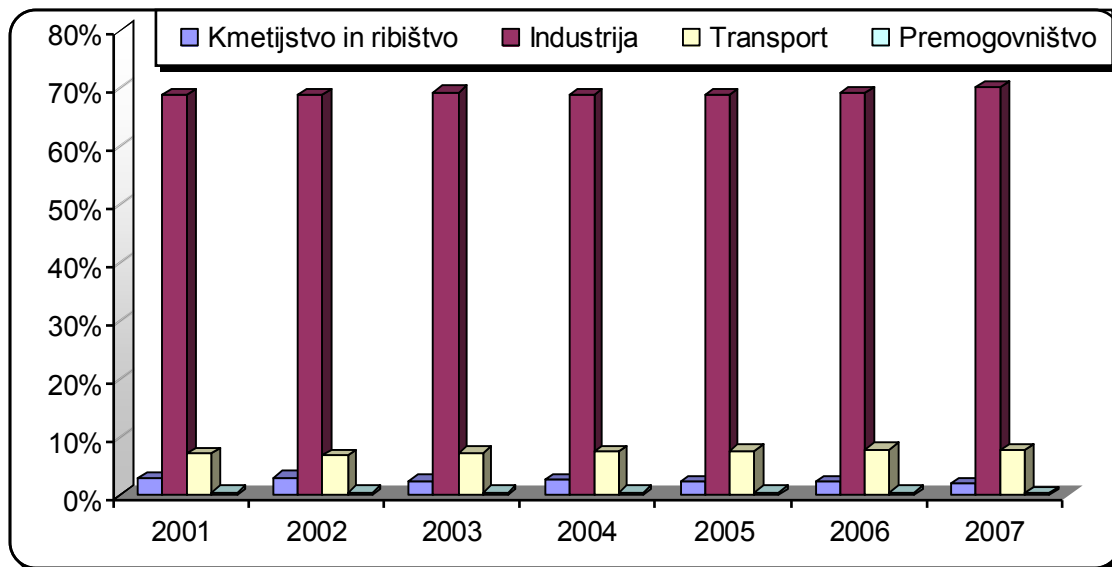
Slika 6: Deleži državnih pomoči izbranih sektorjev v celotnem BDP v obdobju 2001-2007

Slika 6 prikazuje kako se trend deleža državnih pomoči v BDP zmanjšuje. Izjemi sta bili leti 2003 in 2004, ko se je delež državnih pomoči v BDP nekoliko povečal, predvsem, na račun

pomoči železnicam oz. transportnemu sektorju. Vse do leta 2005 je imela Slovenija v primerjavi z EU nekoliko višji delež državnih pomoči v BDP, v letu 2005 pa je prišla na nivo, kot ga ima večina držav članic EU, v zadnjem letu pa je pod povprečjem EU.

Slika 7: Delež dodane vrednosti v izbranih sektorjih v obdobju 2001-2007

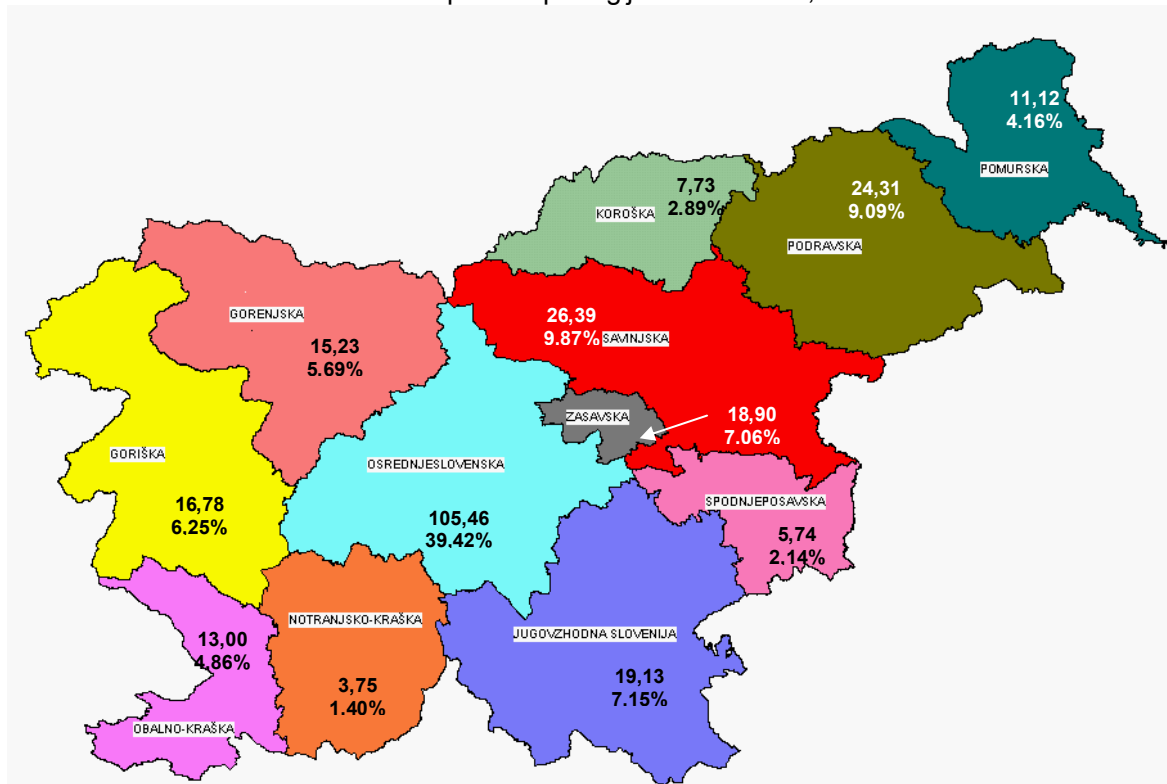
Če primerjamo deleže dodane vrednosti glede na skupno dodano vrednost vidimo, da največji delež prispevajo industrija in storitve (raziskave in razvoj, varstvo okolja, MSP, trgovina, varčevanje z energijo, zaposlovanje, usposabljanje, jeklarstvo, drugi sektorji, finančne storitve, razvoj manj razvitih območij), sledi jim transport, kmetijstvo pa je šele na tretjem mestu. Razmerje med leti ostaja skoraj nespremenjeno.

II. PORAZDELITEV DRŽAVNIH POMOČI PO REGIJAH

2.1. Obseg državnih pomoči v Sloveniji po statističnih regijah

Podatki prikazujejo vse pomoči, ki so bile dodeljene v posamezni regiji v vseh kategorijah. Uvrstitev v posamezno regijo je opredeljena na podlagi sedeža (npr. podjetja, samostojnega podjetnika, kmeta) prejemnika pomoči. Podrobnejša porazdelitev državnih pomoči po regijah in kategorijah je prikazana v prilogi 2, tabela P8.

Slika 8: Višina in deleži državnih pomoči po regijah v letu 2007, v mio EUR

Iz podatkov je razvidno, da je največ državnih pomoči v letu 2007 prejela osrednja Slovenija, ki je z 39,42% še vedno daleč pred ostalimi regijami. Sledijo ji Savinjska, Podravska in Zasavska regija. Najmanj pomoči so prejele Notranjsko-kraška, Koroska in Spodnje-posavska regija.

V primerjavi z letom 2006 so se državne pomoči, gledano v absolutnih zneskih, najbolj znižale v Jugovzhodni Sloveniji (za 14,05 mio EUR). Večje znižanje je opazno tudi v Pomurski regiji (za 7,9 mio EUR). V obeh regijah so se pomoči znižale predvsem pri regionalnih ciljih. Najbolj pa so se pomoči povečale v Gorenjski regiji (za 6,17 mio EUR), Goriški regiji (4,78 mio EUR) in Savinjski regiji (za 3,56 mio EUR).

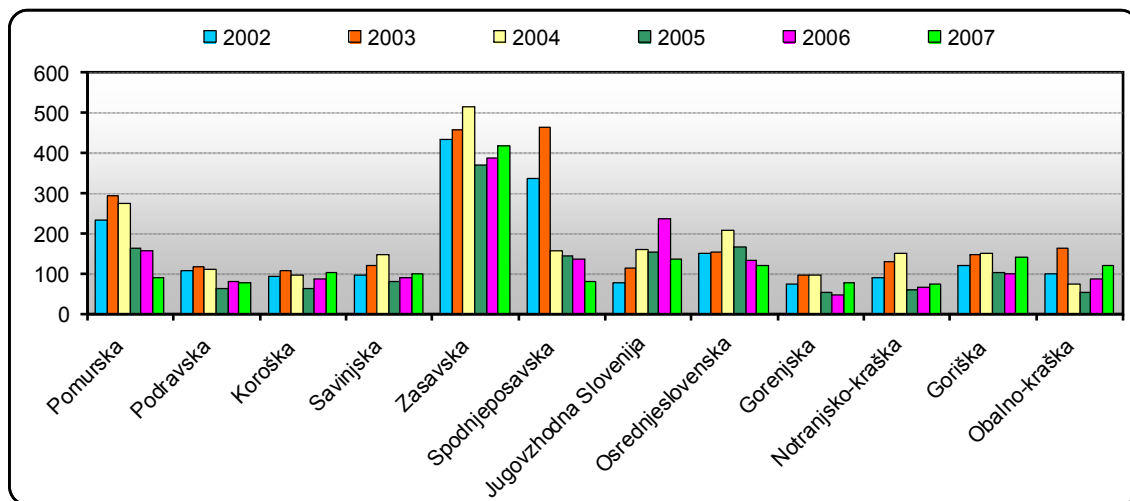
Pri primerjavi deležev državnih pomoči po regijah je tudi opaziti največje povečanje pomoči v Gorenjski regiji (za 68,2%), predvsem zaradi večjega obsega pomoči namenjenih varstvu okolja, raziskavam in razvoju ter pomoči namenjene regionalnim ciljem. Sledi ji Obalno Kraška regija, kjer so se pomoči povečale za 40,3%, največ zaradi dodeljenih pomoči ribištvu, varstvu okolja ter regionalnih pomoči. V Goriški regiji so se pomoči povečale predvsem na račun večjega vlaganja v sredstev za raziskave in razvoj ter pomoči namenjene regionalnim ciljem.

Pri Osrednjeslovenski regiji je potrebno omeniti, da je delež državnih pomoči v tej regiji realno nižji, saj vključuje vse družbe, ki imajo sedež v osrednji Sloveniji, delujejo pa na območju

celotne Slovenije. Med temi podjetji najbolj izstopajo Slovenske železnice, ter večje institucije s področja znanosti in kmetijstva. Pri nadaljnjem pregledu po regijah so pomoči, namenjene železnicam, izključene.

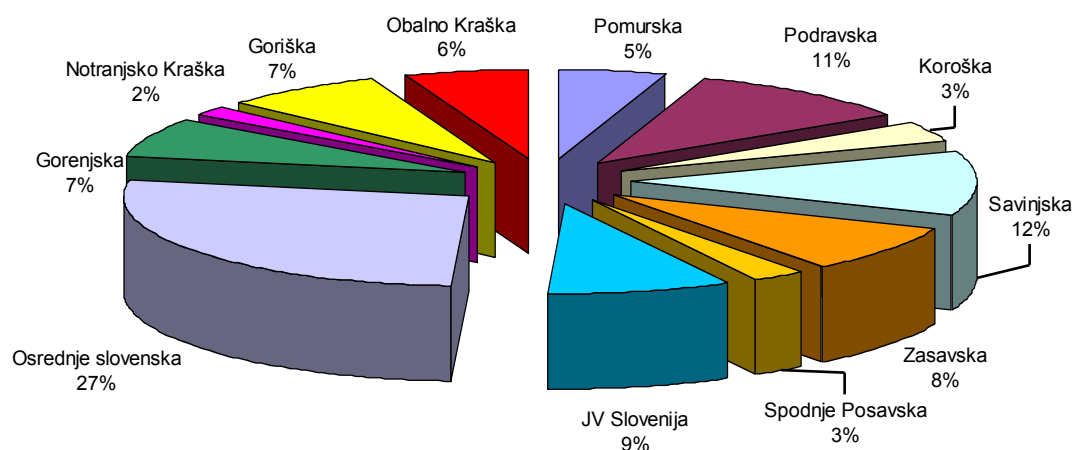
Z vključitvijo števila prebivalcev⁸ v regiji, je slika nekoliko drugačna. Povprečna višina državnih pomoči na prebivalca v Sloveniji v letu 2007 znaša 127,9 EUR (brez pomoči dodeljene železnicam). Če pogledamo povprečno višino dodeljenih državnih pomoči na prebivalca po regijah, opazimo, da nekatere izmed njih močno presegajo državno povprečje.

Slika 9: Povprečna višina dodeljenih državnih pomoči na prebivalca po regijah za obdobje 2002-2007, brez državne pomoči, dodeljene Slovenskim železnicam

Največ državnih pomoči na prebivalca v letu 2007 so prejeli v Zasavski regiji (417,8 EUR), Goriški regiji (139,0 EUR), Jugovzhodni Sloveniji (135,2), v osrednjeslovenski regiji (120,6 EUR) ter Obalno kraški regiji (120,5 EUR), najmanj pa v Notranjsko kraški regiji (71,9 EUR), Gorenjski regiji (75,7 EUR) ter Podravski regiji (75,6 EUR). V primerjavi z letom 2006 so se najbolj znižale pomoči na prebivalca v Jugovzhodni Sloveniji in Pomurski regiji.

Slika 10: Delež državnih pomoči v Sloveniji po posameznih regijah⁹ v letu 2007, brez državne pomoči, dodeljene Slovenskim železnicam

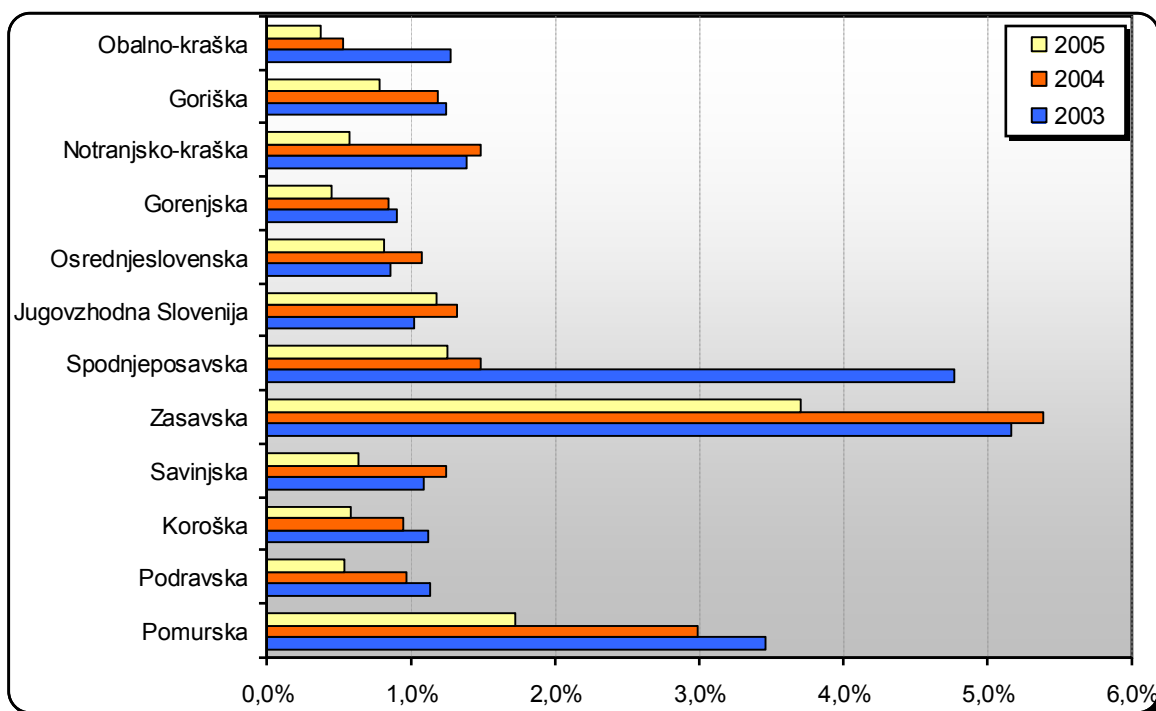

⁸ Število prebivalcev, Vir: SURS
⁹ Statisticne regije - SKTE 3 (12), 2000

2.2. Primerjava z bruto domačim proizvodom

Zelo pomembna je primerjava dodeljenih državnih pomoči v primerjavi z BDP. Zadnji dosegljivi podatki o BDP po regijah so za leto 2005, vendar pa je kljub nekoliko starim podatkom opazno, da so državne pomoči v BDP najbolj zastopane v Zasavski, Pomurski in Spodnje Posavski regiji.

Slika 11: Delež državnih pomoči po posameznih regijah v letih 2003, 2004 in 2005, v primerjavi z regijskim BDP, brez državnih pomoči dodeljenih Slovenskim železnicam

Zahodna Slovenija (statistična teritorialna enota oz. tudi kohezijska regija, ki je sestavljena iz statističnih regij zahodne polovice Slovenije: Obalno-kraška, Goriška, Gorenjska, Osrednjeslovenska) je leta 2005 proizvedla 55,5 % celotnega slovenskega BDP (bruto domačega proizvoda), Vzhodna Slovenija (statistična teritorialna enota ki je sestavljena iz preostalih regij (Notranjsko-kraška, Jugovzhodna Slovenija, Spodnje Posavska, Zasavska, Savinjska, Koroška, Podravska, Pomurska) pa 44,5 %. Indeks BDP na prebivalca je bil v Zahodni Sloveniji 120,6 glede na slovensko povprečje, v Vzhodni Sloveniji pa 82,4 - kar pomeni, da je imela Zahodna Slovenija za 46,2 % višji BDP na prebivalca kot Vzhodna Slovenija.¹⁰

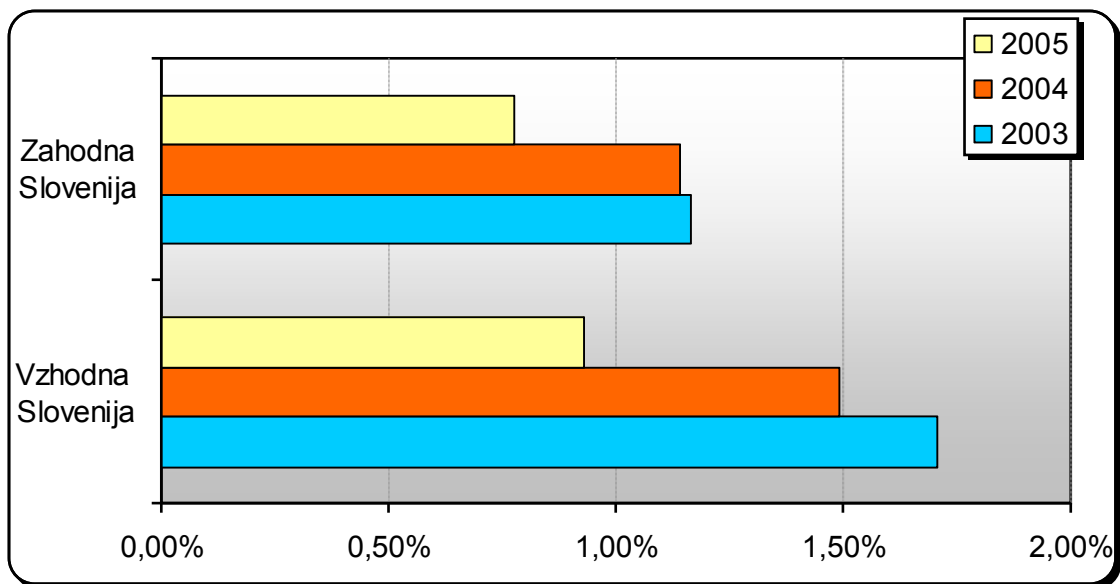
V obdobju 1995–2005 se je razkorak med Zahodno in Vzhodno Slovenijo povečal: položaj Zahodne Slovenije, merjen z indeksom BDP na prebivalca, se je izboljšal za 2,5 odstotne točke glede na slovensko povprečje, položaj Vzhodne Slovenije pa se je poslabšal za ravno toliko. Ta razkorak se je povečal v obdobju 1998–2003, v obdobjih 1995–1998 in 2003–2005 pa se je zmanjševal.⁹

Potrebno je opozoriti, da v nekaterih regijah dnevna migracija delavcev lahko pomembno vpliva na BDP na prebivalca. Neto pritok dnevnih delovnih migrantov v teh regijah poveča proizvodnjo do ravni, ki ne bi bila mogoča samo z lokalnim aktivnim prebivalstvom. Posledica tega je, da je

¹⁰ Vir: SURS statistične objave, 21. april 2008

lahko BDP na prebivalca v teh regijah precenjen, v regijah z neto odtokom dnevnih delovnih migrantov pa podcenjen.⁹

Slika 12: Delež državnih pomoči po kohezijskih regijah v letih 2003, 2004 in 2005, v primerjavi z regijskim BDP, brez državnih pomoči dodeljenih Slovenskim železnicam

III. POMOČ V SEKTORJU INDUSTRIJA IN STORITVE

3.1. Obseg in trend

V Sloveniji je bilo v preteklosti v sektorju industrija in storitve¹¹ dodeljenih približno polovica vseh sredstev državnih pomoči med vsemi sektorji. Od leta 2005 pa se ta delež giblje nekoliko nad 60%, v letu 2006 celo 68%.

Tabela 4: Državne pomoči v sektorju industrija in storitve v letih 2005, 2006 in 2007

	<i>Enota mere</i>	2005	2006	2007
Industrija in storitve	<i>v mio EUR</i>	164,75	187,95	166,30
Dodana vrednost	<i>v mio EUR</i>	18.653,46	20.350,57	22.204,90
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti tega sektorja	<i>v %</i>	0,88%	0,92%	0,75%
Zaposleni	<i>število</i>	587.201	603.508	626.663
Državne pomoči na zaposlenega	<i>v EUR</i>	280,57	311,43	265,38

V letu 2007 je bilo v sektorju industrija in storitve dodeljenih 11,5% manj pomoči kot v letu 2006 in za 0,94% več v primerjavi z letom 2005. K znižanju deleža pomoči v letu 2007 je največ prispevalo zmanjšanje pomoči namenjene MSP, ter pomoči namenjene zaposlovanju.

V preteklosti je bilo v Sloveniji razmerje horizontalnih ciljev in posebnih sektorjev v strukturi pomoči v industriji in storitvah vedno v korist horizontalnih pomoči (povprečno 65%), najnižje v letu 2004, ko so te predstavljale 51,9% pomoči. V letih 2005 in 2006 se je delež dvignil na 68%, v letu 2007 pa je zopet padel na 62,5% pomoči v industriji in storitvah.

Delež državnih pomoči v dodani vrednosti sektorja se je v zadnjem letu povečal za 4,57%, vendar je v primerjavi z letom 2005 še vedno nižji za 19,92%. V EU je bilo v letu 2006 sektorju industrija in storitve dodeljenih približno 65% državnih pomoči.

¹¹ Sektor industrija in storitve v tem poročilu vključuje naslednje kategorije pomoči: raziskave in razvoj, varstvo okolja, reševanje in prestrukturiranje, mala in srednjevelika podjetja, zaposlovanje, usposabljanje, varčevanje z energijo, jeklarstvo, transport, premogovništvo ter ostale sektorje

3.2. Horizontalni cilji

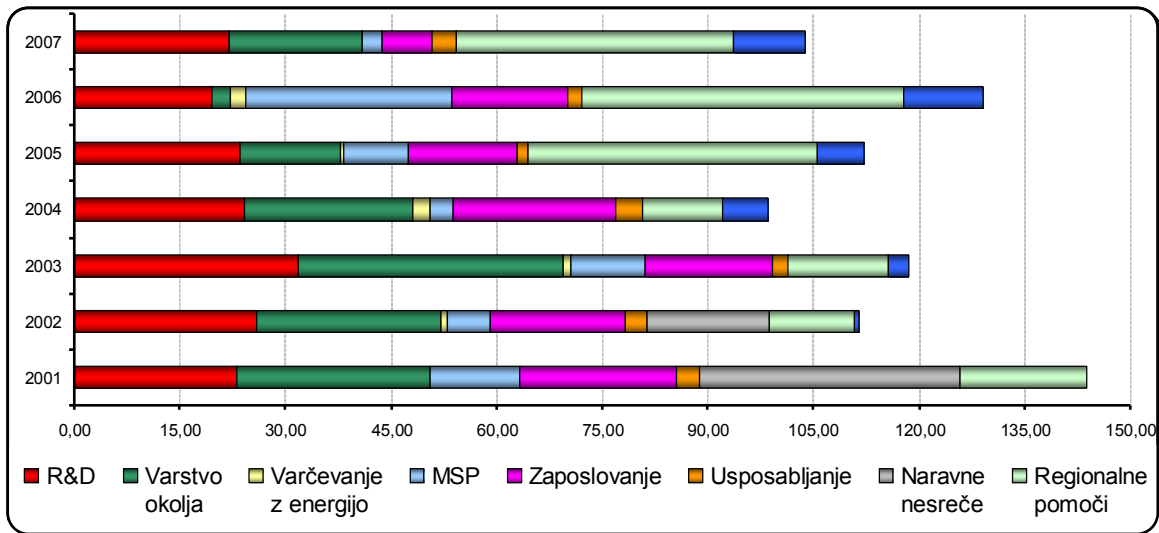
Pomoči, dodeljene po horizontalnih ciljih, imajo manjši vpliv na izkrivljanje konkurence kot pomoči, dodeljene v posebnih sektorjih. Delež državnih pomoči za horizontalne cilje se po dveh letih rasti zopet znižal. V primerjavi z letom 2006 za 19,5%, v primerjavi z letom 2005 pa za 7,5% in predstavlja v letu 2007 38,85% vseh pomoči.

Tabela 5: Državne pomoči po horizontalnih ciljih v letih 2005, 2006 in 2007

Kategorija	Leto 2005		Leto 2006		Leto 2007	
	v mio EUR	Delež DP	v mio EUR	Delež DP	v mio EUR	Delež DP
R&D	23,53	20,96%	19,56	15,16%	22,04	21,22%
Varstvo okolja	14,20	12,65%	2,57	1,99%	18,79	18,09%
Varčevanje z energijo	0,62	0,56%	2,23	1,73%	0,11	0,11%
MSP	9,12	8,12%	29,29	22,70%	2,84	2,74%
Zaposlovanje	15,41	13,73%	16,54	12,82%	7,07	6,81%
Usposabljanje	1,51	1,35%	1,85	1,44%	3,37	3,24%
Regionalni cilji	41,14	36,64%	45,89	35,57%	39,57	38,10%
Kultura	6,74	6,00%	11,10	8,60%	10,07	9,70%
Horizontalni cilji	112,27	100,00%	129,03	100,00%	103,87	100,00%

V strukturi vseh pomoči deleži državnih pomoči za te namene nekoliko nihajo. Od leta 2004 je bil opazen trend rasti, v letu 2007 pa je opazen padec. V obdobju 2001 - 2002 je bil velik obseg pomoči namenjen odpravi posledic naravnih nesreč (potres Posočje). Razmerja posameznih pomoči znotraj horizontalnih ciljev so se v daljšem obdobju močno spremenila kar nam nazorno prikazuje *slika 13*:

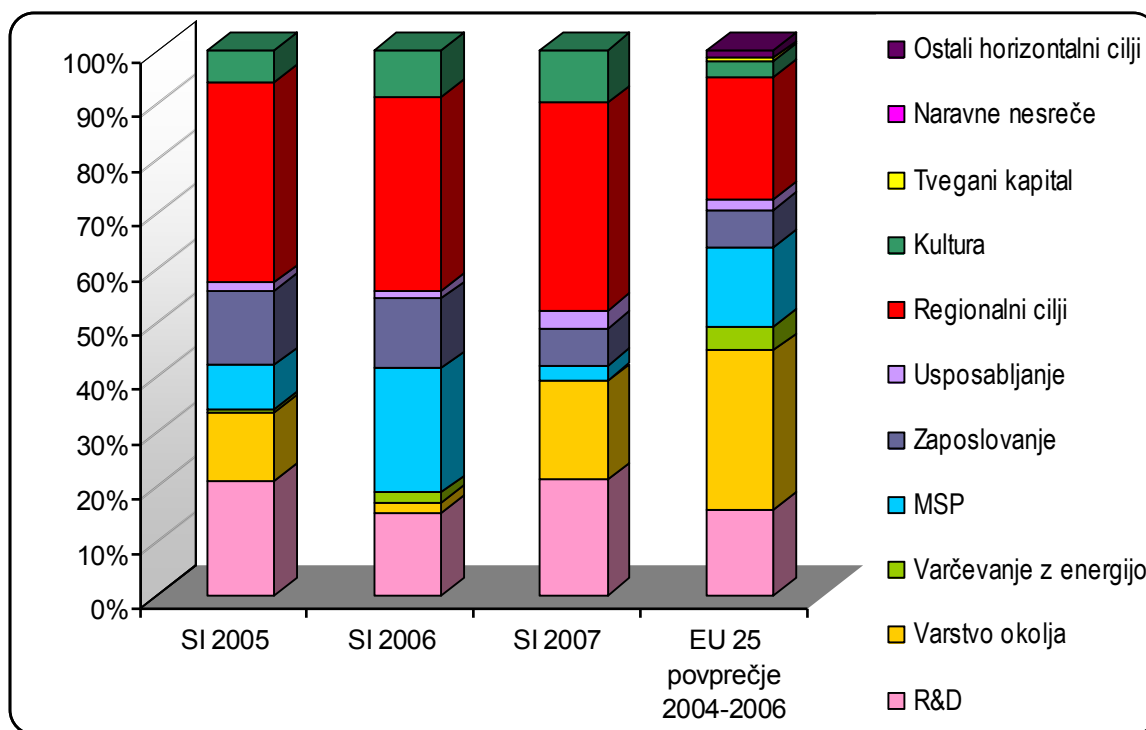
Slika 13: Dodeljene državne pomoči po horizontalnih ciljih v obdobju 2001 – 2007, v mio EUR

V strukturi pomoči za horizontalne cilje imajo v letu 2007, tako kot v predhodnem letu, še vedno največji delež regionalne pomoči (38,10%). Te pomoči so v zadnjih štirih letih močno porasle in v strukturi celotnih državnih pomoči predstavljajo 14,8% vseh pomoči. Pomoči, namenjene MSP so v zadnjem letu najbolj padle in predstavljajo v strukturi horizontalnih ciljev le 2,74%, v celotni strukturi državnih pomoči pa 1,06% dodeljenih državnih pomoči. V primerjavi z letom 2006 so

narasle pomoči za raziskave in razvoj (za 12,7%), pri varstvu okolja so se le te povečale za šestkrat zaradi nove sheme državnih pomoči, podvojile pa so se tudi pomoči za usposabljanje. Vse ostale pomoči, ki jih prištevamo med horizontalne cilje pa so se v letu 2007 znižale.

Slika 14: Delež državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev v letih 2005 - 2007 in primerjava s povprečnim deležem v državah EU v obdobju 2004 -2006

V EU so se državne pomoči, namenjene horizontalnim ciljem pri primerjavi dveh obdobj 2001-2003 in 2004-2006 povečale za 17%. To povečanje je predvsem rezultat dodeljenih pomoči namenjenih za varstvo okolja in varčevanju z energijo (+11,6%), zaposlovanju (+2,6%), raziskave in razvoj (+ 1,7%) ter zmanjšanju pomoči v sektorskem delu (-8,4%) in premogovništvu (-7,2%).

V EU je v povprečju (brez pomoči za kmetijstvo, ribištvo in transport) 85% vseh pomoči namenjenih horizontalnim ciljem. V letu 2006 je bilo največ pomoči dodeljenih za varstvo okolja in za varčevanje z energijo (29% vseh pomoči), regionalnim pomočem je bilo namenjeno 19% ter raziskavam in razvoju 14% pomoči. Polovica držav članic dodeljuje več kot 90% vseh pomoči za horizontalne cilje.

3.2.1. Raziskave in razvoj

V letu 2007 so se pomoči **za raziskave in razvoj** povečale za 12,7%. Pomoči so bile dodeljene na podlagi naslednjih treh shem: *Raziskave in razvoj*, *Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006* ter *Program tehnološkega razvoja*. Programa Raziskave in razvoj ter Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006 sta se z letom 2006 zaključila in so se v letu 2007 na podlagi teh dveh shem izvajala samo še izplačila, ki so bila odobrena pred letom 2007.

V EU so pomoči za raziskave in razvoj po večji rasti v letu 2001 ostale bolj ali manj nespremenjene. Evropski Svet si je marca 2002 v Barceloni med drugim za cilj zadal povečanje

izdatkov za raziskave in razvoj na 3% BDP do leta 2010, od katerega bi naj bili dve tretjini sredstev financirani s strani zasebnega sektorja. Kljub temu državne pomoči za raziskave in razvoj še vedno predstavljajo relativno majhen del javnega financiranja (EU 0,06% BDP v letu 2006). Kot delež državnih pomoči v strukturi celotnih pomoči ima največji delež državnih pomoči za raziskave in razvoj Finska (26,96%) sledi pa ji Luksemburg z 24,8% ter Češka in Estonija z nekaj več kot 23%.

3.2.2. Varstvo okolja in varčevanje z energijo

Za namene **varstva okolja** in **varčevanja z energijo** je v Sloveniji v zadnjih letih značilen izrazito padajoč trend. V letu 2007 so se pomoči za namen varstva okolja bistveno povečala in to predvsem zaradi nove sheme državne pomoči *Pomoč kvalificiranim proizvajalcem energije*. Pomoči, ki so bile dodeljene na podlagi te sheme predstavljajo 92% vseh pomoči, ki so bile v letu 2007 namenjene varstvu okolja. V okviru sheme *Spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in sproizvodnje toplotne in električne energije*, so se pomoči v letu 2007 znižale za 95%, v primerjavi z leto 2005 pa so nižje za 81%. V okviru te sheme so se v letu 2007 izplačala sredstva namenjena projektu "Odstranjevanje ovir za povečano izrabo biomase kot energetskega vira" iz leta 2004. Novih investicij pa v letu 2007 ni bilo. V celotni strukturi državnih pomoči so tovrstne pomoči tako majhne, da jih ne zaznamo. Na podlagi *Programa ekološke sanacije rudarskih objektov in naprav za pridobivanje ogljikovodikov v Republiki Sloveniji (Nafta Lendava)* višina dodeljeni pomoči ostaja na enakem nivoju, ravno tako pomoči, ki se dodeljujejo na podlagi sheme *Zmanjšanje obremenjevanja okolja z emisijami ogljikovega dioksida* in znašajo samo še okrog 2% višine pomoči, dodeljene v letu 2004. Glavni razlog za tako znižanje je pričetek trgovanja z emisijskimi kuponi v letu 2005. V okviru sheme »Sofinancirajne okoljskih naložb« višina pomoči dosega le še 3% pomoči iz preteklih let. Pomoči v okviru te sheme so se znižale predvsem zaradi znižanja referenčne obrestne mere v letu 2007, saj se v okviru te sheme dodeljujejo pomoči v obliki ugodnih posojil in večina kreditov se je gibala na nivoju referenčne obrestne mere, tako da ti krediti niso predstavljali državne pomoči.

V državah EU bistveno več pomoči dodelijo za namene varstva okolja in za varčevanje z energijo. V letu 2006 je bilo v EU kot celoti (z izključitvijo kmetijstva, ribištva in transporta) dodeljenih kar 29% vseh pomoči za namen varstva okolja in varčevanja z energijo (v Sloveniji 3,2% v letu 2006 in 16,7% v letu 2007). Največ je k temu deležu pripomogla Švedska (86% vseh pomoči nameni varstvu okolja), Nizozemska (68%), Nemčija (36%), Finska (35%) in Velika Britanija (34%) V večini teh držav so pomoči dodeljene v obliki davčnih olajšav.

3.2.3. Mala in srednje velika podjetja

V letu 2007 so bile dodeljene pomoči za namen MSP na podlagi naslednjih shem: Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti 2004-2006, Državna garancijska shema za MSP za obdobje 2003-2006, Zasavska garancijska shema, Pomurska garancijska shema, Regionalna shema državnih pomoči ter Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013.

Več kot 61% vseh pomoči za MSP je bilo dodeljenih na podlagi sheme Spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti, 19% na podlagi regionalne sheme, 16% na podlagi Državne garancijske sheme, ostale 4% pa na podlagi vseh ostalih shem. V letu 2007 so pomoči za namen MSP močno padle. Razlog za zmanjšanje pomoči na tem področju je predvsem v prenehanju veljavnosti shem ter nepravočasna priprava shem državnih pomoči, saj so se le te pripravljale v letu 2007, tako da so se novi programi za finančno perspektivo 2007 -2013 pričeli realizirati šele konec leta 2007 oziroma v začetku leta 2008. Zaradi tega pa je opažen bistven

porast de minimis pomoči. Kar 16 mio EUR je bilo v letu 2007 dodeljenih po pravilu de minimis, kjer bi bil namen pomoči lahko prepoznan kot pomoči namenjene MSP.

V državah EU je bilo v letu 2006 največ pomoči za MSP dodeljeno v Italiji in Luksemburgu (33%) ter Belgiji (31%). Povprečje EU se giblje okrog 13% vseh državnih pomoči (brez kmetijstva, ribištva in transporta).

3.2.4. Zaposlovanje in usposabljanje

Pomoč v okviru zaposlovanja se lahko dodeli za odpiranje novih ali ohranitev obstoječih delovnih mest, pomoč za usposabljanje pa za izobraževanje v obliki posebnega ali splošnega usposabljanja zaposlenih v podjetjih. V letih 2001 do 2006 se je delež pomoči za zaposlovanje v strukturi vseh pomoči gibal okrog 5%, pomoči za usposabljanje pa v teh letih niso presegle 1%. V letu 2007 pa se je delež pomoči namenjen za zaposlovanje prepolovil, medtem ko so se pomoči za usposabljanje podvojile.

Ugodne gospodarske razmere so se vse leto odražale tudi na povečevanju zaposlenosti. Po oceni nacionalnih računov je skupna zaposlenost v letu 2007 znašala 2,7 odstotka več kot v letu 2006. Umiritev gospodarske rasti ob koncu leta se ni odrazila na manjši rasti zaposlenosti, saj je bila prav v četrtem četrtletju rast zaposlenosti najvišja (3,0-odstotna). Za rast in skupno število zaposlenih velja enako kot za BDP: v letu 2007 je bilo zaposlenih največ oseb po letu 1991, prav tako je bilo najvišje povečanje njihovega števila. Po dejavnostih je zaposlenost najbolj porasla v gradbeništvu (10,8 odstotka), prometu (6,4 odstotka) in v poslovnih storitvah (6,3 odstotka). Prvič po letu 2001 se je zaposlenost povečala tudi v predelovalnih dejavnostih, in sicer za 0,7 odstotka.¹²

Tabela 6: Državne pomoči za zaposlovanje in usposabljanje z deleži v celotnih državnih pomočeh v letih 2005, 2006 in 2007

Kategorija	Leto 2005			Leto 2006			Leto 2007		
	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP
Zaposlovanje	15,41	5,77%	0,05%	16,54	5,99%	0,05%	7,07	2,74%	0,02%
Usposabljanje	1,51	0,57%	0,01%	1,85	0,67%	0,01%	3,37	1,30%	0,01%
Skupaj	16,92	6,33%	0,06%	18,40	6,66%	0,06%	10,44	4,04%	0,03%

Pomoči, namenjene **zaposlovanju** so bile v letu 2007 dodeljene le na podlagi sheme Programi zaposlovanja. Po večjem znižanju višine pomoči v letu 2005 (za 28%), so se v letu 2006 pomoči zopet nekoliko zvišale (za 7,3%), v letu 2007 pa se je znižal za več kot pol. Tudi pri zaposlovanju je razlog za zmanjšanje pomoči zaradi nepravočasna priprava shem državnih pomoči oziroma razpisov, ki bi jim morali slediti. Zaradi tega je bil opažen porast de minimis pomoči saj je bilo 6,7 mio EUR v letu 2007 dodeljenih po pravilu de minimis, kjer je namen pomoči prepoznan kot pomoči namenjene zaposlovanju.

Pomoči, namenjene **usposabljanju** so bile v letu 2007 dodeljene samo na podlagi sheme Programi usposabljanja.

Države EU (brez kmetijstva, ribištva in transporta), so v letu 2005 v povprečju namenile za zaposlovanje in usposabljanje 8% vseh pomoči, od tega 7% za zaposlovanje in 1% za usposabljanje.

¹² SURS, 10. marec 2008, Statistične informacije

Stopnja brezposelnosti je konec leta 2007 znašala 4,7 odstotka (4,0 odstotka za moške in 5,7 odstotka za ženske). Po anketi o delovni sili je delovno aktiven tisti prebivalec, ki je v tednu pred anketiranjem opravil vsaj uro dela za plačilo, dobiček ali družinsko dobrobit. Takih oseb je bilo konec lanskega leta skoraj milijon ali slabih 70 % vseh prebivalcev, starih od 15 do 64 let. Da bi dosegli cilje Lizbonske strategije, bi stopnja delovne aktivnosti morala znašati še dobri 2 odstotni točk več.

Število brezposelnih oseb v Sloveniji leta 2007 je bilo najvišje med mladimi, a manjše kot leta 1997. Konec leta 2007 je bilo v Sloveniji manj kot 50 tisoč brezposelnih oseb, kar je pomenilo 4,7-odstotno stopnjo brezposelnosti. Stopnja brezposelnosti je bila najvišja med mladimi, to je med osebami, mlajšimi od 25 let. Znašala je skoraj 13 odstotkov, to pa je precej manj kot pred desetimi leti, saj je leta 1997 presegala 17 odstotkov. V zadnjih desetih letih se je spremenila tudi izobrazbena struktura brezposelnih oseb. Povečuje se stopnja brezposelnosti med višje izobraženimi brezposelnimi osebami, med osebami z doseženo nižjo ali srednjo izobrazbo pa se zmanjšuje. To pomeni, da so osebe z doseženo vsaj višjo izobrazbo, ki niso našle primerne zaposlitve, otežen vstop na trg dela kompenzirale z izobraževanjem na povisokošolski stopnji.

Ob koncu leta 2007 je bila povprečna brezposelna oseba ženska s srednješolsko izobrazbo, stara 42 let, delo pa je iskala že več kot leto dni. Ni bila prva iskalka dela, to pa pomeni, da je nekoč že imela neko zaposlitev. Ni bila prijavljena na zavodu za zaposlovanje, ni prejela denarne pomoči niti denarnega nadomestila.¹³

V letu 2007 so bile dodeljene pomoči za zaposlovanje in usposabljanje samo v obliki dotacij.

3.2.5. Regionalni cilji

Slovenija skuša tudi s pomočjo regionalnih državnih pomoči prispevati k doseganju zastavljenih ciljev na področju regionalne politike in sicer k spodbujanju uravnoveženega gospodarskega, socialnega in prostorskega vidika razvoja, k zmanjšanju razlik v gospodarski razvitosti in pri življenjskih možnostih med regijami, k preprečevanju nastajanja novih območij z večjimi razvojnimi problemi, k ohranjanju poseljenosti na celotnem ozemlju RS in k pospeševanju razvoja okolju prijaznega gospodarstva, k varovanju naravnih dobrin ter kulturne in naravne dediščine. Osnova za dodeljevanje regionalnih državnih pomoči za preteklo obdobje je bila regionalna karta, ki je veljala do 31.12.2006 in na osnovi katere je celotno ozemlje RS kot območje upravičeno do regionalnih državnih pomoči po 87(3)a členu Pogodbe o ustanovitvi EU, in sicer v višini do 40% NED¹⁴ upravičenih stroškov projekta. Diferenciacija intenzivnosti regionalnih državnih pomoči na ravni NUTS¹⁵ III je znašala v Osrednje slovenski regiji do 35% NED, v preostali Sloveniji pa do 40%. Za MSP se je določena zgornja meja lahko povečala za 15 odstotnih točk.

Od 1.1. 2007 dalje je cela Slovenija upravičena do odstopanja iz člena 87(3)(a) Pogodbe ES za obdobje med 1.1.2007 do 31.12.2013. Predlagana zgornja meja pomoči v višini 30 % BED je zgornja meja za naložbe velikih podjetij. Za srednje velika podjetja se lahko ta zgornja meja pomoči poviša za 10 odstotnih točk, za mala podjetja pa za 20 odstotnih točk.

V letu 2007 so bile za namen regionalnih ciljev dodeljene pomoči na podlagi naslednjih shem in individualnih pomoči: Dodelitev državnih pomoči subjektom v ekonomskih conah, Regionalna shema državnih pomoči, Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti ter Finančne spodbude za tuje neposredne investicije.

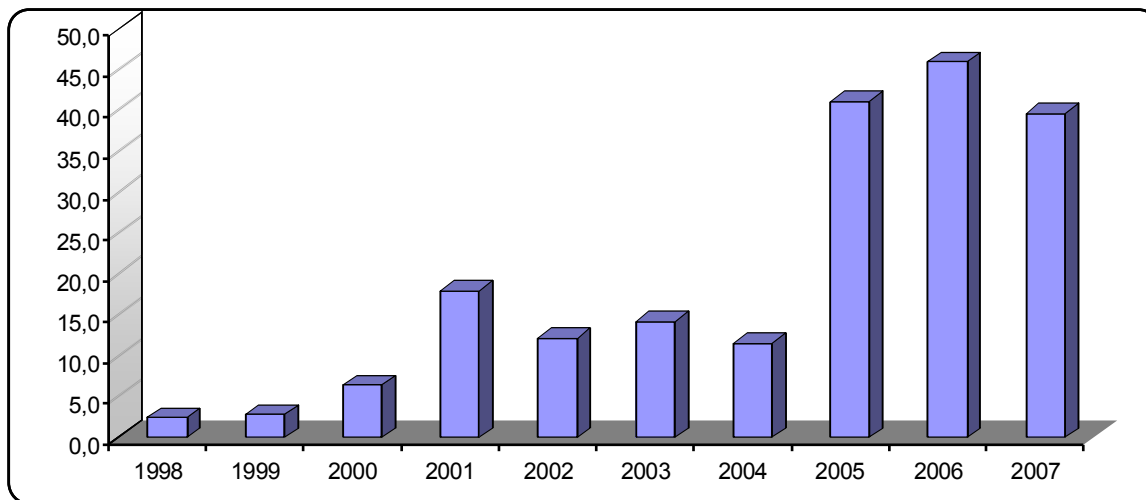
Slika 15: Gibanje višine dodeljenih državnih pomoči po regionalnih pravilih v obdobju

¹³ Statistične informacije SURS 29. februar 2008, Prva objava

¹⁴ Neto ekvivalent dotacije

¹⁵ Francoska kratica za standardno klasifikacijo teritorialnih enot (SKTE)

1998 -2007 v mio EUR

Po večji rasti pomoči v letu 2005 (za 256%) so se pomoči za regionalni razvoj v letu 2006 povečale še za nadaljnjih 11,6%. Največ pomoči je bilo dodeljenih na podlagi sheme za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti (57,2%) ter individualne pomoči namenjene podjetju Revoz (35,2%). K taki rasti so bistveno pripomogla sredstva iz evropskih strukturnih skladov. V letu 2007 so se pomoči znižale za 13,7%.

V EU je bilo v letu 2005 povprečno 19% vseh pomoči namenjenih regionalnim ciljem. Te pomoči so drugi najbolj pogosto uporabljen cilj med horizontalnimi pomočmi. Največ jih dodeljujejo v Slovaški (76%), Latviji (67%), Grčiji (65%) in Češki (44%).

Pri spremljanju instrumentov pomoči pri regionalnih ciljih opazimo, da je bilo največ pomoči v letu 2007 dodeljeno z instrumentom dotacij (92,10%), manj kot 1% pomoči s pomočjo ugodnih kreditov ter 7,52% davčnih olajšav. Ostali instrumenti niso ali pa so zelo redko uporabljeni.

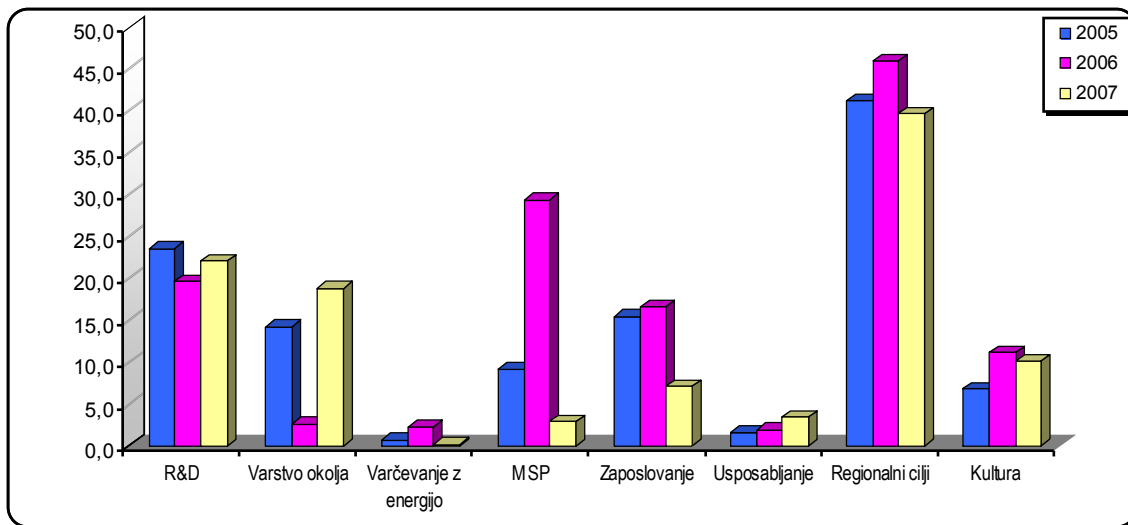
3.2.6. Kultura

V zadnjih dveh letih pridobivajo med horizontalnimi cilji vse večji delež pomoči, ki so namenjene spodbujanju kulture. Delež pomoči namenjen kulturi se je v strukturi celotnih pomoči v letu 2007 nekoliko zmanjšal, med samimi horizontalnimi cilji pa ima naraščajoč trend. V letu 2007 so bile pomoči dodeljene na podlagi naslednjih shem: Pospeševanje razvoja filmske dejavnosti v Sloveniji (13,45% sredstev državnih pomoči, namenjenih kulturi), Pospeševanje razvoja založniške dejavnosti v Sloveniji v obdobju od leta 2004 do 2006 (37,45%), Sofinanciranje audiovizualnih projektov (7,40%) in Sofinanciranje medijskih programov (41,41%). Pomoči, namenjene spodbujanju kulture so v letu 2007 tako višje od pomoči, ki so bile namenjene zaposlovanju, usposabljanju in tudi MSP.

3.3. Spreminjajoči se trendi horizontalnih ciljev

Cilj EU je, da države članice zmanjšujejo delež državnih pomoči glede na BDP ter preusmerijo pomoči iz posebnih sektorjev k horizontalnim ciljem. Te pomoči predstavljajo predvsem krepitev ekonomske in socialne kohezije, varstva okolja, promocijo raziskav in razvoja, spodbujanje MSP ter regionalni razvoj.

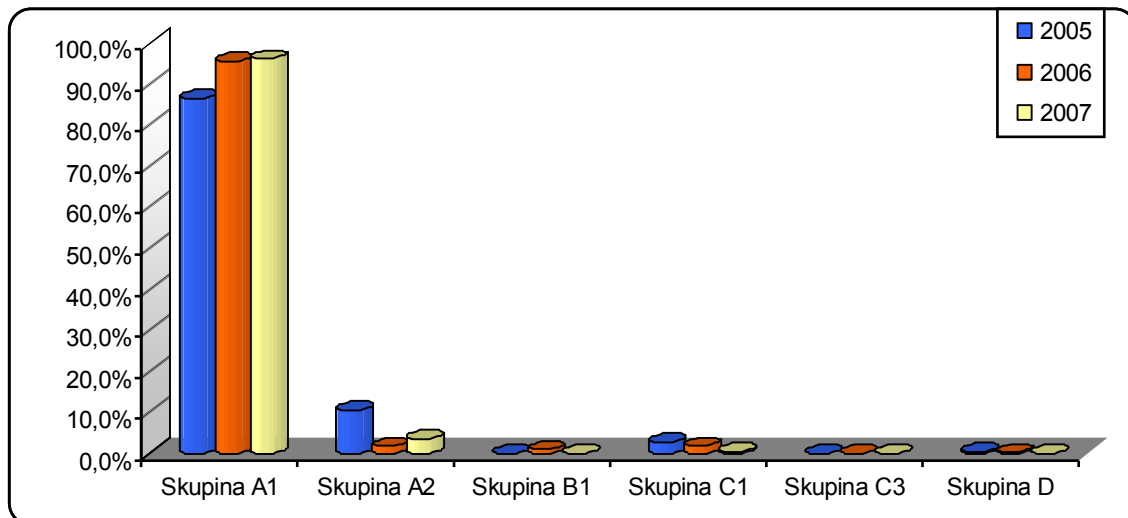
Slika 16: Višina državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev v letih 2005, 2006 in 2007 v mio EUR

Slika 16 nam nazorno prikazuje spremembe pri višini državnih pomoči v absolutnih zneskih. Pomoči, ki so namenjene varstvu okolja, raziskavam in razvoju ter regionalnim ciljem so tiste, ki so v letu 2007 prevladovale med horizontalnimi cilji. Na znižanje pomoči, ki se dodeljujejo znotraj horizontalnih ciljev so najbolj vplivale nižje pomoči za MSP, pomoči za zaposlovanje ter pomoči namenjene regionalnim ciljem.

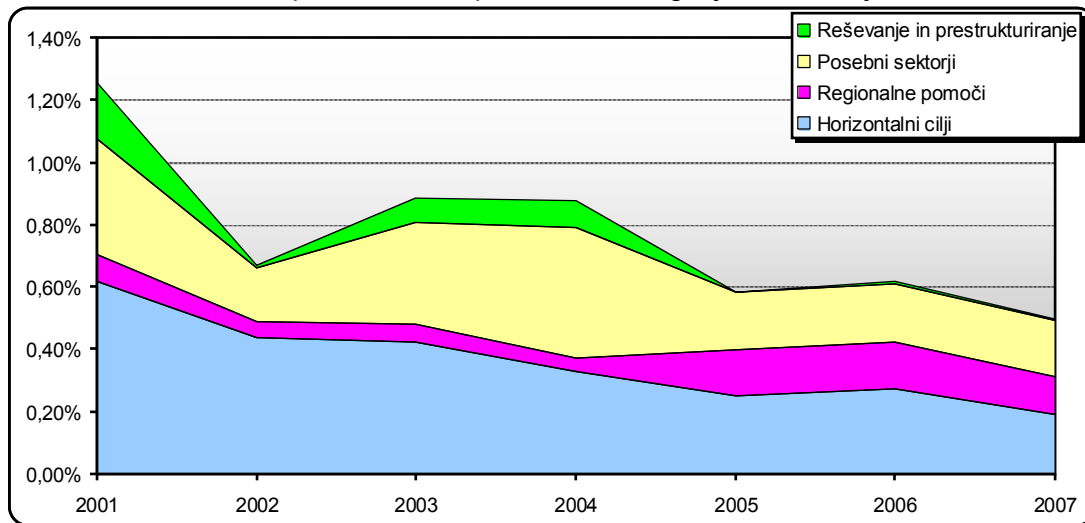
Deleži državnih pomoči po instrumentih kažejo, da se iz leta v leto delež uporabe instrumentov skupine A1 povečuje, ostali instrumenti pa skoraj niso uporabljeni.

Slika 17: Deleži državnih pomoči, znotraj horizontalnih ciljev po instrumentih, v letih 2005, 2006 in 2007

Pregled dodeljenih pomoči v izbranih kategorijah nam lahko podrobneje prikaže nekatere vplive državnih pomoči na ekonomsko in socialno okolje.

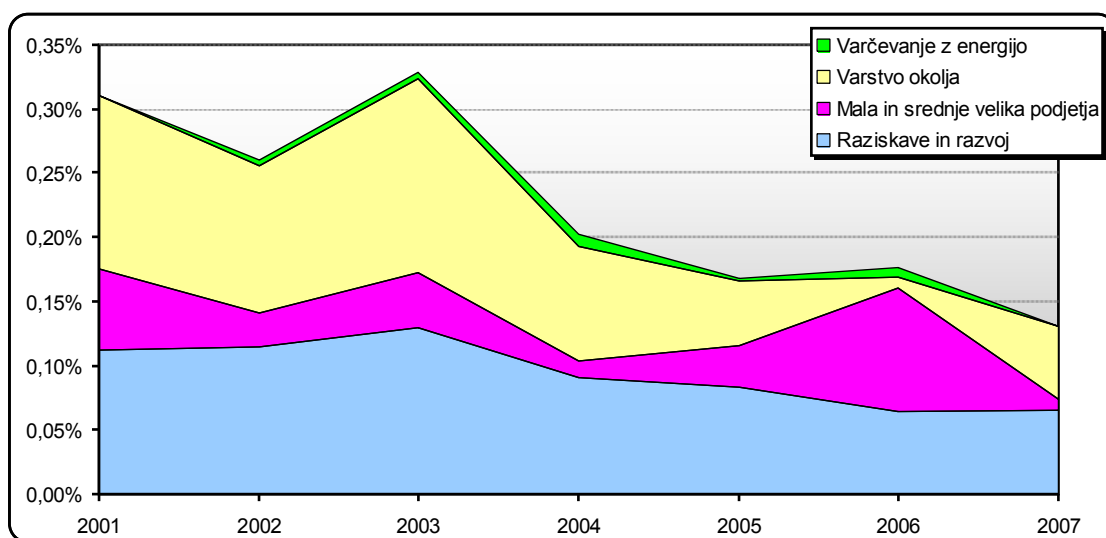
Slika 18: Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah, v obdobju 2001 - 2007

Slika 18 nam nazorno prikazuje padajoči trend deleža državnih pomoči v BDP. V letu 2002 je bilo opaziti večji padec deleža državnih pomoči v BDP, ki pa je v letu 2003 zaradi povečanja pomoči za raziskave in razvoj, varstva okolja in pomoči za reševanje in prestrukturiranje zopet nekoliko narasel, vendar še vedno ne na nivo iz leta 2001. V letu 2004 je zaradi povečanja pomoči v transportnem sektorju ter pomoči za reševanje in prestrukturiranje delež v BDP v primerjavi z letom 2003 ostal nespremenjen. V letih 2005, 2006 in 2007 pomoči za reševanje in prestrukturiranje skoraj ni več zaznati, regionalne pomoči in horizontalne pomoči pa so tudi v upadanju.

Za leto 2006 smo lahko rekli, da je Slovenija sledila ciljem, ki si jih je zadala EU, to je čim manj pomoči v posebne sektorje ter pomoči za reševanje in prestrukturiranje, kajti te pomoči imajo najslabši vpliv pri izkrivljanju konkurence. V letu 2007 je opazen rahel padec pri horizontalnih ciljih, ki pa naj bi bil bolj začasne narave.

Slika 19: Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah v obdobju 2001 - 2007

Investicije za raziskave in razvoj so eden izmed ključnih faktorjev, da evropska ekonomija postane konkurenčna in zagotavlja enakomerno rast. Analiza dodeljenih državnih pomoči po kategorijah, ki so prikazane na *sliki 19* kaže, da sredstva za raziskave in razvoj v Sloveniji po daljšem padanju v zadnjih dveh letih ostajajo nespremenjene. V zadnjem letu so narasle le pomoči, namenjene varstvu okolja. Padec pomoči za MSP pa naj bi bil bolj odraz trenutne situacije oz. priprave novih ukrepov pomoči. Pomoči, namenjene varčevanju z energijo pa so še vedno tako majhne, da ne vplivajo na rast oz. padanje državnih pomoči. Pomoči v prikazanih kategorijah so predvsem pomoči, ki jih lahko razumemo tudi kot generator pozitivnih učinkov na zunanje okolje. V državah EU so v zadnjih letih te štiri kategorije konstantno naraščale.

3.4. Posebni sektorji

Državne pomoči v posebnih sektorjih so se v zadnjih dveh letih zopet povečale, vendar so še vedno nižje kot v obdobju 2000 do 2004. Pomoči, dodeljene posebnim sektorjem, so v letu 2004 namreč dosegle najvišji delež pomoči v obdobju, ko spremljamo državne pomoči. V vseh treh letih pa je delež teh pomoči v BDP ostal nespremenjen 0,19% BDP.

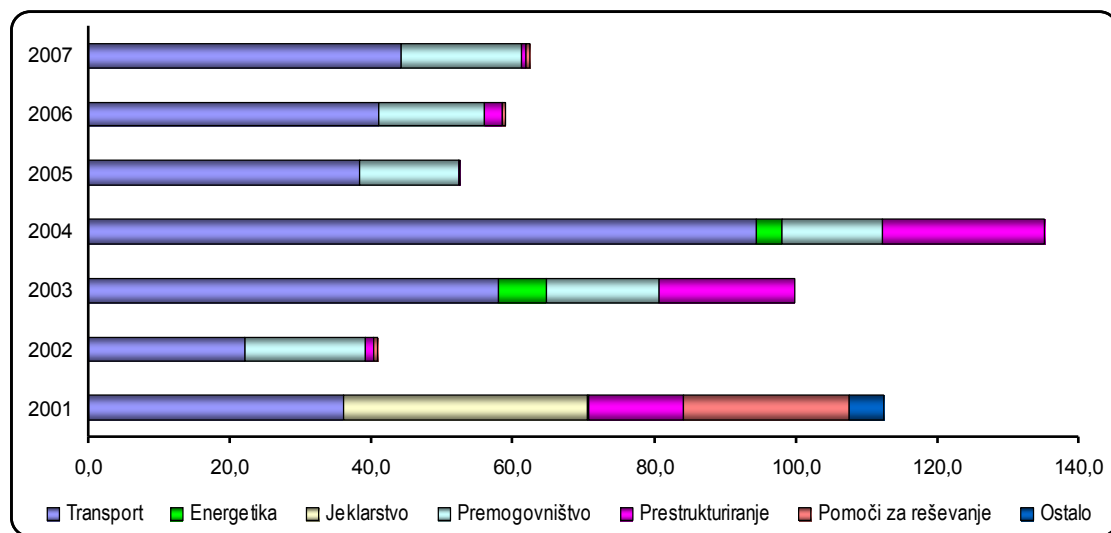
Tabela 7: Državne pomoči v posebnih sektorjih v letih 2005, 2006 in 2007

Kategorija	Leto 2005			Leto 2006			Leto 2007		
	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP
Transport	38,31	14,34%	0,14%	41,17	14,90%	0,14%	44,12	17,09%	0,13%
Premogovništvo	14,09	5,27%	0,05%	14,80	5,36%	0,05%	17,20	6,66%	0,05%
Prestrukturiranje	0,08	0,03%	0,00%	2,58	0,93%	0,01%	0,56	0,22%	0,00%
Reševanje	0,00	0,00%	0,00%	0,37	0,13%	0,00%	0,55	0,21%	0,00%
Posebni sektorji	52,48	19,64%	0,19%	58,92	21,33%	0,19%	62,43	24,19%	0,19%

V strukturi pomoči za posebne sektorje je največ pomoči dodeljenih za transport (železnice). K povečanju pomoči dodeljenih v posebnih sektorjih tako prevladujejo pomoči namenjene transportu (70% pomoči med posebnimi sektorji) in pomoči namenjene zapiranju premogovnikov (27% pomoči med posebnimi sektorji).

Pomoči za reševanje in prestrukturiranje v letu 2007 predstavljajo manj kot 2% pomoči v strukturi posebnih sektorjev.

Slika 20: Deleži dodeljenih državnih pomoči v posebnih sektorjih v obdobju 2000 -2007, v EUR

3.4.1. Transport

V letu 2007 je bilo v sektorju transporta dodeljenih za 7,18% več pomoči kot v letu 2006 in 15,18% več kot v letu 2005. V Sloveniji vse pomoči, ki so dodeljene v transportni sektor, predstavljajo pomoči Slovenskim železnicam. V letu 2007 so bile, tako kot v preteklih letih, dodeljene pomoči na podlagi sheme Nadomestilo za prevoze potnikov v notranjem železniškem prometu, kar predstavlja nadomestilo za finančne obremenitve, ki jih ima podjetje zaradi uporabe prevoznih cen in pogojev, ki so mu določeni zaradi izvajanja gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu.

Obvezno gospodarsko službo prevoza potnikov v notranjem potniškem prometu izvaja Holding Slovenske železnice -potniški promet. Slednjemu se izplačujejo sredstva za pokrivanje dela stroškov opravljanja storitev notranjega železniškega prometa po veljavnem voznom redu in tarifni obveznosti glede na število opravljenih potniških kilometrov v notranjem potniškem prometu.

Tabela 8: Državne pomoči v transportu, primerjalno z dodano vrednostjo in zaposlenostjo v obdobju 2005-2007

	<i>Enota mere</i>	2005	2006	2007
Državne pomoči	<i>v mio EUR</i>	38,31	41,17	44,12
Dodana vrednost	<i>v mio EUR</i>	783,34	846,18	934,48
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti tega sektorja	<i>v %</i>	4,89%	4,86%	4,72%
Zaposleni	<i>število</i>	25.037	26.062	28.244
Državne pomoči na zaposlenega	<i>v EUR</i>	1.530,03	1.579,54	1.562,21

Evropska zakonodaja na področju transporta vsebuje številne mehanizme za uspešno izvajanje ukrepov, ki so splošnega gospodarskega pomena. Večina transportnih operaterjev opravlja javno službo in za to pridobiva javna sredstva, vendar pa mora Evropska komisija neprestano preverjati, da to javno financiranje ne ruši konkurence. Države so ravno tako vključene v financiranje transportne infrastrukture. Evropska komisija vedno bolj razmišlja tudi v smeri

dodatnega preverjanja, ali se ta infrastruktura uporablja tako, da ne ruši konkurence (luke, letališča ipd.). Več kot 70% vseh pomoči v transportnem sektorju (brez železnic) je bilo v obdobju 2004-2006 v EU namenjenih pomorskemu prometu, kar predstavlja 1.500 mio EUR. Največ pomoči so dodeljevale Italija, Francija, Švedska, Nizozemska in Velika Britanija.

Med instrumenti v transportnem sektorju so bile v letu 2005, 2006 in 2007 uporabljene zgolj dotacije.

3.4.2. Premogovništvo

Slovenija ima v celotnih državnih pomočeh, ki so bile dodeljene v obravnavanem obdobju, skoraj nespremenjen delež pomoči premogovništvu (v letu 2005 5,27%, v letu 2006 5,36% in v letu 2007 6,66%). Kot delež državnih pomoči v BDP pa le ta ostaja nespremenjen in je v vseh treh letih 0,05% BDP. V tem obdobju so bile državne pomoči v premogovništvu namenjene prezaposlovanju rudarjev pri zapiranju rudnikov na podlagi individualne pomoči *Program postopnega zapiranja rudnika Trbovlje Hrastnik*.

Tabela 9: Državne pomoči v premogovništvu, primerjalno z dodano vrednostjo in zaposlenostjo, v obdobju 2005 - 2007

	<i>Enota mere</i>	2005	2006	2007
Državne pomoči	<i>v mio EUR</i>	14,09	14,80	17,20
Dodana vrednost	<i>v mio EUR</i>	93,0	87,8	81,7
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti tega sektorja	<i>v %</i>	15,14%	16,86%	21,05%
Zaposleni	<i>število</i>	2.905	2.618	2.362
Državne pomoči na zaposlenega	<i>v EUR</i>	4.850,51	5.654,38	7.281,74

V EU pomoči za namen premogovništva občutno padajo. Največ pomoči dodeljujejo Nemčija, Poljska in Španija. Evropska Komisija je za tovrstne pomoči odobrila plane prestrukturiranja za daljše časovno obdobje. V letu 2006 so pomoči za premogovništvo predstavljale 5% vseh dodeljenih pomoči.

3.4.3. Reševanje in prestrukturiranje

Konec leta 2002 je bil sprejet Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Ur.l. RS št.110/02). Na podlagi tega zakona (z dopolnitvami) je bila v letu 2003 potrjena shema *Pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah*, na podlagi katere so se v teh letih pričele dodeljevati pomoči za ta namen. V letih 2005 in 2006 je bila polovica pomoči namenjena izplačilom že odobrenih individualnih pomoči iz leta 2004, polovica pa v okviru te sheme. V letu 2007 pa so bile pomoči dodeljene zgolj na podlagi sheme. Pomoči za ta namen so se v Sloveniji v zadnjih treh letih bistveno znižale in so zanemarljive, saj obsegajo le 0,55 mio EUR, v celotni strukturi državnih pomoči pa 0,21%.

IV. POMOČ V KMETIJSTVU in RIBIŠTVU

4.1. Kmetijstvo

Za leta 2005, 2006 in 2007 so v tem poročilu obravnavane samo tiste državne pomoči, ki jih Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvaja na podlagi obstoječih shem državnih pomoči v smislu določil 87. člena Pogodbe o ustanovitvi ES. V poročilu niso zajete pomoči, izplačane za ukrepe Skupne kmetijske politike, ki se financirajo iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, to so vsa neposredna plačila, intervencijski ukrepi ter sofinancirani delež plačil za ukrepe, ki se izvajajo v okviru Programa razvoja podeželja za obdobje. Za slednje je v poročilu zajet samo del, ki se sofinancira iz nacionalnih sredstev.

Zaradi tega razloga so prikazane pomoči v primerjavi z leti pred 2005 nižje za več kot polovico. Še vedno pa pomoči, namenjene kmetijstvu predstavljajo največji delež dodeljenih državnih pomoči. V letu 2007 so predstavljale 37,6% vseh državnih pomoči.

Obseg kmetijske proizvodnje je pri nas še vedno močno odvisen od naravnih (vremenskih) razmer. Naravne vremenske razmere so bile po letu 2000 zelo spremenljive, kar se je neposredno izrazilo tudi v nihanjih obsega proizvodnje. V letih 2001 in 2003, ki jih je zaznamovala suša, se je proizvodnja močno zmanjšala, v letih z ugodnimi vremenskimi razmerami, kot so bila leta 2002, 2004 in 2005 pa je bila tudi proizvodnja visoka. Zadnji dve leti (2006 in 2007) sta bili za kmetijstvo manj ugodni, vendar je proizvodnja ostala nad ravnijo leta 2000.

Po podatkih nacionalnih računov kmetijstvo skupaj z lovom in gozdarstvom v zadnjih letih k bruto domačemu proizvodu prispeva dobra 2% (kmetijstvo pod 2%), k skupni zaposlenosti pa slabih 10%. Oba deleža se zmanjšujeta, velik razkorak med njima pa kaže na še vedno prisoten problem nizke produktivnosti dela v kmetijstvu tako v odnosu do drugih dejavnosti kot v odnosu do povprečne produktivnosti v kmetijstvu Evropske unije (v nadaljevanju EU). Bruto dodana vrednost na polnovredno delovno moč v kmetijstvu po podatkih ekonomskih računov za kmetijstvo v Sloveniji dosega le okoli 40 % vrednosti tega kazalnika za EU-27.¹⁶

Tabela 10: Državne pomoči v kmetijstvu v letih 2005, 2006 in 2007

	<i>Enota mere</i>	2005	2006	2007
Državne pomoči	<i>v mio EUR</i>	102,20	88,23	100,68
Dodana vrednost	<i>v mio EUR</i>	627,39	648,96	571,37
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti tega sektorja	<i>v %</i>	16,29%	13,60%	17,62%
Zaposleni	<i>število</i>	38.621	38.139	38.115
Državne pomoči na zaposlenega	<i>v EUR</i>	2.646,20	2.313,45	2.641,36

Sektor kmetijstva ima poleg največjega deleža državnih pomoči v celotni državni pomoči tudi daleč največji delež državnih pomoči v dodani vrednosti in tudi državna pomoč na zaposlenega je v tem sektorju največja (poleg sektorja ribištvo).

V EU je bilo v letu 2005 za namen kmetijstva dodeljenih 24% vseh državnih pomoči. Največji delež pomoči v posamezni državi za ta namen je bilo dodeljen v Estoniji (79%), Finski (74%),

¹⁶ Poročilo o uspešnosti in učinkovitosti dodeljenih pomoči v kmetijstvu in ribištvo za leto 2007

Latviji (67%), Luksemburgu (59%) in Litvi (58%) najmanj pa na Portugalskem (1%), Slovaškem (11%) in Švedski (12%).

V letih 2005 - 2007 je bilo v sektorju kmetijstva več kot 99,9% sredstev dodeljenih z instrumentom dotacij. Preostale pomoči so bile dodeljene v obliki ugodnih kreditov (manj kot 1%).

4.2. Ribišтво

Pomoč ribištvu mora spodbujati razvoj in prilagoditev ribiške industrije, ki pod normalnimi tržnimi pogoji zaradi nezadostne prilagodljivosti sektorja in omejenih finančnih virov ne bi bila mogoča.

Tabela 11: Državne pomoči v ribištvu v letih 2005, 2006 in 2007

	<i>Enota mere</i>	2005	2006	2007
Državne pomoči	<i>v mio EUR</i>	0,20	0,08	0,38
Dodana vrednost	<i>v mio EUR</i>	3,76	3,55	3,70
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti tega sektorja	<i>v %</i>	5,40%	2,26%	10,26%
Zaposleni	<i>število</i>	244	224	219
Državne pomoči na zaposlenega	<i>v EUR</i>	831,40	357,50	1.735,55

Državne pomoči v ribištvu so se v obravnavanem obdobju nekoliko povečale, vendar še vedno predstavljajo zelo majhen delež državnih pomoči (0,15% vseh dodeljenih pomoči).

Tudi v celotni EU nivo teh pomoči ne presega 1%. Največ pomoči na tem področju dodelijo na Danskem (4%) ter Irskem (2%), povsod drugod pa je dodeljeno manj kot 1% pomoči za ribištvu.

V obdobju 2005 - 2007 so bili pri dodeljevanju pomoči v sektorju ribištvu uporabljeni le instrumenti iz skupine A1 (dotacije).

V. INTENZIVNOST DODELJENIH POMOČI

Z lanskim letom smo pričeli zbirati 2 podatka, ki se nanašata na spremljanje intenzivnosti dodeljenih državnih pomoči:

1. podatke o **višini upravičenih stroškov**
2. ter v kolikor gre za investicijo, **vrednost celotne investicije**, v kolikor pa gre za projekt, ki ni investicija pa **vrednost celotnega projekta, ki se sofinancira**.

Glede na to, da smo to zahtevo vpeljali v letu 2007, nam za leto 2006 in 2007 še vedno vsa ministrstva oz. vsi dajalci niso uspeli posredovati podatkov o upravičenih stroških in celotnih vrednostih sofinanciranih projektov oz. investicij. Ministrstva oz. državne institucije, ki so brez problemov posredovala tovrstne podatke so naslednja: Ministrstvo za gospodarstvo (samo za konkurenčnost in turizem), Ministrstvo za znanost in visoko šolstvo, Eko sklad, Ministrstvo za okolje (Sektor za učinkovito rabo energije), Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter delno Ministrstvo za kulturo. Ostala ministrstva kljub obveznosti po uredbi, tega niso storila.

5.1. Vrednost investicije oz. sofinanciranega projekta

Za letošnje poročilo je 24,32% podatkov opremljenih s podatkom o vrednosti sofinancirane investicije oz. projekta. Spodnji pregled se tako nanaša le na te podatke.

Tabela 12: Delež državnih pomoči v celotni investiciji v letih 2006 in 2007

Kategorija	Naziv	2006			2007		
		vrednost investicij / projektov	Višina dodeljenih DP	Delež DP v investiciji /projektu	vrednost investicij / projektov	Višina dodeljenih DP	Delež DP v investiciji /projektu
Raziskave in razvoj	Temeljne raziskave				870,58	0,65	0,1%
	Industrijske raziskave	11,07	1,52	13,7%	31,12	4,37	14,0%
	Študije o tehnični izvedljivosti	8,70	3,12	35,8%	0,09	0,03	37,5%
Varstvo okolja	Prilagoditev novim okoljevarstvenim standardom	15,99	1,11	6,9%	10,78	0,65	6,0%
Varčevanje z energijo	Posebni ukrepi varčevanja z energijo	8,51	1,11	13,0%	18,80	0,11	0,6%
Mala in srednje velika podjetja	Materialne in nematerialne investicije in odpiranje novih delovnih mest	105,02	16,79	16,0%	16,89	1,07	6,3%
	Svetovalne storitve, usposabljanje in razširjanje znanja	1,60	0,49	30,8%	3,04	0,71	23,3%
Zaposlovanje	Odpiranje novih delovnih mest	0,21	0,07	35,0%			
Usposabljanje	Splošno usposabljanje zaposlenih v podjetjih	0,56	0,24	43,5%	0,19	0,07	35,3%
Kultura	Audiovizualni sektor	16,74	4,39	26,2%	25,16	3,00	11,9%
	Pomoči namenjene kulturi	27,34	5,34	19,5%	18,33	2,50	13,7%
Regionalni cilji	Območja a (manj razvita)	459,84	37,92	8,2%	234,67	35,66	15,2%
	Odpiranje novih delovnih mest	27,81	5,08	18,3%	0,46	0,08	16,8%
Kmetijstvo	Kmetijstvo				123,87	15,76	12,7%
Ribištvo	Ribištvo				4,85	0,38	7,8%

Državne pomoči kot delež v vrednosti celotne investicije oz. celotnega projekta, ki se sofinancira, niso zanemarljive, saj v povprečju predstavljajo v letu 2006 22,3% vrednosti celotnih stroškov investicij oz. projektov, v letu 2007 pa 14,34%.

Najnižji delež državnih pomoči je zastopan pri investicijah, ki se nanašajo na temeljne raziskave v okviru pravil za raziskave in razvoj. Ravno tako je zelo nizek delež državnih pomoči pri investicijah, ki so namenjene varčevanju z energijo, saj predstavljajo zgolj 0,6% vrednosti investicije. Več kot 30% vrednosti investicije oz. celotnega projekta pa je sofinanciranih s pomočjo državnih pomoči pri raziskavah in razvoju za študije tehnične izvedljivosti ter projekti, ki so podprti z usposabljanjem.

5.2. Upravičeni stroški

Zgornja meja pri posameznem namenu pomoči je določena na podlagi deleža upravičenih stroškov, ki minimizira negativni vpliv pomoči na konkurenco. Podatek o doseženi intenzivnosti nam pove kakšne intenzivnosti pomoči dosegamo pri posameznih vrstah pravil. Vsaka pravila, ki veljajo za posamezne vrste državnih pomoči imajo svoje maksimalne intenzivnosti. Dosežena intenzivnost nam pove, ali koristimo maksimalne možnosti in kje imamo pri doseganju obstoječe politike še rezerve.

Za leto 2007 je bil pri 68,44% dodeljenih pomočeh naveden znesek upravičenih stroškov. Na podlagi teh podatkov lahko podamo nekatere parcialne rezultate.

Tabela 13: Delež državnih pomoči v upravičenih stroških v primerjavi z maksimalno dovoljenimi za leti 2006 in 2007

Kategorija	Naziv	2006		2007		Maksimalno dovoljene intenzivnosti
		Neto pomoč v mio EUR	Delež DP v upravičenih stroških	Neto pomoč v mio EUR	Delež DP v upravičenih stroških	
Raziskave in razvoj	Temeljne raziskave	4,91	47,6%	4,00	18,9%	100,0%
	Industrijske raziskave	3,29	59,0%	10,66	50,7%	70,0%
	Predkonkurenčne razvojno raziskovalne aktivnosti	3,92	10,8%	2,08	38,2%	45,0%
	Študije o tehnični izvedljivosti	3,15	62,0%	0,03	75,0%	75,0%
Varstvo okolja	Prilagoditev novim okoljevarstvenim standardom	1,11	7,3%	0,65	6,8%	40,0%
	Posebni ukrepi varčevanja z energijo	1,12	5,9%	0,11	0,8%	50,0%
Mala in srednje velika podjetja	Materialne in nematerialne investicije in odpiranje novih delovnih mest	16,79	16,7%	1,07	6,5%	55,0%
	Svetovalne storitve, usposabljanje in razširjanje znanja	0,72	18,3%	0,71	23,4%	50%
	Udeležba na sejnih in razstavah	0,02	19,4%			
Zaposlovanje	Pomoči za ohranjanje delovnih mest	3,15	90,6%			
	Odpiranje novih delovnih mest v podjetjih na območjih,	0,07	32,6%			
Usposabljanje	Splošno usposabljanje zaposlenih v podjetjih	0,24	50,6%	0,07	67,4%	80,0%
Kultura	Pomoči namenjene kulturi	5,34	34,8%	2,94	19,9%	100,0%
	Audiovizualni sektor	3,79	93,5%	2,50	13,7%	100,0%
Regionalni cilji	Območja a (manj razvita)	32,31	11,5%	38,64	14,7%	55,0%
	Odpiranje novih delovnih mest	5,08	18,8%	0,08	25,0%	55,0%
Transport	Nadomestitev stroškov transporta, ki ga drugim podjetjem ni treba nositi			44,12	53,1%	100,0%

Pri pregledu dodeljenih pomoči in deleža dosežene intenzivnosti glede na upravičene stroške v letu 2007 opazimo, da se pri vseh kategorijah pomoči gibljemo bistveno pod maksimalno dovoljenimi intenzivnostmi. Večina pomoči ima v povprečju še 40% nižje intenzivnosti od maksimalno dovoljenih. Povprečna dosežena intenzivnost je namreč 60% glede na zgornjo dovoljeno mejo.

VI. POMOČI DODELJENE PO PRAVILU DE MINIMIS

Pomoči, dodeljene po pravilu »de minimis«, je do konca leta 2006 urejala Uredba Komisije (ES) št. 69/2001 o uporabi 87. in 88. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za državno pomoč »de minimis«, s 1.1.2007 jo je nadomestila nova uredba. Gre za pomoči, ki so sicer namenjene prejemniku, ki se ukvarja s tržno proizvodnjo blaga in storitev, vendar zaradi svoje višine ne izkrivljajo ali ogrožajo konkurence in tako ne predstavljajo državne pomoči po 87. členu PES-a. Pri tej vrsti pomoči skupni znesek pomoči ni smel preseči zneska 100.000 EUR (od leta 2007 dalje pa 200.000 EUR) v obdobju treh let od zadnjega prejema takšne pomoči, ne glede na obliko ali namen pomoči.

Tabela 14: De minimis pomoči po posameznih kategorijah v obdobju 2001 – 2007, v mio EUR

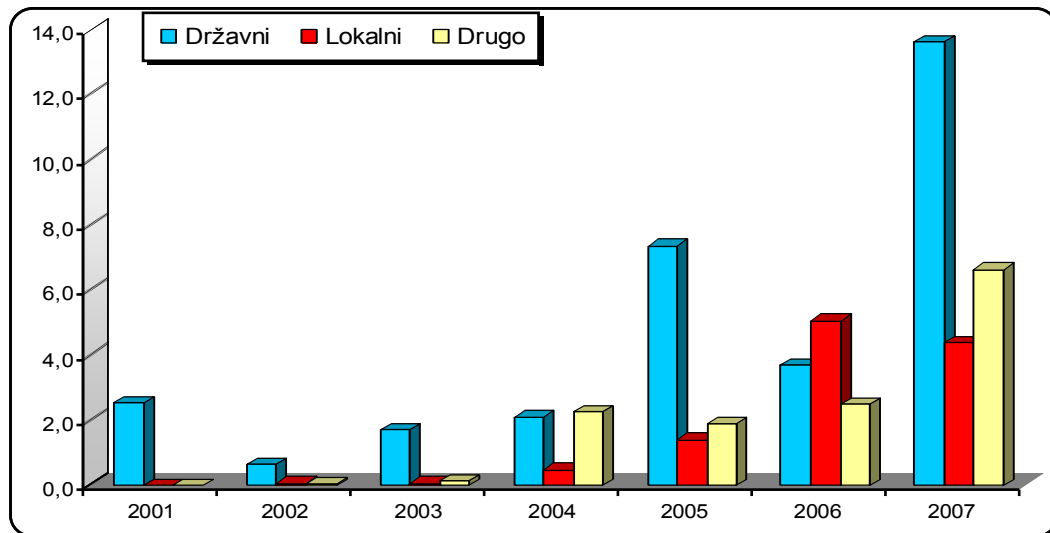
Kategorija	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Skupaj 2001-2007	delež
Kmetijstvo			0,4	2,0	0,3	0,9	3,60	6,37%
Kultura		0,0	0,1	0,5	0,0	0,1	0,76	1,34%
Mala in srednje velika podjetja	0,3	1,1	2,2	5,3	3,5	16,1	30,99	54,82%
Raziskave in razvoj		0,3	0,3	0,3	2,0	0,7	3,60	6,37%
Regionalne pomoči	0,0	0,3	0,4	0,7	0,3	0,0	1,82	3,23%
Varčevanje z energijo		0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,26	0,46%
Varstvo okolja			0,3	0,1	0,0	0,0	0,46	0,82%
Zaposlovanje	0,1		1,0	0,6	4,4	6,7	12,72	22,50%
Usposabljanje					0,038		0,04	0,07%
Naravne nesreče				0,9	0,2		1,09	1,92%
Pomoči za reševanje	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3		0,57	1,00%
Prestrukturiranje	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2		0,62	1,10%
Skupaj	0,72	1,82	4,84	10,62	11,39	24,59	56,53	100,00%

Tovrstne pomoči se spremljajo ločeno od državnih pomoči in se v letnem poročilu tudi ne prištevajo k celotnim državnim pomočem. De minimis pomoči v absolutnih zneskih so v preteklosti predstavljale majhen delež v primerjavi z dodeljenimi državnimi pomočmi, v zadnjih treh letih pa ta delež ni več tako zanemarljiv. V letu 2005 so de minimis pomoči predstavljale 3,98% državnih pomoči, v letu 2006 4,12%, v letu 2007 pa kar 9,53%.

Slovenija je ena izmed redkih držav v EU, ki ima vzpostavljeno bazo dodeljenih pomoči po pravilu de minimis. Pomoči na podlagi tega pravila so se pričele dodeljevati v letu 2002 in uporaba tega pravila je vsako leto skokovito naraščala.

Za dodelitev de minimis pomoči ni potrebno predhodno pridobiti potrditve s strani Evropske Komisije, zato te pomoči močno pridobivajo na pomenu. De minimis pomoči se večinoma poslužujejo lokalne skupnosti, ki dodeljujejo veliko število zelo nizkih zneskov, pa tudi državne in druge javne institucije po višini dodeljenih pomoči dodeljujejo vedno več pomoči na podlagi tega pravila.

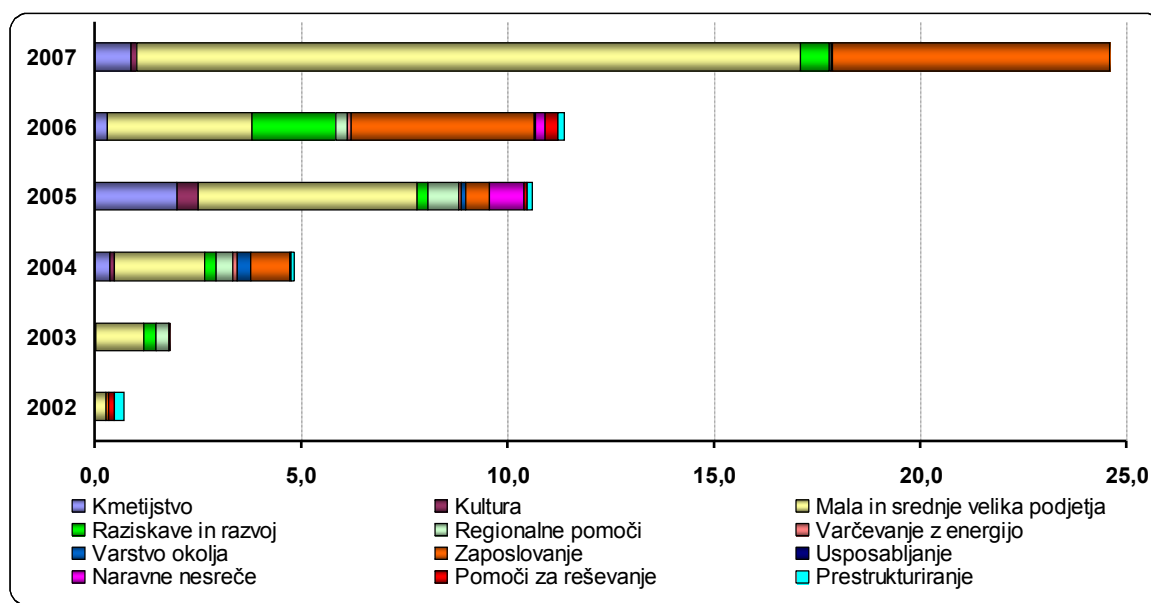
Slika 21: Dodeljene pomoči po pravilu de minimis po skupini dajalcev, po letih, v mio EUR

Iz slike je razvidno, da so pomoči po pravilu de minimis v letu 2007 najbolj uporabljala ministrstva. Obseg tovrstnih pomoči se je namreč podvojil, ravno tako so vse ostale institucije, ki niso ministrstva dodelile bistveno več pomoči, kot v preteklih letih. Lokalne oblasti pa so v letu 2007 nekoliko zmanjšale obseg tovrstnih pomoči.

V lokalni nivo so zajete vse občine, ki dodeljujejo de minimis pomoči, v državni nivo ministrstva in vladne službe, pod drugo pa vse ostale institucije, ki dodeljujejo javna sredstva (skladi, javne agencije ipd.).

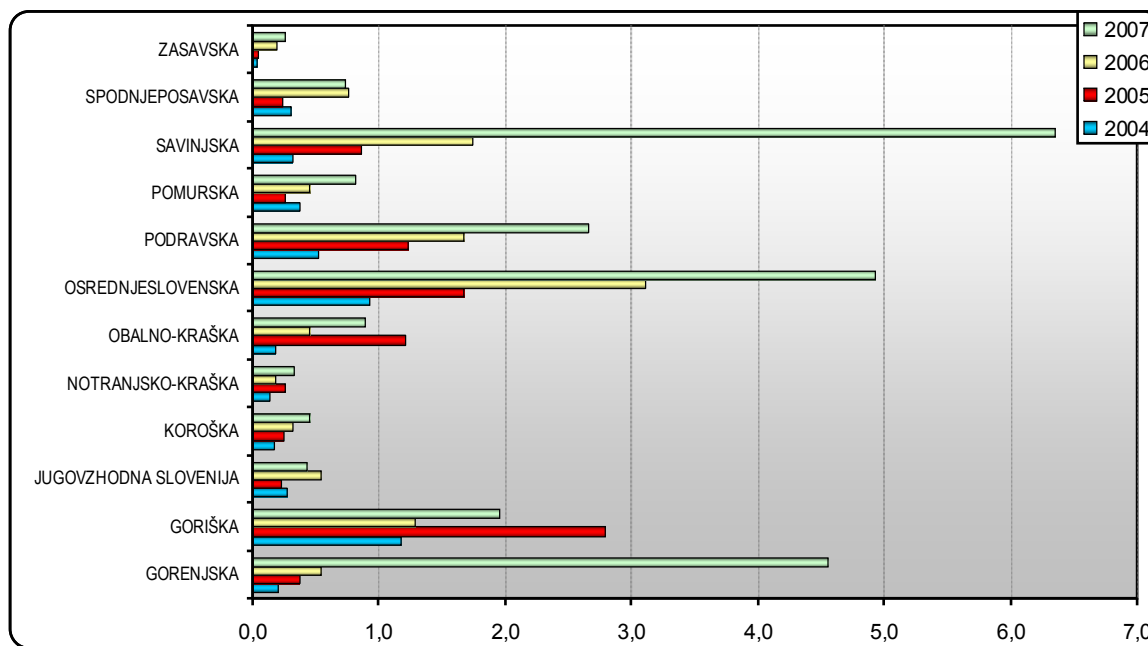
Slika 22: Delež pomoči po pravilu de minimis po kategorijah po letih, v mio EUR

Po pravilu de minimis se je v preteklosti največ pomoči dodeljevalo za namene pospeševanja razvoja MSP. V letu 2007 so se te pomoči povečale za več kot štirikrat. Tako veliko povečanje obsega pomoči po pravilu de minimis je rezultat neobstojećih shem državnih pomoči na državnem nivoju. Ravno tako so se bistveno povečale de minimis pomoči, ki so se dodelile za

namen zaposlovanja. Poleg že navedenega razloga, pa je na področju zaposlovanja razlog za večji obseg de minimis pomoči tudi shema Finančne vzpodbude delodajalcem za zaposlitev brezposelnih invalidov. Poleg teh dveh kategorij se dodeljujejo pomoči tudi za raziskave in razvoj ter pomoči, namenjene kmetijskemu sektorju. Pomoči po pravilu de minimis v kmetijstvu so bile dovoljene samo za dopolnilne dejavnosti na kmetijah (npr. turistične kmetije), od 1.1.2007 dalje pa tudi za vso predelovano dejavnost v kmetijskem sektorju.

Slika 23: Dodeljene pomoči po pravilu de minimis po regiji, po letih, v mio EUR

Pri pogledu dodeljenih pomoči po regijah, je slika nekoliko drugačna kot pri državnih pomočeh. Največ de minimis pomoči gre v Savinjsko regijo (25%), sledi ji Osrednjeslovenska regija (20,1%) ter Gorenjska regija (18,5%).

Tabela 15: Višina dodeljenih de minimis pomoči po instrumentih v obdobju 2003-2006, v mio EUR in %

Instrumenti	2003		2004		2005		2006		2007	
	višina pomoči	delež	višina pomoči	delež	višina pomoči	delež	višina pomoči	delež	višina pomoči	delež
A1 (dotacije)	1,65	90,3%	3,65	75,3%	8,56	80,6%	9,27	81,4%	22,57	91,8%
A1 (subvencioniranje obrestne mere)			0,22	4,6%	0,34	3,2%	0,50	4,4%	1,08	4,4%
A2 (oprostitve, olajšave)			0,47	9,7%	0,46	4,3%	0,41	3,6%	0,27	1,1%
B1 (kapitalske naložbe)										
C1 (ugodna posojila)	0,09	4,8%	0,40	8,3%	1,18	11,2%	1,16	10,2%	0,29	1,2%
D (garancije)	0,09	4,9%	0,10	2,1%	0,07	0,7%	0,05	0,4%	0,38	1,5%
Skupaj	1,83	100%	4,84	100%	10,62	100%	11,39	100%	24,59	100%

Tudi pomoči po pravilu de minimis se večinoma dodeljujejo na podlagi skupine instrumentov A1, kjer sta najpogosteje uporabljena instrumenta dotacija in subvencioniranje obrestne mere. Pogosteje kot pri državnih pomočeh se tu uporabljajo ugodni krediti, manj pa garancije. Kapitalske naložbe kot instrument pomoči še ni bil uporabljen.

VII. PREGLED PO DEJAVNOSTIH

V letošnjem poročilu je četrto leto vključena nekoliko podrobnejša razdelitev dodeljenih državnih pomoči po dejavnostih, torej kateri dejavnosti so bile pomoči dodeljene, ne glede na njihov namen. Razdelitev je narejena na osnovi registrirane osnovne dejavnosti prejemnika pomoči. V primeru, ko so prejemniki kmetije oz. kmetijska gospodarstva, so ti uvrščeni pod dejavnost A - kmetijstvo, lov, gozdarstvo.

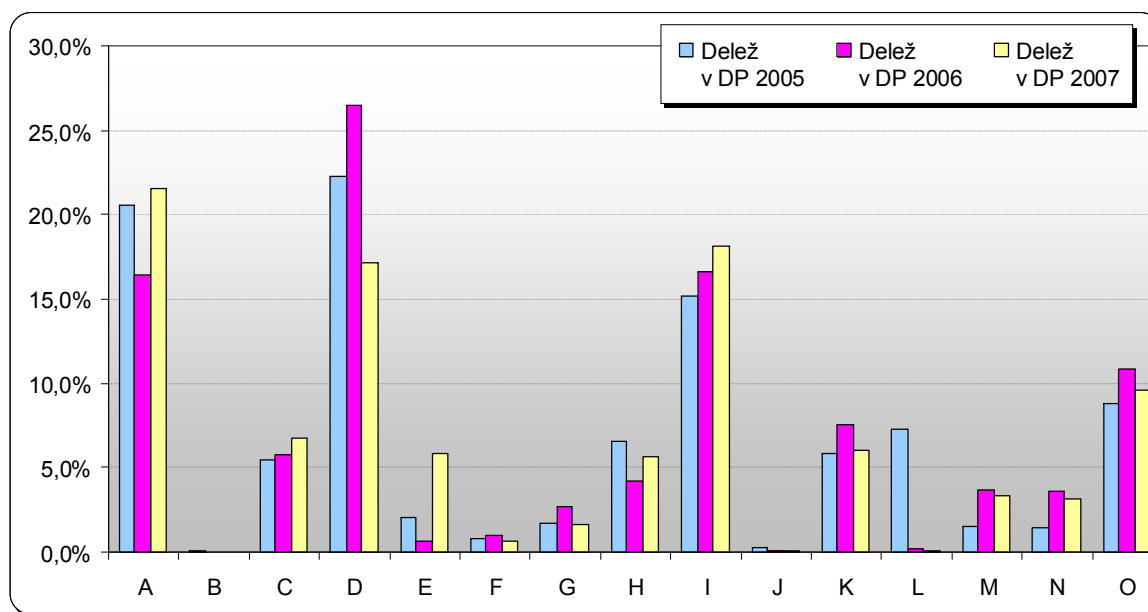
Tabela 16: Državne pomoči po dejavnostih, v letih 2005, 2006 in 2007, v mio EUR

Naziv dejavnosti	2005				2006				2007			
	DP v mio EUR	Delež v DP	Delež DP v dodani vrednosti	DP na zap.	DP v mio EUR	Delež v DP	Delež DP v dodani vrednosti	DP na zap.	DP v mio EUR	Delež v DP	Delež DP v dodani vrednosti	DP na zap.
A Kmetijstvo, lov in gozdarstvo	55,05	20,61%	9,48%	1.425,36	45,41	16,44%	7,62%	1.190,61	57,70	21,58%	9,96%	1.442,05
B Ribištvo	0,18	0,07%	4,22%	731,71	0,05	0,02%	1,20%	223,25	0,02	0,01%	0,53%	100,42
C Rudarstvo	14,74	5,52%	11,52%	3.519,89	15,86	5,74%	11,61%	4.093,18	18,08	6,76%	13,38%	4.894,86
D Predelovalne dejavnosti	59,41	22,24%	0,99%	256,32	73,31	26,54%	1,14%	320,57	45,76	17,12%	0,66%	199,19
E Električna, plin, para in oskrba z vodo	5,53	2,07%	0,76%	486,57	1,77	0,64%	0,23%	154,61	15,54	5,81%	1,90%	1.373,30
F Gradbeništvo	2,22	0,83%	0,17%	34,18	2,84	1,03%	0,17%	39,52	1,80	0,67%	0,09%	22,23
G Trgovina; popravila motornih vozil	4,62	1,73%	0,16%	43,10	7,53	2,73%	0,24%	69,18	4,28	1,60%	0,13%	37,43
H Gostinstvo	17,61	6,59%	3,32%	571,90	11,69	4,23%	2,04%	368,55	15,15	5,67%	2,41%	459,41
I Promet, skladiščenje in zveze	40,51	15,16%	2,19%	805,99	45,86	16,60%	2,20%	871,51	48,49	18,14%	2,19%	851,09
J Finančno posredništvo	0,65	0,24%	0,06%	30,42	0,29	0,11%	0,02%	13,31	0,25	0,09%	0,02%	11,15
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	15,66	5,86%	0,38%	239,63	20,94	7,58%	0,48%	288,74	16,19	6,06%	0,35%	208,01
L Javna uprava, obramba, obvezna socialna varnost	19,40	7,26%	1,31%	390,60	0,43	0,15%	0,03%	8,54	0,34	0,13%	0,02%	6,72
M Izobraževanje	4,14	1,55%	0,30%	71,76	10,26	3,71%	0,71%	174,45	8,88	3,32%	0,59%	150,31
N Zdravstvo in socialno skrbstvo	3,87	1,45%	0,31%	77,80	9,98	3,61%	0,77%	195,85	8,38	3,14%	0,63%	1.630,26
O Druge javne, skupne in osebne storitve	23,55	8,82%	2,69%	801,68	30,05	10,88%	3,29%	972,18	25,71	9,62%	2,61%	795,47
P Zasebna gospodarstva z zaposlenim osebjem	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00
Nerazporejeno	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,78	0,29%	0,00%	0,00

Porazdelitev pomoči se je v letih 2005 in 2006 razlikovala od porazdelitve po kategorijah oziroma namenih državnih pomoči saj pomoči prejemnikom, ki imajo osnovno dejavnost registrirano kot kmetijstvo, ni pripadal največji delež državnih pomoči. V letu 2007 pa se je slika spremenila. V preteklosti je bilo namreč največ pomoči dodeljeno prejemnikom v predelovalni industriji, (delež se je gibal med 22% in 26% vseh pomoči) ter v dejavnosti prometa skladiščenja in zveze (kjer se delež dodeljenih pomoči giblje med 15% in 18%). V letu 2006 je bilo prejemnikom, ki imajo registrirano dejavnost kmetijstvo, lov in gozdarstvo dodeljenih 16,4% vseh pomoči, v letu 2007 pa bistveno več, 21,5% vseh pomoči. Opazen delež pomoči je tudi pri prejemnikih, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami, najemom in poslovnimi storitvami, delež je se giblje od 5-7% vseh pomoči. V ostale dejavnost gre manj kot 5% vseh dodeljenih pomoči.

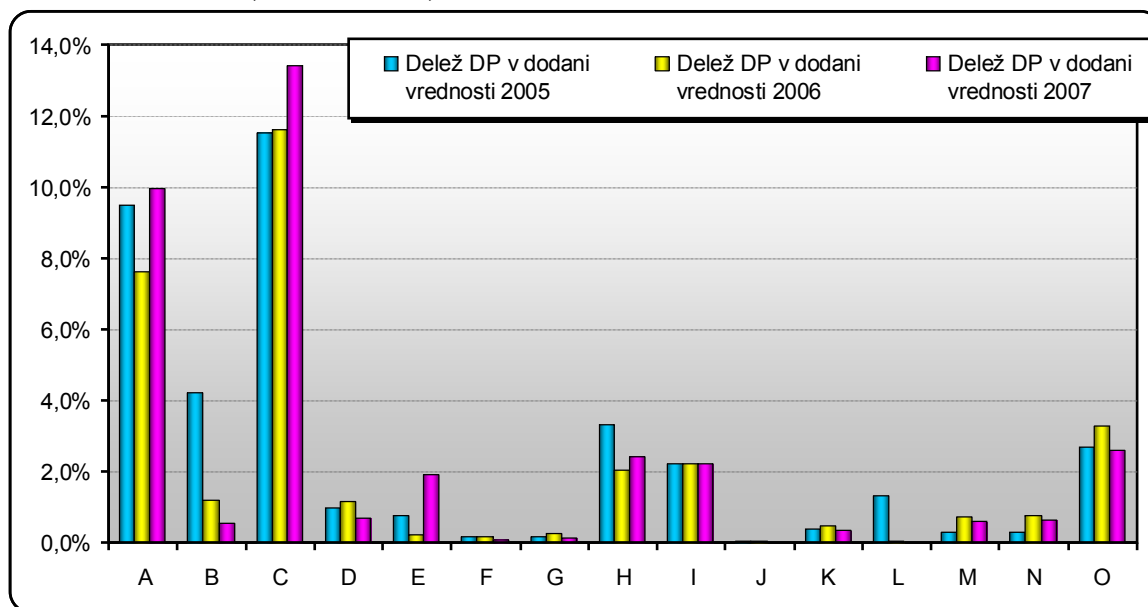
Na podlagi podatkov o zaposlenosti po posameznih dejavnostih, je bilo v letu 2007 zopet največ pomoči na zaposlenega izplačane v rudarstvu - 4.894,86 EUR, sledi zdravstvo in socialno skrbstvo 1.630,26, kmetijstvo, kjer je pomoč na zaposlenega znašala 1.442,05, v dejavnosti Električna, plin, para in oskrba z vodo pa je znašala povprečna pomoč na zaposlenega 1.373,30 EUR.

Slika 24: Deleži dodeljenih državnih pomoči po dejavnostih za leta 2005, 2006 in 2007, v %

Največji delež državnih pomoči v posamezni dejavnosti za leto 2007 beležimo v dejavnosti Kmetijstvo, lov in gozdarstvo (21,58%), sledi mu Promet, skladiščenje in zveze (18,14%) ter predelovalne dejavnosti (17,12%). Najvišji delež državnih pomoči v dodani vrednosti ima rudarstvo, sledijo pa mu kmetijstvo, ter druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti ter prejemniki v dejavnostih gostinstva.

Slika 25: Deleži dodeljenih državnih pomoči v dodani vrednosti za posamezno dejavnost za leta 2005, 2006 in 2007, v %

VIII. PREGLED DODELJENIH DRŽAVNIH POMOČI PO VELIKOSTI PODJETIJ

MSP imajo odločilno vlogo pri ustvarjanju delovnih mest in veljajo na splošno kot dejavnik socialne trdnosti in gospodarskega zagona. Vendar je lahko njihov razvoj omejen zaradi tržnih pomanjkljivosti. Ta podjetja imajo pogosto težave pri pridobivanju sredstev ali posojil zaradi finančnih trgov, ki niso pripravljeni prevzeti tveganja in zaradi omejenih jamstev, ki jih lahko ponudijo. Zaradi omejenih virov imajo manjši dostop do informacij, zlasti glede nove tehnologije in možnih trgov. Za olajšanje razvoja gospodarskih dejavnosti MSP se tak razvoj spodbuja in podpira s poenostavljanjem pravil, ki veljajo na področju državnih pomoči.

Za potrebe letnega poročila smo v spodnji tabeli prikazali porazdelitev sredstev državnih pomoči po velikosti podjetij zgolj na podlagi kriterija števila zaposlenih v podjetju iz podatkov, ki so dostopni preko *Poslovnega registra Slovenije* (baza AJPES).

Tabela 17: Pregled dodeljenih državnih pomoči po velikosti podjetij prejemnikov pomoči v obdobju 2000 -2007, v %

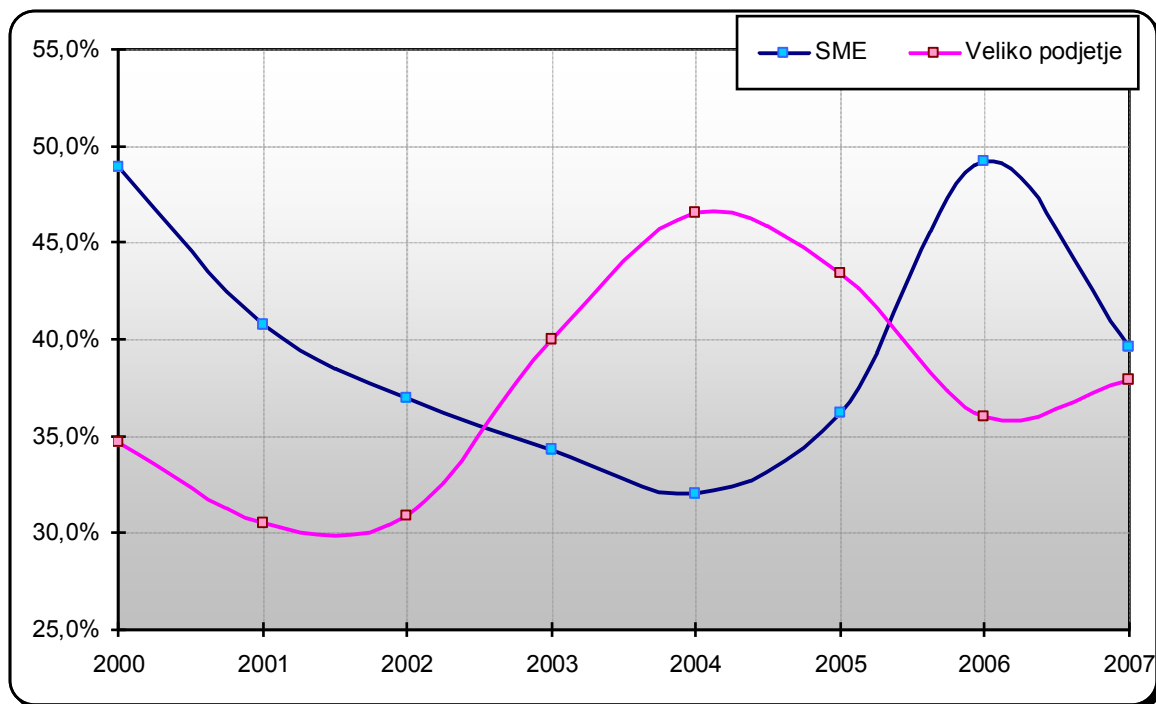
Velikost podjetja	Št. zap.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mikro podjetje	0	2,5%	2,0%	3,1%	2,4%	2,6%	2,9%	5,0%	4,2%
	1	6,3%	1,0%	1,9%	1,6%	1,4%	1,2%	1,6%	1,7%
	2	1,3%	2,1%	1,0%	0,9%	0,8%	1,0%	1,1%	2,4%
	3 - 4	1,4%	2,0%	1,7%	1,6%	1,3%	1,4%	2,1%	2,2%
	5 - 9	2,1%	2,2%	3,2%	3,7%	2,3%	2,2%	5,1%	3,9%
	Skupaj		13,5%	9,3%	10,9%	10,1%	8,3%	8,8%	14,8%
Majhno	10 - 19	6,1%	11,0%	4,4%	3,3%	2,9%	3,8%	6,3%	3,8%

podjetje	20 - 49	7,4%	8,2%	9,5%	6,3%	6,9%	9,7%	12,5%	10,4%
	Skupaj	13,4%	19,1%	13,9%	9,6%	9,9%	13,5%	18,8%	14,2%
Srednje veliko podjetje	50 - 99	7,3%	3,8%	4,0%	6,0%	4,3%	4,5%	7,5%	4,4%
	100 - 149	7,8%	2,5%	3,4%	3,3%	3,1%	4,8%	3,2%	3,2%
	150 - 199	4,7%	2,4%	2,7%	2,6%	3,0%	2,5%	2,6%	1,3%
	200 - 249	2,1%	3,8%	2,1%	2,7%	3,4%	2,1%	2,3%	2,1%
	Skupaj	21,9%	12,4%	12,2%	14,7%	13,8%	13,9%	15,6%	11,0%
Veliko podjetje	250 - 499	3,0%	5,4%	5,3%	5,1%	4,1%	7,5%	4,2%	6,2%
	500 - 999	14,5%	16,6%	16,6%	15,9%	17,0%	14,9%	8,7%	10,9%
	Nad 1000	17,1%	8,6%	9,0%	19,0%	25,5%	21,0%	23,1%	20,8%
	Skupaj	34,6%	30,5%	30,9%	40,0%	46,5%	43,4%	36,0%	37,9%
Ni podatka	Skupaj	16,5%	28,7%	32,1%	25,7%	21,5%	20,4%	14,8%	22,5%

V letu 2007 so se glede na velikost podjetja povečale pomoči samo pri velikih podjetjih, ki zaposlujejo do 1000 ljudi (za 27%). Večje povečanje je zaznati tudi pri mikro podjetjih, vendar samo v kategoriji do 2 zaposleni osebi, kjer so se pomoči podvojile. Povsod drugod je so se pomoči znižale.

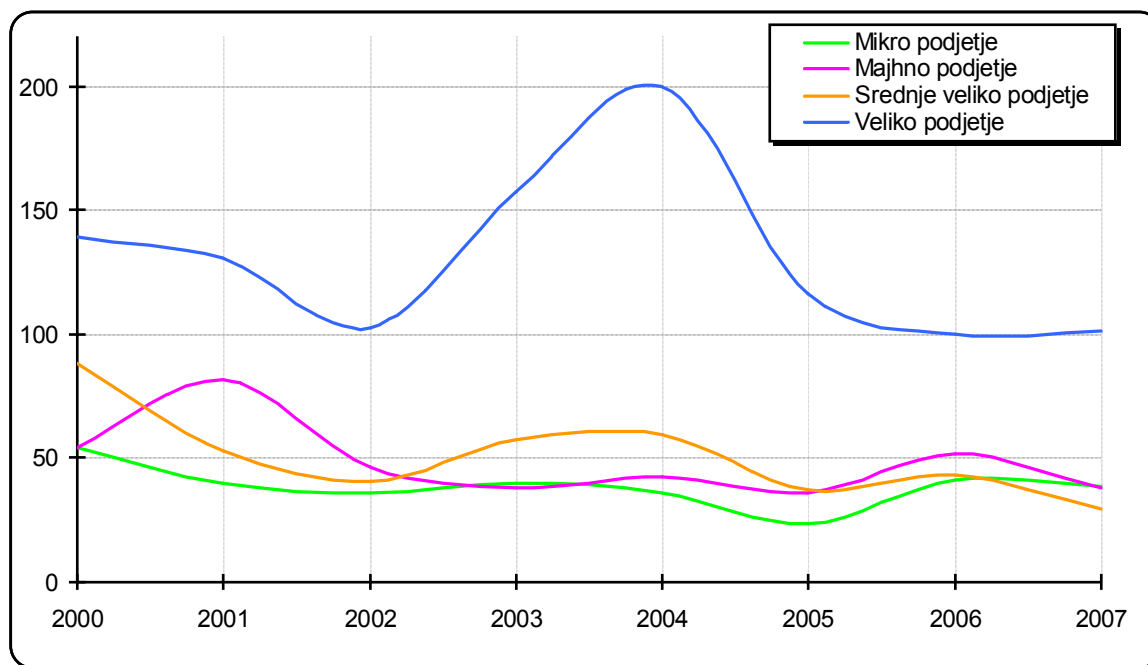
V kolikor seštejemo pomoči za mikro, majhna in srednje velika podjetja in jih primerjamo s pomoči, ki so bile dodeljene velikim podjetjem ugotovimo, da so v letih 2003-2005 prevladovali pomoči, namenjene velikim podjetjem. Glavni razlog za tako veliko odstopanje v letu 2004 so pomoči namenjene prestrukturiranju večjih podjetij v letu 2004 ter prestrukturiranju holdinga Slovenskih železnic.

Slika 26: Gibanje deleža državnih pomoči za MSP in velika podjetja v obdobju 2000-2007, v %

V letu 2006 je po treh letih višina dodeljenih pomoči za MSP zopet višja od višine pomoči, ki so bile dodeljene velikim podjetjem, v letu 2007 pa je razmerje skoraj izenačeno.

Slika 27: Gibanje višine dodeljenih državnih pomoči po velikosti podjetij v obdobju 2000-2007, v mio EUR

Zgornja slika nam podrobneje prikazuje razmerje dodeljenih pomoči glede na velikost podjetij. Pomoči dodeljene mikro podjetjem so edine v vzponu, velika podjetja zadržujejo stanje iz preteklega leta, medtem ko pomoči namenjene majhnim in srednjevelikim podjetjem padajo.

Pri pravilih, ki veljajo na področju državnih pomoči, je definicija za velikost malih in srednjevelikih podjetij nekoliko strožja. Če povzamemo definicijo velikosti podjetja po Uredbi Komisije (ES) št. 364/2004 z dne 25. februarja 2004 o spremembi Uredbe (ES) št. 70/2001, potem kategorijo **mikro, majhnih in srednje velikih podjetij** sestavljajo podjetja, ki imajo manj kakor 250 zaposlenih ter letni promet, ki ne presega 50 milijonov EUR in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 43 milijonov EUR. Poleg teh omejitev pa omenjena pravila opredeljujejo velikost podjetja tudi glede na povezanost, delež lastništva ipd., kar pa smo zanemarili, saj smo želeli prikazati le relacijo med državnimi pomočmi in dejansko velikostjo podjetja. Majhno podjetje je tisto, ki ima manj kakor 50 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 10 milijonov EUR. Mikro podjetje je tisto, ki ima manj kakor 10 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 2 milijona EUR. Podjetje se ne obravnava kot malo oz. srednje veliko podjetje, če 25% ali več kapitala ali glasovalnih pravic ni v neposredni ali posredni, skupni ali posamezni lasti enega ali več javnih organov.

IX. OCENA USPEŠNOSTI

9.1. Razlogi in izhodišča za merjenje uspešnosti

Ugotavljanje uspešnosti dodeljenih državnih pomoči je dobra podlaga pri procesu odločanja o izvajanju posameznih programov oz. ukrepov.

Na področju merjenja uspešnosti in učinkovitosti že dodeljenih pomoči oziroma ocenjevanju predvidene ekonomske upravičenosti načrtovanih državnih pomoči ni mogoče črpati iz mednarodnih izkušenj. Večina držav zato še vedno namesto sistema merjenja učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči pripravlja različne vrste podrobnejših opisnih poročil, kar tudi dokazuje, da je spremljanje državnih pomoči, posebej pa njihovih različnih učinkov, zelo zahtevna in obsežna naloga.

Navodilo, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela marca 2004, določa osnove in postopke za ugotavljanje uspešnosti dodeljenih državnih pomoči kot podlago za oceno uspešnosti izvajanja shem državnih pomoči in individualnih državnih pomoči. V navodilu je opredeljen pristop oz. izhodišče, kako se morajo dajalci državnih pomoči lotiti merjenja uspešnosti dodeljenih državnih pomoči, tako obstoječih, kot novih. Iz navodila izhaja, da morajo biti določeni: cilji državnih pomoči, časovni okvir trajanja državne pomoči, termin pričakovanih učinkov (kdaj lahko pričakujemo prve učinke), ovrednoteni cilji po letih, kazalniki, s katerimi se učinkovitost dodeljenih državnih pomoči meri. Kazalniki naj bi bili usklajeni s kazalniki programov in podprogramov Državnega razvojnega programa.

9.2. Ocene uspešnosti dodeljenih državnih pomoči

Podatki, ki so bili posredovani, še vedno niso v celoti prikazani tako, kot to določa navodilo. Največ problemov nastaja pri definiranju ciljev državnih pomoči in določitvi začetnega stanja oz. temeljnega izhodišča. Glede na to, da je določitev teh parametrov obvezna že ob vsaki novi priglasitvi, pričakujemo, da se bo v naslednjih letih poročilo kvalitetno izboljševalo in s tem posledično omogočalo tudi izboljšanje pri samem procesu odločanja o upravičenosti dodeljevanja državnih pomoči. V letu 2006 se je večina shem državnih pomoči končala, tako da so pri pripravi novih ministrstva dosledno določila cilje za vsako shemo posebej, ponekod pa tudi podrobneje, po samih ukrepih. V zadnjih treh letih, odkar bolj sistematično spremljamo uspešnost dodeljenih državnih pomoči lahko ugotovimo, da so si dajalci pomoči nabrali nekatere izkušnje, tako da šele v naslednjih letih pričakujemo relevantne podatke.

Ocena uspešnosti je podana izključno s strani poročevalcev oz. dodeljevalcev državnih pomoči. V tem delu poročila so njihovi prispevki skrajšani, originalna gradiva pa se nahajajo v prilogi 3 tega poročila.

Obstoječe sheme oz. individualne državne pomoči smo zaradi preglednosti razdelili na kategorije, kar omogoča strnjen pogled za posamezno področje državnih pomoči. Pri pregledu ocen s strani dajalcev pomoči, lahko strnemo nekaj zaključkov o uspešnosti dodeljenih državnih pomoči. Vrednostno so podatki predstavljeni v *tabeli 18*.

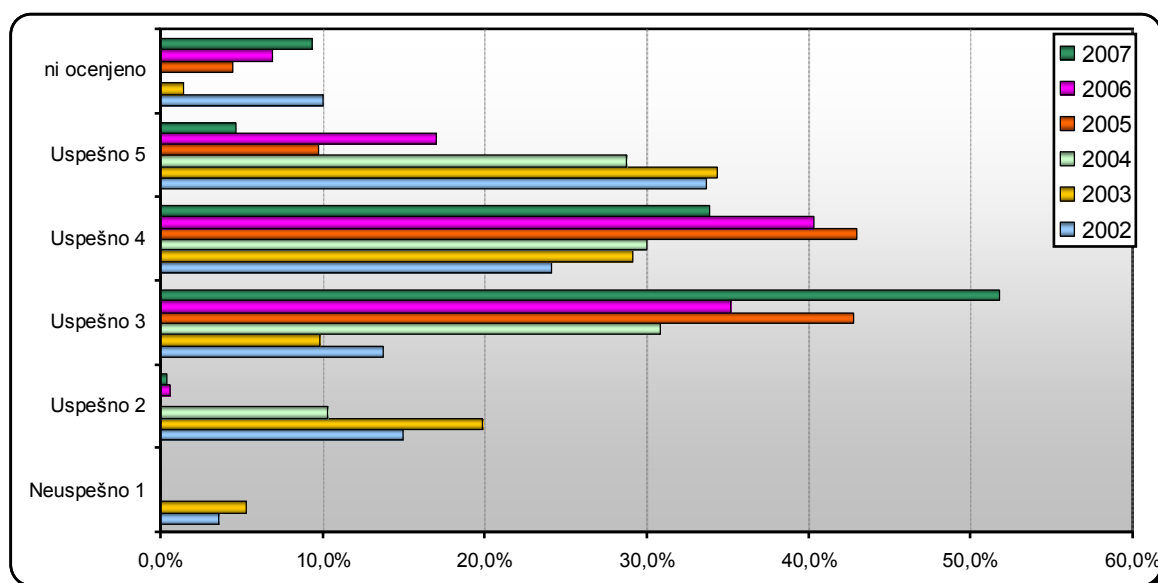
Tabela 18: Obseg dodeljenih državnih pomoči, razporejen po ocenah uspešnosti za obdobje 2005 – 2007, v EUR in v %

Ocena uspešnosti	2005		2006		2007	
	v mio EUR	delež	v mio EUR	delež	v mio EUR	delež
Neuspešno 1	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Uspešno 2	76.861	0,03%	1.501.700	0,54%	1.108.038	0,41%
Uspešno 3	114.226.680	42,76%	97.273.509	35,21%	138.439.856	51,81%
Uspešno 4	114.876.730	43,00%	111.302.486	40,29%	90.411.309	33,83%
Uspešno 5	26.012.486	9,74%	47.135.673	17,06%	12.306.547	4,61%
ni ocenjeno	11.956.464	4,48%	19.053.299	6,90%	24.955.442	9,34%
Vse pomoči	267.149.221	100,00%	276.266.668	100,00%	267.221.191	100,00%

Neocenjene pomoči v letu 2005 (4,48%) se nanašajo izključno na pomoči, namenjene regionalnim ciljem, saj od dajalcev pomoči nismo uspeli prejeti podatkov v predpisanem času. 6,9% pomoči, ki so bile dodeljene v 2006 in 2007 še ni ocenjenih, večinoma zaradi tega, ker projekti še niso zaključeni in še ni bilo možno realno izmeriti njihove uspešnosti, oz. dajalci niso poročali o njihovi učinkovitosti. Med ocenjenimi podatki prevladujeta oceni *uspešno 3* in *uspešno 4*. Pri ocenjevanju skorajda ni več pomoči, ki bi bile ocenjene z oceno 2. Edina se nanaša na shemo *Pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah*.

Pomoči, ki so bile ocenjene kot **zelo uspešne** pa so: Program ekološke sanacije rudarskih objektov in naprav za pridobivanje ogljikovodikov v Republiki Sloveniji, Spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in sproizvodnje toplotne in električne energije, Sofinanciranje medijskih in audio vizualnih programov in Programi pospeševanja filmske dejavnosti.

Slika 28: Deleži dodeljenih državnih pomoči po ocenah uspešnosti za obdobje 2002 – 2007

V spodaj predstavljenih tabelah so se dajalci državnih pomoči opredelili (kjer so lahko) o dodeljenih državnih pomoči tako, da so njihovo uspešnost opredelili z oceno 1-5, pri čemer 1 pomeni neuspešno, 3 v skladu s pričakovanji, 5 pa zelo uspešno.

Tabela 19: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za **raziskave in razvoj** v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalac sheme/ ind. pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Javna agencija RS za raziskovalno dejavnost	0001-5228018-2000, SI 4 2004	Raziskave in razvoj - Projekti temeljnega in aplikativnega raziskovanja, Sofinanciranje mednarodnih raziskav in projektov EUREKA	7.508.193,12	Učinkovito 5	11.038.317,13	Učinkovito 5	7.654.297,83	Učinkovito 4
Ministrstvo za gospodarstvo	0002-5715334-2002	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006	16.019.964,10	Učinkovito 4	8.517.511,32	Učinkovito 4	7.929.794,4	Učinkovito 4
Ministrstvo za visoko šolstvo in znanost	BE01-2045419-2006, XS38/2007	Davčna olajšava za raziskave in razvoj					413.229,95	Učinkovito 4
Ministrstvo za visoko šolstvo in znanost	0001-2045419-2006, N 472/2006	Program tehnološkega razvoja					6.047.427,06	Učinkovito 4

Tabela 20: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za **varstvo okolja in varčevanje z energijo**, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalac sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za okolje in prostor	0005-5186773-2001	Spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in sproizvodnje toplotne in električne energije	623.571,74	Učinkovito 5	2.233.419,18	Učinkovito 5	674.924,11	Učinkovito 5
Ministrstvo za okolje in prostor	0003-5186773-2002	Zmanjšanje obremenjevanja okolja z emisijami ogljikovega dioksida	11.743.605,25	Učinkovito 3	305.507,21	ni ocenjeno	450.740,44	ni ocenjeno
Ministrstvo za gospodarstvo	0005-5715334-2000	Program ekološke sanacije rudarskih objektov in naprav za pridobivanje ogljikovodikov v Republiki Sloveniji	855.780,53	Učinkovito 5	1.156.735,10	Učinkovito 5	1.054.876,00	Učinkovito 5
Eko sklad	0006-5186773-2001	Sofinanciranje okoljskih naložb	1.602.377,87	Učinkovito 4	1.105.687,96	Učinkovito 5	146.494,67	Učinkovito 5
Ministrstvo za okolje in prostor	C 7/2005	Prednostno dispečiranje					18.829.794,83	Učinkovito 3

Tabela 21: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za srednje velika in mala podjetja, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravitelj sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za gospodarstvo	0002-5715334-2002	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006	8.512.466,15	Učinkovito 5	27.553.041,16	Učinkovito 5	359.593,85	Učinkovito 4
	0006-5715334-2001	Ukrepi za razvoj malega gospodarstva	483,71	Ni ocenjeno				
	0007-5715334-2003	Državna garancijska shema za mala in srednje velika podjetja za obdobje 2003-2006					459.698,98	Učinkovito 4
	BE04-5715334-2007, XS 90/2007	Finančne spodbude za tuje neposredne investicije - majhna in srednje velika podjetja					0,00	ni bilo dodeljeno
	BE02-5715334-2007, XS151/2007	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013, mala in srednjevelika podjetja					1.387.146,00	Učinkovito 4
	BE06-5715334-2007, XS 118/2007	Spodbujanje razvoja turističnih produktov in trženja v malih in srednje velikih podjetjih s področja turizma					0,00	ni bilo dodeljeno
Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko	0010-5715334-2002	Zasavska garancijska shema	87.610,69	Učinkovito 5	24.736,82	Ni ocenjeno	14.203,51	Ni ocenjeno
	0011-5715334-2002	Pomurska garancijska shema	30.086,65	Učinkovito 4	87.454,26	Ni ocenjeno	63.089,00	Ni ocenjeno
	BE02-1783262-2007, XS 248/2007	Regionalna shema državnih pomoči – majhna in srednje velika podjetja					558.086,09	Ni ocenjeno
	0006-5715334-2002	Program spodbujanja razvoja Posočja 2002-2006 (Soča 2006)	487.510,83	Učinkovito 5	491.807,09	Ni ocenjeno	Shema se je iztekla	

Tabela 22: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči v **kulturi**, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalca sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za kulturo	0001-5228000-2002, N 537/2004	Sofinanciranje projektov iz proračunskega sklada za avdio-vizualne medije	531.971,27	Učinkovito 5	677.766,67	Učinkovito 3	745.648,48	Učinkovito 5
	0001-5228000-2003, SI 9 2003	Pospeševanje razvoja filmske dejavnosti v Sloveniji	1.937.390,11	Učinkovito 5	2.871.129,99	Učinkovito 3	1.354.132,78	Učinkovito 5
	0001-5228000-2004	Pospeševanje razvoja založniške dejavnosti v Sloveniji v obdobju od leta 2004 do 2006	3.784.896,24	Učinkovito 5	3.497.976,14	Učinkovito 3	3.800.394,68	Učinkovito 4
	0002-5228000-2002	Sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin in razvoja tehnične infrastrukture na področju medijev	487.676,45	Učinkovito 5	Shema se je iztekla			
	N113/2006	Sofinanciranje medijskih programov			4.048.472,74	Učinkovito 5	4.170.482,49	Učinkovito 5

Tabela 23: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za **zaposlovanje**, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalca sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve	0001-5022860-2003, SI 2 2004	Programi zaposlovanja	15.230.500,53	Učinkovito 4	16.432.801,76	Učinkovito 3- 4	3.746.198,00	Učinkovito 3- 4
	BE02-5022860-2007, XE 16/2007	PROGRAMI ZAPOSLOVANJA					3.326.670,00	Učinkovito 4
Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko	0006-5715334-2002	Program spodbujanja razvoja Posočja 2002-2006 (SOČA 2006)	179.434,13	Učinkovito 4	110.572,74		136.094,08	Ni ocenjeno

Tabela 24: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za **usposabljanje**, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravitelj sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve	0002-5022860- 2003, SI 1 2004	Programi usposabljanja	1.034.528,33	Učinkovito 4	942.279,62	Učinkovito 4	0,00	Učinkovito 3- 4
	BE01-5022860- 2006, XT 15 2006	Programi zaposlovanja in usposabljanja - usposabljanje			668.565,53	Učinkovito 4	0,00	Učinkovito 3- 4
	BE01-5022860- 2007, XT 58/2007	Programi usposabljanja					3.365.179,28	Učinkovito 4
Ministrstvo za gospodarstvo	BE01-5715334- 2007, XT60/2007	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013, Usposabljanje					0,00	ni bilo dodeljeno
	BE08-5715334- 2007, XT 41/2007	Spodbujanje razvoja kadrov v turizmu					0,00	ni bilo dodeljeno
	0002-5715334-2002	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006	206.802,47	Učinkovito 4			Shema se je iztekla	
Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko	0005-5715334-2002	Program razvojnega prestrukturiranja Zasavske regije	187.655,68	Učinkovito 5	140.321,42	Ni ocenjeno	Shema se je iztekla	
	0006-5715334-2002	Program spodbujanja razvoja Posočja 2002-2006 (Soča 2006)	81.492,69	Učinkovito 4	101.515,37	Ni ocenjeno	Shema se je iztekla	

Tabela 25: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči po regionalnih ciljih, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalec sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za finance	0001-5028256-2001	Dodelitev državnih pomoči subjektom v ekonomskih conah	67.077,45	Učinkovito 3	1.876.219,95	Učinkovito 3	2.977.245,91	ni ocenjeno
Ministrstvo za gospodarstvo	0002-5715334-2002	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006	26.671.799,55	Učinkovito 4	21.164.379,99	Učinkovito 4	23.359.029,91	Učinkovito 4
	0011-5715334-2003	Investicijski program podjetja Revoz d.d.	11.955.980,65		16.143.489,98	Investicijskega programa še ni možno oceniti	7.786.004,00	Investicijskega programa še ni možno oceniti
Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko	0004-5715334-2001	Regionalna shema državnih pomoči	1.421.540,48	Učinkovito 4	849.073,03	Ni ocenjeno	207.745,57	Ni ocenjeno
	BE01-1783262-2007, XR144/2007	Regionalna shema državnih pomoči					17.560,25	Ni ocenjeno
	BE03-5715334-2007, XR 45/2007	Finančne spodbude za tuje neposredne investicije, regionalne					5.090.375,00	*
	BE05-5715334-2007, XR 96/2007	Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2007-2013, regionalna pomoč					0,00	ni bilo dodeljeno
	BE07-5715334-2007, XR 74/2007	Spodbujanje razvoja turističnih zmogljivosti, regionalna					0,00	ni bilo dodeljeno
	0005-5715334-2002	Program razvojnega prestrukturiranja Zasavske regije	1.007.762,86	Učinkovito 5	798.821,20	Ni ocenjeno	Shema se je iztekla	
	Jamstva odobrena 1999, 2000	Regionalni cilji na manj razvitih območjih	14.362,95	Učinkovito 3	0,00	Ni ocenjeno	Shema se je iztekla	

* Nova delovna mesta morajo biti ustvarjena v roku treh let od podpisa pogodbe, zato trenutno še ni mogoče natančno oceniti učinka dodeljenih finančnih spodbud. Na podlagi javnega razpisa za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letih 2007/2008 je bilo v letu 2007 podpisanih 11 pogodb s podjetji, ki so se zavezala, da bodo v treh letih od podpisa pogodbe o dodelitvi spodbude (do leta 2010) skupno ustvarila 924 novih delovnih mest. Ocenjujemo, da bodo cilji izpolnjeni

Tabela 26: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči v posebnih sektorjih, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalac sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	Kategorija	2005		2006		2007	
				Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za gospodarstvo	0008-5715334-2000	Program postopnega zapiranja rudnika Trbovlje Hrastnik	Premogovništvo	14.090.740,94	Učinkovito 4	14.803.165,96	Učinkovito 4	16.924.462,72	Učinkovito 3
Ministrstvo za promet	0001-5028388-2003	Nadomestilo za prevoze potnikov v notranjem železniškem prometu	Transport (kopenski)	37.224.441,20	Učinkovito 4	41.165.973,95	Učinkovito 4	44.123.133,00	Učinkovito 4
Ministrstvo za promet	0002-5028388-2003	Prestrukturiranje Holdinga Slovenske železnice d.o.o.	Transport (kopenski)	1.083.021,40	Učinkovito 4	Shema se je iztekla			

Tabela 27: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za reševanje in prestrukturiranje, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Upravljalac sheme/ ind. Pomoči	Št. Priglasitve	Naziv priglasitve	2005		2006		2007	
			Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena
Ministrstvo za gospodarstvo	0004-5715334-2003	Pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah		Učinkovito 2	371.390,41	Učinkovito 2	550.000,00	Učinkovito 4
	0004-5715334-2003	Pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah		Učinkovito 2	1.130.310,08	Učinkovito 2	558.037,82	Učinkovito 2
	0007-5715334-2004	Program prestrukturiranja družbe Iskra Kondenzatorji d.d., Semič		Učinkovito 3	1.409.037,54	Učinkovito 4		Učinkovito 3
	0004-5715334-2004	Program prestrukturiranja družbe GLIN IPP d.o.o	76.860,91	Učinkovito 4		Učinkovito 2		Učinkovito 2
	0008-5715334-2004	Program prestrukturiranja družbe Javor Pivka lesna industrija d.d.			37.764,32	Učinkovito 3	Pomoč zaključena	

Tabela 28: Uspešnost dodeljenih državnih pomoči za namen kmetijstva in ribištva, v obdobju 2005 – 2007, v EUR

Kategorije državnih pomoči oz. ukrep	2005		2006		2007		Opomba
	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	
Tržno cenovna politika	8,61 -od tega za ukrepe sofinancirane s strani EU 0,049	Učinkovito	11,28	Učinkovito	9,403	Učinkovito	Pretežni del sredstev je bil namenjen za odškodnine (naravne nesreče, bolezni živali in rastlin). Dodeljena sredstva so omogočila premostitev nastalih težav in s tem ohranitev kmetijske pridelave.
Politika razvoja podeželja	33,78 -od tega za ukrepe sofinancirane s strani EU 25,11	Učinkovito	37,26 -od tega za ukrepe sofinancirane s strani EU 28,46	Učinkovito	56,375 - od tega za ukrepe, sofinancirane s strani EU 45,739; podpora s strani lokalnih skupnosti 4,120	Učinkovito	Doseganje dolgoročnih ciljev še ni mogoče oceniti. Pozitivni učinki so opazni pri revitalizaciji kmetijskih površin, obdelanosti kmetijskih zemljišč, doseganju standardov, starostni in posestni strukturi, povečanju produktivnosti in konkurenčnosti kmetijskega sektorja ter pospešenem prestrukturiranju živilsko predelovalne industrije. Kot pozitivno ocenjujemo tudi dejstvo, da se večina ukrepov s tega področja izvaja v okviru programov sofinanciranih s strani EU
Politika na področju javnih služb in drugih storitev za kmetijstvo	34,61	Učinkovito	32,74	Učinkovito	33,065	Učinkovito	Zagotovljeno je izvajanje vseh nalog, ki so nujne za razvoj kmetijstva in ki jih ni mogoče prepustiti samo tržni iniciativi.
Gozdarstvo	21,06 V poročilo so vključena tudi sredstva za delovanje Zavoda za gozdove v višini 18,48	Učinkovito	20,06 V poročilo so vključena tudi sredstva za delovanje Zavoda za gozdove v višini 18,27	Učinkovito	21.287 pretežni del sredstev (87,6%) je namenjen javni gozdarski službi	Učinkovito	Izvedene aktivnosti so prispevale k ohranitvi in krepitvi stabilnosti gozdnih ekosistemov in s tem tudi k zagotavljanju sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot.
Ribištvo	0,20 -od tega za ukrepe sofinancirane s strani EU 0,07	Delno učinkovito na področju ribištva Učinkovito na področju ribogojstva	0,07 v celoti za ukrepe, sofinancirane s strani EU	Delno učinkovito na področju ribištva Učinkovito na področju ribogojstva	0,380 v celoti za ukrepe, sofinancirane s strani EU	Delno učinkovito na področju ribištva Učinkovito na področju ribogojstva	S proračunskimi podporami ni uspelo preprečiti zmanjševanje skupnega ulova rib. Razlog je predvsem zmanjševanje razpoložljivih ribolovnih virov (nerešeno vprašanje morske meje v Piranskem zalivu) kar tudi dolgoročno negativno vpliva na razvoj celotnega sektorja. Učinek podpor je pozitiven pri povečevanju obsega ribogojstva.

PRILOGE

PRILOGA 1:

*Kategorije in instrumenti državnih pomoči
Metodologija ocenjevanja elementov pomoči*

PRILOGA 2:

Statistični podatki

PRILOGA 3:

*Podrobnejše poročilo o učinkovitosti in uspešnosti
dodeljenih državnih pomoči*

PRILOGA 1

1. Kategorije in instrumenti državnih pomoči

Podatki o državnih pomočeh v Poročilu so razvrščeni na osnovi Pravilnika o pripravi letnega poročila o državnih pomočeh, v naslednje **kategorije**:

1. Kmetijstvo in ribištvo
 - 1.1. kmetijstvo
 - 1.2. ribištvo
2. industrija/storitve
 - 2.1. horizontalni cilji
 - 2.1.1. raziskave in razvoj
 - 2.1.2. okolje
 - 2.1.3. majhna in srednja podjetja
 - 2.1.4. trgovina
 - 2.1.5. varčevanje z energijo
 - 2.1.6. zaposlovanje
 - 2.1.7. usposabljanje
 - 2.1.8. drugi cilji
 - 2.2. posebni sektorji
 - 2.2.1. jeklarstvo
 - 2.2.2. ladjedelništvo
 - 2.2.3. transport
 - 2.2.4. premogovništvo
 - 2.2.5. drugi sektorji
 - 2.2.6. finančne storitve
3. regionalne pomoči
 - 3.1. območja po 87 (3)(a) členu Pogodbe Evropske skupnosti
 - 3.2. območja po 87 (3)(c) členu Pogodbe Evropske skupnosti

Znotraj kategorij so državne pomoči opredeljene po **instrumentih** pomoči v naslednje skupine:

1. A : pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom:
 - A1, pomoči preko proračuna: nepovratna sredstva (dotacije), subvencije obresti, odpisi dolgov in zmanjšani zneski iztržkov iz prisilnih poravnav,
 - A2, pomoči preko davkov in socialno varstvenega sistema: zamiki pri odplačevanju davkov in druga merila (oprostitve, izjeme in olajšave).
2. B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity).
3. C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih:
 - C1, ugodna posojila iz javnih ali privatnih virov in posojila podjetjem v težavah,
 - C2, različni ukrepi (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje).
4. D: garancije.

Vrste podatkov, viri in metode zbiranja podatkov o državnih pomočeh

Podatki so prikazani v tolarjih, pri preračunih v EUR je upoštevan povprečni tečaj Banke Slovenije za prikazano leto. Zbiranje podatkov o državnih pomočeh v Sloveniji že od leta 1999 poteka na približno enak način.

Za vsako transakcijo je bil že v letu 1998 izoblikovan računalniški zapis s sledečimi podatki, ki je bil tudi osnova za naslednja leta:

- matična številka dajalca pomoči,

- matična številka prejemnika pomoči iz poslovnega registra podjetij in podjetnikov,
- datum odobritve pomoči,
- datum izvedbe pomoči,
- pravni temelj pomoči,
- dokumentacija,
- pravni akt pomoči,
- instrument pomoči,
- namen pomoči,
- znesek transakcije bruto,
- znesek pomoči.

2. Metodologija ocenjevanja elementov pomoči

SKUPINA A1

- dotacije - celotna vrednost prejete dotacije (v večini primerov so to po javno finančni statistiki subvencije)
- subvencije obresti, ki jih prejemniki prejmejo neposredno - celotna vrednost prejete subvencije (ali neplačanega dela obresti, če je država subvencioniranje za koristnika uredila neposredno preko banke)
- projekti temeljnega raziskovanja in razvoja - celotni znesek sredstev, namenjen za te projekte
- drugi projekti in aktivnosti raziskovanja in razvoja - znesek sofinanciranja projektov s strani državnih virov, ne glede na to, ali so sredstva nakazana neposredno koristniku (podjetju) ali raziskovalni instituciji
- odpis dolga poslujočih podjetij iz kreditnih razmerij - celotna ocenjena vrednost odpisanega dolga¹⁷
- prisilna poravnava in stečaj podjetij - ocenjeni zmanjšani znesek poravnave ali iztržka iz stečajne mase v primerjavi z drugimi upniki zaradi zavestno povzročenega slabšega položaja države kot upnice v postopku prisilne poravnave ali stečaja

SKUPINA A2

- odlog plačila davkov - znesek obresti za zamik, izračunan na sedanjo vrednost po realni letni referenčni obrestni meri (2003= 6,2).
- davčne oprostitve in olajšave - med davčne oprostitve in olajšave ne sodijo vse tiste olajšave, ki imajo splošni značaj (npr.: olajšave davka na dobiček zaradi investiranja, olajšave iz naslova pokrivanja izgub iz preteklih let, ipd), temveč le olajšave, ki so specifične za določeno podjetje ali skupino podjetij; element državne pomoči je celoten ocenjen znesek oprostitev in olajšav
- oprostitve in olajšave pri plačilu prispevkov za socialno varnost - med oprostitve in olajšave pri plačilu prispevkov za socialno varnost velja enaka logika kot pri davčnih oprostitvah - med državne pomoči ne sodijo vse tiste olajšave, ki imajo splošni značaj; element pomoči je celoten ocenjen znesek oprostitev in olajšav

SKUPINA B1

- kapitalske naložbe - element državnih pomoči je v vseh tistih naložbah, ki nimajo ustvarjanja dobička kot primarnega cilja državne naložbe; element pomoči je ocenjena vrednost koristi za prejemnika pomoči
- konverzija terjatev v kapitalske naložbe - element pomoči je v primeru, kadar država ni v enakem položaju kot ostali nosilci terjatev, temveč v slabšem; element pomoči je ocenjena vrednost koristi prejemnika, ki jo ima zaradi slabšega položaja države

¹⁷ Pri teh pomočeh je v skrajnem primeru (če se ne razpolaga z ustreznimi podatki) element pomoči možno oceniti v vrednosti 20% od bruto zneska opravljene operacije.

- ugodne prodaje državnega premoženja - element državne pomoči je razlika med prodajno ceno premoženja in njegovo tržno vrednostjo (licitacija - 3 ponudbe; cenitvena vrednost)
- udeležba na dobičku podjetja - del razdeljenega dobička, ki izhaja iz lastnine države v podjetju in se mu država odpove, je v celoti element državne pomoči

SKUPINA C1

- ugodna posojila - razlika med stroški kredita (obresti) z ugodno obrestno mero in letno referenčno tržno obrestno mero¹⁸ (2001 = 7,8%); izračun se izdela za celotno dobo kreditiranja (lahko poenostavljeno linearno za vsa leta enako) in vpiše v letu prejema kredita (oz. prve tranše)
- posojila podjetjem v težavah - za podjetja v težavah (v prestrukturiranju), ki na trgu nimajo možnosti pridobitve kredita, je državna pomoč 20% vrednosti kredita ne glede na to, da je bil kredit izplačan po tržnih (ali celo slabših) pogojih

SKUPINA C2

- drugi viri pomoči - ocenjene vrednosti pomoči

Skupina D

- D1 garancije - razlika med državno garancijo, ki je brezplačna ali po nižji ceni in med tržno garancijo; element pomoči se kalkulira preko garantiranega zneska dolga in referenčno stopnjo za riziko - strošek garancije (2001- 2,53% letno) in stroški provizije - odobritve (2001 – 0,7%- enkratno)
- D1A garancije (plačilo garantiranih obveznosti) - celotno plačilo garantiranih obveznosti

¹⁸ Za referenčno obrestno mero je predpisana povprečna obrestna mera za dolgoročne kredite za osnovna sredstva v gospodarstvo (s tolarsko revalorizacijsko klavzulo). Podatek je uradno objavila Banka Slovenije v publikaciji Bilten Banke Slovenije, januar, 2004.

PRILOGA 2

STATISTIČNI PODATKI

- Tabela P1: Državne pomoči v Sloveniji v letih 2005, 2006 in 2007 po posameznih kategorijah
- Tabela P2: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2005, po instrumentih
- Tabela P3: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2006, po instrumentih
- Tabela P4: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2007, po instrumentih
- Tabela P5: Državne pomoči v Sloveniji po posameznih regijah in kategorijah v letih 2005, 2006 in 2007

Tabela P1: Državne pomoči v Sloveniji v letih 2005, 2006 in 2007 po posameznih kategorijah

Kategorija	Leto 2005			Leto 2006			Leto 2007			Primerjava	
	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	v mio EUR	Delež DP	Delež v BDP	2007/2005	2007/2006
Kmetijstvo	102,20	38,25%	0,36%	88,23	31,94%	0,29%	100,68	37,66%	0,30%	-1,49%	14,10%
Ribištvo	0,20	0,08%	0,00%	0,08	0,03%	0,00%	0,38	0,14%	0,00%	87,36%	374,64%
Kmetijstvo in ribištvo	102,40	38,33%	0,36%	88,31	31,97%	0,29%	101,06	37,80%	0,30%	-1,31%	14,43%
Horizontalni cilji	112,27	42,03%	0,40%	129,03	46,71%	0,42%	103,87	38,85%	0,31%	-7,48%	-19,50%
R&D	23,53	8,81%	0,08%	19,56	7,08%	0,06%	22,04	8,25%	0,07%	-6,30%	12,73%
Varstvo okolja	14,20	5,32%	0,05%	2,57	0,93%	0,01%	18,79	7,03%	0,06%	32,32%	631,80%
Varčevanje z energijo	0,62	0,23%	0,00%	2,23	0,81%	0,01%	0,11	0,04%	0,00%	-81,91%	-94,95%
MSP	9,12	3,41%	0,03%	29,29	10,60%	0,10%	2,84	1,06%	0,01%	-68,84%	-90,30%
Zaposlovanje	15,41	5,77%	0,05%	16,54	5,99%	0,05%	7,07	2,65%	0,02%	-54,10%	-57,25%
Usposabljanje	1,51	0,57%	0,01%	1,85	0,67%	0,01%	3,37	1,26%	0,01%	122,79%	81,64%
Regionalni cilji	41,14	15,40%	0,15%	45,89	16,61%	0,15%	39,57	14,80%	0,12%	-3,80%	-13,77%
Kultura	6,74	2,52%	0,02%	11,10	4,02%	0,04%	10,07	3,77%	0,03%	49,37%	-9,24%
Posebni sektorji	52,48	19,64%	0,19%	58,92	21,33%	0,19%	62,43	23,35%	0,19%	18,97%	5,96%
Transport	38,31	14,34%	0,14%	41,17	14,90%	0,14%	44,12	16,50%	0,13%	15,18%	7,18%
Premogovništvo	14,09	5,27%	0,05%	14,80	5,36%	0,05%	17,20	6,43%	0,05%	22,06%	16,19%
Prestrukturiranje	0,08	0,03%	0,00%	2,58	0,93%	0,01%	0,56	0,21%	0,00%	626,04%	-78,35%
Reševanje	0,00	0,00%	0,00%	0,37	0,13%	0,00%	0,55	0,21%	0,00%		48,09%
Skupaj	267,15	100,00%	0,95%	276,26	100,00%	0,91%	267,36	100,00%	0,80%	0,08%	-3,22%

Tabela P2: Državne pomoči po instrumentih v Sloveniji v letu 2005, v EUR

Kategorije 2005	A1	A2	B1	C1	D	Skupaj
Kmetijstvo	101.980.163,75			218.608,83		102.198.772,58
Ribištvo	202.861,37					202.861,37
Kmetijstvo in ribištvo	102.183.025,12	0,00		218.608,83		102.401.633,95
Horizontalni cilji	96.932.420,11	11.824.840,87		3.149.833,80	367.734,94	112.274.829,72
Raziskave in razvoj	23.528.157,22	0,00		0,00		23.528.157,22
Varstvo okolja	855.780,53	11.743.605,25		1.602.377,87		14.201.763,65
Varčevanje z energijo	623.571,74					623.571,74
Mala in srednje velika podjetja	8.427.629,85			325.100,48	367.734,94	9.120.465,27
Zaposlovanje	15.395.776,49	14.158,17				15.409.934,66
Usposabljanje	1.510.479,17	0,00				1.510.479,17
Regionalne pomoči	39.849.091,04	67.077,45		1.222.355,45		41.138.523,94
Kultura	6.741.934,07			0,00		6.741.934,07
Posebni sektorji	52.398.203,54	0,00		76.860,91		52.475.064,45
Transport (kopenski)	38.307.462,60					38.307.462,60
Premogovništvo	14.090.740,94					14.090.740,94
Reševanje in prestrukturiranje				76.860,91		76.860,91
Skupaj	251.513.648,77	11.824.840,87		3.445.303,54	367.734,94	267.151.528,12

Tabela P3: Državne pomoči po instrumentih v Sloveniji v letu 2006, v EUR

Kategorije 2005	A1	A2	B1	C1	D	Skupaj
Kmetijstvo	88.209.797,91			22.774,29		88.232.572,20
Ribištvo	80.079,37					80.079,37
Kmetijstvo in ribištvo	88.289.877,28	0,00	0,00	22.774,29	0,00	88.312.651,57
Horizontalni cilji	123.010.405,07	2.181.727,16	1.196.675,84	2.289.856,34	357.709,58	129.036.373,99
Raziskave in razvoj	19.555.828,45					19.555.828,45
Varstvo okolja	1.156.735,10	305.507,21		1.105.687,96		2.567.930,27
Varčevanje z energijo	1.036.743,34		1.196.675,84			2.233.419,18
Mala in srednje velika podjetja	28.499.579,54			435.019,84	357.709,58	29.292.308,96
Zaposlovanje	16.545.460,96					16.545.460,96
Usposabljanje	1.852.681,94					1.852.681,94
Regionalne pomoči	43.268.030,20	1.876.219,95		749.148,54		45.893.398,69
Kultura	11.095.345,54					11.095.345,54
Posebni sektorji	58.444.819,11	0,00	0,00	472.823,15	0,00	58.917.642,26
Transport (kopenski)	41.165.973,95					41.165.973,95
Premogovništvo	14.803.165,96					14.803.165,96
Reševanje in prestrukturiranje	2475679,2	0	0	472.823,15		2.948.502,35
Skupaj	269.745.101,46	2.181.727,16	1.196.675,84	2.785.453,78	357.709,58	276.266.667,82

Tabela P4: Državne pomoči po instrumentih v Sloveniji v letu 2007, v EUR

Kategorije	A1	A2	B1	C1	D	Skupaj
Kmetijstvo	100.670.796,61			4.490,77		100.675.287,38
Ribištvo	380.084,99					380.084,99
Kmetijstvo in ribištvo	101.050.881,60	0,00	0,00	4.490,77	0,00	101.055.372,37
Horizontalni cilji	99.644.034,26	3.705.215,01	58.153,40	380.638,78	86.143,06	103.874.184,51
Raziskave in razvoj	21.631.519,46	413.229,96				22.044.749,42
Varstvo okolja	18.385.469,71	314.739,14	58.153,40	33.675,00		18.792.037,25
Varčevanje z energijo				112.819,67		112.819,67
Mala in srednje velika podjetja	2.671.204,08			84.470,60	86.143,06	2.841.817,74
Zaposlovanje	7.072.868,00					7.072.868,00
Usposabljanje	3.365.179,28					3.365.179,28
Regionalne pomoči	36.447.135,30	2.977.245,91		149.673,51		39.574.054,72
Kultura	10.070.658,43					10.070.658,43
Posebni sektorji	61.863.803,02	0,00	0,00	566.846,00	0,00	62.430.649,02
Transport (kopenski)	44.123.133,00					44.123.133,00
Premogovništvo	17.199.478,20					17.199.478,20
Reševanje in prestrukturiranje	541.191,82			566.846,00		1.108.037,82
Skupaj	262.558.718,88	3.705.215,01	58.153,40	951.975,55	86.143,06	267.360.205,90

Tabela P5: Državne pomoči v Sloveniji po posameznih regijah in kategorijah v letih 2005, 2006 in 2007

Regija	Kategorija	2005	2006	2007	
POMURSKA	Kmetijstvo	8.877.190,47	7.027.121,58	7.851.636,17	
	Raziskave in razvoj	383.040,62	999.638,14	150.721,65	
	Varstvo okolja	1.807.231,11	1.789.547,50	1.479.692,28	
	Varčevanje z energijo	63.758,88	3.321,66	0,00	
	Prestrukturiranje		124.065,28	133.849,00	
	Pomoči za reševanje		91.804,37		
	Mala in srednje velika podjetja	978.547,83	2.219.107,01	150.723,30	
	Zaposlovanje	741.531,15	1.529.638,34	820.801,00	
	Usposabljanje	58.794,98	147.942,10	141.567,00	
	Kultura	223.327,17	379.276,91	360.626,00	
	Regionalne pomoči	6.689.715,63	4.777.788,44	31.144,18	
	POMURSKA		19.823.137,84	19.089.251,33	11.120.760,58
PODRAVSKA	Kmetijstvo	10.131.045,09	12.663.176,12	11.745.469,04	
	Raziskave in razvoj	2.239.665,44	1.532.147,29	2.376.104,68	
	Varstvo okolja	1.179.139,07	215.431,81	4.022.223,24	
	Varčevanje z energijo	59.600,91		13.945,00	
	Pomoči za reševanje		208.646,30		
	Mala in srednje velika podjetja	2.263.290,16	5.334.872,34	406.995,95	
	Zaposlovanje	3.198.749,50	2.666.806,38	1.313.969,00	
	Usposabljanje	117.200,75	164.259,51	392.524,00	
	Kultura	229.096,50	769.924,39	1.072.102,65	
	Regionalne pomoči	976.727,23	1.901.468,39	2.968.323,39	
	PODRAVSKA		20.394.514,65	25.456.732,53	24.311.656,95
	KOROŠKA	Kmetijstvo	2.605.042,41	3.462.043,90	4.253.702,56
Raziskave in razvoj		335.523,76	90.193,80	67.665,28	
Varstvo okolja		891.545,06	17.029,22	1.541.880,62	
Varčevanje z energijo		24.654,58			
Prestrukturiranje			60.538,49	3.990,23	
Mala in srednje velika podjetja		135.668,68	2.018.366,88	78.745,45	
Zaposlovanje		617.041,89	582.492,29	242.796,00	
Usposabljanje		97.821,04	59.422,30	263.887,00	
Kultura		7.094,07	78.063,57	85.843,00	
Regionalne pomoči		9.382,43	28.634,27	1.193.880,90	
PODRAVSKA			4.723.773,92	6.396.784,72	7.732.391,04
SAVINJSKA		Kmetijstvo	8.036.276,05	9.032.673,01	11.567.054,78
	Ribištvo		5.524,41	505,32	
	Raziskave in razvoj	3.210.675,53	1.581.705,23	2.146.013,88	
	Varstvo okolja	572.448,08	304.572,90	1.306.420,48	
	Varčevanje z energijo	132.890,09	737.670,88	16.291,36	
	Prestrukturiranje	76.860,91	264.037,27	204.001,24	
	Pomoči za reševanje			550.000,00	
	Mala in srednje velika podjetja	1.678.002,65	4.919.196,06	300.645,56	

	Zaposlovanje	3.634.634,74	3.471.843,64	1.186.445,00
	Usposabljanje	180.743,48	280.564,87	613.308,00
	Kultura	95.560,69	627.990,00	740.564,89
	Premogovništvo	68.854,14		22.951,09
	Regionalne pomoči	2.989.419,56	1.607.622,23	7.739.073,07
SAVINJSKA		20.676.365,92	22.833.400,50	26.393.274,67
ZASAVSKA	Kmetijstvo	542.042,37	585.973,06	771.512,73
	Raziskave in razvoj	150.624,32	71.955,03	43.314,56
	Varstvo okolja	861.336,49		658.526,35
	Mala in srednje velika podjetja	449.577,04	679.395,38	25.899,80
	Zaposlovanje	103.705,58	403.251,13	160.088,00
	Usposabljanje	189.523,37	152.715,41	39.334,00
	Kultura	12.074,11	108.262,66	66.025,79
	Premogovništvo	13.998.935,42	14.734.312,69	17.130.624,93
	Regionalne pomoči	449.242,62	703.771,73	81,88
ZASAVSKA		16.757.061,32	17.439.637,09	18.895.408,04
SPODNJEPOSAVSKA	Kmetijstvo	3.219.535,36	5.594.078,68	4.020.652,12
	Ribištvo		5.525,58	10.460,38
	Raziskave in razvoj	124.286,31	26.661,78	258.535,33
	Varstvo okolja	979.832,05		99.283,58
	Prestrukturiranje			171.490,24
	Mala in srednje velika podjetja	800.238,97	1.621.499,42	56.591,69
	Zaposlovanje	335.556,94	977.167,28	542.142,00
	Usposabljanje	24.500,61	12.917,80	19.613,00
	Kultura	37.331,30	68.302,33	70.535,98
	Premogovništvo			45.902,18
	Regionalne pomoči	4.389.926,93	1.339.398,91	440.080,59
	SPODNJEPOSAVSKA		9.911.208,47	9.645.551,78
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	Kmetijstvo	4.380.214,46	4.720.423,28	8.174.146,00
	Ribištvo	4.001,49		
	Raziskave in razvoj	459.441,16	473.221,96	897.607,08
	Varstvo okolja	545.227,73	95.147,08	242.341,27
	Varčevanje z energijo		1.486.259,06	
	Prestrukturiranje		1.409.037,54	
	Mala in srednje velika podjetja	751.026,59	3.324.467,37	134.739,25
	Zaposlovanje	962.415,51	949.311,65	297.655,00
	Usposabljanje	120.240,25	118.592,41	204.755,00
	Kultura	112.772,76	467.438,33	438.337,35
	Premogovništvo		22.951,09	
	Regionalne pomoči	13.898.468,41	20.120.588,36	8.743.134,50
JUGOVZHODNA SLOVENIJA		21.233.808,36	33.187.438,13	19.132.715,45
OSREDNJSLOVENSKA	Kmetijstvo	51.485.950,71	31.206.769,87	33.389.076,67
	Ribištvo	5.179,51		4.639,81
	Raziskave in razvoj	11.178.369,61	12.234.760,87	11.088.174,48
	Varstvo okolja	5.710.308,85	28.755,29	3.590.457,33

	Varčevanje z energijo	57.968,04	2.503,76	35.819,17
	Prestrukturiranje		8.741,88	12.366,00
	Pomoči za reševanje		70.939,74	
	Mala in srednje velika podjetja	688.960,06	4.475.606,26	497.798,87
	Zaposlovanje	2.907.421,95	3.439.826,79	1.554.301,00
	Usposabljanje	377.428,99	468.827,36	774.342,00
	Kultura	5.664.253,75	7.173.316,79	6.217.603,90
	Naravne nesreče			
	Transport (kopenski)	38.307.462,60	41.165.973,95	44.123.133,00
	Premogovništvo	22.951,38	45.902,18	
	Regionalne pomoči	4.899.903,65	8.164.098,70	4.168.439,82
OSREDNJSLOVENSKA		121.306.159,10	108.486.023,44	105.456.152,05
GORENJSKA	Kmetijstvo	3.210.044,07	3.824.386,27	5.715.870,07
	Ribištvo			
	Raziskave in razvoj	2.735.371,95	1.043.936,50	2.409.096,02
	Varstvo okolja	938.187,42	40.930,10	3.354.224,99
	Varčevanje z energijo	17.215,94	1.886,16	801,00
	Mala in srednje velika podjetja	137.107,61	1.203.735,56	257.651,81
	Zaposlovanje	1.184.180,33	1.021.990,58	426.224,00
	Usposabljanje	104.329,00	168.972,24	408.833,00
	Kultura	144.263,26	589.230,79	553.270,62
	Regionalne pomoči	2.247.845,73	1.163.216,03	2.106.850,23
GORENJSKA		10.718.545,31	9.058.284,23	15.232.821,74
NOTRANJSKO-KRAŠKA	Kmetijstvo	1.624.607,33	1.956.398,44	2.416.423,19
	Raziskave in razvoj	225.587,42	6.017,28	19.722,29
	Varstvo okolja	84.538,97	15.987,73	3.050,50
	Varčevanje z energijo	110.125,03	1.777,66	351,15
	Prestrukturiranje		37.764,32	2.494,82
	Mala in srednje velika podjetja	296.794,78	839.966,41	40.971,71
	Zaposlovanje	329.926,20	340.468,53	124.353,00
	Usposabljanje	48.257,32	32.348,59	140.345,00
	Kultura		15.116,01	27.735,50
	Regionalne pomoči	372.703,90	162.341,89	970.551,72
NOTRANJSKO-KRAŠKA		3.092.540,95	3.408.186,86	3.745.998,88
GORIŠKA	Kmetijstvo	4.893.957,02	5.013.935,74	7.337.869,25
	Raziskave in razvoj	2.023.826,56	1.038.845,63	2.012.708,66
	Varstvo okolja	521.410,04	54.461,14	2.460.261,61
	Varčevanje z energijo	123.545,20		33.188,37
	Prestrukturiranje		672.927,16	29.846,29
	Mala in srednje velika podjetja	844.765,77	1.779.172,70	753.175,68
	Zaposlovanje	624.273,07	588.951,94	162.841,00
	Usposabljanje	133.577,57	223.849,56	233.294,28
	Kultura	67.737,64	379.982,52	281.910,00
	Regionalne pomoči	3.318.390,73	2.199.218,69	3.423.171,95
GORIŠKA		12.551.483,60	11.951.345,08	16.728.267,09

OBALNO-KRAŠKA	Kmetijstvo	3.191.825,56	3.128.249,88	3.334.302,71
	Ribištvo	193.680,37	69.029,38	364.479,48
	Raziskave in razvoj	461.744,54	456.744,94	575.085,51
	Varstvo okolja	110.558,78	6.067,50	33.675,00
	Varčevanje z energijo	33.813,07		12.423,62
	Mala in srednje velika podjetja	80.604,58	876.923,57	137.878,67
	Zaposlovanje	577.580,95	573.712,41	238.957,00
	Zaposlovanje	577.580,95	573.712,41	238.957,00
	Usposabljanje	58.061,81	22.269,79	133.377,00
	Kultura	118.111,25	410.904,29	143.811,32
	Regionalne pomoči	896.797,12	3.725.251,05	7.789.322,49
OBALNO-KRAŠKA		6.300.358,98	9.842.865,22	13.002.269,80

***Podrobnejše poročilo
o učinkovitosti in
uspešnosti dodeljenih
državnih pomočeh***

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

Programi zaposlovanja in programi usposabljanja

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalnik	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Spodbujanje novega zaposlovanja	Cilji (Plan):	Zmanjšanje št. težje zaposljivih brezposelnih oseb	Št. planiranih zaposlitev v: cca 2600	2007	Št. oseb z omejitvami zaposlovanju: 43.236 dec 2006			Na podlagi preteklih programov ocenjujemo 30% ohranitev zaposlitev eno leto po izteku pogodbe		Subvencija se je izplačala v 2 obrokih; 1. obrok v letu 2006 in 2. obrok v letu 2007
	Rezultati:	Zaposlitev težje zaposljivih brezposelnih oseb	Št. zaposlitev v			2587	99,5%	4.093.411	Pozitiven; št. oseb z omejitvami pri zaposlovanju se je zmanjšalo na 37.274 (dec 2007),	V program v letu 2007 ni bilo novovključenih
Spodbujanje novega zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb in denarne pomoči	Cilji (Plan):	Zmanjšanje št. prejemnikov DSP	Št. planiranih zaposlitev v: 290	2007	Število prejemnikov DSP 31.12.2006: 34.025			Na podlagi preteklih programov ocenjujemo 30% ohranitev zaposlitev eno leto po izteku pogodbe		Program se je začel izvajati januarja 2007 (Zakon o socialnem varstvu)
	Rezultati:	Zaposlitev prejemnikov DSP	Št. zaposlitev v			232	80%	819.498	Pozitiven; zmanjšanje št. prejemnikov DSP na 31.12.2007: 25.219,	
Spodbujanje novega zaposlovanja starejših	Cilji (Plan):	Zmanjšanje št. brezposelnih starejših od 50 let	Št. planiranih zaposlitev v: 325	2007	Št. brezposelnih starejših 21.385 (december 2006)			Na podlagi preteklih programov ocenjujemo 25% ohranitev zaposlitev eno leto po izteku pogodbe		Pozitiven; kljub temu, da se je povečalo št. brezposelnih starejših 22.303 (december 2007)
	Rezultati:	Zaposlitev starejših	Št. zaposlitev v			255	78%	555.968		V program v letu 2007 ni bilo novovključenih
Spodbujanje novega zaposlovanja starejših 2	Cilji (Plan):	Zmanjšanje št. brezposelnih starejših od 50 let	Št. planiranih zaposlitev v: 170	2007	Št. brezposelnih starejših 21.385 (december 2006)			Na podlagi preteklih programov ocenjujemo 25% ohranitev zaposlitev eno leto po izteku pogodbe		
	Rezultati:	Zaposlitev starejših	Št. zaposlitev v			119	70%	217.191	Pozitiven; kljub temu, da se je povečalo št. brezposelnih starejših 22.303 (december 2007)	
Subvencije za samozaposlitev 2007	Cilji (Plan):	Ohranitev samozaposlitve brezposelnih oseb za obdobje najmanj 2 let	Št. planiranih samozaposlitev: 450	2007	Št. brezposelnih 31.12.2006: 78.303 oseb			Na podlagi preteklih programov ocenjujemo 70% zaposlitev eno leto po		Obveznost samozaposlitve je 2 leti

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)	Opomba
	Rezultati:	Samozaposlitev brezposelnih oseb	Št. samozaposlitev					izteku pogodbe (1 leto po samozaposlitvi je približno 85-90%, 2 leti po samozaposlitvi pa 70-73 % samozaposlenih še vedno samozaposlenih)		
					398					
Subvencije za samozaposlitev 2006	Cilji (Plan):	Ohranitev samozaposlitve brezposelnih oseb za obdobje najmanj 2 let	Št. planiranih samozaposlitev: 174	2007	Št. brezposelnih 31.12.2006: 78.303 oseb			Na podlagi preteklih programov ocenjujemo 70% zaposlitev eno leto po izteku pogodbe (1 leto po samozaposlitvi je približno 85-90%, 2 leti po samozaposlitvi pa 70-73 % samozaposlenih še vedno samozaposlenih)		Obveznost samozaposlitve je 2 leti
	Rezultati:	Samozaposlitev brezposelnih oseb	Št. samozaposlitev			137	79%	292.299	Pozitiven; Št. brezposelnih 31.12.2007: 68.411	V program v letu 2007 ni bilo novo vključenih - gre za plačilo subvencije samozaposlenim v decembru 2006
Usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi za invalide	Cilji (Plan):	Delovna integracija, pospeševanje zaposlovanja, izenačevanje možnosti na trgu dela z usposabljanjem na delu	Št. planiranih zaposlitev: 45 (zaposleni so iz preteklih let)	2007	Št. oseb z omejitvami v zaposlovanju: 43.236 dec 2006			48,9% oseb, ki so se usposabljale na delovnem mestu, je po 1 letu zaposlenih	Št. oseb z omejitvami pri zaposlovanju se je zmanjšalo na 37.274 (dec 2007)	Program se je pričel izvajati 2005 in se je zaključil 2007. V program v letu 2007 ni bilo novo vključenih.
	Rezultati:	Zaposlitev oseb iz ciljne skupine	Št. zaposlenih iz ciljne skupine			37	82%	53.540		

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalnik i	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Nadomestitev dela plače invalidu in težje zaposljivi osebi	Cilji (Plan):	Izenačevanje možnosti zaposlovanja in zaposlovanje invalidov ter težje zaposljivih brezposelnih oseb	Št. planiranih zaposlitev: 45 (zaposleni so iz preteklih let)							
	Rezultati:	Zaposlitev invalidov in težje zaposljiv brezposelnih oseb	Št. zaposlitev	št. oseb z omejitvami pri zaposlovanju	2007	43.236 (2006),				Pozitiven; oseba je upravičena do subvencije do konca zaposlitve pri delodajalcu, št. oseb z omejitvami pri zaposlovanju se je zmanjšalo na 37.274 (dec 2007).
					37	82%	203.061			Trajna subvencija osebam do konca zaposlitve.
Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v sektorjih v preoblikovanju	Cilji (Plan):	Povečanje zaposljivosti zaposlenih z dvigom izobrazbene ga nivoja in usposobljenosti	Št. planiranih vključenih oseb: 9.925							
	Rezultati:		Št. vključenih		2007	16.243		57% povečanje števila vključenih v primerjavi z letom 2006	57% povečanje števila vključenih v primerjavi z letom 2006 (10.345 leta 2006)	Preventiva pred brezposelnostjo - med brezposelnimi je največ tistih z najnižjo izobrazbo, t.j. 39,3% s I.-II. stopnjo
						163%	1.604.467			
Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v perspektivnih sektorjih	Cilji (Plan):	Povečanje zaposljivosti zaposlenih z dvigom izobrazbene ga nivoja in usposobljenosti	Št. planiranih vključenih oseb: 10.103							
	Rezultati:	Št. vključenih				16.451		182% povečanje števila vključenih v primerjavi z letom 2006	182% povečanje števila vključenih v primerjavi z letom 2006 (5.828 leta 2006)	
						163%	1.694.078			

MINISTRSTVO ZA FINANCE, poročevalec DURS

Dodelitev državnih pomoči subjektom v ekonomskih conah

V Sloveniji imamo samo eno ekonomsko cono, in sicer v Kopru. Na podlagi podatkov, ki jih je posredovala Carinska uprava RS, je na tem področju v letu 55 podjetij, ki bi lahko bila potencialno upravičena do državnih pomoči po obstoječi shemi.

Shema dodeljevanja državnih pomoči v ekonomskih conah je bila sprejeta 12.10.2001 in se uporablja od 1.1.2002 do 31.12.2009.

Cilja sheme sta:

- o povečati investicijska vlaganja v ekonomski coni in
- o odpiranje novih delovnih mest.

1. PRAVNA PODLAGA

Pravna podlaga za poročanje Ministrstvu za finance in za pripravo poročila o učinkih državne pomoči je:

- o potrjena shema št. 0001-5028256-2001, 0001-5028256-2001/I Komisije za nadzor nad državnimi pomočmi, ki je na seji 07. 02. 2002 sprejela **sklep, da predstavlja dodeljevanje sredstev na podlagi zakona in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ekonomskih conah državno pomoč, ki je združljiva z Zakonom o nadzoru državnih pomoči (Ur. l. RS, št. 1/00, 30/01)**
- o Zakon o spremljanju državnih pomoči (Ur. l. RS, št. 37/04);
- o Uredba o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu »de minimis« (Ur. l. RS št. 61/04, 22/07);
- o Navodilo za merjenje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči, ki določa osnove in postopke za ugotavljanje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči kot podlago za oceno uspešnosti izvajanja potrjenih shem državnih pomoči in pomoči, ki se dodeljujejo po pravilu »de minimis« (v nadaljevanju: Navodilo).

Pravna podlaga za uveljavljanje dodatnih davčnih ugodnosti za poslovanje v ekonomski coni:

- o Zakon o ekonomskih conah – UPB1 (Ur. l. RS, št. 37/07 , v nadaljevanju: ZEC)
- o Uredba o ekonomskih conah (Ur. l. RS, št. 28/2002, v nadaljevanju: Uredba).

Komisija za nadzor nad državnimi pomočmi je pomoči subjektom v ekonomskih conah razvrstila med regionalne pomoči in pomoči za zaposlovanje. Po sklepu Komisije lahko trajajo od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2009, s tem da jih morajo uporabniki ekonomske cone uveljavljati za vsako leto posebej.

2. UVELJAVLJANJE DAVČNIH UGODNOSTI V LETU 2007

Za leto 2007 sta 2 uporabnika ekonomske cone predložila pisni zahtevek za pridobitev pravice do uveljavljanja dodatnih davčnih ugodnosti po 20. členu ZEC. Enemu uporabniku ekonomske cone je pristojni davčni urad izdal zavrnilno odločbo (uporabnik ekonomske cone ni dostavil manjkajočih dokazil v postavljenem roku, niti ni zaprosil za podaljšanje roka). Tako je bila glavna odločba izdana le **enemu uporabniku ekonomske cone**, ki je v davčnem obračunu na obrazcu DDPO za leto 2007 uveljavil dodatne davčne ugodnosti za poslovanje v ekonomski coni. Na podlagi uveljavljenih dodatnih davčnih ugodnostih je plačal manj davka od dohodkov pravnih oseb v znesku 2.977.245,91 €, kar predstavlja 2,47 % njegovih prihodkov v tem letu.

Podatke o zneskih državnih pomoči po 20. čl. ZEC za leto 2007 je Davčna uprava RS posredovala Ministrstvu za finance, Direktoratu za javno premoženje, Sektorju za

spremljanje državnih pomoči in Direktoratu za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov 14. 4. 2008.

3. SPREMLJANJE UČINKOV DRŽAVNIH POMOČI V LETU 2007

Za uspešno spremljanje in ugotavljanje učinkov dodeljenih državnih pomoči v skladu z zgoraj navedenim Navodilom morajo biti določeni:

- cilji državnih pomoči;
- časovni okvir trajanja pomoči in termin pričakovanih učinkov;
- pomoč mora biti ovrednotena po letih;
- definirani morajo biti kazalniki, s katerimi se bo merila učinkovitost dodeljenih državnih pomoči ipd.

Davčna uprava RS ne postavlja in zasleduje razvojnih ciljev v ekonomski coni in ne načrtuje obsega sredstev, ki naj bi bila namenjena za doseganje teh ciljev, **ampak dosledno izvaja predpise, ki uporabnikom ekonomske cone omogočajo, da lahko za opravljanje dejavnosti v ekonomski coni in ob izpolnjevanju predpisanih pogojev, v obračunu davka od dohodkov pravnih oseb uveljavijo dodatne davčne ugodnosti po ZEC.**

Cilje investicijskih vlaganj določijo nosilci investicije, in sicer v obrazcu A, ki ga morajo priložiti k vlogi za izdajo začasne in kasneje glavne odločbe, ki jo izda davčni organ. Za leto 2007 je edini uporabnik ekonomske cone kot cilje investicijskih vlaganj navedel:

- varnost in ustreznost delovnih prostorov,
- kakovost,
- povečanje profita in donosnosti
- in podobno.

Za spremljanje učinkov državnih pomoči, ki so jih bili v obliki manj obračunanega in plačanega davka od dohodkov pravnih oseb deležni uporabniki ekonomske cone, ki so pridobili odločbo davčnega organa, smo iz davčnih obračunov teh zavezancev povzeli nekatere podatke, ki jih bomo spremljali skozi več davčnih obdobj (povprečno število zaposlenih, prihodki, odhodki, dobiček, davek). S primerjavo teh podatkov pa bomo poskušali ugotavljati učinke državnih pomoči.

V letih 2002, 2003, 2004, 2005, 2006 in 2007 je **šest uporabnikov ekonomske cone**, ki so bili hkrati tudi zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb, uveljavilo davčne ugodnosti za poslovanje v ekonomski coni Koper. Trije uporabniki so davčne olajšave po 20. čl. ZEC uveljavili 1-krat, dva uporabnika 2-krat in le eden 4-krat.

PODATKI IZ DAVČNIH OBRAČUNOV ZAVEZANCEV, KI SO UVELJAVILI DODATNE DAVČNE UGODNOSTI PO 20. ČL. ZEC - ločeno po letih, v €

Leto dodelitve	Podjetja, ki so prejela pomoč v letu 2002	Podjetja, ki so prejela pomoč v letu 2003	Podjetja, ki so prejela pomoč v letu 2004	Podjetja, ki so prejela pomoč v letu 2005	Podjetja, ki so prejela pomoč v letu 2006	Podjetja, ki so prejela pomoč v letu 2007
Število zavezancev, ki so uveljavili dodatno davčno olajšavo za poslovanje v EC	4	2	1	2	1	1
Začetno stanje (v letu dodelitve)	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Povprečno št. zaposlenih	770	729	25	40	691	739

PRIHODKI prejemnikov pomoči	111.415.927	81.256.127	2.323.648	3.656.923	104.585.933	120.599.062
Odhodki skupaj	88.008.070	59.636.925	2.244.647	3.223.462	99.200.312	114.646.942
Dobiček	14.443.473	8.376.997	45.972	56.336	10.882.190	9.939.023
Davek od dobička (dohodkov)	1.444.347	837.700	4.597	40.895	2.720.547	2.285.975
Delež DP v prihodkih	2,26%	2,19%	0,57%	1,83%	1,79%	2,47%
REZULTATI						
Rezultati po 1. letu	2003	2004	2005	2006	2007	
Povprečno št. zaposlenih	752	739	24	44	739	
Prihodki skupaj	84.427.412	93.826.375	2.421.756	3.540.436	120.599.062	
Odhodki skupaj	62.297.316	72.164.563	2.376.295	3.191.664	114.646.942	
Dobiček	8.829.486	11.390.000	10.363	391.288	9.939.023	
Davek od dobička (dohodkov)	950.822	2.847.500	1.036	97.822	2.285.975	
Rezultati po 2. letu	2004	2005	2006	2007		
Povprečno št. zaposlenih	763	692	25	46		
Prihodki skupaj	98.585.331	96.331.753	2.085.906	2.412.728		
Odhodki skupaj	75.906.993	75.177.190	2.104.383	1.887.482		
Dobiček	11.833.880	16.508.163	0	555.323		
Davek od dobička (dohodkov)	2.958.470	4.127.041	0	127.724		
Rezultati po 3. letu	2005	2006	2007			
Povprečno št. zaposlenih	692	691	24			
Prihodki skupaj	100.782.913	105.046.215	514.008			
Odhodki skupaj	78.531.041	100.100.070	536.880			
Dobiček	18.109.102	10.882.190	0			
Davek od dobička (dohodkov)	4.527.275	2.720.547	0			
Rezultati po 4. letu	2006	2007				
Povprečno št. zaposlenih	716	739				
Prihodki skupaj	110.139.633	120.599.062				
Odhodki skupaj	103.437.094	114.646.942				
Dobiček	11.292.794	9.939.023				
Davek od dobička (dohodkov)	2.823.198	2.285.975				
Rezultati po 5. letu	2007					
Povprečno št. zaposlenih	768					
Prihodki skupaj	127.102.384					
Odhodki skupaj	119.107.142					
Dobiček	11.974.837					
Davek od dobička (dohodkov)	2.754.212					

Preglednica je pripravljena tako, da so vsi zneski, ki so bili v preteklih poročilih prikazani v SIT, preračunani v evre (1 € = 239,64 SIT), in sicer le v €, brez decimalnih mest.

Iz preglednice je razvidno, da se je v letu 2007 delež manj plačanega davka od dohodkov pravnih oseb, ki je po vsebini državna pomoč, v prihodkih, povečal na 2,47 %.

Na podlagi prikazanih podatkov je težko ugotoviti pozitivne ali negativne učinke državnih pomoči. Prihodki, ki so jih ustvarili uporabniki ekonomske cone, ki so v letih od 2002 do vključno 2007 uveljavili olajšave po 20. čl. ZEC niso za primerjavo najustreznejši podatek, saj se učinki investicijskih vlaganj v povečanih prihodkih lahko pokažejo šele čez več let, investicija pa se tudi lahko izvaja več let, preden se začne uporabljati in začne prinašati dodano vrednost.

Za eno pravno osebo, ki je še v letu 2005 uveljavila olajšavo za investicijska vlaganja v ekonomski coni, je bil v letu 2007 uveden postopek likvidacije. Ta pravna oseba je plačala manj davka od dohodkov pravnih oseb v vseh letih uveljavljanja skupaj - v skupnem znesku 24.394 €. Za eno pravno osebo, ki je za leta 2002 in 2003 uveljavila olajšavo za investicijska vlaganja v ekonomski coni, pa je bil v letu 2005 uveden postopek likvidacije. Ta pravna oseba je plačala manj davka od dohodkov pravnih oseb v skupnem znesku 249.251 €. Glede na to, da je bila v letu 2006 ta pravna oseba izbrisana iz sodnega registra, lahko rečemo, da je bila tudi ta dodeljena državna pomoč neučinkovita.

Tudi v zvezi z zaposlovanjem težko govorimo o pozitivnih učinkih državnih pomoči, saj se je:

- pri zavezancih, ki so koristili državno pomoč za leto 2002, se je do leta 2007 povprečno število zaposlenih zmanjšalo za 2,
- pri zavezancih, ki so koristili državno pomoč za leto 2003, pa se je do leta 2007 povprečno število zaposlenih povečalo za 10,
- zavezanci, ki so koristili državno pomoč v letih 2004 - 2007, pa sploh niso več uveljavili pomoči za zaposlovanje po 20. b členu ZEC.

4. ZAKLJUČEK

Za leto 2007 je davčne ugodnosti po 20. členu ZEC lahko uveljavljal le en davčni zavezanec, ki je po zakonu o gospodarskih družbah veliko podjetje. Glede na pretekla leta je opaziti povečanje učinkov investicijskih vlaganj iz naslova dodatnih davčnih ugodnosti na razvoj ekonomske cone Koper. Državna pomoč, ki je po vsebini manj plačan davek od dohodkov pravnih oseb za leto 2007, je za 58,7 % večja kot je bila v letu 2006, v skupnih prihodkih tega zavezanca pa predstavlja le 2,47 %.

V splošnem pa so lahko **učinki** investicijskih vlaganj v ekonomski coni Koper predvsem dolgoročni in se kažejo predvsem v :

- večji učinkovitosti, kvaliteti in obsegu opravljenih storitev na njenem območju ter
- ohranjanju in širjenju dejavnosti na tem območju in s tem ohranjanju obstoječih delovnih mest.

O vplivu državne pomoči na razvoj ekonomske cone Koper v letu 2007 in s tem na razvoj obalno-kraške regije pa Davčna uprava RS ne more presojati.

Pripravila:

Mojca Japelj, višja svetovalka II

Mojca Jančar Vidmar,
podsekretarka, vodja Službe za načrtovanje,
analiziranje in statistiko

Ivan Simič
Generalni direktor

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

- 1. Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002 – 2006**
- 2. Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za 2007-2013, mala in srednje velika podjetja**
- 3. Investicijski program podjetja Revoz d.d.**
- 4. Državna garancijska shema 2003-2006**

UVOD

Na podlagi ciljev in usmeritev Strategije gospodarskega razvoja Slovenije in strategij ter programov za povečevanje konkurenčne sposobnosti slovenske industrije, pospeševanja razvoja malega gospodarstva in turizma ter spodbujanja tehnološkega razvoja in inovacij je bil izdelan celovit Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006. Program predstavlja integracijo ukrepov in instrumentov razvojne politike na področju pospeševanja podjetništva in razvoja malega gospodarstva, povečevanja investicij v znanje in tehnološki razvoj, pospeševanja internacionalizacije podjetij in novih investicij v celovit in sistematičen pristop k ustvarjanju pogojev za razvoj mednarodno konkurenčnega podjetniškega sektorja, ki bo zagotavljal dolgoročno stabilno gospodarsko rast.

Program opredeljuje cilje in usmeritve po posameznih področjih ter namene in pogoje dodeljevanja razvojnih spodbud države za izvajanje strateških projektov podjetij. Dodeljevanje razvojnih spodbud države podjetjem je usklajeno s pravili o dodeljevanju državnih pomoči. Ministrstvo za gospodarstvo (v nadaljevanju MG) je v okviru programa izdelalo tudi enotno metodologijo dodeljevanja državnih pomoči, ki zagotavljajo transparentnost v postopkih dodeljevanja, nadzor nad dodeljevanjem in porabo proračunskih sredstev.

PROGRAMI, CILJI IN UKREPI

Program ukrepov MG predstavlja operativni načrt izvajanja politike razvoja podjetniškega sektorja in konkurenčnosti z vidika sistemskih in finančnih spodbud (državnih pomoči) podjetjem. Program je v skladu s cilji razvojne politike, zastavljenimi v Strategiji gospodarskega razvoja Slovenije (v nadaljevanju SGRS) in Državnem razvojnem programu (v nadaljevanju DRP) za obdobje 2001- 2006 in podpira uresničevanje vizije o Sloveniji kot uspešni mednarodni konkurenčni in dinamični državi.

Cilj razvojne politike je povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, ki se odraža v:

- doseganju strukture gospodarstva, primerljive s strukturo EU in pomeni zlasti hitrejšo rast in povečanje deleža dejavnosti z visoko dodano vrednostjo,
- izboljšanju konkurenčnih sposobnosti podjetij, kar pomeni zlasti zmanjšanje zaostanka v produktivnosti, merjeno v bruto dodani vrednosti na zaposlenega v primerjavi s povprečjem EU,
- izenačevanju ekonomske sposobnosti slovenskih regij.

Z ustanovitvijo Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko se je tretji cilj prenesel na omenjeno službo.

Politika podjetništva in konkurenčnosti je eno izmed osnovnih orodij za doseganje razvojnih ciljev gospodarstva. Osredotočena je na ustvarjanje spodbudnega okolja za podjetništvo in

inovativnost in zagotavlja, da ostale politike, ki s svojimi ukrepi pomembno vplivajo na podjetniško okolje prispevajo k konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Osnova za dodeljevanje proračunskih sredstev MG za spodbujanje investicij in krepitev konkurenčnih sposobnosti gospodarstva je "Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006". Program je bil priglašen kot shema državne pomoči, št. priglasitve 0002-5715334-2002 z dne 27.03.2002, z dopolnitvami in spremembami 22.07.2002 ter 20.4.2004 in veljavnostjo do 31.12.2006. Program je bil tudi potrjen kot shema za dodeljevanje državnih pomoči pri Evropski komisiji pod enakim naslovom (Programme of Measures to Promote Entrepreneurship and Competitiveness 2002-2006). Program določa cilje in prioritete za obdobje 2002-2006, namene ter pogoje in kriterije za dodeljevanje državnih pomoči (v nadaljevanju: razvojnih spodbud) podjetjem. Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006 časovno sledi dokumentu Programi in ukrepi za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za leti 2001-2002. Programa imata podobne cilje in predvidene instrumente za njihovo uresničevanje.

Pomembno vlogo pri krepitvi konkurenčnih sposobnosti gospodarstva predstavljajo tudi pomoči, ki so dodeljene po "Državni garancijski shemi za mala in srednje velika podjetja za obdobje 2003-2006" (št. priglasitve 0007-5715334-2003) in "Investicijski program podjetja Revoz d.d." (št. priglasitve 0011-5715334-2003).

V letu 2006 je MG izplačal državno pomoč 1.809 podjetjem v skupni vrednosti 58,5 mio EUR (14 mlrd SIT). Povprečen znesek izplačila državne pomoči je tako znašal 32.360,94 EUR (7,8 mio SIT).

IZBRANI KAZALCI UČINKOV DRŽAVNIH POMOČI

Na Ministrstvu za gospodarstvo smo izbrali za ocenjevanje državnih pomoči sledeče kazalce:

1. Rast dodane vrednosti.
2. Rast neto čistega dobička.
3. Sprememba števila zaposlenih.
4. Rast čistega prihodka od prodaje.

Zaradi minimalne podpore (npr. v primeru programa vavčerskega svetovanja, kjer je bila maksimalna pomoč 1 mio SIT na podjetje in ni realno pričakovati večjega finančnega učinka državne pomoči), zaradi podvajanja (podjetje je prejelo sredstva na več javnih razpisih) ali ker, v skladu z zakonom, ne posredujejo finančnih izkazov AJPES (npr. univerze), smo upoštevali pri analizi podatke 367 podjetij.

Prejemnikov, ki nimajo podatkov za obe leti pri posameznem kazalcu, pri danem kazalcu nismo upoštevali (bodisi da je bilo podjetje v letu dane pomoči šele ustanovljeno in ni možna primerjava, ali pa se je v letu dane pomoči podjetje izbrisalo iz sodnega registra zaradi npr. likvidacije). Kot cilj smo si zadali, da podprta podjetja presežejo povprečne vrednosti posameznih kazalcev za gospodarske subjekte (gospodarske družbe in samostojne podjetnike posameznike), kot jih objavlja AJPES.

Na tem mestu je potrebno izpostaviti še vzročno zvezo med pridobljenimi podatki ter dejanskim vplivom državnih pomoči. Gre za to, da gibanje (rast/upad) dodane vrednosti na zaposlenega, števila zaposlenih, čistih prihodkov od prodaje in neto čistega dobička ni v celoti posledica prejete državne pomoči. Zato so v nadaljevanju izmerjene spremembe v kazalcih pripisane državnim pomočem glede na ustvarjene prihodke. V skladu z naravo državnih pomoči izhajamo iz predpostavke, da projekti brez državnih pomoči ne bi bili izvedeni. Posebej je potrebno opozoriti na heterogeno naravo sheme 0002-5715334-2002,

saj le-ta vsebuje številne zelo različne ukrepe z različnimi cilji. Večanje prodaje, dodane vrednosti in zaposlenosti so pri številnih ukrepih le posredni cilji.

Ob vsem skupaj je posebno potrebno opozoriti na priporočila Evropske komisije, da se učinki državnih pomoči merijo od 12 do 24 mesecev po zaključenem projektu, kar pomeni, da bi v letu 2008 lahko poročali šele za projekte, ki so se financirali in zaključili v letu 2005, pogojno pa tudi za projekte, ki so se zaključili v letu 2006.

Rast dodane vrednosti na zaposlenega

Rast dodane vrednosti na zaposlenega pri prejemnikih državne pomoči smo izračunali tako, da smo sešteli vsoto dodanih vrednosti podjetij prejemnikov državnih pomoči v letu 2005, 2006 in 2007 ter na tej podlagi izračunali rast dodane vrednosti v podjetjih prejemnikov državne pomoči. Statistična enota je bilo podjetje - prejemnik vsaj enega izplačila. Pomeni, da je podjetje, ki je znotraj navedenih shem v istem letu dobilo več državnih pomoči bilo šteto samo enkrat. Prejemnikov pomoči, za katere v bazi AJPES za vsaj eno leto ni bila objavljena dodana vrednost, nismo upoštevali pri izračunu kazalcev.

Rast števila zaposlenih

Rast števila zaposlenih smo izračunali tako, da smo sešteli število zaposlenih pri prejemnikih državne pomoči v letu 2005, 2006 in 2007 ter na tej podlagi izračunali rast v številu zaposlenih med letoma pri prejemnikih državne pomoči. Statistična enota je bilo podjetje - prejemnik vsaj enega izplačila. Pomeni, da je podjetje, ki je znotraj navedenih shem v istem letu dobilo več državnih pomoči bilo šteto samo enkrat. Prejemnikov pomoči, za katere v bazi AJPES za vsaj eno leto ni bila objavljen podatek za število zaposlenih, nismo upoštevali pri izračunu kazalcev.

Rast neto čistega dobička

Rast neto čistega dobička smo izračunali tako, da smo sešteli vsoto čistega dobička/čiste izgube pri prejemnikih državnih pomoči v letu 2005, 2006 in 2007 ter na tej podlagi izračunali rast neto čistega dobička v podjetjih prejemnikov državne pomoči. Statistična enota je bilo podjetje - prejemnik vsaj enega izplačila. Pomeni, da je podjetje, ki je znotraj navedenih shem v istem letu dobilo več državnih pomoči bilo šteto samo enkrat. Prejemnikov pomoči, za katere v bazi AJPES za vsaj eno leto ni bil objavljen podatek o neto čistem dobičku/izgubi, nismo upoštevali pri izračunu kazalcev.

Rast čistega prihodka od prodaje

Rast čistega prihodka od prodaje smo izračunali tako, da smo sešteli vsoto čistega prihodka od prodaje pri prejemnikih državnih pomoči v letu 2005, 2006 in 2007 ter na tej podlagi izračunali rast čistega prihodka od prodaje v podjetjih prejemnikov državne pomoči. Statistična enota je bilo podjetje - prejemnik vsaj enega izplačila. Pomeni, da je podjetje, ki je znotraj navedenih shem v istem letu dobilo več državnih pomoči bilo šteto samo enkrat. Prejemnikov pomoči, za katere v bazi AJPES za vsaj eno leto ni bil objavljen podatek o čistem prihodu od prodaje, nismo upoštevali pri izračunu kazalcev.

IZPOLNJENA TABELA MINISTRSTVA ZA FINANCE O DRŽAVNIH POMOČEH

Kratki opisi, kazalniki oz. vrednosti		
Opisni cilj	<p>PROGRAM UKREPOV ZA SPODBUJANJE PODJETNIŠTVA IN KONKURENČNOSTI ZA OBDOBJE 2002-2006:</p> <p>Program Znanje za razvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povečanje ustvarjanja, prenosa in uporabe znanj za razvoj Slovenije; zlasti za izboljšanje konkurenčne sposobnosti podjetij, • krepitev mednarodnega raziskovalno razvojnega sodelovanja in povečanje mobilnosti raziskovalcev • ustrežnejše razumevanje vloge raziskovalno razvojne dejavnosti • medresorsko povezovanje za raziskave v podporo razvojnim ciljem Slovenije <p>Program Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje podjetniških vlaganj v tehnološki razvoj in inovativnost, • spodbujanje konkurenčnosti podjetij. <p>Program Spodbujanje podjetništva in izkoriščanje podjetniških priložnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje podjetništva in razvijanje podjetništvu prijaznega okolja, • spodbujanje nastanka in razvoja malih podjetij, • spodbujanje razvoja turizma. 	
Začetno oz. temeljno izhodišče sheme.	Ni ugotovljeno.	
Socialno ekonomski oziroma finančni plan	Razvoj podjetništva in konkurenčnosti.	
V primeru, da gre za večletno shemo, je potrebno navesti socialno ekonomski oziroma finančni plan po letih	PRIGLASITEV	ZNESEK DODELJENE POMOČI V LETU 2006
	0002-5715334-2002 (Program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002 - 2006)	58.540.933,09 EUR (14.028.749.206,69 SIT)
	0007-5715334-2003 (Državna garancijska shema za mala in srednje velika podjetja za obdobje 2003-2006)	
	0011-5715334-2003 (Investicijski program podjetja Revoz d.d.)	
Začetno oz. temeljno izhodišče (začetne vrednosti, katere se bodo merile s kazalniki)	Niso bile podane. Kazalci uspešnosti so oblikovani kot stopnja rasti, tako da se za izhodiščno leto vzame leto pred prejemom pomoči in se je problem pomanjkanja izhodiščnih vrednosti tako obšlo.	
Kazalniki, na podlagi katerih se bo merila učinkovitost	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rast dodane vrednosti prejemnikov pomoči. 2. Rast neto čistega dobička/izgube prejemnikov pomoči. 3. Rast števila zaposlenih pri prejemnikih pomoči. 	

	4. Rast čistega prihodka od prodaje pri prejemnikih pomoči.
Viri podatkov	Ministrstvo za gospodarstvo, AJPES
Kratkoročno obdobje ocenjevanja učinkovitosti	Leto prejema pomoči.
Dolgoročno obdobje ocenjevanja učinkovitosti	Se ocenjuje z evalvacijo. Odvisno od pogostosti in zasnove evalvacij.
Prvi pričakovani učinki (datum, leto kvartal)	<p><i>V skladu z naborom kazalcev so prvi pričakovani učinki sledeči:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Rast dodane vrednosti pri prejemnikih pomoči večja od slovenskega povprečja (12,56%).</i> <i>2. Rast neto čistega dobička pri prejemnikih pomoči večja od povprečja za gospodarske subjekte (30,96%).</i> <i>3. Rast števila zaposlenih pri prejemnikih pomoči večja od rasti za gospodarske subjekte (4,32%).</i> <i>4. Rast čistega prihodka od prodaje pri prejemnikih pomoči večje od povprečja za gospodarske subjekte (17,20%).</i> <p><i>Primerjalne vrednosti so vzete iz AJPES: Informacija o poslovanju samostojnih podjetnikov posameznikov v Republiki Sloveniji in Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Republiki Sloveniji.</i></p>

Učinki državnih pomoči so navedeni posebej v točki 5.

UČINKI DRŽAVNIH POMOČI

Število financiranih podjetij	1809	
Povprečna neto državna pomoč v 1000 EUR	32,4	
<i>Rast Kazalnikov</i>		<i>CILJI</i>
Rast dodane vrednosti 2007-2005	23,50%	12,56%
Rast števila zaposlenih 2007-2005	6,34%	4,32%
Rast neto čistega dobička 2007-2005	20,32%	30,96%
Rast čistih prihodkov od prodaje 2007-2005	26,83%	17,20%

Dodana vrednost je pri prejemnikih državnih pomoči v letu 2006 za 7,19% presegla raven v letu 2005. Še večje povečanje pa smo zaznali v letu 2007 in sicer za 23,50% v primerjavi z letom 2005. Dobri rezultati so bili tudi doseženi pri rasti števila zaposlenih: podjetja, prejemniki državnih pomoči so zaposlovali leta 2007 za 6,34% več osebja kot v letu 2005. Neto čisti dobiček se je leta 2007 povečal za 20,32% v primerjavi z letom 2005. V enakem obdobju so se povečali tudi čisti prihodki od prodaje za 26,83%.

Skladno z navedenim smo ugotovili, da so pri vseh kazalnikih, razen pri neto čistem dobičku, ciljne vrednosti presežene in torej lahko sklepamo, da so učinki državnih pomoči pozitivni. Sklepamo, da je nižja rast neto čistega dobička posledica investicijskega ciklusa: podjetja so ob prejeti državni pomoči tudi pomembneje investirala.

UPORABLJENI VIRI PODATKOV

*Ministrstvo za gospodarstvo – baza podatkov o izplačanih državnih pomočeh v letu 2006.
Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – pridobljeni podatki o finančnih izkazih gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov.*

Spodbujanje razvoja TURISTIČNIH DESTINACIJ

V prilogi vam posredujemo poročilo o učinkih državnih pomoči, ki so bile dodeljene v okviru sheme »Program ukrepov za pospeševanje podjetništva in konkurenčnosti 2002-2006« in sicer za ukrep 1.2 Enotnega programskega dokumenta (Spodbujanje razvoja turističnih destinacij). Poročilo ne prikazuje realnih učinkov dodeljenih državnih pomoči celotnega ukrepa, saj so prikazani zgolj rezultati zaključenih projektov, med tem ko je še nekaj večjih investicijskih projektov v fazi izvajanja. Dejanski učinki bodo znani, glede na naravo investicijskih projektov, šele leto ali dve po zaključku investicije, kar bo za večino projektov sofinanciranih v okviru ukrepa 1.2 šele za poslovno leto 2008.

Lep pozdrav!

mag. Marjan Hribar
GENERALNI DIREKTOR

Priloga:
- poročilo

1. OPIS STANJA

Razvojne spodbude z namenom spodbujanja razvoja turizma se dodeljujejo s pomočjo različnih ukrepov, med katerimi sta tudi dva ukrepa sheme državne pomoči »Program ukrepov za pospeševanje podjetništva in konkurenčnosti 2002-2006«:

- spodbujanje razvoja novih in komplementarnih turističnih produktov in storitev,
- spodbujanje razvoja skupne turistične infrastrukture.

Omenjena ukrepa sta od leta 2004 združena zaradi možnosti koriščenja večjega zneska razvojnih spodbud tudi iz Strukturnih skladov EU (Evropski sklad za regionalni razvoj) v en ukrep Enotnega programskega dokumenta 2004-2006 in sicer v ukrep »1.2 Spodbujanje razvoja turističnih destinacij«. Spodbude, ki se dodeljujejo v okviru tega ukrepa so namenjene spodbujanju investicij v turistično infrastrukturo in namestitvene kapacitete na temeljnih geografskih in produktivnih področjih ter za projekte razvoja managementa oz. organizacijskih struktur za skupno upravljanje turističnih destinacij.

Predmet spremljanja dodeljenih spodbud v smislu zakonodaje s področja državnih pomoči velja v okviru zgoraj navedenega ukrepa za projekte v turistično infrastrukturo. V letih 2004, 2005 in 2006 je bilo skupaj izbranih 28 projektov za sofinanciranje, katerih skupna predračunska vrednost znaša 202,8 mio EUR. Za sofinanciranje izbranih projektov je bilo odobrenih 43,4 mio EUR. Glede na dejstvo, da je dinamika sofinanciranja posameznega projekta odvisna od izvedbene strukture projektov in da je končno izplačilo izvedeno šele ob zaključku projekta, je bilo v letu 2004 izplačanih 2,02 mio EUR, v letu 2005 15,69 mio EUR, v letu 2006 10,76 mio EUR ter v letu 2007 13,96 mio EUR spodbud. Finančno so bili vsi projekti, kar se tiče sofinanciranja s strani ministrstva, zaključeni z letom 2007, vendar pa je bil trem projektom podaljšan rok za zaključek do sredine 2008, s čimer podaljšanje nima finančnih posledic za ministrstvo. Iz navedenega je razvidno, da je bilo izplačano skupno za cca 1 mio EUR manj sredstev, kot jih je bilo odobreno. Razlog za navedeno je iskati na eni strani v dejstvu, da so bili nekateri projekti realizirani z manj sredstvi kot je bilo predvideno, po drugi strani pa je bil pri določenih projektih v skladu s pogodbenimi določili zadržan del sredstev zaradi zamud pri zaključevanju projektov.

2. OCENA UČINKOV DODELJENIH SPODBUD

Kot izhaja in narave investicijskih projektov je možno rezultate ugotavljati šele po njihovem zaključku oziroma se realni rezultati in učinki pokažejo šele v času obratovanja in sicer ko je projekt že nekaj časa v svoji funkciji. V spodnji tabeli se cilji (plan) nanašajo na celoten del ukrepa, ki je namenjen spodbujanju razvoja turistične infrastrukture (28 projektov), med tem ko so rezultati predstavljeni delno zgolj za 25 investicijskih projektov, ki so bili zaključeni do izteka leta 2007 in so že dosegali določene zastavljene rezultate. Skupno je bilo omenjenim projektom dodeljenih 42,4 mio EUR. Realni rezultati bodo vidni v poročilih naslednjih let oziroma bo prvi približek pravih rezultatov lahko podan šele za poslovno leto 2008 (v letu 2009).

Zaradi raznovrstnosti narave in vsebine posameznih investicijskih projektov ni možno merjenje uspešnosti celotnega ukrepa na osnovi istih kazalnikov – razen števila zaposlenih. Zato se kot enovit kazalnik za projekte v nastanitvene zmogljivosti uporablja število ustvarjenih nočitev, za projekte modernizacije smučišč je kazalnik število prepeljanih potnikov, med tem ko za ostale investicije v turistično infrastrukturo uporablja kazalnik število obiskovalcev.

Shema DP: Program ukrepov za pospeševanje podjetništva in konkurenčnosti 2002 - 2006

Ukrep/ program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)		Kazalniki	Izhodiščno o (referenčno o leto)	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspeš nost v %	Vložena sredstva DP v mio EUR	Učinkovitos t	Učinek	Opomb a
Spodbujan je razvoj turističnih destinacij	Cilji (Plan):	Povečati kapacitete turistične ponudbe	št. nočitev 684.333 št. obiskovalcev 508.049 št. prepeljanih potnikov: 1.603.040 št. novih zaposlitev 754	2004	Glede na dejstvo, da gre za nove investicije, je začetno stanje na ravni samih investicij 0	287.268	41,98	43,4			
		Povečanje nočitev v nastanitvenih obratih	Število nočitev								
	Rezultat i	Povečanje obiskovalcev v turističnih destinacijah	Število obiskovalcev								
	Rezultat i	Povečanje kapacitet smučišč	Število prepeljanih potnikov			1.284.374	80,12	42,4			Učinki merjeni zgolj na osnovi zaključke njih projekto v.
	Rezultat i	Dodatno zaposlovanje v turističnem gospodarstvu	Število novih zaposlitev			471	62,47				

Podatki iz zgornje tabele nakazujejo na pozitiven trend rasti v primerjavi z prejšnjimi leti, čeprav so še vedno razvidna odstopanja med doseženimi rezultati ter ciljnimi vrednostmi, katere izhajajo iz seštevka posameznih projektov. Razloge za navedeno je možno iskati v naslednjih dejstvih:

- kot je bilo že omenjeno, do izteka leta 2007 je bilo zaključenih 25 investicijskih projektov od 28, katerim je bilo odobreno sofinanciranje v okviru ukrepa,
- zaključki posameznih projektov so bili z zamikom, kar je posredno vplivalo tudi na slabše rezultate in odstopanje od planov za preteklo poslovno leto,
- realni rezultati pri turističnih projektih so vidni šele po drugem letu poslovanja, ko se pričnejo kazati tudi že učinki marketinških akcij na trgu.

V kolikor pa delamo primerjavo doseženih rezultatov z zastavljenimi cilji na ravni ukrepa, lahko ugotovimo, da so ti cilji že preseženi. Namreč ob pripravi ukrepa je bilo zastavljeno, da se bo v turističnih destinacijah, kjer so bodo izvajali projekti, doseglo 5% povečanje števila nočitev iz leta 2002. Pri pregledu statističnih podatkov lahko opazimo, da skupni podatki nakazujejo na 9% rast nočitev v destinacijah, kjer so bili izvedeni podprti projekti, navkljub dejstvu, da bodo pravi rezultati (predvidoma precej višji) vidni šele za poslovno leto 2008.

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

Programi prestrukturiranja:

Shema DP / Individualna DP	Leto 2003		Leto 2004		Leto 2005		Leto 2006		Leto 2007		Opomba
	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodeljena sredstva	Ocena	Dodelje na sredstv a	Ocena	Dodelje na sredstv a	Ocena	Dodeljen a sredstva	Ocena	
Program prestrukturiranja družbe IUV d.d.	1.669.170		4.824.675	Uspešno 2		Uspešno 3		Uspešno 2		Uspešno 3	
Program prestrukturiranja družbe Mure, d.d.,	4.875.029	Uspešno 3	4.875.029	Uspešno 3		Uspešno 2		Uspešno 2		Uspešno 2	
Program prestrukturiranja družbe Trikon d.d.,	92.515	Uspešno 3		Neuspešno 1		Neuspešno 1					Stečaj 2005
Program prestrukturiranja družbe Mont d.d.;	102.495	Uspešno 1		Neuspešno 1		Neuspešno 1					Stečaj 2005
Pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah	2.840.939	Uspešno 2	4.814	Uspešno 3		Uspešno 2		Uspešno 2		Uspešno 2	
Program prestrukturiranja družbe INLES d.d.			392.253	Uspešno 4		Uspešno 3		Uspešno 4		Uspešno 4	
Program prestrukturiranja družbe Steklarna Rogaška d.d.			2.653.447	Uspešno 4		Uspešno 3		Uspešno 3		Uspešno 4	
Program prestrukturiranja družbe GLIN IPP d.o.o			191.485	Uspešno 3	76.860	Uspešno 4		Uspešno 2		Uspešno 2	
Program prestrukturiranja družbe MARLES d.o.o.			807.558	Uspešno 3		Uspešno 2		Uspešno 2		Uspešno 4	
Program prestrukturiranja družbe Iskra Kondenzatorji d.d., Semič			3.237.143	Uspešno 4		Uspešno 3		Uspešno 4		Uspešno 3	
Program prestrukturiranja družbe Javor Pivka lesna industrija d.d.			2.227.126	Uspešno 4		Uspešno 3		Uspešno 3		Uspešno 4	
Program prestrukturiranja družbe Svea lesna industrija Litija d.d.			905.185	Uspešno 4		Uspešno 3		Uspešno 4		Uspešno 3	
Program prestrukturiranja družbe Novoles – lesna industrija Straža, d.d.			2.068.244	Uspešno 3		Uspešno 2		Uspešno 2		Uspešno 2	
Program prestrukturiranja družbe Novoteks - Tkanina d.d.;			355.262	Uspešno 2		Neuspešno 1					Stečaj 2005
Pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah 0004-5715334-2003/I							1.375.556		721.013	Uspešno 4	

Začetno stanje ob dodelitvi državne pomoči	Enota mere	Pomoči dodeljene v letu 2000		Pomoči dodeljene v letu 2002		Pomoči dodeljene v letu 2003		Pomoči dodeljene v letu 2004		Pomoči dodeljene v letu 2006		Pomoči dodeljene v letu 2007	
Višina dodeljene državne pomoči	v €	5.761.876		22.935		12.781.834		20.019.670		1.375.556		721.013	
Število družb, ki je prejelo pomoč		76		5		10		12		5		4	
Št. zaposlenih v družbah, ki so prejela pomoč		15.175		5.570		5.967		5.645		476		225	
Državna pomoč na zaposlenega	v €	380		4		2.142		3.546		2.890		3.205	
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	-27.206.462		-16.188.383		-17.306.785		-35.978.272		-2.154.657		22.414	
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	10.875		8.582		8.665		15.574		13.694		19.236	
Rezultati po 1. letu dodeljene pomoči		2001		2003		2004		2005		2007		2008	
Št. ohranjenih družb		72	94,74%	4	80,00%	7	70,00%	11	91,67%	5	100,00%		
Ohranitev št. zaposlenih		14.277	94,08%	4.721	84,76%	5142	86,17%	5.202	92,15%	349	73,32%		
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	-24.235.445	-10,92%	-12.447.275	-23,11%	-9.477.623	-45,24%	9.563.007	ni prim.	-468.779	-78,24%		
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	12.424	114,2%	9.134	106,4%	10.425	120,3%	15.193	97,6%	16.773	122,5%		
Rezultati po 2. letu dodeljene pomoči		2002		2004		2005		2006		2008		2009	
Št. ohranjenih družb		64	84,21%	3	60,00%	4	40,00%	11	91,67%				
Ohranitev št. zaposlenih		12.364	81,48%	4.442	79,75%	4227	70,84%	4881	86,47%				
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	-19.067.877	-29,91%	-6.184.109	-61,80%	-7.119.821	-58,86%	7.363.913	-79,53%				
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	14.739	135,5%	10.804	125,9%	11.864	136,9%	16.568	106,4%				
Rezultati po 3. letu dodeljene pomoči		2003		2005		2006		2007		2009		2010	
Št. ohranjenih družb		62	81,58%	2	40,00%	3	30,00%	11	91,67%				
Ohranitev št. zaposlenih		11.849	78,08%	3747	67,27%	3844	64,42%	4695	83,17%				
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	-16.149.558	-40,64%	-5.756.234	-64,44%	-1.931.088	-88,84%	8.598.073	ni prim.				
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	15.206	139,8%	11.089	129,2%	11.438	132,0%	18.846	121,0%				
Rezultati po 4. letu dodeljene pomoči		2004		2006		2007		2008		2010		2011	
Št. ohranjenih družb		58	76,32%	2	40,00%	3	30,00%						
Ohranitev št. zaposlenih		10.849	71,49%	3.443,0	61,81%	3.489	58,47%						
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	-7.195.222	-73,55%	-2.267.818	-85,99%	-3.352.684	-80,63%						
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	17.600	161,8%	10.929	127,3%	11.424	131,8%						

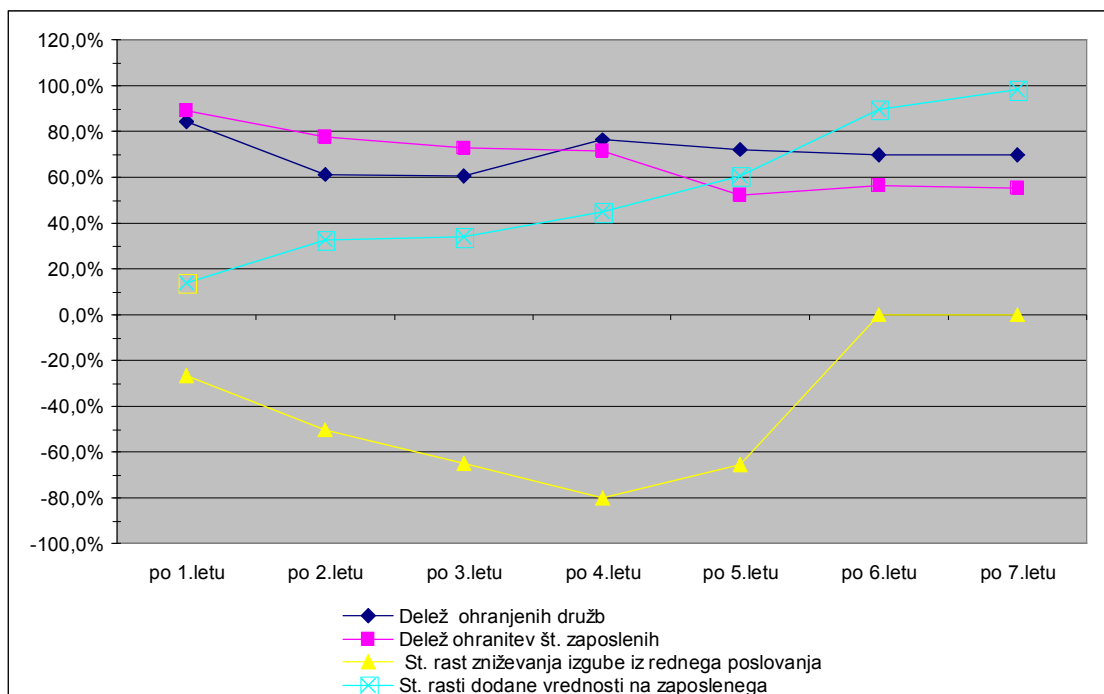
Rezultati po 5. letu dodeljene pomoči		2005		2007		2008		2009		2011		2012	
Št. ohranjenih družb		55	72,37%	2	40,00%								
Ohranitev št. zaposlenih		7.916	52,16%	3153	56,61%								
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	-9.965.194	-63,37%	-3.149.742	-80,54%								
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	17.457	160,5%	11.031	128,5%								
Rezultati po 6. letu dodeljene pomoči		2006		2008		2009		2010		2012		2013	
Št. ohranjenih družb		53	69,74%										
Ohranitev št. zaposlenih		8.583	56,56%										
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	6.824.833	ni primerljivo										
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	20.610	189,5%										
Rezultati po 7. letu dodeljene pomoči		2007		2009		2010		2011		2013		2014	
Št. ohranjenih družb		53	69,74%										
Ohranitev št. zaposlenih		8.386	55,26%										
Rezultat iz rednega poslovanja	v €	2.875.975	ni primerljivo										
Dodana vrednost na zaposlenega	v €	21.545	198,1%										

Skupni (povprečni) pregled uspešnosti dodeljenih pomočeh za prestrukturiranje po izbranih kazalcih:

	po 1.letu	po 2.letu	po 3.letu	po 4.letu	po 5.letu	po 6.letu	po 7.letu
Delež ohranjenih družb	84,1%	61,4%	60,8%	76,3%	72,4%	69,7%	69,7%
Delež ohranitev št. zaposlenih	89,3%	77,4%	72,7%	71,5%	52,2%	56,6%	55,3%
Št. rast zniževanja izgube iz rednega poslovanja	-26,4%	-50,2%	-64,6%	-79,8%	-65,6%	np *	np
Št. rasti dodane vrednosti na zaposlenega	13,7%	32,8%	33,7%	44,6%	60,5%	89,5%	98,1%

* dosežen je bil dobiček iz rednega delovanja

Grafični prikaz uspešnosti dodeljenih pomočeh za prestrukturiranje po izbranih kazalcih:

Pomoči, ki so se izvajale v obdobju 2000 - 2007 za namen reševanja in prestrukturiranja so dodeljevala Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Namen dodeljenih pomoči je sofinanciranje izvajanja prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah in s tem preprečiti večje socialne in gospodarske probleme v okoljih kjer te družbe delujejo.

Cilji pomoči so ohranitev vitalnih programov, ki imajo zagotovljen trg, ohranitev delovnih mest in dolgoročno stabilnost poslovanja teh družb.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2000:

V letu 2000 je na podlagi javnega razpisa za prestrukturiranje podjetij prejelo pomoč v obliki subvencije in dolgoročnih posojil 76 gospodarskih družb. Namen dodeljene pomoči je bil sofinanciranje izvajanja programov prestrukturiranja gospodarskih družb predvsem na področju investicij v osnovna in obratna sredstva. Cilj pomoči je bil izboljšanje poslovanja v delovno intenzivnih panogah predelovalne industrije. Višina dodeljene pomoči na podlagi razpisa ni smela presežati 40% vrednosti projekta. Celotna višina sredstev namenjenih za prestrukturiranje je bila omejena v absolutnem znesku. Razpis je zajel celotno predelovalno dejavnost (D 15-37) in gradbeništvo (F 45). Glede na veliko število gospodarskih družb (76), ki so izpolnjevale pogoje za dodelitev pomoči, je bil obseg neto državne pomoči za posamezno družbo relativno nizek. Maksimalen znesek dodeljene neto državne pomoči je znašal 49 mio SIT, minimalen znesek pa 5 mio SIT. V 56% višina neto državne pomoči ne presega 20 mio SIT, kar po kriterijih Evropske skupnosti za spremljanje državnih pomoči spada v kategorijo »De minimis« pomoči.

V strukturi podjetij po kriteriju števila zaposlenih, je pomoč prejelo:

- 10 malih (do 50 zaposlenih)
- 45 srednjih (do 250 zaposlenih)
- 21 velikih (nad 250 zaposlenih)

Skupno število zaposlenih v družbah prejemnicah pomoči je v letu 2000 znašalo 15.175. V primerjavi z referenčnim letom 2000 je do leta 2003 ohranjenih 11.849 delovnih mest (78,1%).

Višina neto državne pomoči na delovno mesto (zaposlenega) je znašala 90.090,00 SIT. Ob predpostavki, da je povprečje izplačanih plač za večino podjetij iz predelovalne dejavnosti na spodnji meji kolektivnih pogodb, prejeta pomoč predstavlja ne več kot tri mesečne davke in prispevke na zaposlenega (povprečna bruto plača v obravnavanem obdobju je znašala med 125.000,00 SIT in 145.000,00 SIT, od tega znašajo obvezne dajatve iz plače (delojemalec) in na plačo (delodajalec) 38,20% + 10% dohodnina).

Vrsta pomoči

- Subvencije	1.103.000.000,00 SIT
- Dolgoročna posojila	641.225.804,00 SIT

Panoge, ki so zastopane v strukturi gospodarskih družb prejemnic državne pomoči:

- DA - proizvodnja hrane, pijač, krmil in tobaknih izdelkov 2,6%
- DB - proizvodnja tekstilij, usnjenih oblačil, tekstilnih in krznenih izdelkov 14,5%
- DC - proizvodnja usnja, obutve in usnjenih izdelkov 3,9 %
- DD - obdelava in predelava lesa 6,6%
- DE - proizvodnja vlaknin, papirja in kartona 2,6%
- DG - proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov, umetnih vlaken 2,6%
- DH - proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas 3,9%
- DI - proizvodnja drugih nekovinskih mineralnih izdelkov 2,6%
- DJ - proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov 13,2%
- DK - proizvodnja strojev in naprav 11,8%
- DL - proizvodnja električne in optične opreme 15,8%
- DM - proizvodnja vozil in plovil 5,2%
- DN - proizvodnja povišstva in druge predelovalne dejavnosti 6,5%
- F - gradbeništvo 5,2%
- N - zdravstvo in socialno varstvo 1,3%

Iz pregleda je razvidno, da je najmočneje zastopana skupina DJ, DK (kovinska industrija 25%), DB, DC (tekstilna 18,4%) in DL (elektro industrija 11,8 %). Ostale panoge so zastopane med 1,5-5,2%.

V dodeljeni pomoči so zastopane vse regije. Po višini dodeljene pomoči so najmočneje zastopane Osrednje slovenska z 21%, Savinjska z 20% in Podravska z 15%. Glede na odprtost razpisnih pogojev je zastopanost odraz velikosti gospodarskega območja in s tem povezanega števila gospodarskih subjektov v regiji. V dodeljevanju teh sredstev torej ne moremo govoriti o usmerjanju sredstev v gospodarstvo manj razvitih regij, temveč gre dejansko za pomoč gospodarskim družbam, ki so izpolnjevale razpisne pogoje in predložile program prestrukturiranja za celotno območje Slovenije.

Iz preglednice je razvidno, da se je v obravnavanem obdobju 2000-2003 sanacija neuspešno končala za 14 gospodarskih družb, ki so v tem obdobju prenehale s poslovanjem (stečaj). Glede na višino posameznih neto pomoči je z vidika ohranitve delovanja 81,6% družb, ki so prejele pomoč relativno in nadaljujejo s poslovanjem uspeh. Primerjava poslovnih rezultatov v obravnavanem obdobju pa kaže, da se v skupnem uspešnost poslovanja vendarle bistveno ni izboljšala. V skupnem znesku se je v primerjavi z referenčnim letom 2000 izguba iz rednega poslovanja zmanjšala za 40%. Ob upoštevanju vpliva stečajev na skupen znesek pa je »izboljšanje« poslovanja bistveno manjše (13%). S tega vidika je kljub prejeti pomoči ogroženost obstoja obravnavanih gospodarskih družb še vedno zelo visoka. Poleg negativnih dejavnikov »globalizacije«, na katere družbe niso imele vpliva, lahko za vzrok relativne neuspešnosti sanacije štejemo tudi veliko razpršenost in s tem povezano relativno nizko vrednost neto državnih pomoči za posamezno družbo.

V letu 2007 je še vedno prisotnih 69,74% gospodarskih družb (v obdobju 2000 – 2007 je bilo 20 stečajev in 3 pridružitve gospodarskih družb). Število delovnih mest v primerjavi z l. 2000 znaša 55,26%, dobiček iz rednega delovanja pa znaša 2.875.975 €. Skozi vse ocenjevano obdobje pa se opaža rast dodane vrednosti na zaposlenega (od 10.875 € v letu 2000 pa do 21.545 € v letu 2007).

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2001

V letu 2001 ni bila dodeljena nobena državna pomoč za reševanje in prestrukturiranje.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2002

V letu 2002 so bile dodeljene le pomoči za reševanje. Ker se je večina teh družb prijavila za prestrukturiranje in kasneje dobila sredstva v ta namen analiza ni smiselna.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2003

V letu 2003 je na podlagi Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Ur.l. RS št. 110/02) prejelo pomoč 10 gospodarskih družb. Namen dodeljene pomoči je sofinanciranje izvajanja prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah in s tem preprečiti večje socialne in gospodarske probleme v okoljih kjer te družbe delujejo. Cilji pomoči so ohranitev vitalnih programov, ki imajo zagotovljen trg, ohranitev delovnih mest in dolgoročno stabilnost poslovanja teh družb.

V strukturi podjetij ki so prejela v letu 2003 pomoč prevladujejo družbe v dejavnosti tekstila (DB 17/18), saj sta le dve družbi iz drugih dejavnosti (Inkos, Stikalni elemnti).

Po kriteriju števila zaposlenih, je pomoč prejelo:

- 7 srednjih družb (do 250 zaposlenih)
- 3 velikih družb (nad 250 zaposlenih)

Skupno število zaposlenih v družbah prejemnicah pomoči je v letu 2003 znašalo 5.967. Po številu zaposlenih v tem prevladuje Družba MURA d.d., ki je imela v matičnem podjetju 4229 zaposlenih. V primerjavi z referenčnim letom 2003/2004 je v letu 2004 ohranjenih 5142 delovnih mest (86%).

Višina neto državne pomoči na delovno mesto (zaposlenega) je znašala 513.330,00 SIT. Ob predpostavki, da je povprečje izplačanih plač za večino podjetij iz predelovalne dejavnosti na spodnji meji kolektivnih pogodb, prejeta pomoč predstavlja manj kot 10 obračunanih mesečnih davkov in prispevkov na zaposlenega (povprečna bruto plača v obravnavanem obdobju je znašala med 125.000,00 SIT in 145.000,00 SIT, od tega znašajo obvezne dajatve iz plače(delojemalec) in na plačo(delodajalec) 38,20%). Za ilustracijo je samo MURA d.d. v letih 2003 in 2004 obračunala in poravnala državi preko 7 milijard iz tega naslova, kar presega skupaj dodeljene državne pomoči v letu 2003 tako v bruto kot v neto znesku.

V dodeljeni pomoči so zastopane vse regije. Glede na odprtost razpisnih pogojev je zastopanost odraz koncentracije tekstilne industrije v podravski in prekmurski regiji. V dodeljevanju teh sredstev torej ne moremo govoriti o usmerjanju sredstev v gospodarstvo manj razvitih regij, temveč gre dejansko za pomoč gospodarskim družbam, ki so izpolnjevale pogoje Zakona in predložile program prestrukturiranja.

V obravnavanem obdobju 2003-2004 se je sanacija neuspešno končala za 3 gospodarske družbe vse iz tekstilne dejavnosti, ki so v tem obdobju prenehala s poslovanjem (stečaj). Primerjava poslovnih rezultatov v obravnavanem obdobju kaže, da se v skupnem uspešnost poslovanja vendarle bistveno ni izboljšala, saj nobena od družb ni uspela poslovno leto 2004 zaključiti s pozitivnim rezultatom. V skupnem znesku se je v primerjavi z referenčnim letom 2000 izguba iz rednega poslovanja zmanjšala za več kot 40%. Ob upoštevanju vpliva stečajev na skupen znesek pa je »izboljšanje« poslovanja bistveno manjše (30%). S tega vidika je kljub prejeti pomoči ogroženost obstoja obravnavanih gospodarskih družb še vedno

zelo visoka. Ob dejstvu, da so v letu 2004 in v letu 2005 še dve družbi že izvedli oz. sta v postopku prisilne poravnave, je možno pričakovati propad še katerega od podjetij tekstilne panoge, ki so prejela pomoč. Relativno optimistično lahko gledamo na rezultate prestrukturiranja MURE d.d., ki je kljub še vedno visoki izgubi vendarle uspela povečati dodano vrednost in uspešno izvaja načrtovane projekte prestrukturiranja, ki bodo predvidoma v letu 2005 dali pričakovane pozitivne rezultate.

V letu 2007 obstajajo le še 3 družbe – (družba Iskra stikalni elementi je bila pripojena Elmi TT) – Mura d.d., Inkos in Lipa. Zaradi velikosti Mure d.d. je povprečje zelo odvisno od njenih rezultatov.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2004

V letu 2004 je na podlagi Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Ur.l. RS št. 110/02) prejelo pomoč 12 gospodarskih družb. Namen dodeljene pomoči je sofinanciranje izvajanja prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah in s tem preprečiti večje socialne in gospodarske probleme v okoljih kjer te družbe delujejo. Cilji pomoči so ohranitev vitalnih programov, ki imajo zagotovljen trg, ohranitev delovnih mest in dolgoročno stabilnost poslovanja teh družb.

Oblike-instrumenti državnih pomoči so prilagojeni posameznim področjem prestrukturiranja. Subvencije so praviloma kot instrument uporabljene za kadrovske prestrukturiranje, pri čemer je višina pomoči ustrezen sorazmerni delež sofinanciranja programov usposabljanja in izobraževanja zaposlenih in ohranjanja delovnih mest. Posojila so namenjena za sofinanciranje izvajanja programov na področju proizvodnje in trženja. Dodeljena posojila so dolgoročna z moratorijem na vračilo glavnice in ugodno obrestno mero. V zavarovanje vračila posojil družbe praviloma jamčijo s svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem. Poroštva so namenjena za finančno prestrukturiranje družb, ki imajo praviloma zaradi slabega poslovanja neustrezno strukturo virov sredstev. S pomočjo državnih poroštev imajo družbe možnost pridobiti posojila pri komercialnih bankah pod najugodnejšimi pogoji. Izdana poroštva so subsidiarna. V zavarovanje potencialnih obveznosti do Republike Slovenije v primeru unovčenja družbe jamčijo s svojim nepremičnim premoženjem. Konverzije terjatev so kot instrument redko uporabljene in so v glavnem namenjene finančni razbremenitvi obveznosti družb do Republike Slovenije.

V strukturi podjetij ki so prejela v letu 2003 pomoč prevladujejo družbe iz lesno predelovalne (DD 20) in pohištvene (DN 30) dejavnosti (skupaj 8), in po ena iz dejavnosti tekstila (DB 17), proizvodnja usnja (DC19), proizvodnja nekovinskih in mineralnih izdelkov (DI 26) in Proizvodnja električne opreme (DL 32).

Po kriteriju števila zaposlenih, je pomoč prejelo:

- 3 srednji družbi (do 250 zaposlenih) in
- 9 velikih družb (nad 250 zaposlenih).

Skupno število zaposlenih v družbah prejemnicah pomoči je v letu 2003 znašalo 6.301. Po številu zaposlenih prevladujejo družbe Steklarna Rogaška d.d. (989), IUV Vrhnika (883), Iskra Kondenzatorji (938). V primerjavi z referenčnim letom 2003/2004 je v letu 2004 ohranjenih 5.645 delovnih mest (90%). Zmanjšanje števila zaposlenih je v glavnem posledica prestrukturiranja na programskem in tehnološkem področju.

Višina neto državne pomoči na delovno mesto (zaposlenega) je znašala 849.870,00 SIT. Za ilustracijo je 10 podjetij v letu 2004 obračunalo in poravnalo državi preko 6 milijard iz tega naslova, kar za 1,3 x presega skupaj dodeljene državne pomoči v neto znesku.

V dodeljeni pomoči so zastopane vse regije. V dodeljevanju teh sredstev torej ne moremo govoriti o usmerjanju sredstev v gospodarstvo manj razvitih regij, temveč gre dejansko za

pomoč gospodarskim družbam, ki so izpolnjevale pogoje Zakona in predložile program prestrukturiranja.

Primerjava poslovnih rezultatov v obravnavanem obdobju z referenčnim letom 2003 kaže, da se v skupnem uspešnost poslovanja izboljšala, saj so 4 družbe uspele poslovno leto 2004 zaključiti s pozitivnim rezultatom iz rednega poslovanja. V skupnem znesku se je v primerjavi z referenčnim letom 2003 izguba iz rednega poslovanja v absolutnem znesku celo nekoliko povečala, vendar ob upoštevanju vpliva nesorazmernega povečanja izgube Steklarna Rogaška, ki je posledica prevrednotenja sredstev družbe in predstavlja 85% celotne izgube vseh 12 podjetij, je izboljšanje poslovanja opazno pri vseh ostalih družbah. Na to kaže tudi dvig dodane vrednosti na zaposlenega za 18%. Iz izkazov za večini družb je tudi razvidno, da so se izboljšali tudi ostali kazalniki uspešnosti poslovanja. Od družb, ki so v letu 2004 prejele pomoč lahko kot pozitiven primer prestrukturiranja izpostavimo Iskra Kondenzatorji Semič in Javor Pivka, kot neuspešen primer pa IUUV Vrhnika in Novoteks Novo mesto. Obe družbi sta še naprej močno ogroženi in je njun obstoj negotov, kot za večino podjetij iz tekstilno predelovalne in usnjarske panoge.

V letu 2007 še vedno obstaja 91,67% družb (11 od 12), število zaposlenih je 83,17% v primerjavi z letom 2004. Rezultat iz rednega delovanja v letu 2007 znaša 8.598.073 €, v letu 2004 pa je bil rezultat negativen v višini 35.978.272. V tem obdobju je tudi dodana vrednost na zaposlenega zrasla za približno 21%.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2005

V letu 2005 sta na podlagi Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Ur.l. RS št.112/05) prejeli pomoč 2 gospodarski družbi. Namen dodeljene pomoči je sofinanciranje izvajanja prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah in s tem preprečiti večje socialne in gospodarske probleme v okoljih kjer te družbe delujejo.

Majhno število prejemnikov je posledica usklajevanja sheme državnih pomoči za reševanje in prestrukturiranje in dopolnitev obstoječega zakona. V tem obdobju je Ministrstvo za gospodarstvo dodeljevalo pomoči le na podlagi pravila »de minimis«.

Pomoč sta prejeli družbi Mizarstvo Gabrovka – 90.000.000 SIT dolgoročnega posojila, zavarovanega na nepremičnem premoženju in Stol pisarniški stoli – 22.657.647 SIT subvencij za ohranitev delovnih mest.

Mizarstvo Gabrovka sodi v dejavnost DD 20.300 in ima 20 zaposlenih, Stol pisarniški Stoli pa v dejavnost DN 36.140 in ima 92 zaposlenih. Višina neto državne pomoči na zaposlenega je znašala 293.505 SIT. Mizarstvo Gabrovka je od leta 2006 v stečajnem postopku.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2006

V letu 2006 je na podlagi Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Ur.l. RS št. 113/05) prejelo pomoč 5 gospodarskih družb. Namen dodeljene pomoči je sofinanciranje izvajanja prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah in s tem preprečiti večje socialne in gospodarske probleme v okoljih kjer te družbe delujejo. Cilji pomoči so ohranitev vitalnih programov, ki imajo zagotovljen trg, ohranitev delovnih mest in dolgoročno stabilnost poslovanja teh družb.

Oblike-instrumenti državnih pomoči so prilagojeni posameznim področjem prestrukturiranja. Subvencije so praviloma kot instrument uporabljene za kadrovske prestrukturiranje, pri čemer je višina pomoči ustrezen sorazmerni delež sofinanciranja programov usposabljanja in izobraževanja zaposlenih in ohranjanja delovnih mest. Posojila so namenjena za sofinanciranje izvajanja programov na področju proizvodnje in trženja. Dodeljena posojila so

dolgoročna z moratorijem na vračilo glavnice in ugodno obrestno mero. V zavarovanje vračila posojil družbe praviloma jamčijo s svojim premožnim in nepremičnim premoženjem.

V strukturi podjetij ki so prejela v letu 2006 pomoč ne obstaja prevladujoča dejavnost. Dve družbi sta iz dejavnosti proizvodnje hrane (DA 15) ena iz proizvodnje nekovinskih mineralnih izdelkov (DI 26), ena iz dejavnosti tekstila (DB 18) in ena iz dejavnosti izdelkov široke porabe (G 51).

Po kriteriju števila zaposlenih, je pomoč prejelo:

- 2 majhni družbi (do 50 zaposlenih)
- 2 srednji družbi (od 50 do 250 zaposlenih) in
- 1 velika družba (nad 250 zaposlenih).

Skupno število zaposlenih v družbah prejemnicah pomoči je v letu 2006 znašalo 476. Po številu zaposlenih prevladujejo družbe Elkroj Mozirje d.d. (264) in KILI Liboje d.d.(110)

Višina neto državne pomoči na delovno mesto (zaposlenega) je znašala 692.517,00 SIT.

Dodeljene pomoči so usmerjene v različne regije. V dodeljevanju teh sredstev torej ne moremo govoriti o usmerjanju sredstev v gospodarstvo manj razvitih regij, temveč gre dejansko za pomoč gospodarskim družbam, ki so izpolnjevale pogoje Zakona in predložile program prestrukturiranja.

V letu 2007 je število družb še vedno isto, število zaposlenih 73% v primerjavi z l. 2006, izgube iz rednega delovanja so se zmanjšale za okoli 80%, dodana vrednost na zaposlenega pa se je dvignila za 22%.

Analiza dodeljenih pomoči v letu 2007

V letu 2007 so na podlagi Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Ur.l. RS št. 44/07) prejele pomoč 4 gospodarske družbe. Namen dodeljene pomoči je sofinanciranje izvajanja programov prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah. Cilji pomoči so ohranitev vitalnih programov, ki imajo zagotovljen trg, ohranitev delovnih mest in dolgoročno stabilnost poslovanja teh družb.

Oblike-instrumenti državnih pomoči so prilagojeni posameznim področjem prestrukturiranja. Subvencije so praviloma kot instrument uporabljene za kadrovske prestrukturiranje v smislu usposabljanja in izobraževanja zaposlenih in ohranjanja delovnih mest. Posojila so namenjena za sofinanciranje izvajanja programov na področju finančnega prestrukturiranja, proizvodnje in trženja. Dodeljena posojila so dolgoročna z moratorijem na vračilo glavnice in ugodno obrestno mero. V zavarovanje vračila posojil družbe praviloma jamčijo s svojim premožnim in nepremičnim premoženjem.

V strukturi podjetij ki so prejela v letu 2007 pomoč ne obstaja prevladujoča dejavnost. Ena družba je iz dejavnosti proizvodnje pijač (DA 15.930), ena iz proizvodnje tekstilnih izdelkov (DB 17.400), ena iz predelave lesa (DD 20.100) in ena iz založništva (DE 22.150).

Po kriteriju števila zaposlenih, je pomoč prejelo:

- 2 majhni družbi (do 50 zaposlenih)
- 2 srednji družbi (od 50 do 250 zaposlenih)

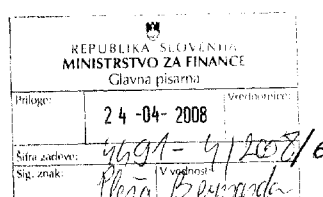
Skupno število zaposlenih v družbah prejemnicah pomoči je v letu 2007 znašalo 225. Po številu zaposlenih prevladujejo družbe Vino Brežice d.d. (115) in G - tex d.o.o. (87)

Višina neto državne pomoči na delovno mesto (zaposlenega) je znašala 3.205 €.

Dodeljene pomoči so tudi usmerjene v različne regije, zato ne moremo govoriti o usmerjanju sredstev v gospodarstvo manj razvitih regij, temveč gre dejansko za pomoč gospodarskim družbam, ki so izpolnjevale pogoje Zakona in predložile program prestrukturiranja.

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO (ENERGETIKA)

1. **Ekološka sanacija rudarskih objektov in naprav za pridobivanje ogljikovodikov v SV Sloveniji**
2. **Program postopnega zapiranja rudnika Trbovlje Hrastnik**

Številka: 361-32/2007/5
Datum: 22.04.2008

MINISTRSTVO ZA FINANCE
Direktorat za javno premoženje
p.p. 644
1000 LJUBLJANA

Zadeva : Poročilo učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči za leto 2007
Ekološka sanacija Nafta Lendava

Spoštovani,

upoštevajoč zakonsko dolžnost poročanja o dodeljenih državnih pomočeh vam dodatno k posredovanim podatkom za leto 2007 posredujemo še poročilo o njihovi učinkovitosti. Gre za realizacijo pomoči vezano na priglasitev št. 0005-5715334-2000/L. Ekološka sanacija rudarskih objektov za pridobivanje ogljikovodikov v SV Sloveniji.

Glavni cilj priglašene pomoči je bilo reševanje Nafta Lendava d.o.o. v težavah in njeno prestrukturiranje, za dosego tega cilja pa je bila potrebna pomoč pri izvedbi ekološke sanacije rudarskih objektov in naprav za pridobivanje ogljikovodikov. Nafta Lendava oziroma njena povezana družba Nafta Geoterm d.o.o., ki je postala po reorganizaciji upravičenec oziroma prejemnik pomoči, ne zmore financirati ekološke sanacije, ki je predpogoj za nadaljevanje dejavnosti podjetij skupine Nafta Lendava v konkurenčnih razmerah.

Shema DP: *Ekološka sanacija rudarskih objektov za pridobivanje ogljikovodikov*
št. : 0005-5715334-2000/L

Ukrep	Kratek opis	Kazalniki	Izhodiščno leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Sredstva DP v €	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Sanacija nevarnih objektov in naprav	Cilj: Zmanjšanje nevarnih objektov in naprav	Število saniranih vrtil	2002	92	16 (plan) 16 (rezultat)	97%				

Med pomožnimi rudarskimi objekti, ki jih ne spremljamo podrobno v okviru fizične realizacije, je sanacija razdelilne postaje pri dehidraciji (namesto dveh) in sanacija 3,172 km povezovalnih cevovodov oziroma 40% planiranega obsega. Te štejemo kot sintetični kazalnik učinkovitosti sanacije. Ker se je izpad sredstev v višini mesečne situacije odrazil prav na pomožnih objektih, je sintetični kazalnik učinkovitosti 97%.

Merjenje zmanjševanja nevarnosti opuščeni, a nesaniranih rudarskih objektov in naprav ni mogoče povsem eksaktno. Učinki, ki jih dosegamo so kvalitativne narave in količinski obseg (število vrtin) glede na različno zahtevnost vrtin predstavlja najprimernejši približek merila.

Doseženi stroški sanacije so bili na ravni načrtovanih za leto 2007, dinamika odobrenih proračunskih sredstev pa ni bila dosežena. Potrebno je bilo iz planiranih sredstev opravljati tudi monitoring opuščeni izplačnih jam po odločbi rudarske inšpekcije, kar z dolgoročnim programom ni bilo predvideno.

S spoštovanjem,

10.6.2008
Dr. Igor Salamun
Generalni direktor
Direktorat za energijo

Priloge:
mag. Janéz Žebre
podsekretar

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana
Tel.: (01) 400-33-11 Fax: (01) 433-10-31

Številka: 361-2/2008/28
Datum: 23.04.2008

MINISTRSTVO ZA FINANCE
Direktorat za javno premoženje
p.p. 644 1000 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA FINANCE Glavna pisarna	
Priloge:	24-04-2008
Šifra zadeve:	44-29-4/2008/7
Sig. znak:	Vredn.: B.PLEŠA

**Zadeva: Poročanje o učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči za leto 2007
»Program postopnega zapiranja RTH II. In III. faza«**

Spoštovani,

komisija za nadzor nad državnimi pomočmi je obravnavala priglasitev »Program postopnega zapiranja rudnika Trbovlje Hrastnik II. In III. faza (št. priglj.: 0008-5715334-2000/VI) in s sklepom ugotovila skladnost z zakonom o nadzoru državnih pomoči.

K dne 14.3.2008 posredovanim podatkom o obsegu državnih pomoči za leto 2007 v nadaljevanju dajemo prikaz kazalnikov učinkovitosti po posameznih ukrepih. Realizacija ukrepov I.-III. je opisana, medtem ko IV. ukrep prikazujemo v razpredelnici.(Priloga 1)

V letu 2007 je v bila, v okviru na Vladi potrjenega programa zapiranja RTH za isto leto, dosežena naslednja realizacija na področju zapiralnih del in sanacije površin, to je I. in II. ukrepa.

UKREP	Program /Vlada	realizacija	v EUR
			% izpolnitve
I. Zapiralna dela	12.326.392	13.365.350	108
II. Sanacija površin	3.583.930	2.407.053	67
SKUPAJ	15.910.322	15.772.403	99

Zapiralna dela zajemajo zapiranje jam, nabavo opreme in izdelavo projektne dokumentacije. Ekološka in prostorska sanacija površin vključuje rušenja in rekonstrukcije objektov, rekultivacijo površine, izdelavo dokumentacije in aktivnosti povezane z gospodarjenjem z gozdovi in zemljišči.

Dela so potekala na osnovi potrjenega programa in revidiranih projektov. Planirane cene na enoto mere so bile v večini primerov obvladovane, skupni rezultat tehnološko povezanih aktivnosti zajetih v ukrepu I. in II. je na ravni planiranega. Sanacija površin v trendu napreduje, vendar bo zaostanek v okviru II.faze dolgoročnega programa, to je v obdobju 2005-2009 do izteka tega obdobja, težko nadoknaditi, ampak le zmanjšati.

UKREPI	Program/Vlada	Realizacija	v EUR
			% izpolnitve
III.1 Predhodni postopki-izobraževanje	52.161	15.164	29
III.2 Odpravnine, dokupi ...	741.529	861.481	116
IV. Prezaposlitve in samo zaposlitve	298.364	275.413	92
SKUPAJ	1.092.054	1.152.058	105

Nizka stopnja realizacije predhodnih postopkov oziroma izobraževanja presežnih delavcev je povezana z obveznostjo 25 % udeležbe pri plačilu šolnine.

Učinki izvajanja kadrovskega socialnega programa postopnega zapiranja, ki se dosegajo preko ukrepov III.1, III.2 in IV se odražajo v zmanjšanju števila zaposlenih za nedoločen čas. Preko pasivnih in aktivnih oblik je bilo razrešenih 65 zaposlencev oziroma 8 več od predvidenega z letnim programom.

S spoštovanjem!

13.4.2008

Dr. Igor Šalamun
Generalni direktor
Direktorat za energijo

Pripravil:
mag. Janez Žebre
podsekretar

	Kratki opisi kazalnikov oz. vrednosti
Opisni cilj	Zmanjšanje števila zaposlenih za nedoločen čas za 57 delavcev, od tega: 40 pasivno in 17 aktivno.
Začetno oz. temeljno izhodišče	Število zaposlenih za nedoločen čas na koncu leta 2006: 786
Socialno ekonomski oz. finančni plan	2007
pasivne oblike	747.788,35
aktivne oblike	344.266,40
Kazalniki na podlagi katerih se bo merila učinkovitost	Število zmanjšanja števila zaposlenih za nedoločen čas.
Viri podatkov	
Kratkoročno obdobje ocenjevanja učinkovitosti	Učinkovitost se bo merila letno
Dolgoročno obdobje ocenjevanja učinkovitosti	
Prvi pričakovani učinki	2007

SHEMA: Individualna DP: Program postopnega zapiranja rudnika Trbovlje-Hrastnik, št. Priglasitve: 0008-5715334-200/V

Ukrep/program	Kratek opis	Kazalniki	Izhodiščno leto	Začetno stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Sodstva DP v SIT/ Učinkovitost	Učinek (pozitivne/gativne/ni ga se možno določiti)	Opomba
Odravnine dokupi, upokojitve itd. + prezaposlitve in samozaposlitve	Zmanjšanje števila zaposlenih za nedoločeni čas za 57 delavcev.	Pasivno-40; aktivno-17	2006	786 zaposlenih 31.12.2006	Pasivno-53; aktivno-12	132,5%-pasivno; 70,59%-aktivno	Pasivno 747.788,35; aktivno 344.266,40	Pozitiven-cilj zmanjšanja števila zaposlenih presežen za 8 delavcev	
	Cilj	Pasivno-53; aktivno-12							
	Rezultat	Pasivno-53; aktivno-12					Pasivno 876.645,83; aktivno 275.413,08		

MINISTRSTVO ZA KULTURO

1. Sofinanciranje projektov iz proračunskega sklada za avdio-vizualne medije
2. Sofinanciranje programskih vsebin in razvoja tehnične infrastrukture na področju medijev
3. Pospesevanje razvoja založniške dejavnosti v Sloveniji v obdobju od leta 2004 do leta 2006
4. Sofinanciranje filmskih projektov

Sofinanciranje projektov iz proračunskega sklada za avdio-vizualne medije

Cilji:

Zagotavljanje deležev določenih v 87., 89. in 90. členu zakona o medijih:

- 5% delež slovenski avdio-vizualnih del;
- 50% delež evropskih avdiovizualnih del,
- 10% delež del neodvisnih producentov

92. člen ZMed - RTV Slovenija najmanj:

- 25% delež slovenski avdio-vizualnih del;
- 50% delež evropskih avdio-vizualnih del

Rezultati

Kratek opis	Leto 2004	Indeks 2004/2003	Leto 2005	Indeks 2005/2004	Leto 2006	Indeks 2006/2005	Leto 2007	Indeks 2007/2006
Zagotavljanje deležev določenih v 87., 89. in 90. členu Zakona o medijih:								
- 5% delež slovenski avdio-vizualnih del;	11,3%	0,73	9.3%	0,82	10,96%	1,18	11,3%	1,03
- 50% delež evropskih avdiovizualnih del,	16,6%	0,67	35.4%	2,13	39,3%	1,11	41,3%	1,05
- 10% delež del neodvisnih producentov	4,64%	0,92	8.9%	1,91	9,1%	1,03	9,5%	1,04
92. člen ZMed - RTV Slovenija najmanj:								
- 25% delež slovenski avdio-vizualnih del;	25,2%	0,64	28%	1,1	37,6%	1,34	36,6%	0,97
- 50% delež evropskih avdio-vizualnih del	54,9%	0,68	56,7%	1,03	64,1%	1,13	62,0%	0,96

Učinki so pozitivni. Ustrezna sta deleža slovenskih avdio-vizualnih del, večja se delež evropskih avdiovizualnih del in večja se delež del neodvisnih producentov. Programski rezultati RTV Slovenije so uspešni, saj podatki kažejo, da odstotki presegajo zakonsko določene stopnje.

Sofinanciranje programskih vsebin in razvoja tehnične infrastrukture na področju medijev

Cilji:

Medijski pluralizem:

- zagotavljanje raznolikosti programskih vsebin iz zakona o medijih

Zagotavljanje deležev, določenih v 85. členu Zakona o medijih:

- radio - najmanj 30 % lastne produkcije v dnevnem oddajnem času;
- TV - najmanj 20 % lastne produkcije v letnem oddajnem času.

Kazalec:		leto 2004	leto 2005	leto 2006	leto 2007
doseženi % lastne produkcije iz 85. člena zakona o medijih (radio - dnevni oddajni čas, TV – letni oddajni čas)	radio	34,12 %	23,35 %	26,23 %	29,34 %
	TV	60,92%	85,29 %	88,20 %	89,30 %
število v razvidu medijev	tisk	719	804	834	936
	el. publikacije	66	97	89	126
Število podprtih programskih vsebin	radio	38	26	103	85
	TV	15	21	72	33
	tisk	13	9	55	56
	el. publikacije	0	6	8	14
	Neodvisni producenti	0	5	11	15
	Skupaj	66	62	249	203

Medijski pluralizem:

Učinki državne pomoči so pozitivni, saj ministrstvo z izborom podprtih projektov oz. programskih vsebin sledi ciljem zagotavljanja medijskega pluralizma, opredeljenimi v Zakonu o medijih. Leta 2007 je v okviru priglašeni državnih pomoči ministrstvo sofinanciralo 203 projekte za programske vsebine medijev. Področje sofinanciranja razvoja tehnične infrastrukture je bilo tudi v skladu z evropsko direktivo predvideno le do leta 2006, zato v letu 2007 to področje ni bilo sofinancirano.

Številčno je bilo sicer podprtih nekoliko manj projektov kot v letu 2006, a se je višina sofinanciranih sredstev tako za posamezen projekt kot skupno povečala.

Zagotavljanje deležev, določenih v 85. členu Zakona o medijih:

Opomba: Zakon o medijih predpisuje zgolj minimalne deleže, cilj je doseči čim višje.

Letni oddajni čas lastne produkcije TV nosilcev programa in dnevni oddajni čas lastne produkcije radijskih nosilcev sta se v letu 2007 povečala. Število vpisov v razvidu medijev ostaja v povprečju zadnjih let, še vedno pa na letni ravni narašča.

Pospeševanje razvoja filmske dejavnosti v Sloveniji

Glavni cilji:

1. Povečanje števila slovenske filmske produkcije iz nacionalnega filmskega programa.
2. Učinkovitost promocije in odmevnost slovenskega filma doma in v tujini.
3. Povečevanje števila gledalcev posameznega filma, podprtega iz nacionalnega filmskega programa FS v RS.

Ostali dolgoročni cilji:

1. večja strukturiranost in raznolikost programa (prvenci, mladinski film, avtorski film, tržno usmerjen film ...) z namenom doseganja večje komunikativnosti in ekonomske učinkovitosti v razmerju do gledalca;
2. povečanje sredstev za razvoj scenaristike z namenom pridobivanja novih ustvarjalnih potencialov in večje programske raznolikosti;
3. načrtovanje produkcije s Filmskim studiem Viba film Ljubljana ter ostalimi nosilci filmske industrije ter infrastrukture;
4. določitev kriterijev za izbor programov in projektov;
5. določitev novih produkcijskih standardov usklajenih z evropskimi normativi
6. določitev jamstva za porabo javnih sredstev;
7. spodbujanje sočasnega načrtovanje eksploatacije s produkcijo
8. revizija zaključenih projektov.

Rezultati:

Kratek opis	Enota:	leto 2003	leto 2004	leto 2005	leto 2006	leto 2007
Število dokončanih sofinanciranih filmov z večinskim deležem FS RS: <ul style="list-style-type: none">• celovečerni filmi• kratkometražni filmi• animirani filmi	št.	6 4 3	3 3 0	3 3 1	1 6 3	6 2 0
Število dokončanih ko-produkcijskih filmov z manjšinskim deležem RS <ul style="list-style-type: none">• celovečerni filmi	št.	2	1	2	3	2
Udeležba slovenskih filmov na festivalih A kategorije, B kategorije in drugih. <ul style="list-style-type: none">• celovečerni• kratki	št.	16 12	35 42	67 24	45 10	16 12
Povprečno število gledalcev posameznega slovenskega filma iz nacionalnega filmskega programa FS v RS.	gledalcev/ film	39.750	20.292	9.000	5.310	48.131

Ocena uspešnosti

V letu 2007 je bilo realiziranih 6 filmov, od tega so bili trije v distribuciji in dosegli največjo povprečno število gledalcev posameznega slovenskega filma v zadnjih 10ih letih. V letu 2008 pričakujemo dokončno realizacijo projektov, ki so bili v sanaciji in redno sledenje končnih rokov dokončanja filmov iz nacionalnega filmskega programa.

Celovečerni filmi, ki so sofinancirani s strani FS so prejeli v letu 2007 skupaj 5 nagrad na mednarodnih filmskih festivalih. Učinki dodeljenih državnih pomoči so pozitivni..

Spodbujanje založništva v Sloveniji (2007- 2012)

Poročilo o učinkih za leto 2007

Ukrep:

- javni poziv za sofinanciranje javnih kulturnih programov na področju knjige;
- javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov na področju knjige;
- ciljni javni projektni razpis za podporo dejavnosti knjigarn;
- ciljni javni projektni razpis za podporo večletnim založniškim projektom;
- ciljni javni razpis za izbor izvajalcev nacionalnih predstavitev slovenskega leposlovja in humanistike na knjižnih sejmih
- ciljni javni razpis za izbor večletnih kulturnih projektov na področjih umetnosti in knjige
- ciljni javni projektni razpis za izvorno slovensko mladinsko leposlovno delo.

Cilji (Plan):

Cilji so usmerjeni v celostno podporo delovanju verige knjige, ukrepi za doseganje ciljev pa vključujejo ciljne oblike podpore posameznim členom verige z namenom, da se optimira njihova uravnoteženost in maksimirajo njihovi učinki.

1. spodbujanje izdajanja knjig in revij s področja leposlovja in humanistike,
2. neposredna podpora ustvarjalcem,
3. razvijanje bralne kulture,
4. podpora literarnim festivalom in prireditvam,
5. večanje dostopnosti knjige,
6. spodbujanje delovanja knjigarniške mreže;
7. spodbujanje mednarodne promocije slovenskega leposlovja in humanistike.

Kazalniki	Izračun za 2004	Izračun za 2005	Izračun za 2006	Izračun za 2007
število podprtih knjig	335	321	347	325
število podprtih revij	46	45	46	50
število podprtih projektov bralne kulture	18	25	26	35
število podprtih literarnih festivalov	18	22	18	22
število podprtih akcij mednarodne dejavnosti	22	26	22	25
število podprtih knjigarn	23	26	27	26
število podprtih večletnih založniških projektov	11	10	9	13
število podprtih prevodov slov. avt. v tuje jezike	28	31	38	33
število podeljenih delovnih štipendij avtorjem	15	8	6	5
število vseh izdanih knjig v Sloveniji	4460	4563	3960*	4511

Uspešnost - kazalci	Uspešnost 2004	Uspešnost 2005	Uspešnost 2006	Uspešnost 2007
Povprečna naklada sofinancirane knjige	621	619	663	669
Povprečna naklada sofinancirane revije (brez mladinskih)	527	572	580	630
Povprečna naklada sofinanciranih mladinskih revij	15.984	16.005	11.819	13.810
Povprečna subvencija na knjigo – programski del v EUR	4.986,65	5.002,57	5.932,59	6.305,19

Povprečna subvencija na knjigo– projektni del v EUR	3.157,49	3.665,75	3.383,51	3.783,25
Povprečna subvencija na revijo v EUR	20.238,69	20.434,82	21.786,15	21.701,31
Povprečna višina avtorskega honorarja na AP – leposlovje v EUR	297,65	300,17	340,23	340,90
Povprečna višina avtorskega honorarja na AP – humanistika v EUR	315,16	324,89	326,92	327,40
Delež sofinanciranih knjig med vsemi prvič izdanimi knjigami	9,1 %	10,4%	10,1%	8,6 %
Število prevedenih slovenskih avtorjev v tuje jezike	23	25	26	26+4
Število jezikov, v katere se prevaja slovenske avtorje	12	12	13	18
Število krajev, v katerih delujejo sofinancirane knjigarne	9	10	12	11
Število prireditev v knjigarnah	429	693	764	974
Delež vseh knjig, prodanih v knjigarnah v %	30,1	31,4	37	36,1
Delež vseh knjig, prodanih v knjižnicah v %	22,8	21,1	33,5	34,6
Delež lastne prodaje knjig v %	45,2	42,2	29,5	29,2

Ocena uspešnosti

Povečanje sredstev za podporo založniški dejavnosti v primerjavi z obdobjem 2004-2006 ter nadaljevanje izvajanja ciljnih oblik podpor posameznim členom knjižne verige se v letu 2007 odraža v porastu kazalcev uspešnosti državne pomoči na področju spodbujanja založniške dejavnosti, ki je v javnem interesu na področju kulture. Večja učinkovitost državnih pomoči je vidna pri razvoju knjigarniške mreže, dvigu ravni produkcije in naklad knjig s področja leposlovja in humanistike ter večji dostopnosti knjige in lahko zaključimo, da zastavljeni ukrepi zagotavljajo trajnejši razvoj segmentov leposlovja in humanistike na Slovenskem.

Učinek državnih pomoči je bil v letu 2007 na vseh ravneh pozitiven. Ministrstvo je v letu 2007 še dosledneje zasledovalo nekatere svoje cilje, zlasti glede neposrednih podpor ustvarjalcem, kar je opazno v radikalnem dvigu deleža vseh državnih pomoči knjigi za namene honorarjev avtorjem, kar pa se odraža v nekoliko zmanjšanem številu podprtih knjig. Tako kazalci rezultatov kot kazalci uspešnosti kažejo na pozitivne premike pri vseh členih verige, posebej pomemben je dvig povprečne naklade knjig in revij, ki se je nadaljeval tudi v letu 2007, kar je posledica tudi večje zastopanosti knjig s področja leposlovja in humanistike v knjigarnah. Skoraj podvojeno število knjigarn glede na leto 2003 (takrat je bilo podprtih 12 knjigarn), ki izpolnjujejo pogoje dobre knjigarne, pomembno prispeva k večji dostopnosti zahtevnejše knjižne produkcije na celotnem območju Slovenije.

V državne pomoči niso vključena sredstva in oblike pomoči, ki jih ministrstvo namenja neposredni podpori avtorjem, ki pa pomembno prispevajo k izboljševanju njihovega položaja. Gre za delovne štipendije, podpore prevodov in knjižnično nadomestilo (neposredna nadomestila avtorjem za izposojajo knjig in štipendije). Tudi ukrepi, usmerjeni v neposredno podporo avtorjem, ki so ključni element knjižne verige, se kažejo kot pomembni za razvoj založniške dejavnosti v Sloveniji.

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Zmanjšanje obremenjevanja okolja z emisijami ogljikovega dioksida

Shema »Zmanjšanje obremenjevanja zraka z emisijami ogljikovega dioksida« je bila odobrena s sklepom Komisije Ministrstva za finance za nadzor državnih pomoči z dne 7.10.2002 ter spremenjena z Odločbo Evropske komisije z dne 23.12.2005, katere pravna podlaga je Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (UL RS št. 43/05, 87/05, 20/06). Na podlagi omenjene pravne podlage je bila pomoč odobrena:

Pomoč za investicije v varstvo okolja:

1. Upravljavcem naprav za sproizvodnjo toplote in električne energije
2. Upravljavcem naprave, ki je v zvezi z obratovanjem naprave sklenil z ministrstvom pristojnim za varstvo okolja pogodbo o zmanjšanju obremenjevanja zraka z emisijo CO₂

Cilj sheme: zmanjšanje obremenjevanje zraka z emisijo CO₂

Kazalec: količina emisij (v primeru podpisa pogodb specifičnih) emisij CO₂

Spodbujanje sproizvodnje toplote in električne energije sodi v nabor ukrepov programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov za doseganje ciljev na tem področju in je kot ukrep skladen s dovoljenimi oblikami državnih pomoči oziroma s politiko državnih pomoči na področju varstva okolja, ki je opredeljena v Smernicah Skupnosti o dovoljenih oblikah državne pomoči na področju varstva okolja (*Community Guidelines on State Aid for environment protection OJ C 37, 3.2.2001*).

Enako velja za pravico oprostitev ali zmanjšanja plačila okoljske dajatve upravljavcu naprave, ki je v zvezi z obratovanjem naprave sklenil z ministrstvom pristojnim za varstvo okolja pogodbo o zmanjšanju obremenjevanja zraka z emisijo CO₂. Prava podlaga za omenjeni ukrep je dana z določbo prve točke drugega odstavka 113. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04) in usklajena z določbami točke 51.1.a. Smernic Skupnosti o dovoljenih oblikah državne pomoči na področju varstva okolja (*Community Guidelines on State Aid for environment protection OJ C 37, 3.2.2001*). Na podlagi pogodbe se upravljavec zavezuje, da bo z izvajanjem predpisanih ukrepov v obdobju od uveljavitve pravne podlage do 31. decembra 2008 zmanjšal skupne (neposredne in posredne) specifične emisije CO₂, pri čemer se doseganje učinkov ugotavlja v letnem poročilu, katerega natančna vsebina se določi v pogodbi. Skupna specifična letna emisija CO₂ se izračuna za posamezno leto kot količnik med letno emisijo CO₂ in letno količino proizvodov ali storitev, ki je bila proizvedena oziroma opravljena z uporabo goriva in električne energije v napravi, in se izraža v kg CO₂ na enoto količine proizvodov ali storitev. Posredne emisije se izračunavajo z upoštevanjem faktorja 0,4 EO na vsako porabljeno kWh električne energije.

V pogodbi, ki jo upravljavec sklene z ministrstvom za okolje je opredeljen zahtevan obseg zmanjšanja obremenjevanja okolja, predvideni ukrepi, ki jih mora upravljavec naprave v obdobju, za katerega je sklenjena pogodba in za katero ima pravico zmanjšanja plačila okoljske dajatve tudi izvesti, nadalje način monitoringa emisij obremenjevanja okolja in predvidene kazni za neizpolnjevanje pogodbenih obveznosti (med drugim vračilo sredstev državne pomoči v proračun RS)

Izvedba ukrepov glede katerih upravljavec naprave z ministrstvom sklene pogodbo o zmanjševanju onesnaževanja zraka z emisijo CO₂, mora v obdobju od uveljavitve te uredbe do 31. decembra 2008 prispevati k zmanjšanju skupne letne specifične emisije CO₂, in sicer v letu 2008 za najmanj 2,5 % glede na specifično letno emisijo CO₂ referenčnega leta, pri čemer se za referenčno leto za obstoječe naprave šteje leto v obdobju od 1999 do 2002, v katerem je bila skupna letna specifična emisija CO₂ zaradi uporabe goriva in porabe električne energije v napravi največja. Referenčno leto za novo napravo je leto z največjo

letno emisijo CO₂ iz naprave v obdobju največ štirih zadnjih koledarskih let obratovanja naprave, pri čemer pa obdobje določanja referenčnega leta ne sme biti krajše od enega koledarskega leta.

Ministrstvo opravi pred sklenitvijo pogodbe o zmanjševanju onesnaževanja zraka z emisijo CO₂ pregled naprave z namenom ugotovitve izhodiščnega stanja.

Ocena učinkovitosti državne pomoči:

- 1. V skladu s omenjeno pravno podlago bodo dejanski učinki državne pomoči znani ob koncu leta 2008, ko bodo izvedeni vsi ukrepi, za izvedbo katerih so se zavezali upravljavci naprav, ki so z ministrstvom sklenili pogodbo o zmanjšanju emisij CO₂ in katerim je bilo odobreno zmanjšanje plačil okoljske dajatve za onesnaževanja okolja z emisijami CO₂.**
- 2. V pogodbi je vključenih več ukrepov, ki skupno doprinesejo k končnemu določenemu odstotku zmanjšanja emisij CO₂ (obvezni in izbirni ukrepi).**
3. V letu 2005 in 2006 je bilo odobreno zmanjšano plačilo 160 upravljavcem naprav, ki so z ministrstvom sklenili pogodbo o izvedbi ukrepov zmanjšanja onesnaževanja zraka z emisijami CO₂; skupna količina CO₂, za katerega se lahko uveljavlja vračilo okoljske dajatve je bilo 11.612.313 kg CO₂.
- 4. Po preteku leta 2006 so bili doseženi parcialni, s pogodbo sklenjeni cilji zmanjšanja emisij CO₂.** Na podlagi podpisanih pogodb so upravljavci poročali o statusu ukrepov iz pogodbe v letnih poročilih za leto 2006; Agencija RS za okolje je za uveljavitev vračila že plačane okoljske dajatve na podlagi odobrenega zmanjšanja plačila izdala potrdilo o izvedenih ukrepih. Ker so se upravljavci naprav s podpisom pogodbe zavezali za izvedbo ukrepov, ki mora do 31. decembra 2008 prispevati k zmanjšanju skupne letne specifične emisije CO₂, in sicer v letu 2008 za najmanj 2,5 % glede na specifično letno emisijo CO₂ referenčnega leta, bodo dejanski učinki in s tem stopnja doseženega cilja znana šele konec leta 2008.

Sofinanciranje okoljskih naložb (EKO SKLAD, j.s.)

EKO SKLAD, j.s., Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana, tel. (01) 241 48 20, fax. (01) 241 48 60

POJASNILA K POROČILU EKO SKLADA, j.s. O UČINKOVITOSTI DODELJENIH DRŽAVNIH POMOČI ZA LETO 2007

Dejavnost Sklada je od njegove ustanovitve usmerjena na ugodno kreditiranje okoljskih naložb, ki prispevajo k uresničevanju ciljev nacionalnega programa varstva okolja, nacionalnega energetskega programa, izvedbenih operativnih programov, sprejetih na njuni podlagi ter skupne okoljske politike Evropske unije.

Ugodni krediti so tako pomemben javnofinančni instrument za financiranje naložb na področju varstva okolja, saj prispevajo k uresničevanju ciljev sprejetih strateških dokumentov, s tem pa pripomorejo k izboljšanju stanja okolja in kakovosti življenja ter varstvu naravnih virov.

V zadnjih letih se vse večji pomen pripisuje obvladovanju podnebnih sprememb. Zato je Sklad skladno s sprejetim poslovnim načrtom tudi v letu 2007 med prednostne cilje postavil ugodno kreditiranje naložb za znižanje emisij toplogrednih plinov. To so naložbe v različne investicijske ukrepe učinkovitega ravnanja z energijo in izrabe obnovljivih virov energije za proizvodnjo toplote in električne energije in za katere je na voljo malo drugih sistemskih finančnih virov, okoljski učinki takšnih naložb pa so veliki in prispevajo k uresničevanju mednarodnih obveznosti Slovenije na področju obvladovanja podnebnih sprememb.

Pomoči, ki so se izvajale v letu 2007 z namenom varstva okolja, zajemajo dodeljene kredite za 16 naložb z učinki na področju onesnaževanja zraka in sicer zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (TGP).

Dva kredita, ki sta bila dodeljena za isti namen in en kredit, ki je bil dodeljen za namen gospodarjenja z odpadki, pa zaradi preseganja referenčne obrestne mere niso bili deležni državne pomoči. Ostali krediti sklada v preteklem letu so bili obravnavani po pravilu »de minimis«.

ONESNAŽEVANJE ZRAKA

(1) znižanje emisij CO₂

V skladu z obveznostmi iz Kjotskega protokola mora Slovenija v letih 2008 do 2012 znižati emisije toplogrednih plinov (TGP) za 8 % glede na izhodiščno leto 1986. V tem letu so emisije TGP znašale 20,60 milijona ton emisij ekvivalenta CO₂, oziroma 15,53 milijonov ton čistega CO₂. Glavni vir emisij toplogrednih plinov v Sloveniji predstavlja zgorevanje različnih fosilnih goriv za proizvodnjo toplote in električne energije ter transport. Znižanje emisij TGP bo zato mogoče doseči le z učinkovito rabo energije in rabo obnovljivih virov energije.

Ekološki sklad je v letu 2007 na področju znižanja emisij TGP kreditiral 16 naložb. Naložbe so prispevale k znižanju emisij CO₂ za skoraj 6.000 t/leto.

Rezultati učinkov kažejo, da je bil planirani cilj rahlo presežen, pri čemer je bila dodeljena državna pomoč za dobra 2 % nižja od planirane. K dobremu rezultatu je pripomogel predvsem velik delež naložb v izrabo obnovljivih virov energije (kotlovnice na biomaso, proizvodnja električne energije iz bioplina in malih hidroelektrarn) in učinkovite rabe energije (zamenjava tehnoloških linij v industriji, soproizvodnja električne energije in toplote, obnova obstoječih objektov).

Zoran Bešlin
višji svetovalec

Vesna Črnilogar
svetovalka

Ljubljana, 25.4.2008

Spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in sproizvodnje toplotne in električne energije

Shema	Ukrep		Kratek opis	Kazalec:	Izračun za leto 2007	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)
Spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in sproizvodnje toplotne in električne energije (št.sheme: 0005-5186773-2001)	Spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije - Energetska izraba lesne biomase	Cilji (Outputs):	Spodbujanje investicijskih projektov za energetska izrabo lesne biomase.	<i>Število podprtih projektov</i>	8	+
		Rezultati (Results):		<i>Nove oz. obstoječe kapacitete (kW, MW)</i>	12840	+
				<i>Zmanjšanje rabe fosilnih goriv (MWh/a)</i>	40000	+
				<i>Zmanjšanje CO2 (t/a)</i>	10740	+

Podatki veljajo za projekt Ministrstva za okolje in prostor, sofinanciran s strani Sklada za svetovno okolje (GEF) preko programa Združenih narodov za razvoj (UNDP). Projekt "Odstranjevanje ovir za povečano izrabo biomase kot energetskega vira", ki je bil v letih 2004 do 16.03.2007 v obliki državnih pomoči sofinanciran z zneskom v višini 864,54 mio SIT, od česar kot kapitalski delež države v podjetjih za toplotno oskrbo 475,45 mio SIT, ostalo pa kot nepovratna dotacija. V letu 2007 je bil izplačan preostali znesek v višini, izraženi v €, kot je podana v tabeli o dodeljenih državnih pomočeh v letu 2007, izračun učinkov projekta za leto 2007 pa je enak kot v letu 2006, ker so učinki podani na letni ravni (MWh/a in t CO2/a). Obstoječe kapacitete so iste kot so navedene v letu 2006.

MINISTRSTVO ZA PROMET

Nadomestilo za prevoze potnikov v notranjem železniškem prometu

Shema / individualna DP:

Nadomestilo za prevoze potnikov v notranjem železniškem prometu
Št. sheme: 0001-5028388-2003

Ukrep/ program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje – pkm konec 2006)	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP (EUR)	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/ negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Prevoz potnikov v notranjem železniškem prometu	Cilji (Plan): Zagotovitev mobilnosti prebivalstva v notranjem železniškem prometu z izvajanjem voznega reda, za zadovoljevanje potreb in pričakovanj uporabnikov storitev javnega prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu.	Planirani potniški kilometri (PKM)	2006	674,05 mio PKM	687,6 mio PKM	100,25% realizacija PKM glede na plan oz. 102,26% glede na referenčno leto 2006.	40.677.683,00	V primerjavi z referenčnim letom 2006 se je obseg PKM pri prevozu potnikov v notranjem železniškem prometu povečal za 2,3%, ob nominalno 7,2% povišanju nadomestila iz proračunskih sredstev, pri čemer je znašala inflacija v letu 2007 na letni ravni 5,6% ¹ .	Pozitiven.	Prevoznik je v letu 2007 pogodbeno količino PKM presegel za 1,7 mio glede na plan ter prepeljal 15,1 mio potnikov, kar znaša odstopanje od pogodbene višine za 1,9%, oz. je prepeljal 295,8 tisoč potnikov manj.
	Rezultati: Zagotovitev prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu, v obsegu kot ga določa vozni red, za zadovoljevanje potreb in pričakovanj uporabnikov storitev.	Realizirani potniški kilometri (PKM)			689,3 mio PKM		44.123.133,00			

¹ vir: SURS – dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/indikatorji.asp?id=1> (25.4.2008)

OBRAZLOŽITEV IZVAJANJA DRŽAVNE POMOČI

Obvezno gospodarsko javno službo prevoza potnikov v notranjem železniškem potniškem prometu skladno z zakonodajo izvaja prevoznik Slovenske železnice, d.o.o. – PE Potniški promet. Na podlagi določil Uredbe o načinu izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu (Ur.l.RS št. 12/01) ter pogodbe med državo in prevoznikom, se slednjemu izplačuje nadomestilo na opravljeni potniški kilometer (potniški kilometer je prevoz potnikov na razdalji enega kilometra, v nadaljevanju »PKM«) za pokrivanje dela stroškov opravljanja storitev notranjega železniškega potniškega prometa po veljavnem voznem redu in tarifni obveznosti. Višina nadomestila za pokrivanje dela stroškov izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu ne presega razlike med:

- a) zmnožkom opravljenih PKM in tržne oz. ekonomske cene za PKM ter
- b) zmnožkom opravljenih PKM in dosežene tarifne cene za PKM.

Skladno s Pogodbo št. 3/2007 o izvajanju obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu za obdobje od 01.01.2007 do 31.12.2007, sklenjene med Javno agencijo za železniški promet Republike Slovenije in Holdingom Slovenskih železnic, d.o.o., je bilo predvideno, da bo prevoznik v pogodbenem obdobju realiziral 687,6 mio PKM ter prepeljal 15,4 mio potnikov, za kar je bil upravičen do nadomestila v višini 0,06 EUR za opravljen PKM, oziroma do višine 40.677.683,00 EUR.

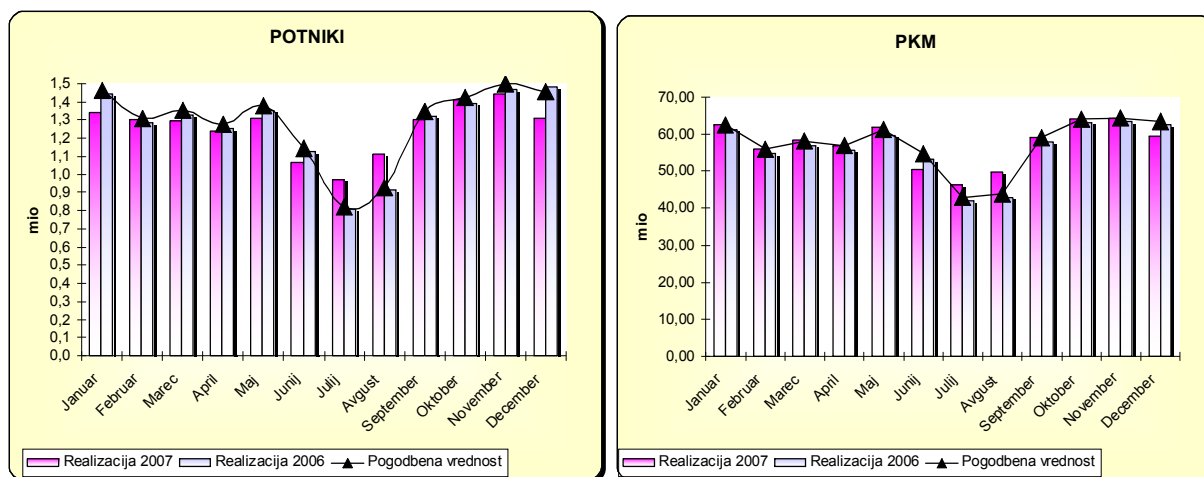
Na podlagi Zakona o dopolnitvah in spremembah Zakona o železniškem prometu (Ur.l. RS, št. 44/07, ZZelP-UPB4) je prišlo do prenosa pristojnosti z Javne agencije za železniški promet RS na novo ustanovljeni organ v sestavi Ministrstva za promet - Direkcijo RS za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, zaradi česar je bil dne 8.8.2007 sklenjen aneks št. 1 k Pogodbi št. 3/2007.

Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 37500-3/2007/6, z dne 30.11.2007 je bil sklenjen Aneks št. 2 k Pogodbi št. 3/2007 za obdobje od 01.01.2007 do 31.12.2007, na podlagi katerega se je zvišala višina nadomestila na opravljen PKM, in sicer iz 0,06 EUR na 0,064 EUR, oziroma do višine 44.123.133,00 EUR.

Prevoznik je v obdobju 01.01.2007 do 31.12.2007 v okviru obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu realiziral 689,3 mio PKM, s čimer je pogodbeno dinamiko (687,6 mio PKM) presegel za 1,7 mio PKM ter v primerjavi z letom 2006 (674,05 mio PKM) realiziral za 2,3% več PKM.

Prevoznik je v letu 2007 prepeljal 15,1 mio potnikov, kar je za 295,8 tisoč potnikov manj kot je bilo predvideno s pogodbeno dinamiko (15,4 mio potnikov) in za 73,4 tisoč potnikov manj kot v letu 2006 (15,2 mio potnikov), pri čemer so se potniki prepeljali na daljših razdaljah, kar se je odrazilo v večjem obsegu dela. Potniki so v letu 2007 povprečno potovali na razdalji 45,3 kilometra, kar je za 2,5% dlje kot v preteklem letu.

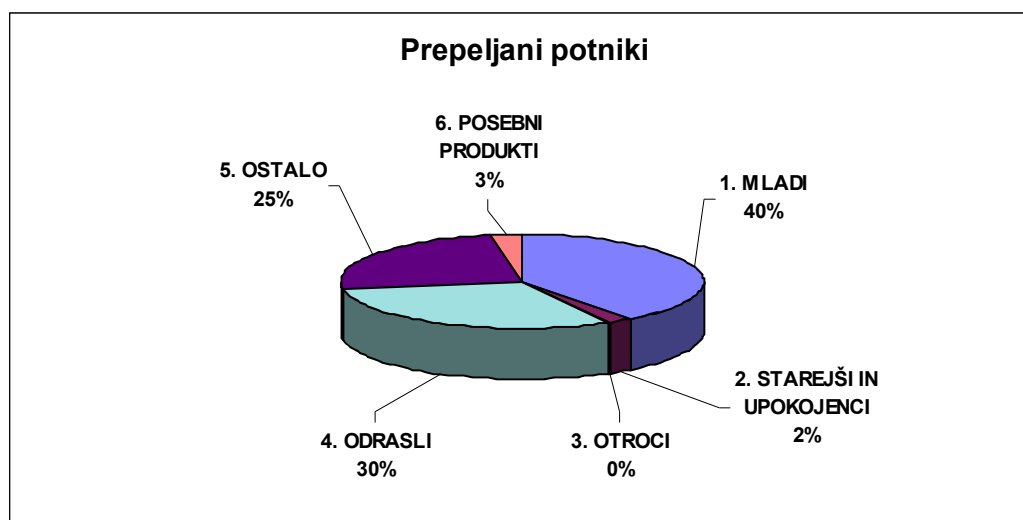
Slika 1: Pregled realiziranih PKM in prepeljanih potnikov v letu 2007, v primerjavi z letom 2006 in vrednostjo po pogodbi

V strukturi po segmentih (slika 2) so v letu 2007 mladi in odrasli predstavljali, podobno kot v preteklem letu, največji delež, in sicer 70% vseh prepeljanih potnikov in 59% opravljenih PKM. V primerjavi s preteklim letom je bil ponovno zabeležen porast uporabe letnih vozovnic pri mladih in odraslih, saj se je v primerjavi s preteklim letom uporaba le-teh povečala za 30% pri mladih ter za 32% pri odraslih, predvsem zaradi možnosti plačevanja s storitvijo Bankredit, ki omogoča razporeditev stroškov skozi celo leto.

Posebni produkti predstavljajo povprečno 3% v strukturi celotnega potniškega prometa in so na lanskoletni ravni. Ponudbe za te potnike se pripravljajo tako, da se v večini primerov uporabljajo redni vlaki.

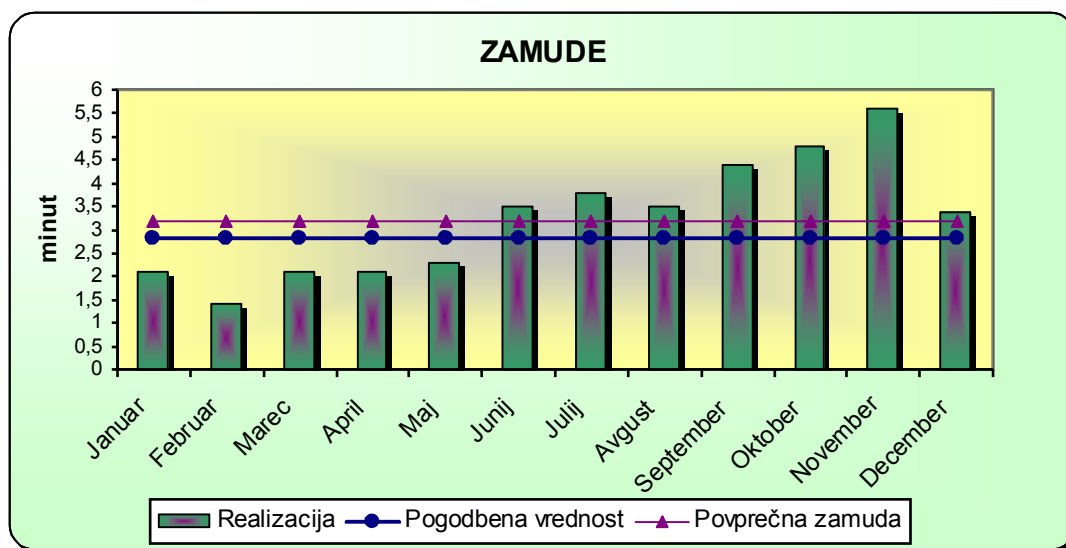
Slika 2: Struktura železniškega potniškega prometa v letu 2007 po segmentih

V letu 2007 je povprečna zamuda znašala 3,2 minute na 100 vlakovnih kilometrov (slika 3), kar predstavlja odstopanje od pogodbenega razmerja, s katerim je bila dovoljena zamuda določena na največ 2,8 minute na 100 vlakovnih kilometrov.

Odstopanje zamud od pogodbenega določila je posledica obnovitvenih del javne železniške infrastrukture, komercialnih dejavnosti, čakalne zveze in zamude vezane na vlake iz sosednjih železniških uprav. Delež motenj v železniškem prometu je posledica stanja javne infrastrukture - počasne vožnje, zapore tirov.

Slika 3: **Zamude v notranjem železniškem potniškem prometu v letu 2007**

V letu 2007 je prevoznik prejel 68 pohval (59 v letu 2006) in 364 pritožb (287 v letu 2006). Največ pohval se nanaša na osebje oz. na ustrežljivost osebja na postajah, med tem ko se pritožbe nanašajo pretežno na elemente kakovosti vlaka, kot so točnost, kapaciteta in tehnične pomanjkljivosti.

Prevoznik z uvajanjem novih možnosti prispeva k izboljšanju kakovosti storitev, med katere sodi tudi možnost plačevanja vozovnic s sodobnimi načini plačevanja, kot so Moneta (mobilno plačevanje) in na obroke s storitvijo Bankredit. Trenutno je z Moneto možno plačevati v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Litiji in Škofji Loki, medtem ko je storitev Bankredit na voljo v Info centru v Ljubljani, Mariboru in Celju. Prevoznik prav tako izboljšuje obveščенost potnikov, promocijo ter prepoznavnost ponudb, z nadaljnjim odpiranjem Info centrov. Tako je poleg Ljubljane in Maribora, odprl vrata nov Info center v Celju, začele pa so se tudi aktivnosti k vzpostavitvi Info centra v Kopru.

Po rezultatih vsakoletne ankete, ki jo izvaja prevoznik in kjer potniki z ocenami od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ocenjujejo kakovost prevozne storitve, se ta izboljšuje. Povprečna ocena elementov znaša 3,43 in tako pomeni najvišjo oceno v zadnjih desetih letih, pri čemer še vedno obstajajo pomanjkljivosti, katerim bo moral prevoznik nameniti posebno pozornost.

MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO IN ZNANOST

1. *Raziskave in razvoj*
2. *Projekti temeljnega in aplikativnega raziskovanja,*
3. *Sofinanciranje mednarodnih raziskav in projektov EUREKA*
4. *Program tehnološkega razvoja*

Poročilo o učinkih programov **tehnološkega razvoja**

Obveščamo vas, da smo izvedli zbiranje podatkov o učinkih državnih pomoči od prejemnikov državnih pomoči za dva različna javna razpisa iz preteklih let (Javni razpis za raziskovalno razvojne projekte v malih in srednje velikih podjetjih v letu 2005/2006 ter Javni razpis za dodeljevanje spodbud na programu Eureka v letu 2004 in 2005). Ključne ugotovitve analize rezultatov vam posredujemo v prilogah.

Iz te analize učinkov državnih pomoči je razvidno, da podjetja s plačilom davka na dodano vrednost na izdelke, ki so rezultat podprtih projektov, v državni proračun vmejo približno dvakratni vloženi znesek državnih pomoči.

Primerno je poudariti, da sta omenjena razpisa usmerjena izrazito uporabno, oziroma podjetniško in se javni raziskovalci vključujejo le v kolikor se lahko njihovo znanje neposredno uporabi v izdelku, postopku ali storitvi. Spodbujata torej močno prilagajanje (javnih) raziskovalcev na potrebe podjetij.

Naše ministrstvo izvaja namreč tudi financiranje projektov mladih raziskovalcev v podjetjih, ki ima namen spodbuditi podjetja, da se prilagodijo in približajo raziskovalni dejavnosti v javnih raziskovalnih organizacijah, jo bolje razumejo in uporabijo (zunanji cilj projekta je prispevek k znanosti za pridobitev doktorata). V primeru takega projekta kratkoročno ni neposredne uporabe rezultatov za gospodarsko izkoriščanje, pričakujemo pa srednje- in dolgoročno poživitev sodelovanja na osnovi vzpostavljenih osebnih stikov mladega raziskovalca (in podjetja) z javnimi raziskovalci, širši pregled nad stanjem znanja oz. tehnike in preko tega ugodne učinke za strateško pozicioniranje oz. konkurenčnost podjetja.

Glede dolgoročnih učinkov državnih pomoči lahko ugotovimo, da se stanje v slovenskih podjetjih izboljšuje. Poročilo Evropskega statističnega urada za področje znanosti in tehnologije v letu 2008 navaja podatke iz leta 2004 (zadnji objavljen podatek za vso EU), ki kažejo, da smo bili po deležu inovacijsko aktivnih med vsemi podjetji približno na eni tretjini najbolj uspešnih članic EU (graf 1). Ta nizka vrednost kaže, da je potrebno še naprej spodbujati vsa podjetja k inovacijski dejavnosti. To še posebej velja za podjetja, ki ne inovirajo. Obenem lahko ugotovimo tudi ugoden podatek slovenskega statističnega urada, da se je med letom 2004 in 2006 delež inovacijsko aktivnih podjetij povečal s 26,9% na 35,1% (povečanje za četrtno). To kaže, da se slovenska podjetja vedno bolj zavedajo potrebnosti inovacij za rast. Dober je tudi podatek o sodelovanju slovenskih inovacijsko aktivnih podjetij z drugimi podjetji, svetovalnimi podjetji, javnimi in zasebnimi raziskovalnimi organizacijami ter univerzo, kjer so ta podjetja med zgornjo tretjino EU (grafi 2, 3 in 4).

Omenjene ugotovitve kažejo, da imamo inovacijsko aktivna podjetja, ki imajo vzpostavljeno sodelovanje z različnimi drugimi organizacijami, kar je dobra osnova za nadaljnji napredek.

Obenem je potrebno poudariti, da se inovacijsko osveščena podjetja soočajo s stroškovnimi ovirami (graf 5) na poti do uspešne uveljavitve inovacij. Primanjkuje jim tako lastnih kot zunanjih virov sredstev za to dejavnost.

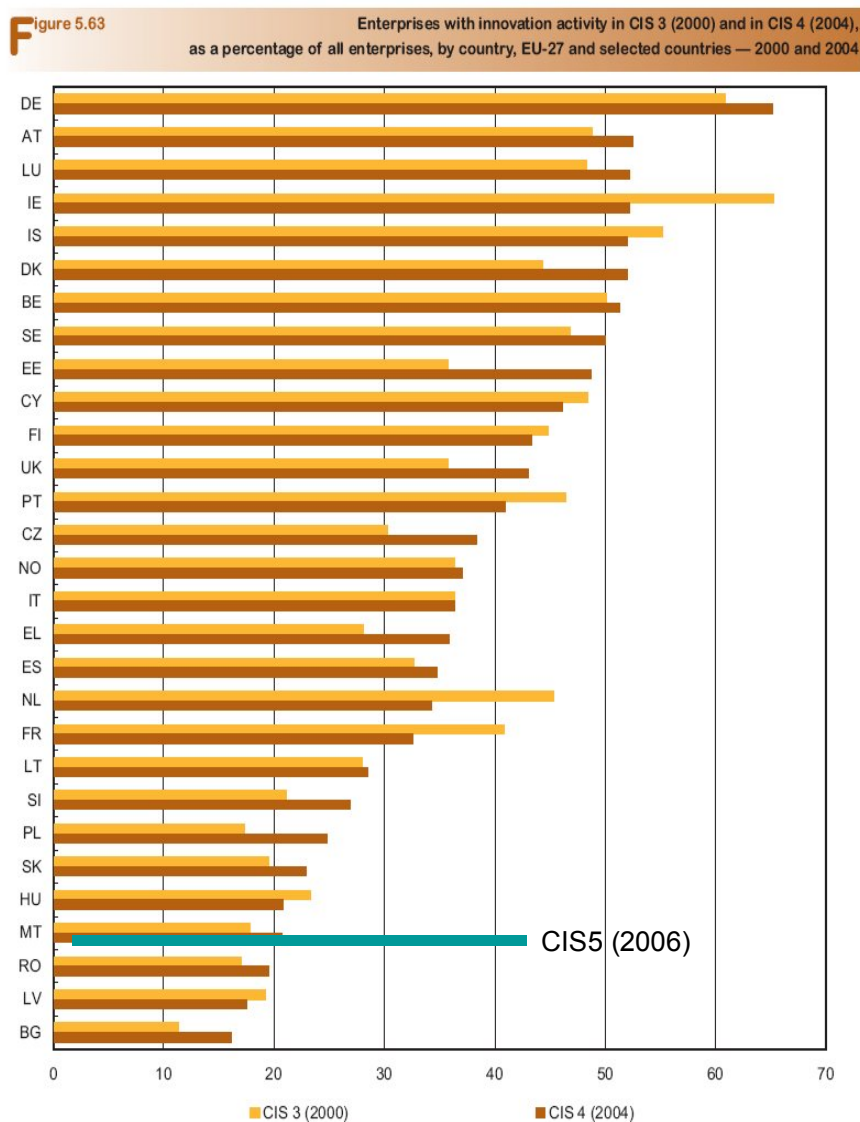
V skladu z navedenim je potrebno še naprej spodbujati inovacijsko neaktivna podjetja k razvojni dejavnosti ter pomagati inovacijsko aktivnim pri premagovanju finančnih ovir na poti do uspešne uvedbe inovacij v gospodarsko izkoriščanje.

S spoštovanjem,

dr. Aleš Mihelič
Generalni direktor

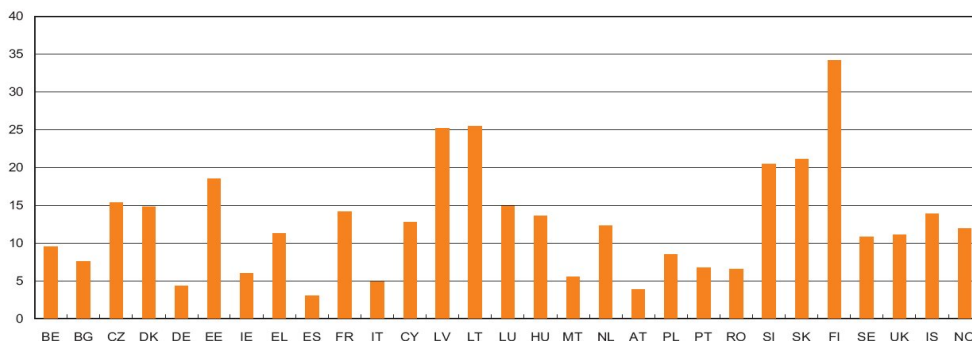
Priloga:

- Ocena učinkov raziskovalno razvojnih projektov za Javni razpis za raziskovalno razvojne projekte v malih in srednje velikih podjetjih v letu 2005/2006
- Ocena učinkov raziskovalno razvojnih projektov za Javni razpis za dodeljevanje spodbud na programu Eureka v letu 2004 in 2005

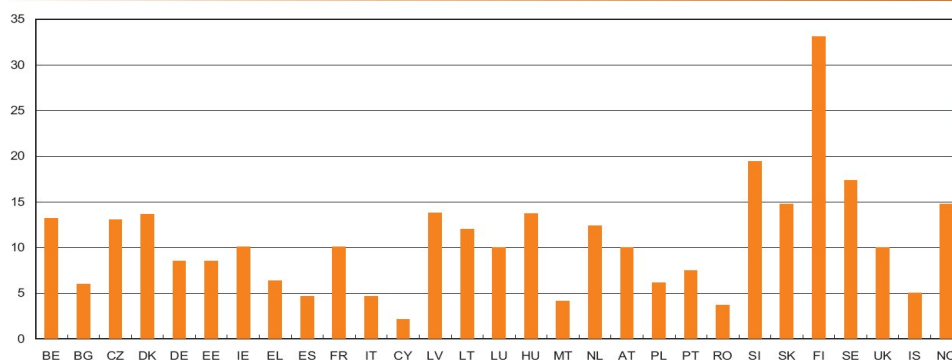
Graf 1: Delež podjetij z inovacijsko aktivnostjo, med vsemi podjetji
Vir: Science, technology and innovation in Europe, 2008, Eurostat

Figure 5.41 Cooperation partner: Competitors or other enterprises in the same sector, as a percentage of innovative enterprises, by country, EU-27 and selected countries — 2004

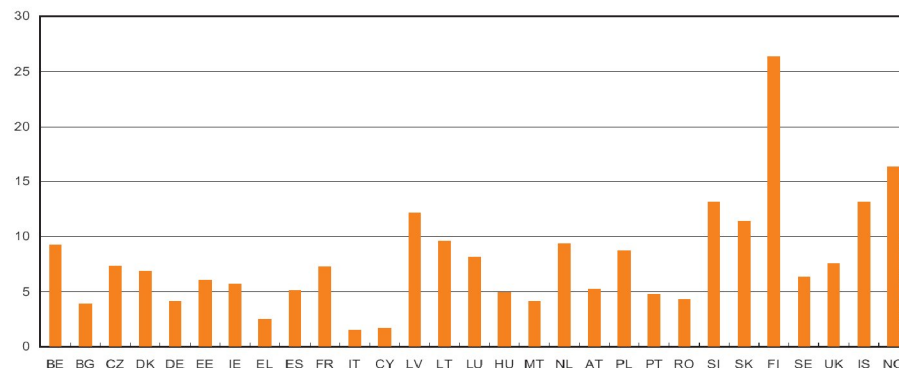
Graf 2: Delež inovacijsko aktivnih podjetij, ki sodelujejo z drugimi podjetji
Vir: Science, technology and innovation in Europe, 2008, Eurostat

Figure 5.44 Cooperation partner: Universities or other higher education institutions, as a percentage of innovative enterprises, by country, EU-27 and selected countries — 2004

Graf 3: Delež inovacijsko aktivnih podjetij, ki sodelujejo z univerzami oz. visokošolskimi organizacijami
Vir: Science, technology and innovation in Europe, 2008, Eurostat

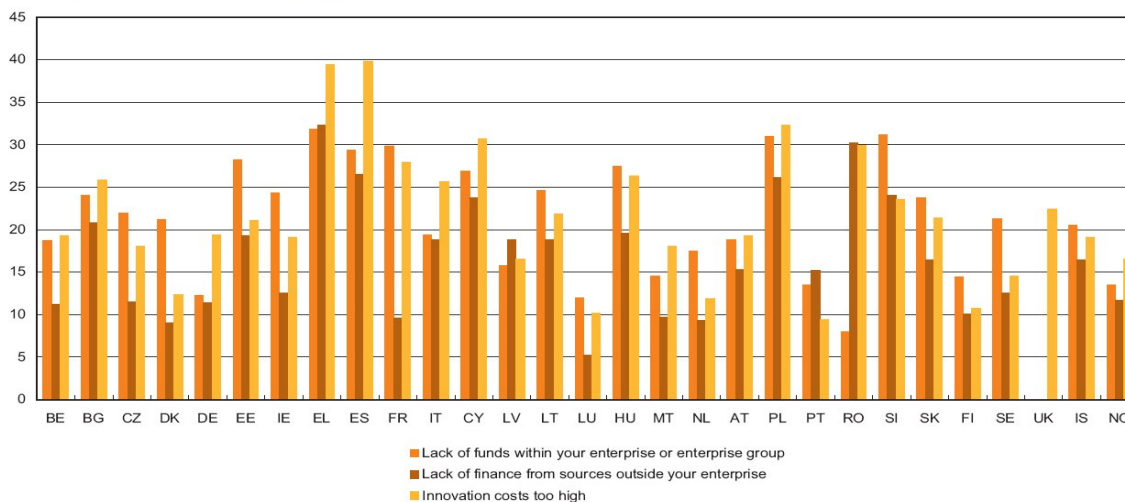
Figure 5.45 Cooperation partner: Government or public research institutes, as a percentage of innovative enterprises, by country, EU-27 and selected countries — 2004

Graf 4: Delež inovacijsko aktivnih podjetij, ki sodelujejo z javnimi raziskovalnimi inštituti
Vir: Science, technology and innovation in Europe, 2008, Eurostat

Figure 5.50

Cost factors rated as highly important factors hampering innovation, as a percentage of innovative enterprises, by country, EU-27 and Norway — 2004

Graf 5: Stroškovni dejavniki, ki jih inovacijsko aktivna podjetja označujejo kot najbolj pomembne ovire.

Vir: Science, technology and innovation in Europe, 2008, Eurostat

Ocena učinkov projektov na razpis za raziskovalno razvojne projekte (RR) v malih in srednje velikih podjetjih (MSP) v letu 2005/2006

Za oceno učinkov raziskovalno razvojnih (RR) projektov v malih in srednje velikih podjetjih, smo poslali vprašalnik 49 podjetjem, ki so dobila sredstva na javnem razpisu za RR projekte v malih in srednje velikih podjetjih.

Na vprašanje o odprtju novih delovnih mest je odgovorilo 31 podjetij, vsota novih delovnih mest znaša 212, v povprečju 7 novih delovnih mest na podjetje.

Na vprašanje o ohranjenih delovnih mestih nam je odgovorilo 13 podjetij, vsota ohranjenih delovnih mest skupaj je 309.

Skupna vsota od prodaje izdelkov ali storitev, ki so rezultat financiranega projekta v prvem letu po zaključku projekta znaša 30 mio€. Ta znesek predstavlja vsoto 27 podjetij od 49 za katere smo dobili podatke.

Davek na dodano vrednost od navedenega prometa znaša približno 6 mio €.

Za vseh 49 podjetij je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v letu 2005/2006 skupaj namenilo 3.3 mio €.

To pomeni, da se skoraj dvakrat povprečne vložke državnega proračuna v projekte.

Ocena učinkov projektov na Javni razpis za dodeljevanje spodbud na programu Eureka v letu 2004 in 2005

Za oceno učinkov mednarodnih industrijsko usmerjenih raziskovalno razvojnih (RR) projektov na programu Eureka, smo poslali vprašalnik 25 podjetjem, ki so dobila sredstva na Javnem razpisu za dodeljevanje spodbud na programu Eureka v letu 2004 in 2005.

Na vprašanje o ohranjenih delovnih mestih je odgovorilo 17 podjetij, vsota novih delovnih mest znaša 173, v povprečju 10 novih delovnih mest na podjetje.

Na vprašanje o novih delovnih mestih nam je odgovorilo 17 podjetij, vsota ohranjenih delovnih mest skupaj je 36.

Skupna vsota od prodaje izdelkov ali storitev, ki so rezultat financiranega projekta v prvih treh letih trženja po zaključku projekta znaša najmanj 33 mio €, od tega je najbolj uspešno podjetje prodalo vsaj 23 mio €. Ta znesek predstavlja vsoto 11 podjetij, od 25 poslanih vprašalnikov.

Davek na dodano vrednost od navedenega prometa v treh letih od začetka trženja znaša približno 7 mio €.

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je v treh letih sofinanciralo v višini 1,2 mio € vseh projektov, v katerih je sodelovalo vprašanih 25 podjetij.

To pomeni, da se najmanj dvakrat povrne vložek državnega proračuna v projekte.

Poročilo o strukturi, rezultatih in učinkih raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2007

1. Uvod

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije je v letu 2007 sofinancirala 279 temeljnih, aplikativnih in podoktorskih raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči, in sicer v vrednosti 6.977.799,28 evrov. Od tega je bilo 9 temeljnih, 254 aplikativnih in 16 podoktorskih projektov. Večina (150) jih je bilo na področju tehniških in naravoslovnih (45) ved. Ti projekti so se oziroma se še bodo v triletnem obdobju izvajali v gospodarskih družbah ali pa so jih gospodarske družbe sofinancirale.

V letu 2007 se jih je od zgoraj navedenih projektov zaključilo natančno 100. Med njima je bil poleg večine aplikativnih projektov tudi en temeljni in štirje podoktorski projekti, ki jih bomo v nadaljevanju obravnavali skupaj z aplikativnimi projekti. Ostali projekti v letu 2008 še potekajo. Zaključeni raziskovalni projekti so Agenciji posredovali Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta za celotno obdobje financiranja. Projekti, ki še trajajo so predložili letno poročilo o izvajanju raziskovalnega projekta. V nadaljevanju poročila bomo prikazali kvantitativne podatke o zaključenih raziskovalnih projektih. Za raziskovalne projekte, ki še potekajo, takšnega poročila ne moremo podati, ker bodo cilji njihovih raziskovanj doseženi šele ob zaključku triletnega obdobja financiranja. Prikazani rezultati in učinki raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2007 so povzeti iz zaključnih poročil o rezultatih raziskovalnih projektov, internih podatkov Agencije o strukturi financiranja raziskovalnih projektov ter iz Poslovnega imenika Republike Slovenije.

2. Pregled zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v okviru shem državnih pomoči v letu 2007

Šifra projekta	Naslov raziskovalnega projekta
J1-6713	Lanosterol 14alfa demetilaza v biosintezi holesterola in signalnih sterolov
L1-6018	2-iminokumarinski derivati kot potencialni proteinski markerji in antitumorni agensi
L1-6067	Razvoj prenosnega, očem varnega lidarja za nadzor onesnaževanja ozračja
L1-6100	Vpliv emisijskih virov na onesnaženje zraka s trdnimi delci
L1-6178	Študij dinamike širjenja onesnaženja v prodnem vodonosniku Ljubljanskega polja z umetnimi sledili
L1-6230	Mikrokapsulirani fazno spremenljivi materiali
L1-6295	Dendritične celice, pripravljene iz človeških monocitov - aktivatorji in modulatorji specifičnih imunskih odzivov
L1-6382	Geokemična primerjava masnih tokov kovin v industrijskem in vulkanskem okolju
L1-6394	Preučevanje interakcije vplivov ozona in gnojenja z N na indikatorske rastline
L1-6404	Glive kot odzivni in akumulacijski bioindikatorji onesnaženosti gozdnih rastišč
L1-6416	Iztrebki kot pripomoček za spoznavanje ekologije prostoživečih prežvekovalcev
L1-6519	Razvoj in vpeljava novih analiznih metod v spektrometrijo gama
L1-6530	Raziskave in ohranjanje naravnih vrednot s področja mineralogije v Sloveniji
L1-6552	Raziskave prisotnosti ostankov zdravilnih učinkovin v odpadnih in površinskih vodah ter možnosti njihovega čiščenja
L1-6600	Proučevanje spojin naravnega izvora s sodobnimi kromatografskimi in spektroskopskimi tehnikami
L1-6618	Razvoj polvodniških detektorjev za uporabo v medicini in v visokih sevalnih poljih
L1-6660	Karakterizacija eteričnih olj hmelja (<i>Humulus lupulus</i> L.)
L1-6669	Geokemične, mineraloške in hidrogeološke lastnosti slovenskega krasa
L1-6670	Urbana hidrologija - vpliv infrastrukturnih objektov na podzemno vodo
L1-7010	Ovrednotenje ploščin vrhov in njihovih negotovosti v spektrometriji gama
L2-6005	Časovno in prostorsko kontrolirano sproščanje zdravilnih učinkovin, nameščenih na superparamagnetne nanodelce
L2-6056	Razvoj postopka za stabilizacijo, mineralizacijo in higienizacijo blata iz malih bioloških čistilnih naprav
L2-6061	Evolucija mikrostrukture in lastnosti izvorov v termoenergetskih napravah, ki obratujejo pri najvišjih temperaturah
L2-6066	Karakterizacija učinkovite površine bata tlačne tehnice z dimenzijskimi meritvami
L2-6076	Razvoj novih tehnologij in materialov za izdelavo mikromotorjev
L2-6093	Elektronska spektroskopija mikro in nanostruktur kovinskih materialov
L2-6098	Raziskave difuzijskih in sorpcijskih pojavov v vakuumski tehniki
L2-6103	Vpliv vakuumske toplotne obdelave, podhlajevanja in nitriranja v pulzirajoči plazmi na povečanje odpornosti proti mehanskemu utrujanju
L2-6120	Storitve v TK omrežjih naslednje generacije
L2-6131	Raziskave integriranega vezja ASIC s poljem fotodiod za precizno merjenje pomika
L2-6147	Metode razvrščanja gradbenega lesa po trdnosti
L2-6159	Uvajanje novih tehnologij mikroobdelave in pametne elektronike za tlačne in optične senzorje
L2-6183	Razvoj modelov prehoda v nov državni koordinatni sistem s sistemom opisa kakovosti prostorskih podatkov
L2-6207	Nov način merjenja temperature v posebnih pogojih z metodo JKR
L2-6255	Razvoj visoko kakovostnih higienskih in medicinskih tekstilij
L2-6272	Zasnova komunikacijskih protokolov za potrebe medicinskih aplikacij
L2-6276	Uporaba papirniškega mulja kot tesnilnega sloja na odlagališčih odpadkov
L2-6277	Sistem za obdelavo zvočnih RTV posnetkov z uporabo govornih tehnologij
L2-6280	Merilni sistemi za vrednotenje in analizo kontraktivnih lastnosti mišic zdravih oseb in oseb z

	okvarami
L2-6305	Uporaba rastlinskih čistilnih naprav (RČN) za pripravo pitne vode
L2-6309	Variabilnost mezohabitatov v reguliranih vodotokih
L2-6313	Optimiranje izdelovalnih tehnologij jeklenih polizdelkov za avtomobilsko industrijo
L2-6323	Uporaba barvne metrike v tkanju
L2-6327	Optimiranje postopka izdelave gumastih izdelkov z nosilnim jedrom iz tekstilij
L2-6330	Študij odnosa med deformacijo in relaksacijo tkanin z dodatnim elasthanom pri polaganju
L2-6332	Kovanje z V-orodji in avtomatizirano krmiljena tehnologija
L2-6358	Vrednotenje dinamične nosilnosti visokotrdnostnih žerjavnih konstrukcij
L2-6372	Konstruiranje magnetnih konfiguracij za izboljšanje kakovosti človekovega življenja
L2-6380	Izdelava trde spajke Al-Si ₁₂ za spajkanje aluminija in njegovih zlitin
L2-6417	Vpliv robustnosti zidakov in načina zidanja na obnašanje zidov pri potresni obtežbi
L2-6468	Modeliranje in optimiranje življenjskega cikla vodooskrbnih omrežij
L2-6469	Optimiranje podpornih konstrukcij
L2-6514	Tektonsko-sedimentna analiza in evolucija velenjskega bazena
L2-6521	Razvoj orodij in izdelkov za tlačno litje
L2-6523	Razvoj propelerjev in vetrnic iz inteligentnih materialov
L2-6525	Analiza virtualnega prototipa s spletnimi orodji
L2-6540	Uporaba novih tehnologij za preprečevanje nastanka oblog v industrijskih sistemih
L2-6547	Širokopasovna brezžična dostopovna omrežja
L2-6582	Uporaba zlitin redkih zemelj in prehodnih kovin za visokoenergijske trajne magnete in za baterije na osnovi kovinskega hibrida
L2-6588	Maloserijska proizvodnja pločevinskih mezo komponent
L2-6590	Raziskava možnosti delovanja triboloških sistemov brez maziva ali z mikro-nanomazalnimi filmi
L2-6600	Razvoj nove kardiovaskularne kirurške tehnike z uporabo tehnike PA materialov. I. Študij dinamike krčenja inteligentnih PA vlaken pri t
L2-6625	Raziskave in razvoj prenosnikov za povečanje učinkovitosti prenosa toplote in snovi
L2-6659	Novi nanomateriali kot podpora za ekotehnoško optimiranje
L2-6685	Ciklični triosni preizkusi zemljin
L2-6686	Vezivni sistemi v gumenih kompozitih z izboljšano površinsko aktivnostjo
L2-6698	Računalniška analiza delovanja parnih postrojenj v Termoelektrarni-Toplarni Ljubljana
L2-7093	Raziskava mehanizmov degradacije in izboljšava lastnosti folijskih kondenzatorjev
L2-7158	Razvoj postopkov akustičnega modeliranja v sistemu razpoznavanja govora, delujočega na VOIP-omrežju
L2-7560	Načrtovanje in vodenje naprednega sistema za točkasto varjenje
L3-6273	Preprečevanje padcev pri starejših
L3-6319	Kvantitativno sledenje regionalne funkcije ter razvoj telenuklearne medicine
L3-6399	Metodologija in kazalci za ocenjevanje kakovosti splošnih ambulant
L4-6209	Razvoj anorganskih zaščitnih sredstev za les brez kromovih spojin
L4-6236	Mokro srce pri jelki
L4-6256	Lastnosti premazov z nizko vsebnostjo HOS na modificiranem lesu
L4-6267	Ugotavljanje interakcij med hmeljevim bolhačem (<i>Psylliodes attenuatus</i> Koch) in gostiteljskimi rastlinami
L4-6349	Raziskave še nepojasnjene rasti, sestave in reoloških lastnosti semena zmatega ščira
L4-6376	Zanesljivost NIR spektroskopije za ocenjevanje kakovosti prašičjega mesa
L4-6414	Biokemični markerji tolerantnosti hmeljnih rastlin na sušni stres
L4-6441	Vpliv naravnih mineralnih vod na stabilnost genoma
L5-6135	Vključevanje informacijske tehnologije v modele poučevanja in učenja
L5-6240	Razvoj preizkusov procesiranja govornih dražljajev: kognitivnopsihološki in avdiološki vidiki
L5-6274	Modeliranje uspešnosti športnikov v izbranih športnih panogah in transformacijskih postopkov s pomočjo ekspertnega sistema 'sport manag
L5-6407	Psihološke značilnosti in stili vodenja v slovenskem športu

L5-6448	Analiza razvojnih trendov gibalnih sposobnosti in telesnih značilnosti ter povezav obeh s psihosomatičnim statusom slovenskih otrok in
L5-6461	Razširitev metode časovne distance na problematiko digitalnih razkorakov
L5-6491	Merjenje vplivov na kulturno dediščino
L5-6570	Vadba za šport in zdravje
L5-6652	Pravni položaj managerjev
L5-7043	Upravljanje poklicnega znanja kot podlaga za izbiro izobraževalne poti s poudarkom na naravoslovno-tehniških poklicih
L5-7120	Priznavanje neformalnega in izkustvenega učenja na visokošolski ravni
L6-6053	Leksikon krščanske etike
L6-6057	Analiza slovenskih pokoncilskih obrednikov in priprava novih
L6-6064	Trinitarizacija medčloveških odnosov in družbe
L6-6085	Jeziki kot most k medkulturnemu sporazumevanju in razumevanju
Z1-7558	Melioracijski jarki s funkcijo čiščenja odtoka s kmetijskih površin
Z1-7572	Biološka aktivnost in profiliranje novih inhibitorjev beta-laktamaz razreda A in C
Z1-7586	Razvoj inhibitorjev Mur ligaz kot novih protibakterijskih učinkovin
Z3-7476	Fiziologija in patofiziologija astrocita

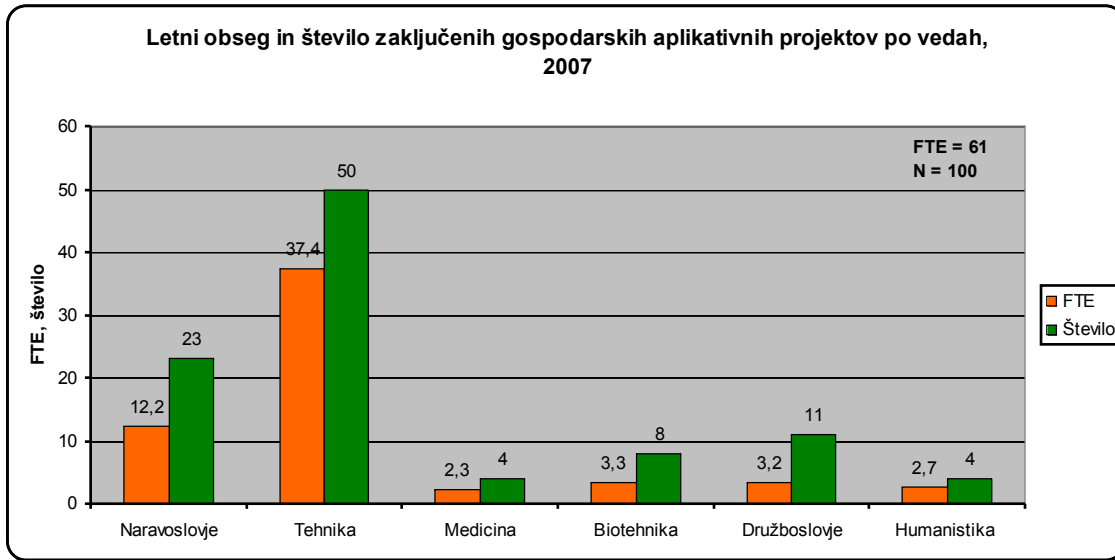
3. Struktura zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v okviru shem državnih pomoči v letu 2007

V nadaljevanju poročila podajamo naslednje kvantitativne podatke o strukturi, rezultatih in učinkih raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2007:

- a. Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po vedah v letu 2007
- b. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po raziskovalnih področjih v letu 2007
- c. Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po vrstah nosilnih raziskovalnih organizacij v letu 2007
- č. Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po družbeno-ekonomskih ciljih v letu 2007
- d. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) sofinancerskih organizacij v letu 2007
- e. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v predelovalni dejavnosti v letu 2007
- f. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po kraju sedeža sofinancerske organizacije v letu 2007
- g. Število zastavljenih in doseženih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- h. Število uporabljenih rezultatov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- i. Stopna realizacije in uporabnosti zastavljenih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- j. Število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po vrstah raziskovalnih učinkov, 2007
- k. Število in vrsta vseh učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- l. Število in vrsta gospodarskih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- m. Število in vrsta tehnoloških učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- n. Število in vrsta infrastrukturnih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007
- o. Število in vrsta družbenih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

a. Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po vedah v letu 2007

	FTE	Število
Naravoslovje	12,2	23
Tehnika	37,4	50
Medicina	2,3	4
Biotehnika	3,3	8
Družboslovje	3,2	11
Humanistika	2,7	4
Skupaj	61,1	100

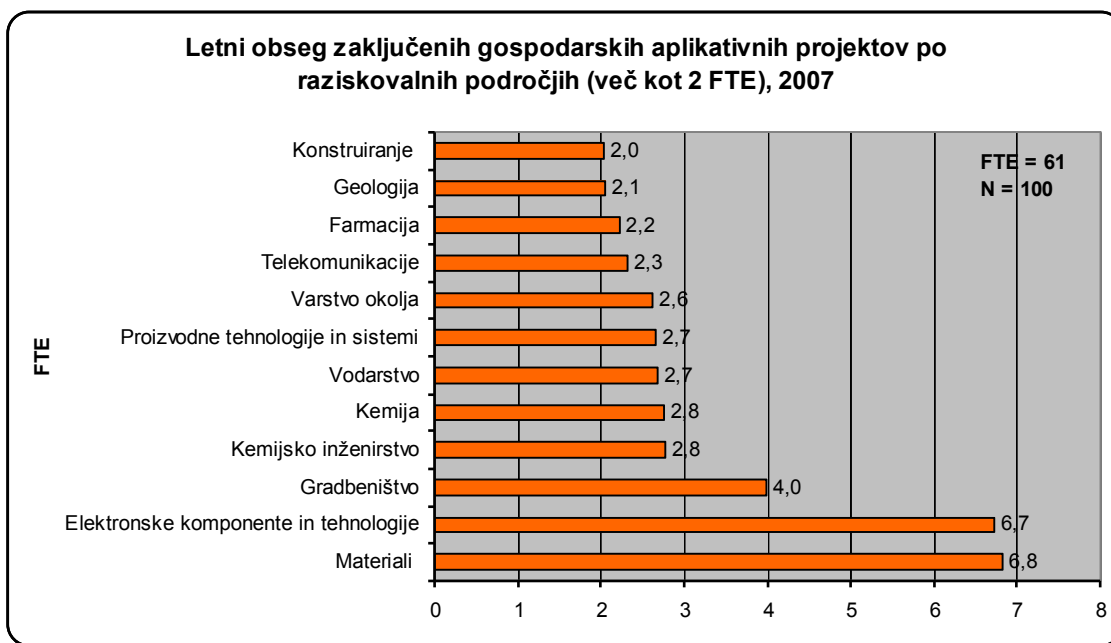
Podatki o letnem obsegu in številu zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po znanstvenih vedah v letu 2007 kažejo osredotočenost raziskovanja v okviru shem državnih pomoči v tehniških in delno tudi v naravoslovnih vedah. Razporeditev je podobna strukturi zaključenih projektov v prejšnjih letih. Struktura gospodarskih aplikativnih projektov se močno razlikuje od strukture celotnega obsega financiranja raziskovalnih programov in projektov po znanstvenih vedah.

Povprečen obseg gospodarskega aplikativnega projekta je v letu 2007 znašal 0,6 FTE, kar je za 0,1 FTE več kot v prejšnjih letih. Kljub povečevanju deleža aplikativnih projektov lahko ocenjujemo, da sta njihov obseg in delež še vedno izredno majhna in, kot bomo pokazali v nadaljevanju, tudi premalo osredotočena na ključna razvojna področja.

b. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po raziskovalnih področjih v letu 2007

Raziskovalna področja	FTE
Materiali	6,8
Elektronske komponente in tehnologije	6,7
Gradbeništvo	4,0
Kemijsko inženirstvo	2,8
Kemija	2,8
Vodarstvo	2,7
Proizvodne tehnologije in sistemi	2,7
Varstvo okolja	2,6
Telekomunikacije	2,3
Farmacija	2,2
Geologija	2,1
Konstruiranje	2,0
Teologija	1,7
Rastlinska produkcija in predelava	1,4

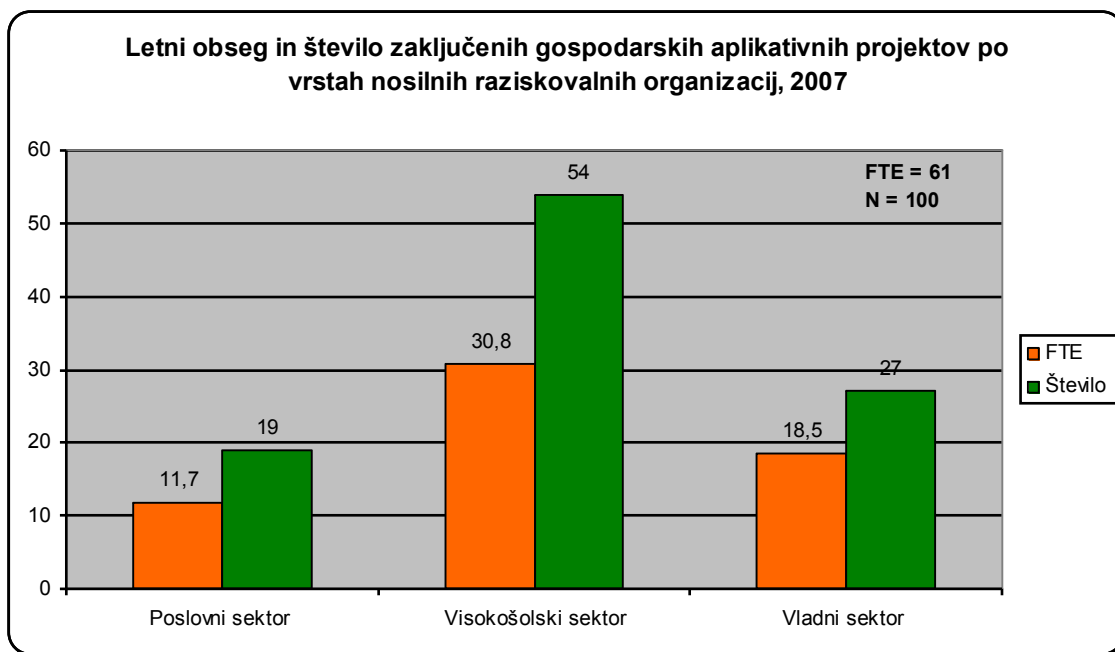
Gozdarstvo, lesarstvo in papirništvo	1,4
Energetika	1,4
Tekstilstvo in usnjarstvo	1,3
Sistemi in kibernetika	1,3
Javno zdravstvo	1,0
Šport	1,0
Električne naprave	1,0
Nevrobiologija	1,0

Podatki kažejo na veliko razpršenost gospodarskih aplikativnih projektov po raziskovalnih področjih. Podobno kot v preteklih letih tudi v letu 2007 izkazujejo največjo gospodarsko aplikativno usmerjenost projekti iz področja elektronskih komponent in tehnologij in materialov. Ti podatki ne kažejo sorazmernosti sredstev med vsemi sredstvi za raziskovalne programe in projekte ter sredstvi za gospodarske aplikativne projekte, niti na ravni znanstvenih ved niti na ravni raziskovalnih področij.

c. Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po vrstah nosilnih raziskovalnih organizacij v letu 2007

	FTE	Število
Poslovni sektor	11,7	19
Visokošolski sektor	30,8	54
Vladni sektor	18,5	27
Skupaj	61	100

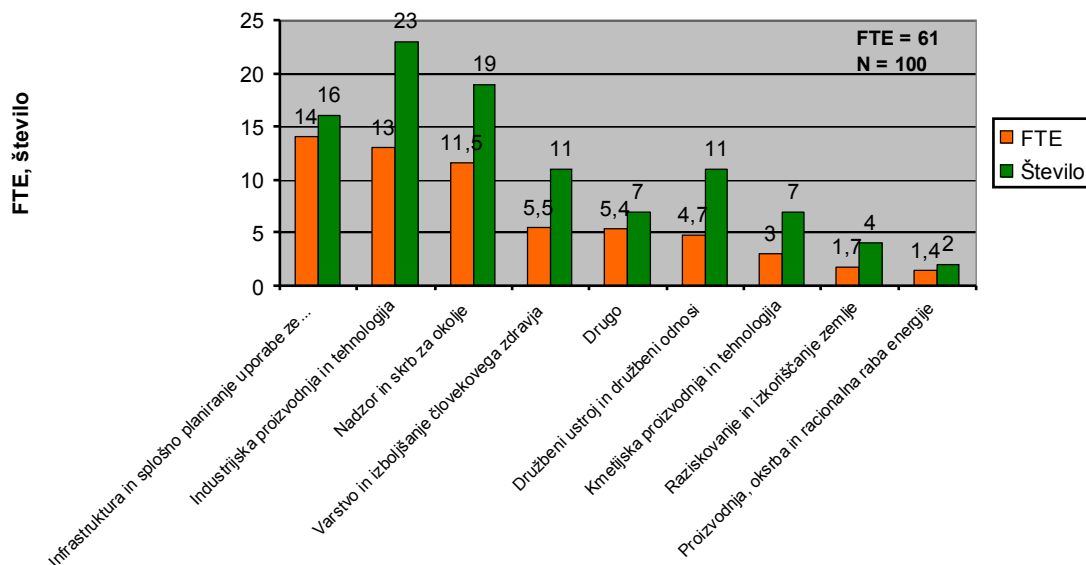

Visokošolski sektor izkazuje večjo gospodarsko aplikativno usmerjenost raziskovanja kot državni, vladni sektor. Struktura je podobna kot v preteklih letih. Le fakulteti za elektrotehniko in strojništvo na Univerzi v Ljubljani ter Inštitut za kovinske materiale in tehnologije ter Institut Jožef Stefan so v letu 2007 zaključili gospodarske aplikativne projekte iz shem državnih pomoči v približnem obsegu po 5 FTE.

č. Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po družbeno-ekonomskih ciljih v letu 2007

Družbeno-ekonomski cilji	FTE	Število
Infrastruktura in splošno planiranje uporabe zemljišč	14	16
Industrijska proizvodnja in tehnologija	13	23
Nadzor in skrb za okolje	11,5	19
Varstvo in izboljšanje človekovega zdravja	5,5	11
Drugo	5,4	7
Družbeni ustroj in družbeni odnosi	4,7	11
Kmetijska proizvodnja in tehnologija	3	7
Raziskovanje in izkoriščanje zemlje	1,7	4
Proizvodnja, oksrba in racionalna raba energije	1,4	2
Skupaj	60,2	100

Letni obseg in število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po družbeno-ekonomskih ciljih, 2007

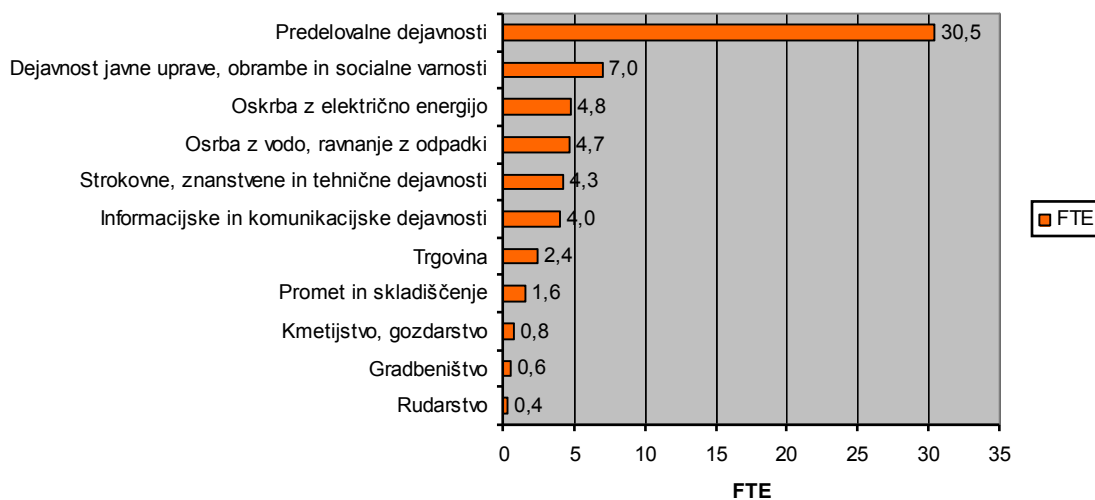

Podatki kažejo različno družbeno-ekonomskih ciljev gospodarskih aplikativnih projektov, kot so jo opredelili izvajalci raziskav. Približno enako težo zavzemajo raziskave, katerih cilji se nananjajo na industrijsko proizvodnjo in tehnologijo (23 FTE), nadzor in skrb za okolje (19 FTE) ter na infrastrukturo in splošno planiranje uporabe zemljišč (16FTE). Z 11 FTE jim sledita varstvo in izboljšanje človekovega zdravja ter družbeni ustroj in družbeni odnosi.

d. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) sofinancerskih organizacij v letu 2007

Dejavnosti (SKD)	FTE
Predelovalne dejavnosti	30,5
Dejavnost javne uprave, obrambe in socialne varnosti	7,0
Oskrba z električno energijo	4,8
Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki	4,7
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	4,3
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4,0
Trgovina	2,4
Promet in skladiščenje	1,6
Kmetijstvo, gozdarstvo	0,8
Gradbeništvo	0,6
Rudarstvo	0,4
Skupaj	61,1

**Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po SKD
sofinancerskih organizacij, 2007**

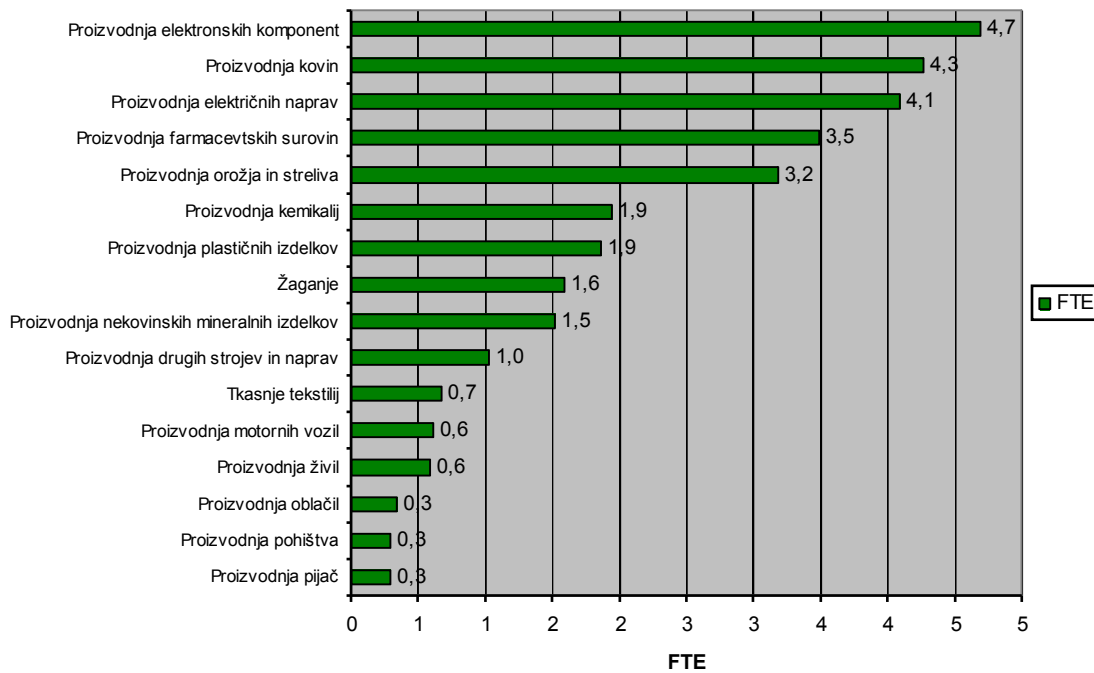

V skladu z družbeno-ekonomskimi cilji gospodarskih aplikativnih projektov se kaže tudi osnovna dejavnost njihovih sofinancerskih organizacij. Največ, kar polovica jih prihaja iz predelovalne dejavnosti.

e. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov sofinancerskih organizacij v predelovalni dejavnosti v letu 2007

Predelovalne dejavnosti (SKD)	FTE
Proizvodnja elektronskih komponent	4,7
Proizvodnja kovin	4,3
Proizvodnja električnih naprav	4,1
Proizvodnja farmacevtskih surovin	3,5
Proizvodnja orožja in streliva	3,2
Proizvodnja kemikalij	1,9
Proizvodnja plastičnih izdelkov	1,9
Žaganje, tesarstvo	1,6
Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	1,5
Proizvodnja drugih strojev in naprav	1,0
Tkasnje tekstilij	0,7
Proizvodnja motornih vozil	0,6
Proizvodnja živil	0,6
Proizvodnja oblačil	0,3
Proizvodnja pijač	0,3
Proizvodnja pohištva	0,3
Skupaj	30,5

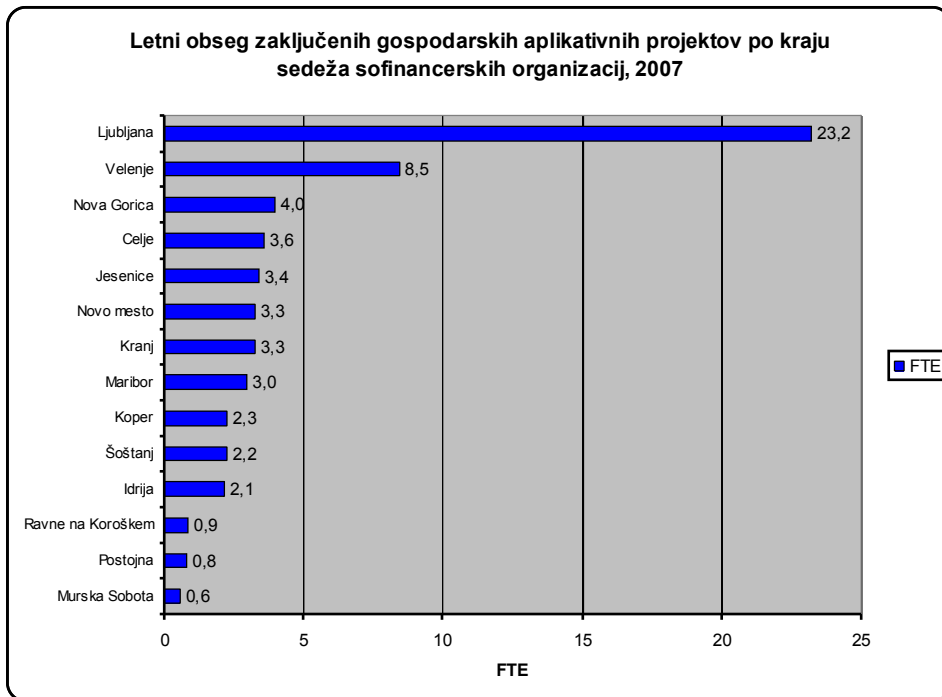
Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v predelovalni dejavnosti, 2007

V predelovalni dejavnosti prevladujejo tiste sofinancerske organizacije, ki se ukvarjajo s proizvodnjo elektronskih komponent, proizvodnjo kovin, proizvodnjo električnih naprav ter proizvodnjo farmacevtskih surovin.

f. Letni obseg zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov po kraju sedeža sofinancerske organizacije v letu 2007

Sedež organizacij	sofinancerskih	FTE
Ljubljana		23,2
Velenje		8,5
Nova Gorica		4,0
Celje		3,6
Jesenice		3,4
Novo mesto		3,3
Kranj		3,3
Maribor		3,0
Koper		2,3
Šoštanj		2,2
Idrija		2,1
Ravne na Koroškem		0,9
Postojna		0,8
Murska Sobota		0,6
Skupaj		61,1

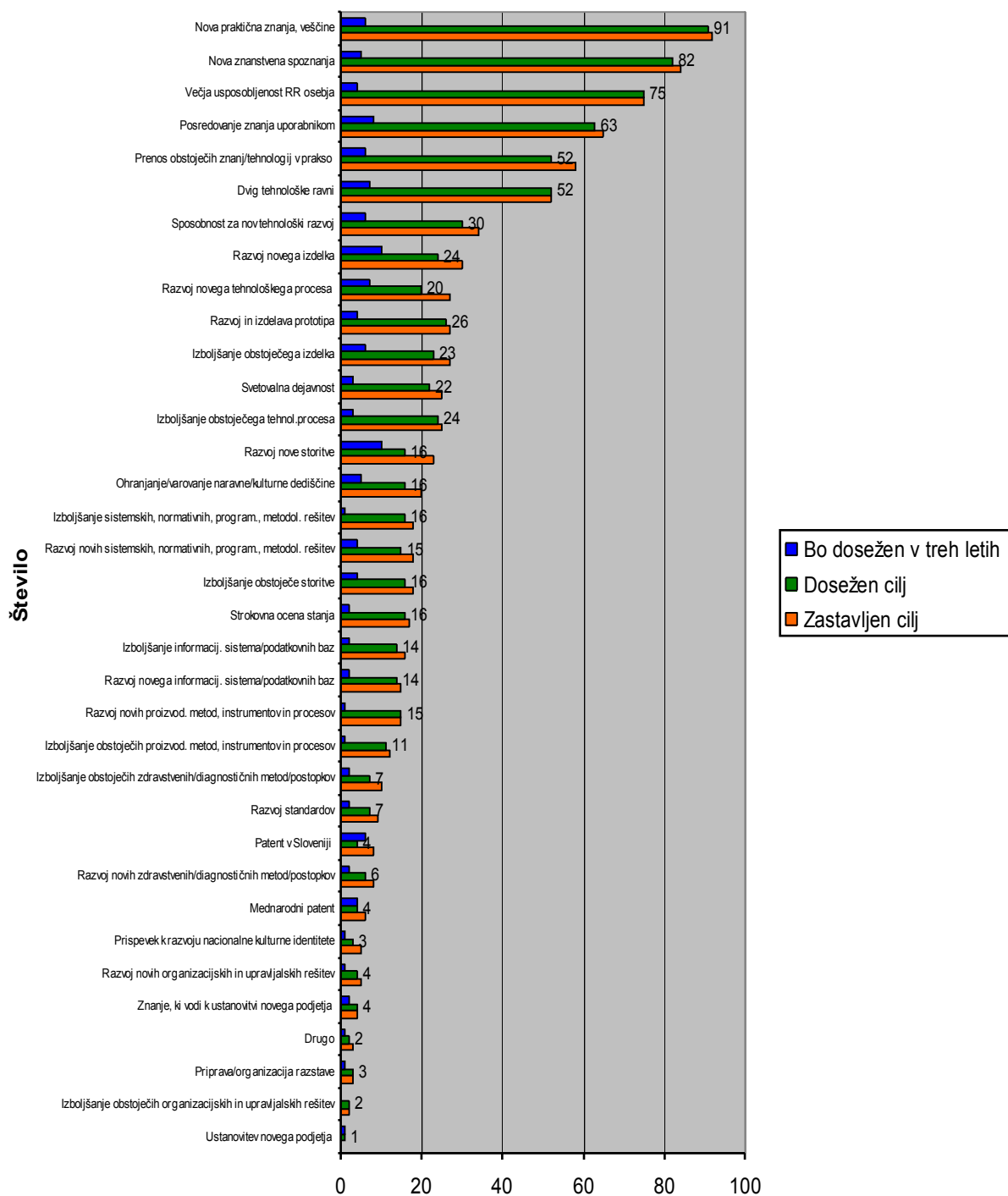
Sofinancerske organizacije se večinoma nahajajo v Ljubljani oziroma njeni okolici. Zanimljivo pa tudi ni dokaj enakomerna razporeditev ostalih sedežev sofinancerskih organizacij po različnih regijskih središčih Slovenije.

g. Število zastavljenih in doseženih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

Raziskovalni cilji	Zastavljen cilj	Dosežen cilj	Bo dosežen v treh letih
Nova praktična znanja, veščine	92	91	6
Nova znanstvena spoznanja	84	82	5
Večja usposobljenost RR osebja	75	75	4
Posredovanje znanja uporabnikom	65	63	8
Prenos obstoječih znanj/tehnologij v prakso	58	52	6
Dvig tehnološke ravni	52	52	7
Sposobnost za nov tehnološki razvoj	34	30	6
Razvoj novega izdelka	30	24	10
Izboljšanje obstoječega izdelka	27	23	6
Razvoj in izdelava prototipa	27	26	4
Razvoj novega tehnološkega procesa	27	20	7
Izboljšanje obstoječega tehnol.procesa	25	24	3
Svetovalna dejavnost	25	22	3
Razvoj nove storitve	23	16	10
Ohranjanje/varovanje naravne/kulturne dediščine	20	16	5
Izboljšanje obstoječe storitve	18	16	4
Razvoj novih sistemskih, normativnih, program., metodol. rešitev	18	15	4
Izboljšanje sistemskih, normativnih, program., metodol. rešitev	18	16	1
Strokovna ocena stanja	17	16	2

Izboljšanje informacij. sistema/podatkovnih baz	16	14	2
Razvoj novih proizvod. metod, instrumentov in procesov	15	15	1
Razvoj novega informacij. sistema/podatkovnih baz	15	14	2
Izboljšanje obstoječih proizvod. metod, instrumentov in procesov	12	11	1
Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	10	7	2
Razvoj standardov	9	7	2
Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	8	6	2
Patent v Sloveniji	8	4	6
Mednarodni patent	6	4	4
Razvoj novih organizacijskih in upravljalških rešitev	5	4	1
Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	5	3	1
Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja	4	4	2
Priprava/organizacija razstave	3	3	1
Drugo	3	2	1
Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljalških rešitev	2	2	0
Ustanovitev novega podjetja	0	1	1

Število zastavljenih in doseženih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov, 2007

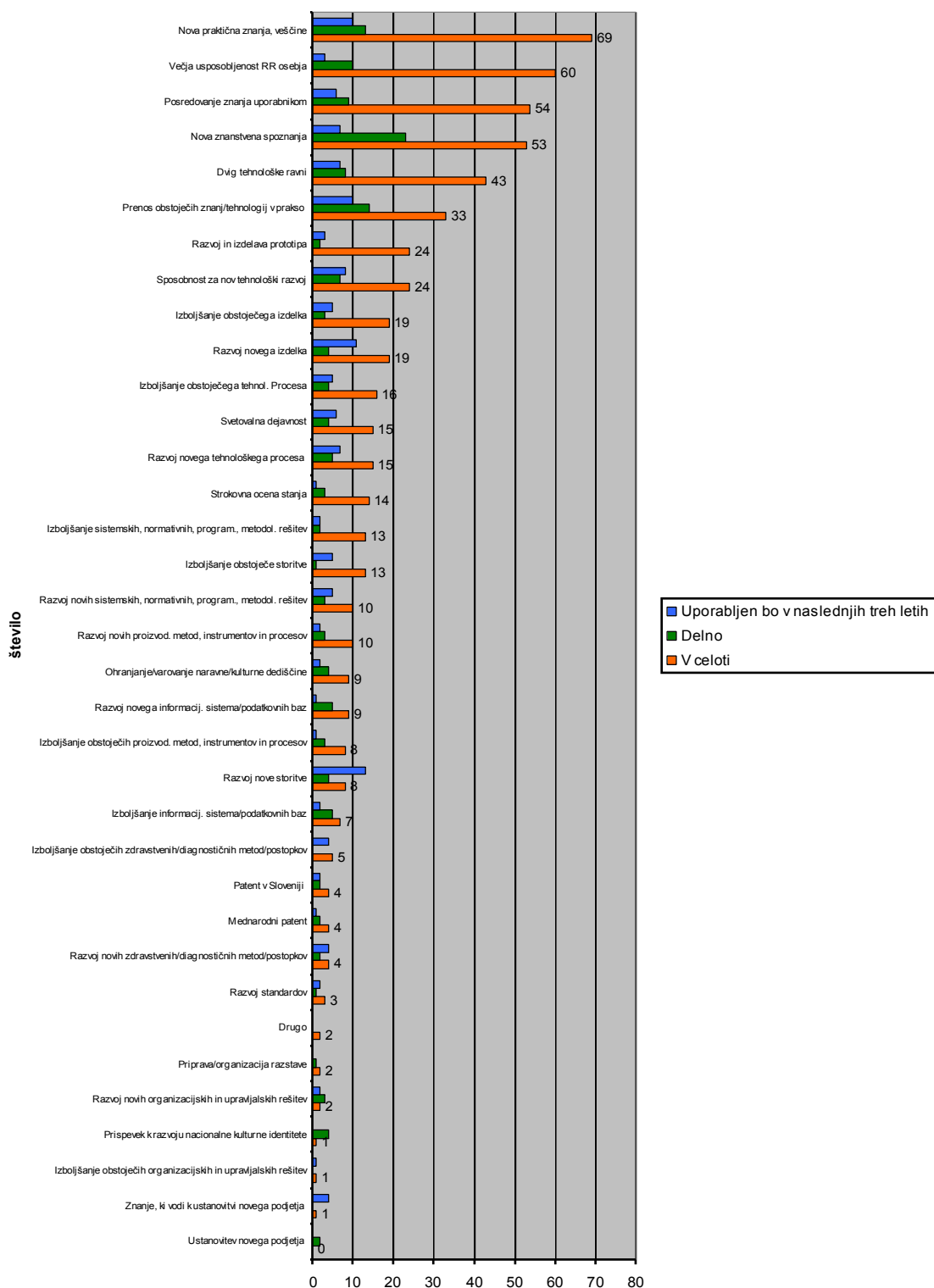
Zastavljeni raziskovalni cilji in doseženi rezultati kažejo močno uravnoteženost med teoretično znanstveno raziskovalno in praktično uporabno naravnostjo gospodarskih aplikativnih projektov v okviru shem državnih pomoči. Nabor njihovih zastavljenih in realiziranih ciljev je izredno bogat ter kaže na visoko realizacijo ciljev. Stopnja realiziranih

ciljev v zaključenih gospodarskih aplikativnih projektih v okviru sheme državnih pomoči znaša 91%.

h. Število uporabljenih rezultatov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

	V celoti	Delno	Uporabljen bo v naslednjih treh letih
Nova praktična znanja, veščine	69	13	10
Večja usposobljenost RR osebja	60	10	3
Posredovanje znanja uporabnikom	54	9	6
Nova znanstvena spoznanja	53	23	7
Dvig tehnološke ravni	43	8	7
Prenos obstoječih znanj/tehnologij v prakso	33	14	10
Sposobnost za nov tehnološki razvoj	24	7	8
Razvoj in izdelava prototipa	24	2	3
Razvoj novega izdelka	19	4	11
Izboljšanje obstoječega izdelka	19	3	5
Izboljšanje obstoječega tehnol.procesa	16	4	5
Razvoj novega tehnološkega procesa	15	5	7
Svetovalna dejavnost	15	4	6
Strokovna ocena stanja	14	3	1
Izboljšanje obstoječe storitve	13	1	5
Izboljšanje sistemskih, normativnih, program., metodol. rešitev	13	2	2
Razvoj novih proizvod. metod, instrumentov in procesov	10	3	2
Razvoj novih sistemskih, normativnih, program., metodol. rešitev	10	3	5
Razvoj novega informacij. sistema/podatkovnih baz	9	5	1
Ohranjanje/varovanje naravne/kulturne dediščine	9	4	2
Razvoj nove storitve	8	4	13
Izboljšanje obstoječih proizvod. metod, instrumentov in procesov	8	3	1
Izboljšanje informacij. sistema/podatkovnih baz	7	5	2
Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	5	0	4
Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	4	2	4
Mednarodni patent	4	2	1
Patent v Sloveniji	4	2	2
Razvoj standardov	3	1	2
Razvoj novih organizacijskih in upravljalških rešitev	2	3	2
Priprava/organizacija razstave	2	1	0
Drugo	2	0	0
Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja	1	0	4
Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljalških rešitev	1	0	1
Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	1	4	0
Ustanovitev novega podjetja	0	2	0

Število uporabljenih rezultatov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov, 2007

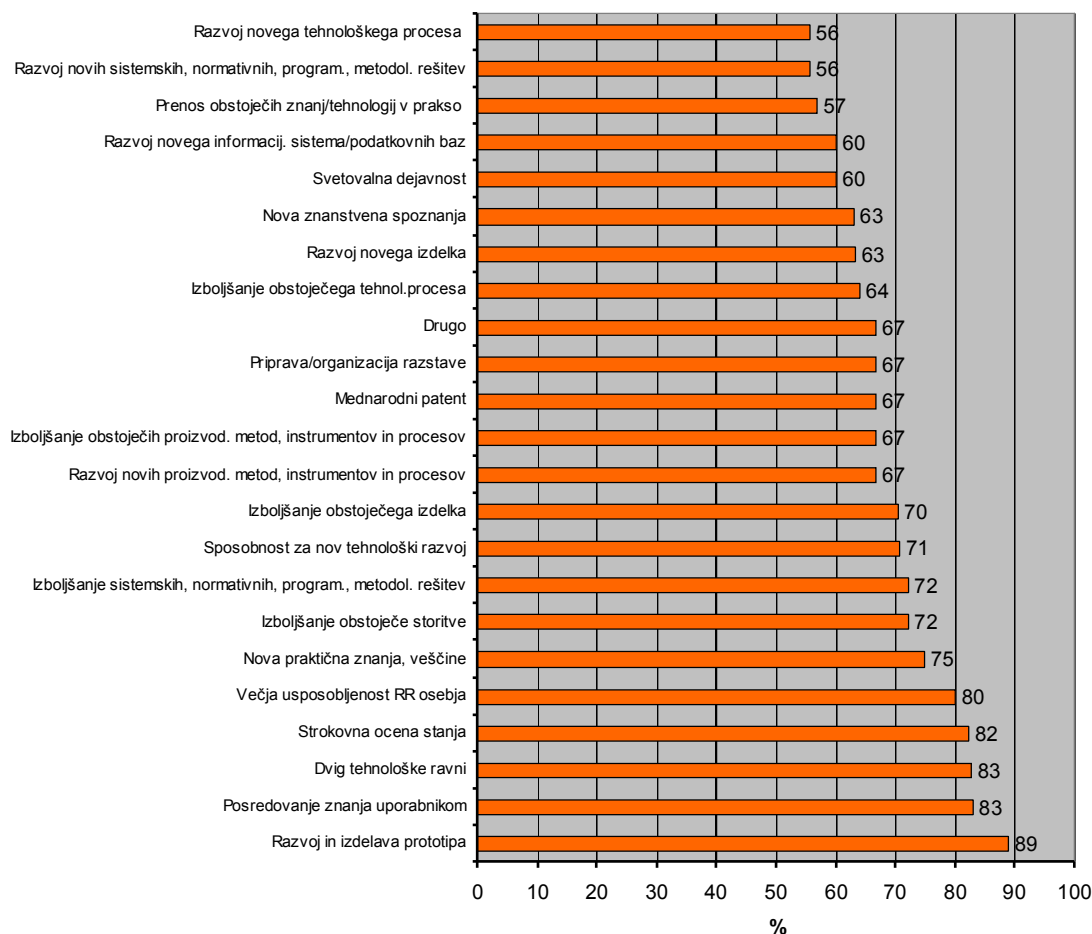

Tudi obseg že uporabljenih rezultatov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v okviru shem državnih pomoči je velik. Pri tem moramo upoštevati, da se večina raziskovalnih rezultatov uporabi z določenim časovnim zamikom. Stopnja uporabljenih rezultatov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v okviru sheme državnih pomoči znaša 73%.

i. Stopna realizacije in uporabnosti zastavljenih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

Raziskovalni cilj	Stopnja realizacije in uporabnosti zastavljenega cilja
Razvoj in izdelava prototipa	89
Posredovanje znanja uporabnikom	83
Dvig tehnološke ravni	83
Strokovna ocena stanja	82
Večja usposobljenost RR osebja	80
Nova praktična znanja, veščine	75
Izboljšanje obstoječe storitve	72
Izboljšanje sistemskih, normativnih, program., metodol. rešitev	72
Sposobnost za nov tehnološki razvoj	71
Izboljšanje obstoječega izdelka	70
Razvoj novih proizvod. metod, instrumentov in procesov	67
Izboljšanje obstoječih proizvod. metod, instrumentov in procesov	67
Mednarodni patent	67
Priprava/organizacija razstave	67
Drugo	67
Izboljšanje obstoječega tehnol.procesa	64
Razvoj novega izdelka	63
Nova znanstvena spoznanja	63
Svetovalna dejavnost	60
Razvoj novega informacij. sistema/podatkovnih baz	60
Prenos obstoječih znanj/tehnologij v prakso	57
Razvoj novih sistemskih, normativnih, program., metodol. rešitev	56
Razvoj novega tehnološkega procesa	56
Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	50
Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	50
Patent v Sloveniji	50
Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljalških rešitev	50
Ohranjanje/varovanje naravne/kulturne dediščine	45
Izboljšanje informacij. sistema/podatkovnih baz	44
Razvoj novih organizacijskih in upravljalških rešitev	40
Razvoj nove storitve	35
Razvoj standardov	33
Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja	25

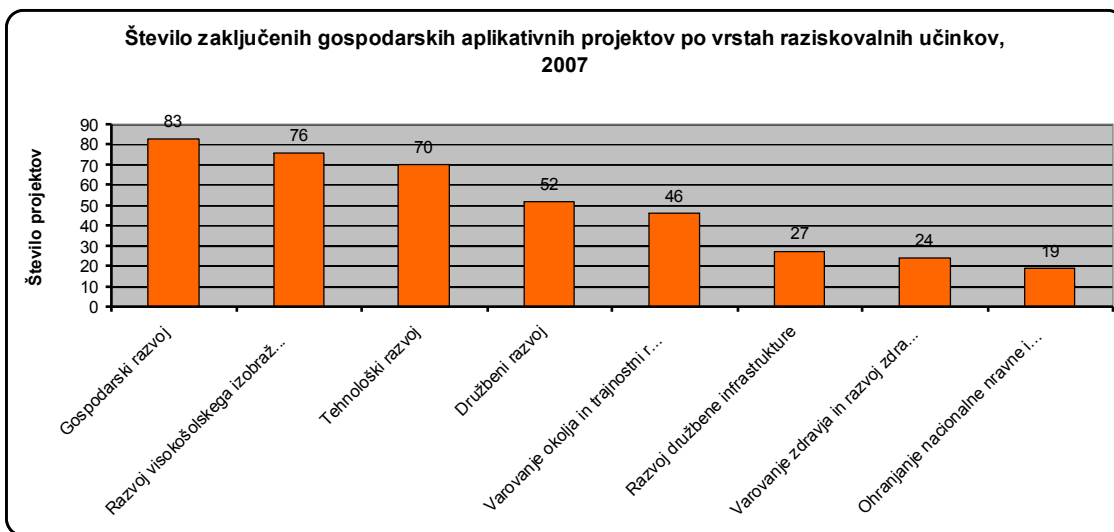
Stopnja realizacije in uporabnosti zastavljenih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov, 2007

Podatki o stopnji realizacije in uporabnosti zastavljenih ciljev zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007 kažejo relativno visoko raven realiziranih in uporabljenih ciljev. Gornji podatki kažejo, da je bilo v povprečju od zastavljenih ciljev uporabljenih kar 66 odstotkov realiziranih rezultatov.

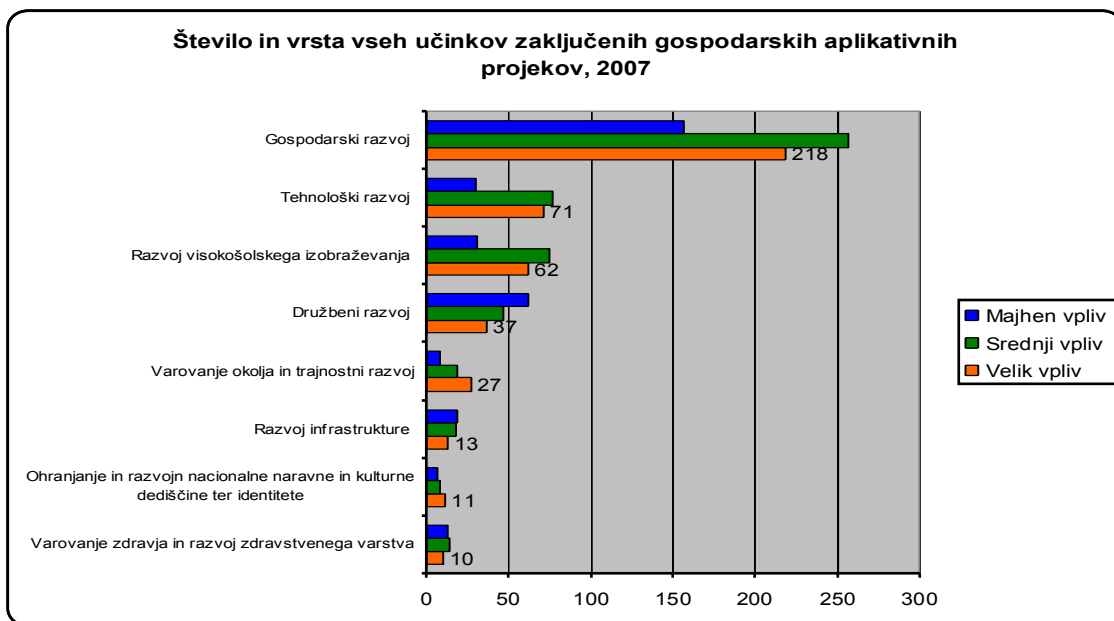
j. Število zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov, ki izkazujejo velik in srednji vpliv na posamezne vrste raziskovalnih učinkov, 2007

Raziskovalni učinki	Število projektov
Gospodarski razvoj	83
Razvoj visokošolskega izobraževanja	76
Tehnološki razvoj	70
Družbeni razvoj	52
Varovanje okolja in trajnostni razvoj	46
Razvoj družbene infrastrukture	27
Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstev	24
Ohranjanje nacionalne npravne in kulturne dediščine	19

k. Število in vrsta vseh učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

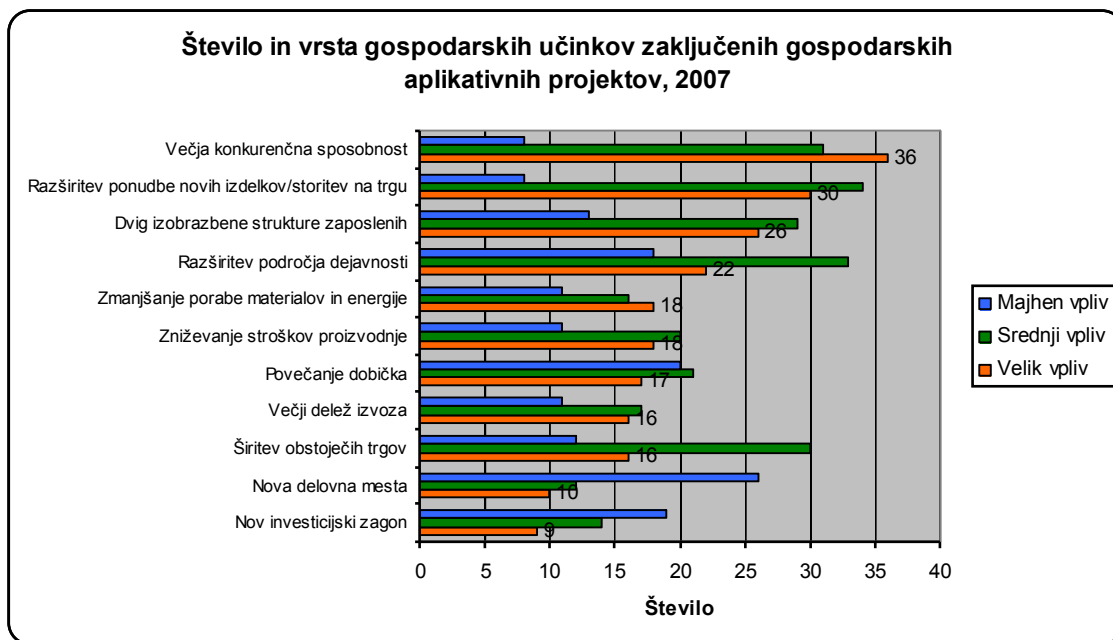
Raziskovalni učinki	Velik vpliv	Srednji vpliv	Majhen vpliv
Gospodarski razvoj	218	257	157
Tehnološki razvoj	71	77	30
Razvoj visokošolskega izobraževanja	62	75	31
Družbeni razvoj	37	47	62
Varovanje okolja in trajnostni razvoj	27	19	8
Razvoj infrastrukture	13	18	19
Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine ter identitete	11	8	7
Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	10	14	13

Podatki kažejo na izreden gospodarski učinek doseženih gospodarskih aplikativnih projektov v okviru shem državnih pomoči. V nadaljevanju podrobneje kvantitativno prikazujemo posamezne učinke zaključenih projektov.

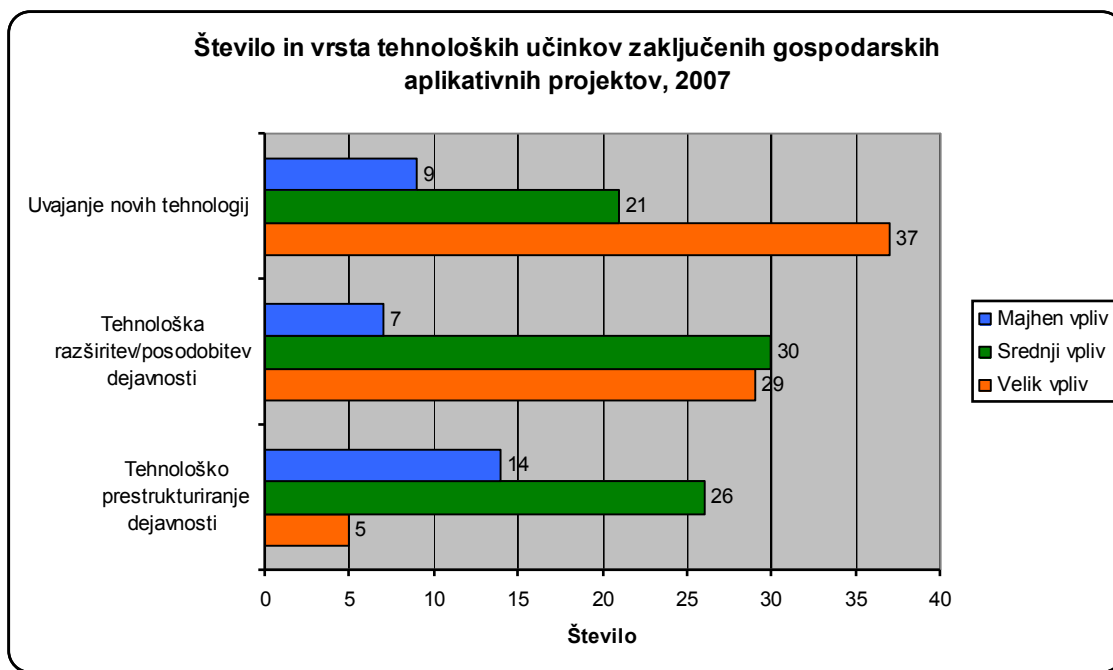
I. Število in vrsta gospodarskih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

Raziskovalni učinki	Velik vpliv	Srednji vpliv	Majhen vpliv
Večja konkurenčna sposobnost	36	31	8
Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	30	34	8
Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	26	29	13
Razširitev področja dejavnosti	22	33	18
Zniževanje stroškov proizvodnje	18	20	11
Zmanjšanje porabe materialov in energije	18	16	11
Povečanje dobička	17	21	20
Širitev obstoječih trgov	16	30	12
Večji delež izvoza	16	17	11
Nova delovna mesta	10	12	26
Nov investicijski zagon	9	14	19

m. Število in vrsta tehnoloških učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

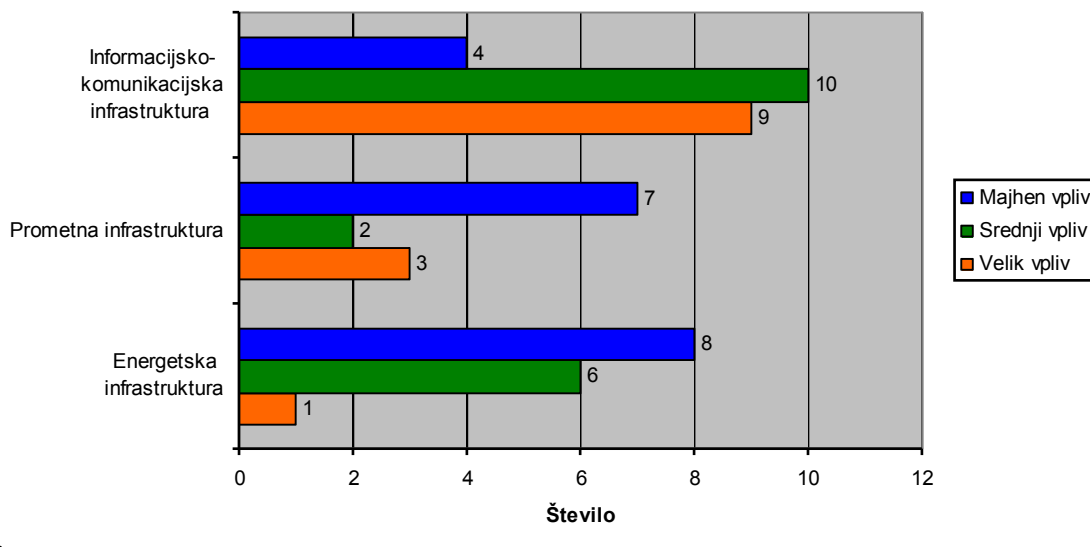
Raziskovalni učinki	Velik vpliv	Srednji vpliv	Majhen vpliv
Uvajanje novih tehnologij	37	21	9
Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	29	30	7
Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	5	26	14

n. Število in vrsta infrastrukturnih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

Raziskovalni učinki	Velik vpliv	Srednji vpliv	Majhen vpliv
Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	9	10	4
Prometna infrastruktura	3	2	7
Energetska infrastruktura	1	6	8

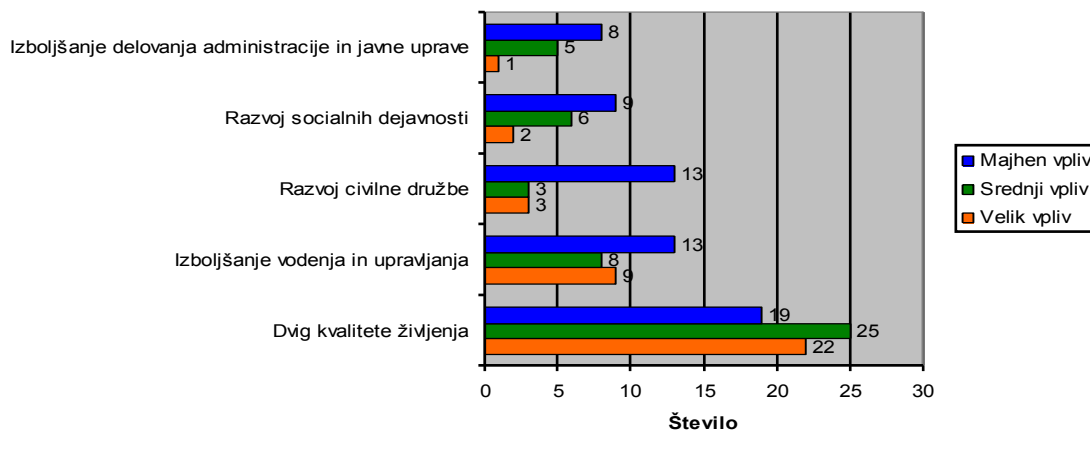
Število in vrsta infrastrukturnih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov, 2007

o. Število in vrsta družbenih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov v letu 2007

Raziskovalni učinki	Velik vpliv	Srednji vpliv	Majhen vpliv
Dvig kvalitete življenja	22	25	19
Izboljšanje vodenja in upravljanja	9	8	13
Razvoj civilne družbe	3	3	13
Razvoj socialnih dejavnosti	2	6	9
Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	1	5	8

Število in vrsta družbenih učinkov zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov, 2007

4. Zaključek

Zaključeni gospodarski aplikativni projekti v letu 2007 kažejo izredno velike gospodarske, tehnološke, družbene in infrastrukturne učinke k razvoju Slovenije. Kljub majhnemu obsegu, razpršenosti in različnosti ciljev in področij delovanja sofinancerskih organizacij zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov le-ti kažejo velik znanstveno raziskovalni potencial, zlasti na raziskovalnih področjih tehniških znanstvenih ved.

Analiza je pokazala visoko stopnjo realizacije in uporabnosti ciljev, saj je od vseh zastavljenih ciljev bilo doseženih 91 % ciljev. Od realiziranih ciljev pa je bilo kar 73 % rezultatov tudi dejansko že uporabljenih v neposredni praksi sofinancerjev.

Raziskovalni rezultati so glede na neposredno vloženi obseg FTE spodbudni. Če bi zpostavili le tistih 24 projektov, ki so kot neposreden rezultat navedli razvoj novega izdelka in 23 tistih projektov, ki so navedli izboljšanje obstoječega izdelka, bi verjeno lahko utemeljeno dokazali, da so bila vložena proračunska sredstva več kot koristno in uspešno uporabljena ter, da se bodo z veliko verjetnostjo v daljšem časovnem obdobju vsa proračunska sredstva tudi pošteno obrestovala.

Tako kot rezultati so tudi učinki zaključenih gospodarskih aplikativnih projektov za sofinancerske organizacije spodbudni, saj jih več kot 80 odstotkov navaja velike in srednje učinke na gospodarski razvoj in več kot 70 odstotkov jih meni, da imajo njihovi rezultati velik tehnološki razvoj.

Spodbujevalni učinek v velikih podjetjih – projekti odobreni v letu 2007

Glede spodbujevalnega učinka v velikih podjetjih, ki so prejela državno pomoč v letu 2007 na osnovi programa za spodbujanje tehnološkega razvoja ter informacijske družbe za obdobje 2007-2012 smo prejeli naslednje podatke:

Trimo d.d. (prejeli 37.500 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta povečalo vlaganja v RR dejavnost v vrednosti 320.000 EUR/leto, povečalo število zaposlenih za RR za dve osebi ter izvajalo obseg RR dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajal ali bi se izvajal na bolj omejen način v vrednosti 970.000 EUR v treh letih.

Iskra MIS d.d. (prejeli 32.913 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta povečalo vlaganja v RR dejavnost na ravni podjetja s 7,4% na 8,5% celotne realizacije ter izvajalo obseg RR dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajal ali bi se izvajal na bolj omejen način v obsegu 9.100 ur.

Alpina d.d. (prejeli: 50.000 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta povečalo vlaganja v RR dejavnost v obsegu 150.000 EUR ter izvajalo obseg RR dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajal ali bi se izvajal na bolj omejen način v obsegu 50.000 EUR.

Iskra Avtoelektrika d.d. (prejeli 178.800 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta povečalo število zaposlenih za RR za šest oseb ter izvajalo obseg RR dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajal ali bi se izvajal na bolj omejen način v obsegu 473,249 EUR.

Domel d.d. (prejeli 5.800 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta izvajalo obseg RR dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajal ali bi se izvajal na bolj omejen način v obsegu 62 človek/dni ter dodatnih 49 človek/dni.

Veplas d.d. (prejeli 241.596 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta povečalo vlaganja v RR dejavnost na ravni podjetja za 2,8% celotnega prometa ter izvajalo obseg RR dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajal ali bi se izvajal na bolj omejen način v obsegu 90.000 EUR.

ELGO LINE d.o.o (prejeli 8.572 EUR)

Podjetje je na osnovi sofinanciranega projekta izvedlo vlaganja v novo opremo, ki so zahtevajo RR dejavnosti, v znesku 824.000 EUR, zaposlilo pa je tudi enega novega mladega raziskovalca.

Pripravil: dr. Stojan Sorčan, ARRS
28.5.2008

SLUŽBA VLADE RS ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN REGIONALNO POLITIKO

Poročilo o učinkih državnih pomoči dodeljenih v letu 2003

za sheme:

1. Program razvojnega prestrukturiranja Zasavske regije	0040-5715334-2000
2. Program spodbujanja razvoja Posočja 2002-2006	0006-5715334-2002
3. Rekonstrukcija dostavne žičnice ATC Kanin d.o.o.	0006-5700167-2000
4. Mali projekti na območjih s posebnimi razvojnimi problemi	0002-5700167-2000
5. Regionalna shema državnih pomoči	0004-5715334-2001
6. Kreditna shema za financiranje investicij v mikro in majhnih podjetij ter pri podjetnikih posameznikih	0007-5715334-2002
7. Zasavska garancijska shema	0010-5715334-2002
8. Pomurska garancijska shema	0011-5715334-2002

1. Uvod:

Temelji regionalne politike v Sloveniji so bili postavljeni že v sedemdesetih letih, skupaj s konceptom policentričnega razvoja. Regionalna politika Vlade Republike Slovenije uresničuje Strategijo regionalnega razvoja Slovenije iz leta 2001, ki si je zadala za cilj zaustavitev naraščanja regionalnih razvojnih razlik do leta 2006 ter zaokrenitev tega trenda v pospešeno gospodarsko rast in prestrukturiranje tudi v bolj odmaknjenih slovenskih regijah, ki se soočajo z največjimi razvojnimi problemi. Ta cilj lahko doseže le celovita ekonomska politika države, ki bo regionalni kriterij vgradila kot merilo in vodilo. To bo mogoče realizirati, če se bo ustrezno povečala ponudba kvalitetnih projektov iz regij, ki zaostajajo v razvoju. Regionalna politika spodbuja pripravo projektov z uporabo sredstev neposrednih regionalnih spodbud in v ta cilj usmerja tudi delovanje mreže lokalnih podjetniških centrov.

»...Konkurenčnost podjetniškega sektorja se v odprtem gospodarstvu kot je slovensko pomembno odraža v doseženih rezultatih na zunanjih trgih. Uspešnost na zunanjih trgih merimo z rastjo tržnih deležev. Stalna rast tržnih deležev od leta 2000 dalje kaže na izboljševanje izvozne konkurenčnosti. V letu 2006 se je šesto leto zapored nadaljevala krepitev slovenskega tržnega deleža v najpomembnejših trgovinskih partnericah. Še naprej se je izboljševal tudi položaj Slovenije v primerjavi z drugimi članicami EU, saj je bila v devetih mesecih leta 2006 po rasti tržnega deleža na 6. mestu, kar je za eno mesto boljše kot v povprečju let 2004–2005 in za 4 mesta boljše kot v povprečju let 2001–2003. Izvozniki so v letu 2006 tržni položaj ponovno najbolj izboljšali na trgih EU, kar je značilno že od vstopa Slovenije v EU. Pri tem se je lani precej spremenila struktura rasti za Slovenijo daleč najpomembnejšega tržnega deleža industrijskih izdelkov. Po visoki rasti v predhodnem letu, se je zaradi padca izvoza cestnih vozil, močno upočasnila rast tržnega deleža strojev in transportnih naprav, tržna deleža kemičnih proizvodov in izdelkov, razvrščenih po materialu, pa sta pospešeno naraščala. Zmanjšal se je tudi tržni delež raznih izdelkov (pohištvo, obleka, obutev, montažne stavbe), kar kaže na njihovo poslabšano konkurenčnost.

Manj ugodno je bilo v letih 2004 in 2005 gibanje stroškov dela na enoto bruto domačega proizvoda v primerjavi z EU, vendar se po prvih ocenah trend poslabševanja v letu 2006 ni nadaljeval. V letu 2005 se je rast stroškov dela na enoto BDP sicer upočasnila, vendar je bila tako kot v letu 2004 višja kot v povprečju EU, kjer so se zmanjšali. Na razmerje med stroški dela in BDP sta vplivali dve skupini dejavnikov, ki pa sta delovali v nasprotni smeri. Ugoden je bil vpliv dejavnikov, ki so upočasnili rast stroškov dela na zaposlenega (izvajanje restriktivne dohodkovne politike in zniževanje davčne obremenitve plač). Vendar pa je hkrati prišlo tudi do precejšnje upočasnitve rasti dodane vrednosti na zaposlenega, kar je imelo za posledico poslabšanje stroškovne konkurenčnosti. Glavni razlog poslabšanja so predelovalne dejavnosti, kjer so rast dodane vrednosti upočasnili močno poslabšani pogoji menjave. Ti so se odrazili v relativno visoki rasti stroškov vmesne porabe, ki je proizvajalci v pogojih zaostrene konkurence niso zmogli v celoti prenesti v cene, kar je v precejšnji meri

tudi posledica trgovinske specializacije v tehnološko manj zahtevne ter delovno intenzivne proizvode. Nadaljevanje takšnih gibanj bi lahko bilo z vidika nadaljnega izboljševanja naše konkurenčnosti na izvoznih trgih zaskrbljujoče, saj predelovalne dejavnosti opravijo večino slovenske blagovne menjave. Vendar pa ocene za leto 2006 na podlagi še nepopolnih podatkov kažejo, da se je trend rasti stroškov dela na enoto BDP lani obrnil, in sicer tako zaradi višje rasti produktivnosti kot tudi zaradi nadaljnega izvajanja restriktivne dohodkovne politike. Ugoden bo tudi vpliv zmanjševanja davčne obremenitve stroškov dela s pričetkom postopnega odpravljanja davka na izplačane plače v tem letu. Tehnološka zahtevnost blagovnega izvoza, ki ima dolgoročnejši vpliv na konkurenčnost gospodarstva, se je v letih 2004 in 2005 poslabšala, iz posrednih kazalnikov pa lahko sklepamo, da je v letu 2006 ponovno prišlo do pozitivnih premikov. Delež visoko tehnološko intenzivnih proizvodov v blagovnem izvozu²² je po zmanjšanju za 0,7 o.t. v letu 2004, v letu 2005 upadel še za 1,2 o.t. na 16 % blagovnega izvoza. Podobna gibanja se zrcalijo v strukturi dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti, kjer se od leta 2004 zmanjšuje delež visoko tehnološko zahtevnih dejavnosti. Tako v izvozu proizvodov kot v strukturi dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti se je znižal delež obeh najpomembnejših visoko tehnološko zahtevnih dejavnosti v Sloveniji, to je farmacevtske industrije ter proizvodnje RTV in komunikacijske opreme. Podatki za devet mesecev leta 2006, ki so na voljo le za strukturo izvoza po dejavnostih in so precej bolj agregirani, kažejo, da se je delež kemične industrije, kamor sodi visoko tehnološko intenzivna farmacevtska industrija, po dveletnem upadanju ponovno povišal, zniževanje deleža elektro industrije, ki vključuje proizvodnjo RTV in komunikacijske opreme, pa se je upočasnilo. Slovenija po tehnološki zahtevnosti izvoza močno zaostaja za evropskim povprečjem (27,9 % v letu 2005), v tem dveletnem obdobju pa se je razlika še poglobila, kar pomeni odmik od uresničevanja ciljev SRS. Podobno se v primerjavi z EU prepočasno spreminja tudi struktura predelovalnih dejavnosti. Delež srednje in visoko tehnološko zahtevnih dejavnosti, ki naj bi do konca obdobja izvajanja SRS preselel 50 % dodane vrednosti predelovalne industrije, je v letu 2005 izključno zaradi povečanja deleža srednje tehnološko zahtevnih dejavnosti porasel za 0,2 o.t. na 41 %. Na področju podjetništva se po dveletnem upadanju v zadnjih letih ponovno povečuje zgodnja podjetniška aktivnost, zmanjšuje pa se vključenost v ustaljeno podjetništvo. V letu 2006 se je stopnja zgodnje podjetniške aktivnosti zvišala drugo leto zapored, vendar se je s tem le vrnila na že doseženo raven v letu 2002 (4,6 %). Med 16-imi članicami EU, ki so v letu 2006 sodelovale v projektu GEM, se je Slovenija uvrstila na 11. mesto, povprečje teh držav pa je znašalo 5,5 %. Na izboljševanje razmer na področju podjetniške aktivnosti kaže tudi pospešena rast števila podjetij v poslovnem sektorju v zadnjih letih. Manj ugodno pa je precejšnje zmanjšanje deleža prebivalcev, vključenih v ustaljeno podjetništvo, zaradi česar se je v letu 2006 znižala tudi stopnja celotne vključenosti prebivalstva v podjetništvo. Pri tem pa je potrebno poudariti, da je čim večja vključenost prebivalstva v podjetništvo sicer pomembna z vidika (samo)zaposlovanja, vendar je z vidika povečevanja konkurenčnosti gospodarstva še pomembnejša razvojna usmerjenost podjetnikov. Učinkovitost in kakovost zgodnjih faz podjetniškega procesa se postopno izboljšujeta. Na to kaže zmanjševanje stopnje smrtnosti podjetij in izboljševanje razmerja med prebivalstvom, ki se v podjetništvo vključuje zaradi zaznane poslovne priložnosti, ter prebivalstvom, ki se podjetništva loteva zaradi pomanjkanja primerne ponudbe na trgu dela. Stopnja smrtnosti je v letu 2006 z 1,6 dosegla najnižjo vrednost doslej in je bila za četrtno nižja kot v letu prej. Razmerje med podjetniki iz priložnosti ter podjetniki iz nuje se je povečalo za desetino na 8,6, kar je prav tako najvišja zabeležena vrednost. Slednje lahko kaže na izboljševanje kakovosti podjetniškega procesa pri nas, saj so podjetniki iz priložnosti v primerjavi s tistimi iz nuje praviloma bolj razvojno naravnani, obstojnost njihovih podjetij na trgu pa je večja. Obe merili sta bili pri nas v letu 2006 ugodnejši kot v povprečju članic EU.

Največja ovira, s katero se pri svojem delovanju srečujejo slovenski podjetniki, ostaja plačilna nedisciplin. Po podatkih ankete za obdobje 2004–2006 med pomembne ovire sodijo še davčna politika in birokracija, v zadnjem času pa postopoma naraščajo predvsem težave podjetnikov s pridobivanjem ustreznih kadrov na trgu dela. Na togost našega institucionalnega okolja kaže tudi nizka uvrstitev Slovenije po indeksu enostavnosti

poslovanja Svetovne banke. Na nekatere od omenjenih ovir se je vlada že odzvala z ukrepi, precej pa je okrepila tudi sredstva za mala in srednje velika podjetja. Leti 2005 in 2006 sta prinesli nadaljnje povečanje stopnje internacionalizacije slovenskega gospodarstva. Zunanjetrgovinska odprtost se z manjšimi nihaji povečuje že od leta 1995, zlasti izrazito povečevanje izvozno-uvozne intenzivnosti gospodarstva pa je prisotno po letu 2003, kar je v veliki meri posledica včlanitve Slovenije v EU v letu 2004, zlasti v zadnjem letu pa tudi izboljšane konjunktura na svetovnem trgu. Tendanca povečevanja neposrednega investiranja slovenskih podjetij v tujino, ki gre predvsem na račun investiranja v prostoru nekdanje Jugoslavije, se je v letih 2005 in 2006 nadaljevala. Manj ugodna so bila gibanja na strani prilivov, ki sicer med leti zelo nihajo, vendar so bili v letu 2006 najnižji v zadnjih letih. Slovenija je tako v letu 2006 zabeležila doslej najvišji neto odliv NTI, kar je ravno nasprotno od držav, ki so na nam podobni razvojni stopnji in praviloma beležijo neto prilive NTI.

Internationalizacija slovenskega gospodarstva poteka v prvi vrsti preko zunanjetrgovinskih tokov, precej manj pa preko NTI. To potrjuje tudi primerjava z drugimi državami EU, v primerjavi s katerimi imamo v povprečju precej višjo izvozno-uvožno intenzivnost gospodarstva ter precej nižjo intenzivnost vhodnih in izhodnih NTI. Razlika med zunanjetrgovinsko intenzivnostjo Slovenije in povprečjem EU se od leta 2000 naprej stalno povečuje v prid Slovenije. Drugačna je situacija pri NTI, kjer izrazito zaostajamo za EU in tega zaostanka ne zmanjšujemo. V obdobju 2000 – 2005 je naš delež stanja NTI v BDP stalno zaostajal za povprečjem EU-25 za več kot 10 odstotnih točk pri vhodnih in za več kot 30 odstotnih točk pri izhodnih NTI. Če je glede na našo stopnjo razvitosti taka situacija pri izhodnih NTI pričakovana, to nikakor ne velja za vhodne NTI. Mednarodne in domače ekonometrične analize precej nedvoumno govorijo v prid temu, da povečevanje izvozno-uvozne intenzivnosti ter vhodnih in izhodnih NTI pozitivno vpliva na produktivnost in gospodarsko rast. Krepitev konkurence v mrežnih dejavnostih je bila v zadnjem letu prisotna predvsem v telekomunikacijah. Do premika je prišlo v fiksni telefoniji (notranji klici), kjer so na do nedavno monopolnem trgu v letu 2006 storitve ponujali štirje operaterji. Kljub temu pa je bil tržni delež vodilnega sredi leta 2006 še vedno približno 99-odstoten. Na trgih mednarodnih klicev v fiksni telefoniji, širokopasovnega dostopa do interneta ter v mobilni telefoniji se je nadaljevalo upadanje tržnih deležev prevladujočih operaterjev, ki pa so glede na povprečje EU še vedno relativno visoki v mobilni telefoniji ter v fiksni telefoniji za mednarodne klice (Kmet Zupančič, Povšnar, 2007). Korak v smeri vzpostavljanja konkurence je bil v letu 2006 narejen tudi na trgu mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta, ko sta licenco UMTS poleg obstoječega ponudnika pridobila še dva operaterja. Na področju energetike še ni prišlo do bistvenih sprememb v strukturi trgov. Tržni delež proizvodnje največjega proizvajalca električne energije se je v letu 2005 sicer znižal (za 2,2 o.t. na 50,8 %), vendar je na to vplivalo zmanjšanje proizvodnje hidroelektrarn, povezano z neugodnimi vremenskimi razmerami, in ni bilo posledica povečanja konkurence na trgu. Tako merjena koncentracija proizvajalcev električne energije pa je bila v Sloveniji nekoliko nižja od povprečne v EU. Na veleprodajnem trgu z zemeljskim plinom je imel v letu 2005 domači dobavitelj še vedno skoraj popolno prevlado (99-odstotni delež). Na maloprodajnih trgih za električno energijo in zemeljski plin je konkurenca večja in noben ponudnik nima prevladujočega položaja na trgu.

Učinki liberalizacije mrežnih dejavnostih se postopno kažejo v nižjih cenah. V letu 2006 se je na trgih, kjer že deluje konkurenca, praviloma nadaljevalo zniževanje cen. Upadanje relativnih cen telekomunikacijskih storitev, značilno po letu 2002, je bilo v letu 2006 sicer prekinjeno. Razlog je bil v povišanju naročnine in cen notranjih klicev vodilnega operaterja v fiksni telefoniji, kar kaže na zaenkrat še šibko tržno moč konkurentov na tem trgu, ki praviloma ponujajo cenejše storitve. V drugih segmentih telekomunikacijskih storitev, kjer je stopnja konkurence višja (mobilna telefonija in mednarodni klici v fiksni telefoniji) pa so se tudi v letu 2006 cene zniževale. Cene električne energije se zaenkrat oblikujejo prosto le za industrijo, za gospodinjstva pa bodo sproščene s 1. 7. 2007. Za industrijske cene je po letu 1999 značilna tendenca upadanja glede na povprečno ceno v EU, kar lahko po juliju 2001, ko se je trg sprostil, deloma pripišemo tudi večji konkurenci na tem trgu, vse več odjemalcev

pa se tudi že odloča za zamenjavo dobavitelja. Cene električne energije za gospodinjstva v primerjavi s CPI po letu 2000 tendenčno upadajo, v primerjavi s povprečjem EU pa se ohranjajo na ravni okoli 80 %...«

Spremembe v med-regionalnih razlikah v BDP na prebivalca kažejo po zadnjih dosegljivih podatkih ugodne trende. Po razvitosti, merjeni z BDP na prebivalca, dosega najvišje vrednosti Osrednjeslovenska regija, najnižje Pomurska, med ostalimi regijami pa niso velike razlike. V obdobju od 2000 do 2003 so se nekoliko povečevale, predvsem v smeri povečevanja prednosti Osrednjeslovenske regije, v letu 2004 (zadnje leto, za katero so dosegljivi podatki) pa se je trend obrnil navzdol.

Večje so razlike v socialni ogroženosti po regijah, merjene z brezposelnostjo in deležem prejemnikov denarnih socialnih pomoči, vendar se tudi zmanjšujejo. Poleg brezposelnosti, ki je eden največjih dejavnikov revščine, o kateri pa nimamo regionalnih podatkov, kaže na socialni položaj po regijah tudi delež upravičencev do denarnih socialnih pomoči. Med-regionalne razlike v brezposelnosti so velike, vendar se že od leta 2002 naprej zmanjšujejo. Kljub upadanju registrirane stopnje brezposelnosti pa so se strukturni problemi v nekaterih regijah v zadnjem letu (2006) povečali; tudi v tistih, ki sicer nimajo visoke stopnje registrirane brezposelnosti. Regije z nadpovprečno stopnjo registrirane brezposelnosti so predvsem v vzhodni polovici države (Pomurska, Podravska, Savinjska, Zasavska, Spodnje-posavska, Koroška). V primerjavi z državami članicami EU se Slovenija po teh razlikah uvrsti okoli sredine.

Visok delež upravičencev do denarnih socialnih pomoči med vsemi prebivalci se prekriva z območji nadpovprečne stopnje registrirane brezposelnosti in nizkimi dohodki (merjeno z osnovo za dohodnino na prebivalca): po podatkih iz leta 2005 je bil največji v Pomurski regiji, visoko nadpovprečen pa je bil še v Podravski, Zasavski, Savinjski in Spodnje-posavski regiji. Ostale regije, ki so pretežno v zahodni polovici države, kažejo relativno ugodnejšo sliko. Najnižji delež upravičencev do denarne socialne pomoči je v Goriški regiji. Delež se je povečeval v vseh regijah v obdobju od leta 2001 do leta 2004, predvsem kot posledica spremenjene zakonodaje¹⁹², v letu 2005 pa je ostal večinoma nespremenjen; razlike med regijami pa so se v celotnem obdobju zmanjšale. Demografske razlike med regijami se zaradi poslabšanja razmer v regijah, ki so imele ugodnejše demografske trende, zmanjšujejo. Število prebivalcev raste predvsem v regijah zahodne polovice države, koncentracija pa se nadaljuje v Osrednjeslovenski regiji. Skupni prirast, kot rezultat naravnega in selitvenega gibanja, je bil v letu 2005 pozitiven v večini regij, vendar predvsem na račun pozitivnega selitvenega prirasta (s tujino). Pozitivni selitveni in naravni prirast skupaj so imele le Osrednjeslovenska, Gorenjska in Savinjska regija. Upadanje števila prebivalcev, predvsem v obrobni pokrajini Slovenije, je problematično, ker ne prispeva k enakomerni poselitvi in ekonomsko slabi regije. Zaradi upadanja naravne rasti in manjše smrtnosti prebivalstva se večja

Uravnotežen regionalni razvoj se spodbuja s prostorsko usmerjenim pristopom k posameznim ukrepom na prednostnih območjih nacionalne regionalne politike. To so tako imenovane regije s seznamov A in B, ki jih določa Navodilo o prednostnih območjih dodeljevanja spodbud, pomembnih za skladni regionalni razvoj. Prednostna območja so določena upoštevajoč indeks razvojne ogroženosti (IRO), ki temelji na faktorski analizi več kot 30 kazalnikov. V seznam regij A se uvrščajo regije z najnižjo stopnjo razvitosti: Pomurska, Podravska, Zasavska in Spodnje-posavska; v seznam B se uvrščajo Savinjska, Koroška, Notranjsko-kraška in Jugovzhodna Slovenija; v C se uvrščata Gorenjska in Goriška; v seznam D pa gospodarsko najmočnejši regiji Obalno-kraška in Osrednjeslovenska

Delež kohezijskih sredstev za razvoj manj razvitih regij se je povečal. Enotni programski dokument za programsko obdobje 2004–2006 predstavlja osnovo za izvajanje evropske kohezijske politike v Sloveniji. Prednostno naj bi bil usmerjen v regije A in B, ki naj bi imele dostop do indikativne alokacije sredstev v višini 60 % razpoložljivih sredstev, vendar v letu 2005 to razmerje še ni bilo doseženo: dodeljena sredstva strukturnih skladov konec leta 2005 (EU sredstva in sredstva slovenskega sofinanciranja) kažejo, da je bilo v manj razvite regije A in B dodeljenih 58,4 % sredstev, v gospodarsko bolj razvite regije C in D pa 41,6 % sredstev. Primerjava z letom 2004 pokaže, da se je razmerje v prid gospodarsko manj razvitim regijam A in B povečalo, doseganje cilja pa ovira tudi slabši kadrovski potencial v manj razvitih regijah.

2. Ocena uspešnosti programov in ukrepov:

S pospeševanjem »regionalnega razvoja« skušamo odpraviti ali vsaj ublažiti posledice tržnega gospodarstva, ki povzročajo regionalne razlike med pokrajinami (statističnimi in/oziroma upravnimi enotami) in zaradi katerih nekateri deli Slovenije uživajo prednosti, drugi so pa zapostavljeni in njihov razvoj stagnira oziroma celo nazaduje. Vzroki za ta gibanja so različni: zgodovinski razvoj, privlačnost za naložbe, prometni položaj, obmejna lega, uvajanje inovacij (zlasti tehničnih in tehnoloških), socialne razmere, samogibno kopičenje prednosti, ki jih prinašajo velike naložbe na določeni lokaciji, pa tudi družbena psihološka naravnost na uvajanje novosti in doseg napredka. Regionalne razlike torej ustvarjajo neutemeljeno razlikovanje med posameznimi območji, ki gre v končnih posledicah na škodo celotne družbene skupnosti. Povzročajo tudi politične probleme, ki se jim skušajo v naprednih družbah izogniti s preiščeno regionalno razvojno politiko in z njo uveljaviti sprejeto družbeno načelo »o enakih pogojih in možnostih za vsakega prebivalca ne glede, kje biva«. Izkušnje kažejo, da je odpravljanje regionalnih razlik težavno, drago in počasno. Ni mogoče pričakovati hitrih in naglih uspehov. Prav tako niso nujno vse politike enako ustrezne za doseganje zastavljenih ciljev. Zaradi tega je treba uspešnost regionalne politike spremljati in ob tem ugotavljati, kakšna so regionalna razvojna gibanja in problemi ter kako nadaljevati.

Dejstvo je, da sam tržni mehanizem sam ne rešuje vseh razvojnih vprašanj in je zato potrebno razvoj usmerjati. Tako je skupna značilnost vseh držav, ki so se v zadnja desetletja uspešno razvila, da je bil razvoj strateško usmerjen. Strateško usmerjanje je omogočilo doseg konkurenčnosti, ki je osnova za življenjski standard prebivalstva, kar je cilj vseh razvitih držav.

Da lahko usmerjamo razvoj je potrebno spremljanje le-tega. Potrebno je spremljanje na splošno, predvsem pa je pomembno spremljanje javnih intervencij.

Spremljanje lahko opredelimo kot redno zbiranje podatkov o sredstvih, izločkih, rezultatih in učinkih javnih intervencij.

Zaradi vrste razlogov lahko prihaja v izvajanju javnih intervencij (predvsem pri izvajanju programov in tudi posameznih projektov) do odstopanj od zamišljenega. Odstopanja lahko ogrozijo uspešnost programa, saj lahko onemogočijo doseg ciljev, ki so bili postavljeni v fazi programiranja. Tako je potrebno stalno spremljanje izvajanja programa, saj je potrebno hitro ugotoviti odstopanja, preden so ta prevelika. Potrebno je ugotoviti koliko in v kateri smeri izvajanje odstopa od zastavljenega programa in predložiti ukrepe za prilagoditev nastalemu položaju. To je naloga spremljanja, ki ga je možno opredeliti kot stalni proces spremljanja fizičnega in finančnega izvajanja programa ali projekta, kjer se merijo tudi učinki programa ali projekta v skladu z vnaprej postavljenimi cilji. Cilj spremljanja je zaznava vseh odstopanj od operativnih ciljev, ki so zastavljeni na začetku programa ali projekta. Spremljanje se izvaja s pomočjo finančnih in statističnih podatkov, kar zahteva računalniško podprti sistem. Čeprav

se uporabljajo tako kvantitativni, kakor tudi kvalitativni indikatorji, pa imajo kvantitativni indikatorji prednost pred kvalitativnimi.

Na vsebino in politiko regionalnega razvoja vpliva socialno - gospodarska struktura določene pokrajine, ki pa ne pomeni le kvantitativne rasti/padanja bruto socialnega proizvoda. Nanj vplivajo še druge, prav tako merljive spremembe v regionalni strukturi in tudi spremembe v načinu življenja. Običajno se odražajo v (nezaželenih) odstopanjih od pričakovanih učinkov v regionalnem razvoju. Zanje se v sodobnosti vse bolj uveljavlja pojem "regionalne disparitete". Te pa je potrebno poznati, jih spremljati in če so odstopanja od zelenih smeri prevelika, tudi hitro reagirati.... Ta "obeležja" običajno merimo s kvantitativnimi in/ali kvalitativnimi indikatorji, ki so hkrati "kontrolni" mehanizem (ekstenzivnemu) regionalnemu planiranju in preizkus učinkovitosti uresničevanja planov.

Indikator je kazalec, ki kaže stanje ali nakazuje napredek programa, glavnega programa ali podprograma (projekta) pri doseganju cilja. Z drugimi besedami - je orodje za nadzor izvajanja programa in presoje njegove uspešnosti. Če cilji niso jasno definirani in jih tudi ne bo mogoče izraziti z indikatorji, pomeni, da spremljanje in ocenjevanje uspešnosti programa ne bo mogoče. Indikatorji tako zajemajo gospodarsko strukturo in gospodarsko razvitost, razvoj in ekonomsko moč prebivalstva, človeške vire, kvaliteto delovnih mest, zaposlenost (brezposelnost) in trg delovne sile, družbeni in osebni standard, infrastrukturno opremljenost (družbena in gospodarska infrastruktura), naravne vire ter stanje okolja kot pomembnih gibal regionalnega razvoja. Indikatorji tako predstavljajo skupek meritev določene spremenljivke skozi čas in/ali lokacijo. Sistem indikatorjev je izredno pomemben v procesu priprave, vodenja in vrednotenja razvojnih aktivnosti, ki so pogosto povezane v razvojne dokumente.

Indikatorje lahko delimo na splošne in posebne, oblikovane ali prirejene za določen ožji namen. Nekateri so pomembni za strokovno znanstvene namene, drugi pa povsem tehnične narave za potrebe spremljanja ciljev regionalne politike in še drugi služijo npr. poljudnim namenom. V nadaljevanju na kratko predstavljamo nekatere od njih:

Indikatorji olajšujejo orientacijo v kompleksnem svetu in so naša povezava z njim. Zgoščajo kompleksnost sveta na obvladljivo količino smiselnih informacij, ozek nabor opazovanj, na osnovi katerih se odločamo in usmerjamo svoje aktivnosti. Indikatorji prikazujejo koristne informacije (Bossel, 1999).

V tej opredelitvi je kot značilnost indikatorjev podano poenostavljanje, ki je nujno za dojetje sveta - ta je sam po sebi preveč kompleksen, da bi ga lahko kot takšnega v celoti dojeli. Prav tako je vzpostavljena povezava med pojmom informacije in indikatorja: indikatorji so "smiselne" oz. "koristne" informacije, torej informacije, ki so posebej povedne glede lastnosti ali značilnosti sveta ali sistema, ki ga opazujemo. Vsaka informacija ni indikator. Opredelitev podaja tudi način uporabe indikatorjev kot osnove za odločanje in aktivnosti.

Indikatorji so parametri (lastnosti, ki jih merimo ali opazujemo) ali vrednosti, izpeljane iz parametrov, ki opisujejo nek pojav. Njihov pomen je širši od lastnosti, ki so neposredno povezane v vrednostjo parametra: zmanjšujejo število meritev in parametrov, ki bi bili sicer potrebni za celovit opis stanja, ter poenostavljajo proces komunikacije (OECD, 1993).

Gornja opredelitev predstavlja primer znanstveno-tehničnega pristopa. Uvaja natančnejši pojem od informacij: parametre ter implicitno povezuje indikatorje s kvantitativnimi vrednostmi. Indikatorji pa so tudi tukaj označeni kot sredstvo ali način reprezentacije stanja širšega sistema; razen tega je poudarjena še sporočilna funkcija.

Indikatorji so mere, ki povzemajo informacije o določeni temi in lahko kažejo na posebne probleme. So zadovoljivi odzivi ali odgovori na posebne potrebe ali vprašanja, ki jih zastavljajo odločevalci ter politiki. Prikazujejo trende; lahko posredujejo podatke o količini ali kvaliteti pojava. Lahko so več kot informacije, če so izbrani kot odziv na natančno opredeljene cilje politik. So pripomoček pri razvrščanju in določitvi ciljev oz. sistematičnem spremljanju učinkov politik (United Nations Commission on Human Settlements, 1999).

Poudarek opredelitve je na funkcijah in uporabnikih indikatorjev. Funkcije so lahko: prikazovanje ter vrednotenje stanja in trendov, orodje v procesih odločanja ter spremljanja udejanjanja politik. Skladno s tem so kot uporabniki navedeni "odločevalci" ali politiki.

Kot delovno opredelitev lahko vsebino navedenih definicij indikatorjev povzamemo na naslednji način: indikatorji so znaki ali simboli za kompleksne dogodke in sisteme; informacije, ki kažejo značilnosti sistemov ali dogodkov; uporabljajo se za poenostavitev informacij o kompleksnih pojavih ter komunikacije in omogočajo kvantifikacijo.

Ob opredelitvah indikatorjev je smotno pojasniti, kakšna je razlika med podatki, parametri, indikatorji in indeksi. Običajna je naslednja razlaga: podatek je rezultat posamezne meritve, parameter pa je lastnost, ki jo merimo ali opazujemo. Za indikatorje lahko uporabimo katero od gornjih opredelitev - so informacije ali parametri s posebnimi lastnostmi, ki sporočajo o značilnostih sveta, sistemov ali dogodkov.

Dva zelo pomembna koraka pri pripravi programov za Strukturne sklade sta opredelitev ciljev in takšna porazdelitev sredstev med aktivnostmi, ki omogoča najbolj učinkovito uresničevanje ciljev. Med odločitvijo o porazdelitvi sredstev in cilji obstaja logična povezava. To povezavo je mogoče ponazoriti od zgoraj navzdol ali od spodaj navzgor. V praksi omogoča programiranje izmenjavo med obema pogledoma:

Pristop od zgoraj navzdol (top-down), pri katerem ogrodje ali model in nabor indikatorjev z opisi opredelijo strokovnjaki in raziskovalci. Od uporabnikov se pričakuje več ali manj neposreden prevzem orodij za merjenje, kriterijev in naborov indikatorjev. Praviloma so možne manjše prilagoditve lokalnim razmeram, vendar pa je proces glede na lokalne skupnosti ter druge uporabnike v glavnem eksteren. Vsa podpora je programirana v specifičnem kontekstu, ki je soroden določevanju globalnih ciljev. Kasneje to omogoča strategijo za pomoč in pospešuje rast določenemu številu specifičnih ciljev, ki se običajno ujemajo v prioritetni regiji. Vsak specifični cilj je sredstvo merjenja, kar omogoča določevanje (doseganje) operacijskih ciljev.

Pristop od spodaj navzgor (bottom-up), kjer so model, teme in nabori ter opisi indikatorjev opredeljeni v participatornem procesu v okviru lokalne skupnosti. Na ta način je mogoče zagotoviti "lastništvo" in upoštevanje dejanskih interesov ter prednostnih problemov skupnosti. Vložki (inputi) preko programskega (planskega) delovanja ustvarjajo prostorske učinke (outpute), rezultate in vplive/posledice. Učinke lahko razumemo kot operativne cilje, rezultate kot specifične cilje in vplive kot globalne cilje, vse skupaj pa tvori programske (planske) cilje. Učinki so dejansko dobrine in servisne storitve, rezultati takojšnji in bližnji učinki, vplivi pa dolgotrajnejši vplivi. Operacijski cilji se izražajo preko učinkov (npr. skrb za šolanje, izvedbo tečajev, ki bi dolgoročno odpravili visoko stopnjo brezposelnosti). Specifični cilji se izražajo preko rezultatov (npr. izboljševanje situacije na področju brezposelnosti tekom izvajanja tečajev in šolanja). Globalno cilji se izražajo preko vplivov (npr. zmanjševanje stopnje brezposelnosti, gledano dolgoročno).

Vsaka naslednja stopnja programiranja je odvisna od predhodne. Globalni cilj na nižji stopnji je odvisen od specifičnega cilja na višji stopnji, specifični cilj na višji stopnji pa hkrati vsebuje vse cilje na nižji stopnji. Vendarle pa je potrebno upoštevati, da operacijski cilji obstajajo le na merljivi stopnji.

Novo evropske smernice predvidevajo in zahtevajo izvajanje spremljanja razvojnih programov na nov način, ki bo omogočal tako fizično kot finančno vrednotenje izvedenih aktivnosti in realizacijo načrtovanih ciljev.

Spremljanje razvojnih programov in projektov pomeni redni proces zbiranja podatkov o vloženi sredstvih, neposrednih produktih, rezultatih in vplivih izvajanja aktivnosti, ki smo jim vnaprej določili cilj. Gre za nov pristop, ki kvantitativnemu nadzoru doda kvalitativno vrednost, saj že med izvajanjem dolgoročnejšega projekta ali programa ugotavljamo realizacijo glede na načrtovanje. Spremljanje oziroma poročanje razvojnih aktivnosti bo potekalo preko vnaprej izbranih indikatorjih oz. kazalnikov, ki jih priprnemo cilju aktivnosti in ki bodo dobro odražali merjenje doseganja ciljev in učinkov intervencije.

Zato je izbor indikatorjev (kazalcev, kazalnikov) izredno pomemben tako v procesu priprave in vodenja kot v procesu spremljanja in vrednotenja razvojnih aktivnosti.

V nadaljevanju bomo opisali ključne značilnosti, ki jih moramo upoštevati pri izboru ustreznih indikatorjev za posamezno in konkretno raven.

Značilnosti dobrega indikatorja so:

Specifičnost – izbran indikator mora ustrezati namenu za katerega je izbran. Torej mora biti prilagojen aktivnosti.

Merljivost – indikatorji morajo biti taki, da jih lahko merimo – kvantitativni. Tudi če so kvalitativni, jih lahko izrazimo na merljiv način.

Dosegljivost – indikatorji morajo biti dosegljivi bodisi glede na cilj, ki ga merijo, bodisi glede čas, ki je na voljo za uresničitev postavljenega cilja.

Realističnost – indikator mora biti postavljen realistično, kar je povezano s postavitvijo ciljev. Le-ti ne smejo biti previsoki, ker so potem nerealni.

Normativnost - potrebno je imeti tudi referenčno vrednost (normativnost). Ta se določa na osnovi značilnosti ukrepa in na osnovi domačih in tujih izkušenj (benchmarking).

Časovno omejenost – tako kot vsak cilj, mora imeti tudi vsak indikator časovno opredelitev. Pomembno je, da je podatek relativno nov.

Jasnost - indikator mora biti jasno definiran in način merjenja mora biti jasno določen. Mora biti razumljiv vsem uporabnikom.

Zanesljivost - merjenje indikatorja mora biti zanesljivo.

Stroški - spremenljivka naj bi bila že izmerjena. Predvsem stroški merjenja ne smejo preseči koristnosti posameznega kazalnika.

3. Izbrani kazalci učinkov državnih pomoči

Na Službi Vladi RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko smo se odločili, da za splošno merjenje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči po shemah za katere je pristojna naša služba, uporabimo naslednje kazalce:

- Kosmati donos od poslovanja,
- Povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju,
- Dodana vrednost na zaposlenega.

Izbrane vrednosti kazalcev za posameznega prejemnika državne pomoči smo merili v obdobju 4 let. Prvo leto, to je leto, ko je bila prejemniku dodeljena državna pomoč, štejemo za izhodiščno leto, v naslednjih treh letih pa merimo rast oziroma padec vrednosti kazalnika. Podatke o poslovanju smo dobili iz baz podatkov o poslovanju družb in samostojnih podjetnikov AJPESA ter družb iGV d.o.o. in Noviforum d.o.o.

Pri analizi rezultatov poslovanja je treba poudariti, da je višina dodeljenih državnih pomoči predstavlja le manjši delež v vrednosti investicije. Kljub temu smo pri analizi upoštevali rast oziroma padec vrednosti kazalnikov uspešnosti poslovanja podjetja oziroma samostojnega podjetnika kot posledico dodeljene državne pomoči. Izhajali smo iz predpostavke, da podjetja oziroma samostojni podjetniki investicije ne bi začeli, če državne pomoči ne bi prejeli.

4. Kosmati donos od poslovanja

Kosmati donos od poslovanja so poslovni prihodki, povečani za povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje ali zmanjšani za zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje.

5. Povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur

Povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju je povprečno število ljudi, ki so v obračunskem obdobju bili zaposleni v podjetju.

6. Dodana vrednost

Dodana vrednost je osnovni ekonomski indikator in temeljno merilo gospodarske aktivnosti in uspeha. Vsebinsko pomeni novoustvarjeno vrednost, ki so jo gospodarske družbe proizvedle v enem letu. Negativno dodano vrednost imenujemo izguba na substanci.

Dodana vrednost na zaposlenega oziroma produktivnost prikazuje, kolikšna vrednost dodane vrednosti je bila ustvarjena povprečno na zaposlenega. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je ugotovila čim večji znesek dodane vrednosti na zaposlenega in če je ugotovila čisti dobiček.

Služba Vladi RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko med drugimi upravlja tudi s shemama na podlagi Programa razvojnega prestrukturiranja Zasavske regije (št. sheme 0040-5715334-2000) ter Programa spodbujanja razvoja Posočja 2002-2006 (št. sheme 0006-5715334-2002). Učinkovitost obeh shem merimo poleg že s prej naštetimi splošnimi indikatorji še s posebnimi indikatorji, ki so bili določeni že ob sprejetju obeh programov. Oba programa imata tudi točno določene cilje, ki se jih želi doseči z izvajanjem programov.

7. Učinki državnih pomoči

Učinke državnih pomoči v nadaljevanju analiziramo po posameznih programih (shemah) oziroma po regijah. Uspešnost oziroma neuspešnost posameznega programa oziroma sheme merimo v primerjavi z ostalimi podjetji v regiji oziroma v državi. Uspešnost posameznih podjetij oziroma samostojnih podjetnikov ne primerjamo z ostalimi podjetji v panogah. Število zaposlenih se nanaša samo na zaposlene in samozaposlene v gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih.

8. Učinki dodeljenih državnih pomoči po programih

I. Program razvojnega prestrukturiranja Zasavske regije (št. sheme 0040-5715334-2000)

		Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči		27	
Povprečna višina izplačila		9.672.242,97	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu		9.672.242,97	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja		+15,82%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur		+16,64%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega		-20,32%	+4,43%

II. Program spodbujanja razvoja Posočja 2002-2006 (št. sheme 0006-5715334-2002)

		Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči		14	
Povprečna višina izplačila		5.959.451,28	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu		5.017.428,22	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja		-47,11%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur		-1,05%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega		+24,27%	+4,43%

III. Rekonstrukcija dostavne žičnice ATC Kanin d.o.o. (št. sheme 0006-5700167-2000)

		Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči		1	
Povprečna višina izplačila		122.288.388,48	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu		122.288.388,48	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja		+25,76%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur		-5,31%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega		+28,20%	+4,43%

**IV. Mali projekti na območjih s posebnimi razvojnimi problemi
(št. sheme 0002-5700167-2000)**

	Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči	3	
Povprečna višina izplačila	18.848.029,47	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	8.847.477,89	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+26,72%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+6,18%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+17,82%	+4,43%

**V. Regionalna shema državnih pomoči
(št. sheme 004-5715334-2001/I, II, III in V)**

	Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči	36	
Povprečna višina izplačila	23.279.795,00	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	17.498.929,38	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+16,58%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-15,71%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	-0,25%	+4,43%

**VI. Kreditna shema za financiranje investicij v mikro in majhnih podjetij ter pri podjetnikih posameznikih
(št. sheme 0007-5715334-2002)**

	Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči	1	
Povprečna višina izplačila	1.500.000,00	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	105.882,20	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+31,26%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	0,00%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+15,79%	+4,43%

**VII. Zasavska garancijska shema
(št. sheme 0010-5715334-2002)**

	Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči	40	
Povprečna višina izplačila	9.021.949,63	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	1.133.225,47	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+14,38%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-11,35%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+8,54%	+4,43%

**VIII. Pomurska garancijska shema
(št. sheme 0011-5715334-2002)**

	Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči	28	
Povprečna višina izplačila	5.164.750,08	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	423.218,33	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+8,85%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+8,72%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	-1,22%	+4,43%

IX. Državne pomoči odobrene pred letom 1999

	Prejemniki	
Število prejemnikov državne pomoči	15	
Povprečna višina izplačila	675.422,94	
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	24.207,40	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+12,44%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+22,64%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+42,62%	+4,43%

9. Učinki dodeljenih državnih pomoči po regijah

I. Goriška statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	37		
Povprečna višina izplačila	12.944.450,60		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	9.457.760,00	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	-41,76%	+13,79%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-4,67%	+5,14%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+16,50%	+3,65%	+4,43%

II. Zasavska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	48		
Povprečna višina izplačila	489.704.799,55		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	258.743.912,24	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+9,60%	+10,77%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-7,60%	+2,73%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+3,30%	+6,78%	+4,43%

III. Obalno kraška statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	3		
Povprečna višina izplačila	14.487.158,00		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	9.282.999,95	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+8,89%	+11,93%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-10,56%	+6,91%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	-15,75%	+1,78%	+4,43%

IV. Notranjsko kraška statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	5		
Povprečna višina izplačila	45.771.364,84		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	42.011.891,30	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+21,01%	+18,62%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+17,44%	+9,45%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+64,23%	+6,14%	+4,43%

V. Pomurska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	72		
Povprečna višina izplačila	10.989.601,79		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	5.203.043,24	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+4,91%	+20,80%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-47,93%	+10,48%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+0,82%	+7,04%	+4,43%

VI. Koroška statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	4		
Povprečna višina izplačila	44.525.000,00		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	40.816.151,72	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+23,58%	+2,67%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+15,82%	+7,22%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+2,26%	+9,45%	+4,43%

VII. Jugovzhodna Slovenija

Število prejemnikov državne pomoči	19		
Povprečna višina izplačila	28.925.429,21		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	21.846.553,94	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+20,24%	+13,16%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+11,94%	+6,92%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	-2,06%	7,83%	+4,43%

VIII. Savinjska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	16		
Povprečna višina izplačila	12.868.627,56		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	10.542.689,29	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+12,04%	+15,47%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+3,55%	+6,50%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+1,32%	+5,20%	+4,43%

IX. Podravska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	8		
Povprečna višina izplačila	18.678.126,22		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	16.071.552,41	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+5,56%	+15,4%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+0,65%	-0,1%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+12,33%	+12,2%	+4,43%

X. Gorenjska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	4		
Povprečna višina izplačila	20.920.110,50		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	20.920.110,50	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+17,06%	+12,35%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+1,05%	+4,39%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	+17,07%	+4,50%	+4,43%

XI. Osrednjeslovenska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	15		
Povprečna višina izplačila	18.902.580,80		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	13.946.010,84	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+24,13%	+14,39%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	+11,33%	+8,80%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	-1,54%	+2,99%	+4,43%

XII. Spodnjeposavska statistična regija

Število prejemnikov državne pomoči	2		
Povprečna višina izplačila	27.655.175,56		
Povprečna višina državne pomoči v izplačilu	20.981.963,27	Regija	Republika Slovenija
Povprečna rast/padec kosmati donos od poslovanja	+5,68	+23,73%	+14,25%
Povprečna rast/padec število zaposlenih na podlagi delovnih ur	-11,81%	+13,33%	+7,41%
Povprečna rast/padec dodana vrednost na zaposlenega	-7,16	+4,77%	+4,43%

Priloge:

- Seznam prejemnikov regionalnih državnih pomoči v letu 2003 po regijah
- Seznam prejemnikov regionalnih državnih pomoči v letu 2003 po programih oziroma shemah

Uporabljeni viri:

- Arhiv Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko,
- Priročnik za spremljanje razvojnih programov, Agencija RS za regionalni razvoj, oktober 2003,
- Obrazložitev Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja,
- Poročilo o razvoju, Kazalniki razvoja Slovenije (analitična priloga), Urad Vlade RS za makroekonomske analize in razvoj, april 2007
- <http://www.gvin.com/>,
- <http://www.ajpes.si/>,
- <http://www.ibon.com/>.

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

UVOD

Po pristopu Slovenije k EU je bilo leto 2007 z vidika državnih pomoči prvo prelomno leto, saj se je konec aprila izteklo triletno prehodno obdobje za izvajanje obstoječih shem pomoči po Pristopni pogodbi. S 1.1.2007 sta začeli veljati tudi novi oziroma spremenjeni pravni podlagi za državne pomoči s področja kmetijstva: Smernice Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007-2013 (2006/C 319/01) in Uredba Komisije (ES)1857/2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri državni pomoči za majhna in srednje velika podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kmetijskih proizvodov, in o spremembi Uredbe (ES) št. 70/2001 (OJ L 358, 16.12.2006).

V poročilo o učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči za leto 2007 smo zajeli tiste sheme pomoči, ki jih je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP) izvajalo na podlagi obstoječih shem državnih pomoči v smislu določil 87. člena Pogodbe o ustanovitvi ES in ukrepe sofinanciranih programov razvoja podeželja (Programa razvoja podeželja za leto 2004-2006 in Enotnega programskega dokumenta) v višini, ki se financira iz nacionalnih sredstev. Poročilo vključuje tudi nove sheme državnih pomoči, ki so se začele izvajati po vstopu Slovenije v Evropsko unijo (pomoč za plačilo zavarovalnih premij). Državne pomoči, dodeljene s strani lokalnih skupnosti in podpore, dodeljene po pravilu "*de minimis*" v kmetijstvu in ribištvu na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 1860/2004 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za "*de minimis*" pomoči v kmetijskem in ribiškem sektorju (Uradni list, št. 325 z dne 28. 10. 2004 in njenimi spremembami) navajamo v skupnih zneskih izplačil le informativno.

V poročilu niso zajeta plačila za ukrepe Skupne kmetijske politike, ki se financirajo iz jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada ter se nanašajo na neposredna plačila, intervencijske ukrepe (npr. podpora čebelarstvu) ter plačila Skupnosti za sofinanciranje ukrepov politike razvoja podeželja (v okviru Programa razvoja podeželja za leto 2004-2006 in za leto 2007-2013 ter Enotnega programskega dokumenta). Zaradi velikega števila shem in ukrepov s področja kmetijstva, gozdarstva in ribištva ter zaradi večje preglednosti smo najprej pripravili skupno oceno učinkovitosti po posameznih področjih, nato pa še oceno učinkovitosti po posameznih shemah, kot to predvideva Navodilo za merjenje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči (v nadaljevanju navodilo). Pri pripravi skupne ocene učinkovitosti smo izhajali iz Poročil o učinkovitosti dodeljenih pomočeh preteklih let, podatkov »Zelenih poročil« za preteklo obdobje ter internih virov MKGP in Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju AKTRP).

Pri pripravi ocene učinkovitosti po posameznih shemah smo naleteli na podobne težave kot pri pripravi poročila za pretekla leta. Čeprav imajo vsi programi oziroma ukrepi opredeljene cilje, pri večini konkretni kazalniki oziroma sistemi spremljanja izvajanja na podlagi opredeljenih kazalnikov še niso na voljo.. V večini primerov tudi določitev začetnega referenčnega stanja ni bila mogoča. Dodaten problem predstavlja veliko število različnih ukrepov, ki so bili priglašeni v okviru posameznih shem pomoči in veliko število prejemnikov pomoči. V tem delu je poročilo pripravljeno predvsem na osnovi podatkov, ki so jih posredovali nosilci ukrepov oziroma shem pomoči, zaključnega računa proračuna Republike Slovenije (v nadaljevanju RS) za kmetijstvo za leto 2007 ter drugih uradnih virov, ki so bili na voljo.

STANJE KMETIJSTVA

1.1 Makroekonomska ocena

Gospodarska gibanja so v Sloveniji v letu 2007 zaznamovali predvsem zunanji dejavniki - ugodna mednarodna konjunktura na eni strani, dvig cen nafte in surovin ter hrane na svetovnih trgih na drugi strani. Realna rast bruto domačega proizvoda je bila najvišja po letu 1991 (6,1 %), spodbujala pa sta jo predvsem večje tuje povpraševanje (izvoz) in rast investicijske aktivnosti. Nadaljevala se je rast zaposlenosti, medtem ko se je stopnja brezposelnosti močno znižala (na 4,9 %). Manj ugodna kot v zadnjih letih so bila inflacijska gibanja. Inflacija je na povprečni letni ravni znašala 3,6 % (leta 2006 2,5 %) predvsem zaradi pospešene rasti domačih cen tekočih goriv in hrane v drugi polovici leta.

Obseg kmetijske proizvodnje je pri nas še vedno močno odvisen od naravnih (vremenskih) razmer. Naravne vremenske razmere so bile po letu 2000 zelo spremenljive, kar se je neposredno izrazilo tudi v nihanjih obsega proizvodnje. V letih 2001 in 2003, ki jih je zaznamovala suša, se je proizvodnja močno zmanjšala, v letih z ugodnimi vremenskimi razmerami, kot so bila leta 2002, 2004 in 2005 pa je bila tudi proizvodnja visoka. Zadnji dve leti (2006 in 2007) sta bili za kmetijstvo manj ugodni, vendar je proizvodnja ostala nad ravniyo leta 2000.

Po podatkih nacionalnih računov kmetijstvo skupaj z lovom in gozdarstvom v zadnjih letih k bruto domačemu proizvodu prispeva dobra 2 % (kmetijstvo pod 2 %), k skupni zaposlenosti pa slabih 10 %. Oba deleža se zmanjšujeta, velik razkorak med njima pa kaže na še vedno prisoten problem nizke produktivnosti dela v kmetijstvu tako v odnosu do drugih dejavnosti kot v odnosu do povprečne produktivnosti v kmetijstvu Evropske unije (v nadaljevanju EU). Bruto dodana vrednost na polnovredno delovno moč v kmetijstvu po podatkih ekonomskih računov za kmetijstvo v Sloveniji dosega le okoli 40 % vrednosti tega kazalnika za EU-27.

V letu 2005 so cene hrane in pijač v Sloveniji realno padle za 3,2 %, v letu 2006 pa še za 0,2 %. Od leta 2000 so se tako te cene realno znižale za 6,5 %, kar v precejšnji meri lahko pripišemo odpiranju trga in vse večji konkurenci zlasti po vstopu v EU. Precej drugačna pa so bila cenovna gibanja v letu 2007. Trend realnega padanja cen se je zaustavil in sredi leta obrnil močno navzgor. V primerjavi z decembrom 2006 so tako cene hrane in pijač za potrošnike do konca leta 2007 nominalno porasle za 12,9 %, pri čemer so se cene kmetijskih proizvodov povečale za 13,8 %, cene živilskih proizvodov pri proizvajalcih pa za 10,1 %. Tovrstnim pritiskom na cene življenjskih potrebščin so bila v letu 2007 izpostavljena vsa svetovna gospodarstva kot posledica znatnega dviga cen kmetijskih surovin in hrane na svetovnih trgih.

1.2 Kmetijstvo v letu 2007

V zadnjih letih površina kmetijske zemlje v uporabi kmetijskih gospodarstev niha okoli 500 tisoč hektarov. V letu 2007 se je po podatkih statistike površina kmetijske zemlje v rabi v primerjavi z letom prej povečala za skoraj 2 %.

Realni porast cen kmetijskih proizvodov je v letu 2007 spremljal tudi realni porast cen inputov za kmetijstvo. Cene proizvodov in storitev za tekočo porabo v kmetijstvu so v primerjavi z letom 2006 na agregatni ravni nominalno porasle za 9,6 %, kar pomeni realno povečanje teh cen za 5,7 %.

Najbolj so v zadnjih letih porasle cene energije in mineralnih gnojil, v letu 2007 pa predvsem cene krme. Cene kmetijskih proizvodov so tudi v letu 2007 ostale krepko pod ravniyo leta 2000, cenovno-stroškovna razmerja pa med najneugodnejšimi v zadnjem desetletju.

Za kmetijstvo je bil v letu 2007 značilen dolgoročni trend realnega padanja cen kmetijskih proizvodov. Ta trend je bil pri nas izrazit vse do leta 2005. V letu 2007 so cene kmetijskih proizvodov realno nekoliko porasle, kar pa ni nadomestilo padca cen iz preteklih let.

V letu 2007 so se cene kmetijskih pridelkov pri proizvajalcih po podatkih statistike v primerjavi z letom prej nominalno povečale za 8,2 %, merjeno z inflacijo, ki je znašala 3,6 %, pa so bile realno višje za 4,4 %. Cene so realno močno porasle pri rastlinskih pridelkih (+14,3 %), medtem ko se v živinoreji na agregatni ravni niso pomembneje spremenile (- 0,5 %).

Spremembe dohodkov v kmetijstvu so v zadnjih letih v Sloveniji ugodnejše kot v EU. Kljub temu je dohodek na enoto vloženega dela v slovenskem kmetijstvu še vedno bistveno nižji in dosega le okoli 40 % povprečja EU-27. To kaže na izrazito nizko raven produktivnosti dela v slovenskem kmetijstvu.

Vzroke za nizko produktivnost lahko iščemo v strukturnih značilnostih kmetijstva, kot so neugodna velikostna struktura kmetijskih gospodarstev, razdrobljenost posesti, nizka stopnja specializacije in velik delež območij s težjimi razmerami za kmetijstvo, ki vse vplivajo na večjo porabo dela in višje stroške pridelave. Kljub hitrim strukturnim spremembam v kmetijstvu od sredine 1990-ih let in nekoliko počasnejšim po letu 2003, se Slovenija praktično po vseh kazalcih velikostne, posestne in socio-ekonomske strukture kmetijskih gospodarstev uvršča na rep držav članic EU.

Po začasnih rezultatih vzorčne raziskave strukture kmetijskih gospodarstev v letu 2007 se je ob podobnem obsegu kmetijskih zemljišč v uporabi kot v letu 2005 (489 tisoč ha), skupno število kmetijskih gospodarstev zmanjšalo za dobra 2 % (na 75 tisoč). Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev je porasla na 6,5 ha (v letu 2005 6,3 ha), povprečno število živine na gospodarstvo pa na 7 glav velike živine (v letu 2005 6,3 glav velike živine). Izboljšanje velikostne strukture je rezultat zmanjševanja števila gospodarstev v najmanjših velikostnih razredih ob hkratnem povečanju števila gospodarstev v velikostnih razredih z 20 ali več hektarov kmetijske zemlje oziroma glav velike živine.

1.3 Kmetijska politika v letu 2007

Leto 2007 je prineslo kar nekaj pomembnih vsebinskih sprememb v kmetijski politiki. To velja tako za tržno cenovno politiko kot za politiko razvoja podeželja. V podobnem obsegu so se izvajale in sofinancirale le javne službe in splošne storitve za kmetijstvo.

Tržno cenovna politika

Neposredna plačila kmetijskim proizvajalcem, kot najpomembnejši ukrep tržno cenovne politike, so se v letu 2007 prvič izvajala po novi shemi v skladu z reformo skupne kmetijske politike. Izjema so plačila za stročnice in energetske rastline ter pomoč za pridelovanje lupinarjev, ki se z reformo ne spreminjajo. Ob tem se je skupna masa neposrednih plačil (ovojnica) dvignila na raven 100 % primerljivih plačil v EU-15 (v letu 2006 95 %). Slovenija je izbrala kombinirano shemo neposrednih plačil. Gre za kombinacijo proizvodno vezanih plačil (25 % proizvodne pomoči za hmelj, 65 % posebne premije za bibe in vole, 50 % premij za drobnico), zgodovinskih dodatkov (80 % premij za mleko, 30 % vseh premij za govedo, 100 % plačil za sladkor) in enotnih regionalnih plačil (ločeno za njive in trajno travinje), izkoristila pa je tudi možnost uvedbe dodatnega plačila za poseben način reje in izboljšanje kakovosti (proizvodno vezano plačilo za ekstenzivno rejo govedu ženskega spola). S prehodom na novo shemo se večina neposrednih plačil (okoli 85 % ovojnice) veže na kmetijsko zemljo v rabi (t.i. plačilne pravice), odločitev o vrsti proizvodnje pa je prepuščena proizvajalcem. Nekaj novosti je tudi v pravilih navzkrižne skladnosti, katerih spoštovanje je obvezni pogoj za vsa neposredna plačila na površino (po novem tudi za plačila za težje pridelovalne razmere in okoljska plačila).

Zaradi zahtevnih administrativnih postopkov ob prehodu na novo shemo ter običajnega zamika pri izplačilih, so bila vsa izplačila neposrednih plačil za leto 2007 prenesena v leto 2008. V letu 2007 so se bile tako iz proračuna poravnane le prevzete obveznosti iz leta 2006 in predhodnih let.

Pri ukrepih za stabilizacijo trga v letu 2007 ni bilo večjih sprememb. Najpomembnejši ukrep so bila izvozna nadomestila, poleg ukrepov podpore posameznim trgov (intervencijsko skladiščenje sladkorja, podpore zasebnemu skladiščenju, različne podpore porabi) pa se je izvajal tudi ukrep razdelitve hrane iz intervencijskih zalog socialno najbolj ogroženim osebam. Sofinanciranje zavarovalnih premij za zavarovanje posevkov in plodov se je letu 2007 razširilo na zavarovanje živali za primer bolezni, s ciljem povečati obseg tovrstnega zavarovanja in zmanjšati tveganja v kmetijstvu.

Politika razvoja podeželja

V okviru politike razvoja podeželja je leto 2007 zaznamoval prehod na novo programsko obdobje. Sprejet in potrjen je bil Program razvoja podeželja RS 2007-2013. V okviru tega programa se bo v naslednjem sedemletnem obdobju izvajalo 18 ukrepov v okviru štirih prednostnih osi (izboljšanje konkurenčnosti, ohranjanje okolja in naravnih virov, izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, krepitev lokalnih razvojnih pobud LEADER). Skupni obseg javnih sredstev (iz EU in nacionalnega proračuna) znaša nekaj manj kot 1,2 milijarde evrov. Program nekaj več sredstev kot v predhodnem programskem obdobju namenja povečanju konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja ter izboljšanju kakovosti življenja na podeželju in diverzifikaciji podeželskega gospodarstva, nekaj manj pa ukrepom s področja okolja. Posledično se je z letom 2007 znižala tudi višina plačil na enoto za območja z omejenimi dejavniki za kmetijstvo in okoljske ukrepe.

Glede na to, da je bil Program razvoja podeželja 2007-2013 potrjen šele v jeseni 2007, je bilo do konca leta objavljeno le pet javnih razpisov za posamezne ukrepe po novem programu, izplačil iz tega naslova pa v letu 2007 še ni bilo. Vsa izplačila v letu 2007 so se tako nanašala na ukrepe iz Programa razvoja podeželja 2004-2006 in Enotnega programskega dokumenta 2004-2006. Do konca leta 2007 so bile izplačane podpore za območja z omejenimi dejavniki, kmetijsko okoljske ukrepe, izvajanje EU standardov ter zgodnje upokojevanje, vse iz naslova prevzetih obveznosti v letu 2006 ali prej. Nadaljevala so se tudi izplačila pogodbenih obveznosti za vseh 5 ukrepov za prestrukturiranje kmetijstva, živilstva in gozdarstva, prevzetih v letih 2004-2006, ki pa bodo potekala tudi še v letu 2008.

Pri ukrepih v vinogradništvu (prestrukturiranje vinogradov) in čebelarstvu ni bilo večjih sprememb, ravno tako ne pri večini ukrepov, ki se izvajajo samo v okviru nacionalnih programov (zemljiške operacije ter različne podpore promociji, tržnemu organiziranju in trženju). Izjema je ukrep podpore mladim kmetom za prevzem kmetije, ki se je do leta 2006 izvajal kot nacionalni ukrep, v novim programskem obdobju pa se bo izvajal v okviru Programa razvoja podeželja RS 2007-2013.

Proračunske podpore kmetijstvu so v letu 2007 ostale na ravni leta prej in so skupaj znašale 313 milijonov evrov. Od tega je skoraj polovico prispeval skupni proračun EU (46 %). Največ proračunskih sredstev je bilo v letu 2007 porabljenih za ukrepe politike razvoja podeželja (177 milijonov evrov, od tega 62 % iz sredstev EU), glede na leto 2006 pa so se povečala za tretjino. Večina povečanja gre na račun ukrepov v okviru Programa razvoja podeželja 2004-2006. Za ukrepe tržno cenovne politike je bilo izplačano manj sredstev kot v letu prej (90 milijonov evrov, od tega 36 % iz sredstev EU), kar je predvsem rezultat manjših izplačanih sredstev za neposredna plačila (31 % manj kot leta 2006) zaradi spremenjenih rokov za poravnavanje obveznosti (prenos izplačil v naslednje proračunsko leto). Zmanjšali so se tudi izdatki za ukrepe za stabilizacijo trga, več sredstev kot v letu prej pa je bilo izplačano za ukrepe za zniževanje stroškov (sofinanciranje zavarovalnih premij). Za sanacijo posledic naravnih nesreč in odškodnine je bilo v letu 2007 izplačano 10 milijonov evrov (10 % manj

kot leta 2006), za sofinanciranje splošnih storitev za kmetijstvo, ki večinoma bremenijo samo nacionalni proračun, pa je bilo porabljeno 38 milijonov evrov (5 % manj kot v letu 2006).

Leto 2007 lahko z vidika ekonomskih rezultatov ocenimo kot ugodno. Po prvih, začasnih ocenah statistike, je bil faktorski dohodek kmetijstva za okoli 7 % večji kot v letu prej. Rast dohodka je bila dosežena ob nekaj večjem obsegu proizvodnje, realni rasti cen kmetijskih proizvodov, višjih cenah vmesne porabe (stroškov) ter nekoliko večjih subvencijah.

Tekoče analize ekonomskega položaja po posameznih proizvodih (modelne kalkulacije) kažejo, da so se ekonomske razmere v letu 2007 izboljšale praktično v celotni rastlinski pridelavi. Posebej izrazito je zaradi pomembno višje ravni cen izboljšanje pri žitih, pa tudi pri oljnicah, večini zelenjadnic in sadju. V živinoreji, kjer so bile spremembe odkupnih cen bolj zmene kot pri rastlinskih pridelkih, hkrati pa so zaradi rasti cen žita močno porasle tudi cene krme, so bili ekonomski rezultati manj ugodni. V primerjavi s preteklim letom se je ekonomski položaj izboljšal pri prireji mleka, v perutninarstvu je ostal podoben, poslabšal pa se je pri pitanju govedu (poslabšanje v drugi polovici leta) in še posebej močno v prašičereji. Za prašičerejo je značilno izrazito ciklično nihanje odkupnih cen, pri čemer v drugi polovici leta cene praviloma padajo. To se je dogajalo tudi v letu 2007, ne glede na to, da so v tem obdobju cene krme, s tem pa tudi stroški prireje, hitro rasli. V povprečju leta 2007 so bile tako odkupne cene prašičev precej nižje, stroški pa precej višji kot v letu prej.

1. DRŽAVNE POMOČI DODELJENE NA PODROČJU KMETIJSTVA, GOZDARSTVA IN RIBIŠTVA V LETU 2007

V letu 2007 je bilo na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva dodeljenih 120,456 milijonov evrov državnih pomoči. Znesek vključuje tudi sredstva lokalnih proračunov, namenjenih razvoju kmetijstva, ne vključuje pa podpor, dodeljenih po pravilu de minimis v kmetijskem in ribiškem sektorju.

Iz nacionalnih proračunskih sredstev (proračun MKGP) je bilo v letu 2007 izplačanih 116,321 milijonov evrov državnih pomoči, od tega 94,654 milijonov evrov za področje kmetijstva, 21,287 milijonov evrov za področje gozdarstva in 0,380 milijonov evrov za področje ribištva. Pri tem so upoštevana plačila, ki so dodeljena tako za financiranje ukrepov izključno iz nacionalnih proračunskih sredstev, kot tudi plačila za izvajanje ukrepov razvoja podeželja in strukturnih ukrepov na področju kmetijstva in ribištva, sofinanciranih s strani EU. Slednje obsega ukrepe Programa razvoja podeželja za obdobje 2004-2006, ukrepe tretje (kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo) prednostne naloge na podlagi Enotnega programskega dokumenta ter Programa razvoja podeželja RS 2007-2013. Za izvajanje evropskih programov je bilo v kmetijstvu in gozdarstvu v letu 2007 izplačanih 45,739 milijona evrov nacionalnih sredstev in 0,380 milijona evrov nacionalnih sredstev za področje ribištva.

Skupna dodeljena sredstva MKGP v letu 2007 so bila za 14,9 milijonov evrov višja kot v letu 2006, ko je bilo skupno dodeljenih 101,4 milijona evrov državnih pomoči. Ugotavljamo, da tako kot v letu 2006 tudi v letu 2007 znotraj sklopov ukrepov beležimo prerazporejanje proračunskih izdatkov v korist ukrepov razvoja podeželja, ki so sofinancirani s strani EU. V primerjavi z letom 2006 so se nacionalne podpore v okviru sofinanciranih programov povečale 1,6 krat (za 17,7 milijonov evrov).

Kmetijstvo

Na področju kmetijstva je bilo v letu 2007 dodeljenih 98,789 milijonov evrov državnih pomoči. Večina državnih pomoči je bila dodeljena na podlagi shem pomoči, ki so priglašene Evropski komisiji kot *obstoječe državne pomoči* (90,131 milijona evrov), od tega dobra polovica sredstev (50,8%) predstavlja sredstva, ki so bila dodeljena kot nacionalni del sofinanciranja za izvajanje evropskih strukturnih programov.

Po *skupinskih izjemah*, na podlagi Uredbe 1857/2006 je bilo dodeljenih 8,657 milijona evrov in preko polovico (54%) sredstev izvira iz proračuna MKGP, od tega predstavljajo podpore za sofinanciranje zavarovalnih premij 85%. Ukrepi lokalnih skupnosti, priglašeni na podlagi skupinskih izjem pa predstavljajo 3,973 milijona evrov (46%).

Na podlagi pravila "*de minimis*" za področje kmetijstva (Uredba 1860/2004) pa je bilo v letu 2007 izplačanih 0,082 milijona evrov po 5 shemah pomoči. (Plačila za kmetijska gospodarstva zaradi neugodnih naravnih razmer; Odlog, delni oz. celotni odpis prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje ali obročno odplačilo dolga iz naslova neplačanih prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje; Podpora evidentiranju lastnosti, osnovni odbiri in menjavi čebeljih matic kranjske čebele; Pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Miren-Kostanjevica in občini Dol pri Ljubljani).

Če pogledamo strukturo dodeljenih državnih pomoči s področja kmetijstva po namenu, prevladujejo strukturni ukrepi (naložbe, plačila za OMD, kmetijsko-okoljski ukrepi...), za katere je bilo namenjenih 57% vseh državnih pomoči, od tega slaba petina sredstev za izključno nacionalno financiranje ukrepov, razlika pomoči pa je bila namenjena podpori za ukrepe sofinancirane s strani EU. 33,5% sredstev je bilo namenjenih za izvajanje javnih služb na področju živinoreje in svetovanja ter za izvajanje ukrepov s področja veterinarstva in druge storitve za kmetijstvo. Za izplačilo škode ob naravnih nesrečah - odškodnin je bilo v letu 2007 namenjenih 9,3% kmetijskih državnih pomoči. Delež državnih pomoči za ostale tržno cenovne ukrepe - za neposredna plačila za oljne buče in plačila za pridelavo semenskega krompirja, pa obsega le 0,2 % dodeljenih državnih pomoči s področja ožjega kmetijstva.

Gozdarstvo

Na področju gozdarstva je Slovenija financirala ukrepe v okviru dveh shem pomoči: podpora za delovanje Javne gozdarske službe ter Financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove, ki obsega predvsem ukrepe namenjene vzdrževanju, ohranjanju in varovanju gozdnih sestojev. Večji del sredstev v višini 18,7 milijonov evrov je bilo namenjenih za delovanje javne službe, za izvajanje ukrepov na podlagi druge sheme pomoči pa le 2,6 milijonov evrov.

Ribištvo

Na področju ribištva so se v letu 2007 iz nacionalnega proračuna dodeljevala sredstva na podlagi Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije 2004-2006 v višini 0,38 milijonov evrov.

Za področje ribištva je bilo dodeljenih tudi 0,024 milijona evrov *de minimis* pomoči (občini Izola in Piran).

2. OCENA UČINKOVITOSTI

Skupna ocena učinkovitosti

Poročilo o učinkovitosti dodeljenih pomoči vključuje sheme pomoči, ki so financirane iz nacionalnih sredstev (dajalec MKGP). V primerih, ko je shema sofinancirana tudi iz drugih virov, to ob shemi tudi navajamo.

Skupna ocena učinkovitosti predstavlja oceno učinkovitosti vseh ukrepov, ki jih država izvaja na danem sektorju, kar vključuje tudi državne pomoči. Državne pomoči v smislu 87. člena Pogodbe o ustanovitvi evropskih skupnosti je treba gledati kot del celote, saj namreč ukrepe skupne kmetijske in skupne ribiške politike dopolnjujejo v tistem delu, kjer niso predvideni skupni ukrepi.

Pri pripravi skupne ocene učinkovitosti smo izhajali predvsem iz ocen učinkovitosti posameznih shem pomoči, Poročil o učinkovitosti dodeljenih pomočeh v letu 2005 in 2006, podatkov Zelenih poročil za to obdobje in drugih virov (Poročilo AKTRP, podatki Letnih poročil programov razvoja podeželja in EPD).

Za področje gozdarstva pa je ocena pripravljena na podlagi strokovnih mnenj nosilcev področja na MKGP.

Zaradi večje preglednosti je v preglednico zajet tudi razrez dodeljenih državnih pomoči po posameznih shemah državnih pomoči za pretekla 3 leta.

Preglednica 1: Skupna ocena učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči v kmetijstvu in ribištvu

Kategorije državnih pomoči oz. ukrep	Leto 2005		Leto 2006		Leto 2007		Opomba
	Dodeljena Sredstva (v mio SIT)	Ocena	Dodeljena Sredstva (v mio SIT)	Ocena	Dodeljena sredstva (v mio EUR)	Ocena	
Tržno politika cenovna	2.064 -od tega za ukrepe sofinancirane s strani EU 11,7	Učinkovito	2.703	Učinkovito	9,403	Učinkovito	Pretežni del sredstev je bil namenjen za odškodnine (naravne nesreče v preteklem obdobju, bolezni rastlin, živali). Dodeljena sredstva so omogočila premostitev nastalih težav in s tem ohranitev kmetijske pridelave.
Politika podeželja razvoja	8.095 -od tega za ukrepe, sofinancirane s strani EU 6.017	Učinkovito	8.928 -od tega za ukrepe, sofinancirane s strani EU 6.819	Učinkovito	56,375 - od tega za ukrepe, sofinancirane s strani EU 45,739; podpora s strani lokalnih skupnosti 4,120	Učinkovito	Doseganje dolgoročnih ciljev še ni mogoče oceniti. Pozitivni učinki so opazni pri revitalizaciji kmetijskih površin, obdelanosti kmetijskih zemljišč, doseganju standardov, starostni in posestni strukturi, povečanju produktivnosti in konkurenčnosti kmetijskega sektorja ter pospešenem prestrukturiranju živilsko predelovalne industrije. Kot pozitivno ocenjujemo tudi dejstvo, da se večina ukrepov s tega področja izvaja v okviru programov sofinanciranih s strani EU.
Politika na področju javnih služb in drugih storitev za kmetijstvo	8.295	Učinkovito	7.847	Učinkovito	33,065	Učinkovito	Zagotovljeno je izvajane vseh nalog, ki so nujne za razvoj kmetijstva in ki jih ni mogoče prepustiti samo tržni iniciativi.
Gozdarstvo	5.046 V poročilo so vključena tudi sredstva za delovanje Zavoda za gozdove v višini 4.429	Učinkovito	4.807 V poročilo so vključena tudi sredstva za delovanje Zavoda za gozdove v višini 4.378	Učinkovito	21.287 pretežni del sredstev (87,6%) je namenjen javni gozdarski službi	Učinkovito	Izvedene aktivnosti so prispevale k ohranitvi in krepitvi stabilnosti gozdnih ekosistemov in s tem tudi k zagotavljanju sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot.
Ribištvo	47 -od tega za ukrepe sofinancirane s stran EU 17,2	Delno učinkovito na področju ribištva Učinkovito na področju ribogojstva	16,2 v celoti za ukrepe, sofinancirane s strani EU	Delno učinkovito na področju ribištva Učinkovito na področju ribogojstva	0,380 v celoti za ukrepe, sofinancirane s strani EU	Delno učinkovito na področju ribištva Učinkovito na področju ribogojstva	S proračunskimi podporami ni uspelo preprečiti zmanjševanje skupnega ulova rib. Razlog je predvsem zmanjševanje razpoložljivih ribolovnih virov (nerešeno vprašanje morske meje v Piranskem zalivu) kar tudi dolgoročno negativno vpliva na razvoj celotnega sektorja. Učinek podpor je pozitiven pri povečevanju obsega ribogojstva.

Ocena učinkovitosti po posameznih shemah obstoječih državnih pomoči

Tržno cenovni ukrepi

E84/2004 – Ukrep pomoči pridelavi semenskega krompirja in krompirja v 100 m izolacijskem pasu

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)	Opomba
Podpore pridelavi semenskega krompirja in krompirja v 100 m izolacijskem pasu v obliki neposrednih plačil	(Plan): Zagotavljanje primerne dohodkovne ravni in ohranitev pridelave semenskega krompirja	Št. ha, ki so bili upravičeni do pomoči	2003				Plačila obveznosti iz 2006: 2.338,51 EUR	Podpore imajo pozitivne učinke, čeprav se število zahtevkov (ha) z leti zmanjšuje.	Pozitiven	V letu 2007 so bile plačane obveznosti iz leta 2006,, obveznosti iz leta 2007 pa še izplačajo v 2008.
	Rezultati: Delna nadomestitev izpada dohodka Ohranitev obsega pridelave semenskega krompirja	Semenski krompir 2006: 40 ha Izolacijski pas 2006: 27,6 ha	2006							

E85/2004 Neposredno plačilo za oljne buče

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)	Opomba
Podpore pridelavi buč v obliki neposrednih plačil	(Plan): Zagotavljanje primerne dohodkovne ravni in ohranitev pridelave	Št. ha, ki so bili upravičeni do pomoči	2003			100 %	Plačila obveznosti iz 2006: 49.128,16 EUR	Podpore imajo pozitivne učinke.	Pozitiven	Z letom 2007, ko se začne izvajati reforma SKP se neposredno plačilo za oljne buče ukine.

Tržno cenovni ukrepi – odškodnine

E 86/2004 – Zdravstveno varstvo rastlin

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto ____	Uspešnost	Možena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Zagotavljanje zdravstvenega varstva rastlin	Plan: Finančno nadomestilo za uradno odrejeno uničenje okuženih rastlin in rastlinskih proizvodov zaradi preprečevanja širjenja rastlinam nevarnih škodljivih organizmov Rezultati: Izplačilo odškodnin za uničene rastline zaradi pojava nevarnih škodljivih organizmov	Izplačane odškodnine Prejemnikov pomoči: 47	2006			100 %	155.712,69 EUR PP4272	100 %	Pozitiven Dodeljena državna pomoč je bila učinkovita, saj so imetniki okuženih rastlin le te uničili in prejeli finančna nadomestila za uničene oziroma drugače odstranjene rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete. Tako je bilo preprečeno nadaljnje širjenje škodljivih organizmov, imetniku pa omogočena zasaditev zdravih rastlin.	

Pravna podlaga: Pravilnik o odškodninah na področju zdravstvenega varstva rastlin (Uradni list RS, št. 27/03, 33/05 in 30/07).

Sredstva s proračunske postavke 4272 Odškodnine-zdravstveno varstvo rastlin so bila namenjena za izplačilo odškodnin za uničene rastline zaradi pojava nevarnih škodljivih organizmov, zaradi katerih je obvezno izvajanje fitosanitarnih ukrepov.

Odškodnine so bile izplačane na podlagi ugotovitev posebne komisije in odločb, izdanih upravičencem s strani Fitosanitarne uprave RS (v nadaljnjem besedilu: Uprava).

Odškodnine se lahko uveljavlja le za tiste uničene ali drugače odstranjene rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete, za katere je pristojni inšpektor odredil uničenje ali drugačno odstranitev zaradi okužbe s karantenskimi ali nevarnimi škodljivimi organizmi. Odškodnina se je uveljavljala za škodljive organizme s seznama I in II Pravidnika o ukrepih in postopkih za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov (Uradni list, št. 31/04 in 142/04).

O upravičenosti do odškodnine in o njeni višini je odločala Uprava v upravnem postopku. Višino odškodnine je ugotovila posebna komisija, ki jo je imenovala Uprava.

Dodeljena državna pomoč je bila učinkovita, saj so imetniki okuženih rastlin le te uničili in prejeli finančna nadomestila za uradno odrejeno uničenje okuženih rastlin in rastlinskih proizvodov zaradi preprečevanja širjenja rastlinam nevarnih škodljivih organizmov.

E87/2004 Veterinarski ukrepi v kmetijstvu

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni še določljiv)	Opomba
Odškodnine*	Cilji (Plan): Zagotoviti izplačilo imetnikom živali v primeru ugotovitve kužne bolezni ter posledično preprečevanje širjenja bolezni v skladu s 46. in 47. členom Zakona o veterinarstvu.	Izplačane odškodnine	2002			Izplačanih 71 upravičenih zahtevkov za odškodnine (70 prejemnikov)	PP5552 38.470,18 €	Pozitivna		*Odškodnine za živali, ubite ali zaklane, ter za predmete in surovine, ki so bili poškodovani ali uničeni pri uresničevanju odrejenih ukrepov pri zatiranju kužnih bolezni in zoonoz

E94/2004 Odprava posledic naravnih nesreč

Ukrep/program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Uspešnost
Program odprave posledic škode v kmetijstvu zaradi naravnih nesreč v letu 2003 (sprejet na Vladi RS dne 30. 10. 2003) Spremembe in dopolnitve programa odprave posledic	Plan za leto 2007: Izplačilo državne pomoči za sporne (naknadno rešene) vloge.	Delež nadomestila za povzročeno škodo.	2003	V letu 2003 so slovensko kmetijstvo prizadele naslednje naravne nesreče: pozeba, suša, neurja s točo in bolezen sadnega drevja hrušev ožig, v skupni višini 130,5 mio €. Višina odobrene državne pomoči je 37,4 mio €.		21.351 € - Minimalna pomoč upravičencem je znašala 239,50 €.	89,8 %	89,8 % - Dokončno izplačana državna pomoč za odpravo posledic naravnih nesreč v kmetijstvu v letih od 2003 do 2007.

<p>škode v kmetijstvu zaradi naravnih nesreč v letu 2003 (sprejet na Vladi RS dne 8. 7. 2004)</p> <p>- realizacija predvidena v letih 2003 in 2004</p>	<p>Rezultati:</p> <p>Končna odprava posledic škode po naravnih nesrečah v kmetijstvu v letu 2003- Izplačilo končnega dela državne pomoči iz naslova naknadno rešenih vlog v letu 2007 v višini 21.351 € .</p>	<p>28% potrjene višine škode (izplačilo v 2 letih – 2003 in 2004)</p> <p>pomoč je bila izplačana 26.187 upravičencem.</p>		<p>Skupaj je bilo v letih od 2003 do 2007 izplačano 33,6 mio €.</p>				
<p>Delni program odprave posledic škode v kmetijstvu zaradi neurij s točo v obdobju 9. 6. 2004 do 31. 8. 2004 (sprejet na Vladi RS dne 9. 9. 2004)</p> <p>Končni program odprave posledic škode v kmetijstvu zaradi neurij s točo v obdobju od 9. 6. do 9. 10. 2004 (sprejet na Vladi RS dne 27. 1. 2005)</p> <p>- realizacija predvidena v letih 2004 in 2005</p>	<p>Plan za leto 2007:</p> <p>Končna odprava posledic škode po naravnih nesrečah v kmetijstvu v letu 2004.</p>	<p>Delež nadomestila za povzročeno škodo.</p>	<p>2004</p>	<p>V letu 2004 so slovensko kmetijstvo prizadela številna neurja s točo, ki so povzročila škodo, ki je bila v skladu z Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur.l.RS št. 67/03, 79/04) ocenjena v višini 34,67 mio € in s strani Vlade RS potrjena dne 27.1.2005.</p> <p>Skupna višina državne pomoči je določena v višini 8,86 mio € (plus dodatno 0,54 mio €) je skupaj 9,4 mio €.</p>	<p>11.077 €</p>	<p>- Minimalna pomoč upravičencem je znašala 239,50 €</p> <p>izplačana je bila tudi vsem upravičencem, pri katerih je škoda presegala 2.500 €.</p>	<p>97,8 %</p>	<p>97,8 %</p> <p>- Dokončno izplačana državna pomoči za odpravo posledic naravnih nesreč v kmetijstvu v letih od 2004 do 2007.</p>
	<p>Rezultati:</p> <p>Delno nadomestilo nastanka škode - Izplačilo dela državne pomoči določene za leto 2006 v višini 11.077 €</p>	<p>25 % nastale škode (izplačilo v 2 letih – 2004 in 2005) pomoč je bila izplačana 5.116 upravičencem</p>		<p>Skupaj je bilo v letih od 2004 do 2007 izplačano 9,2 mio €.</p>				

<p>Spremenjen in dopolnjen program odprave posledic škode v kmetijstvu po naravnih nesrečah v letu 2005 (sprejet na Vladi RS dne 20. 4. 2006)</p> <p>- realizacija predvidena v letu 2006</p>	<p>Plan za leto 2007:</p> <p>- Zagotovitev državne pomoči za odpravo posledic škode po naravnih nesrečah v letu 2005.</p>	<p>Delež nadomestila za povzročeno škodo.</p>	2005	<p>V letu 2005 so naravne nesreče: pozeba, neurja s točo, poplave, vihar ter prekomerna razmnožitev majskega hrošča povzročile škodo v višini 42,03 mio € .</p> <p>Odobrena je bila državna pomoč v višini 11,65 mio €.</p>	<p>121.379 €</p> <p>- minimalna pomoč upravičencem je znašala 239,50 € .</p>	80,8 %	80,8 %	<p>- Izplačana državna pomoči za odpravo posledic naravnih nesreč v kmetijstvu v letih od 2005 do 2007 .</p>
	<p>Rezultati:</p> <p>Delno nadomestilo škode - izplačilo dela državne pomoči določene za leto 2007 v višini 121.379 €.</p>	<p>27,8 % potrjene višine škode (pomoč je izplačana 4.759 upravičencem).</p>		<p>Skupaj je bilo v letih od 2005 do 2007 izplačano 9,41 mio €.</p>				
<p>Program odprave posledic škode v kmetijstvu po naravnih nesrečah v letu 2006 (sprejet na Vladi dne 26. 4. 2007)</p> <p>- spremembe programa sprejete na vladi dne 4. 10. 2007</p>	<p>Plan za leto 2007:</p> <p>- Zagotovitev državne pomoči za odpravo posledic škode po naravnih nesrečah v letu 2006.</p>	<p>Delež nadomestila za povzročeno škodo.</p>	2006	<p>V letu 2006 so naravne nesreče: neurja, toča in suša povzročile škodo v višini 59,55 mio € .</p> <p>Odobrena je bila državna pomoč v višini 12.335.080 €.</p>	<p>9.002.595 €</p> <p>- minimalna pomoč upravičencem je znašala 239,50 €.</p>	73,0 %	73,0 %	<p>- Izplačana državna pomoči za odpravo posledic naravnih nesreč v kmetijstvu v letu 2007.</p>
	<p>Rezultati:</p> <p>Delno nadomestilo škode - izplačilo dela državne pomoči določene za leto 2007 v višini 9.002.595 €.</p>	<p>28 % potrjene višine škode (pomoč je izplačana 24.484 upravičencem)</p>						

E94/2004 Odprava posledic naravnih nesreč

Izredni ukrepi tržno-cenovne politike za podporo ob naravnih nesrečah in različne oblike odškodnin za škodo na pridelkih so v zadnjih letih predstavljali več kot 10 % skupnih proračunskih izdatkov za kmetijstvo. Večino teh podpor predstavlja državna pomoč za odpravo posledic škode po naravnih nesrečah v kmetijstvu, ki se zagotavlja izven proračuna MKGP.

V letu 2003 so slovensko kmetijstvo prizadele naravne nesreče: pozeba, suša, neurja s točo ter bolezen sadnega drevja hrušev ožig. Skupna dokončno ocenjena škoda na osnovi Uredbe o metodologiji za ocenjevanje škode (Uradni list RS, št. 67/03, 79/04) je znašala 130,5 milijonov evrov, kar je potrdila Vlada RS dne 24. 12. 2003. V skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo) je MKGP pripravil Program odprave posledic škode v kmetijstvu zaradi naravnih nesreč v letu 2003, ki ga je Vlada RS sprejela dne 30. 10. 2003. S tem programom ter njegovimi spremembami in dopolnitvami, ki jih je Vlada RS sprejela dne 8. 7. 2004, je bilo predvideno, da se državna pomoč za odpravo posledic po naravnih nesrečah, v višini 37,4 milijonov evrov izplača v dveh letih t. j. v letu 2003 in 2004.

V letu 2007 je bilo za ugodno rešene sporne vloge izplačano še 21.351 evrov, tako da skupna izplačana državna pomoč znaša 33,6 milijonov evrov, kar je 89,8 % celotne odobrene državne pomoči. Državna pomoč je bila izplačana 26.187 upravičencem in je v povprečju znašala 28 % potrjene višine škode. Minimalna pomoč, ki je bila izplačana posameznemu upravičencu, je znašala 239,5 evrov.

V letu 2004 so v času od 9. 6. 2004 do 9. 10. 2004 neurja s točo v 80 občinah RS povzročile veliko škodo v tekoči kmetijski proizvodnji. Škodo je prijavilo 5.116 oškodovancev, pri katerih je bila škoda povzročena na skupno 30.394 ha površin. Celokupna neposredna škoda je bila ocenjena v višini 34,7 milijonov evrov. MKGP je najprej izdelal Delni program odprave posledic škode v kmetijstvu zaradi neurij s točo v obdobju 9. 6. do 31. 8. 2004, ki ga je Vlada RS potrdila dne 9. 9. 2004, kasneje a še Končni program odprave posledic škode v kmetijstvu, ki ga je Vlada RS sprejela dne 27. 1. 2005. Skupna višina odobrene državne pomoči znaša 9,4 milijonov evrov. V letu 2007 je bilo za nerešene vloge izplačano 11.077 evrov. Za obe leti skupaj znaša 9,2 milijonov evrov, kar predstavlja 97,8 % -no izplačilo odobrene državne pomoči. Minimalna pomoč posameznemu upravičencu je znašala 239,50 evrov. Pomoč je bila izplačana tudi tistim upravičencem, pri katerih je škoda presegala 2.500 evrov.

V letu 2005 so bile naslednje naravne nesreče: pozeba, neurja s točo, poplave, vihar ter prekomerna razmnožitev ogrcev poljskega majskega hrošča, ki so skupaj povzročile škodo v višini 42,03 milijonov evrov. S spremenjenim in dopolnjenim programom odprave posledic škode v kmetijstvu po naravnih nesrečah v letu 2005, ki ga je Vlada RS sprejela dne 20. 4. 2006, je Vlada RS odobrila državno pomoč v višini 11,65 milijonov evrov. V letu 2007 je bilo izplačano 121.379 evrov, kar skupaj z letom 2006 znaša 9,41 milijonov evrov in predstavlja 80,8 % izplačane državne pomoči. Minimalna pomoč, ki je bila izplačana posameznemu upravičencu je znašala 239,50 evrov.

V letu 2006 so naravne nesreče: neurja, toča in suša povzročile škodo v višini 59,55 milijonov evrov. Državna pomoč je bila odobrena v višini 12,34 milijonov evrov. V letu 2007 je bilo izplačano 9,0 milijonov evrov, kar predstavlja 73,0 % celotne odobrene državne pomoči. Minimalna pomoč, ki je bila izplačana posameznemu upravičencu je znašala 239,50 evrov.

Razvoj podeželja – nacionalne sheme pomoči

XA 45/05 Pomoč mladim kmetom za prevzem kmetij (skupinske izjeme)

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za Leto 2005	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Pomoč mladim prevzemnikom kmetij	Cilji (Plan): Izboljšanje starostne in izobrazbene ter lastniške strukture na kmetijah Rezultati: Generacijsko izboljšanje kmetijske delovne sile v Sloveniji, večja profesionalnost kmetijske pridelave.	tatistični podatki iz 2003 kažejo, da je kar 1/5 družinskih članov starejša od 64 let in da je dobra 1/2 gospodarjev starejša od 55 let. 280 mladih prevzemnikov	2004	2004		V letu 2007 so se pokrile le finančne obveznosti iz naslova javnega razpisa v letu 2006 in sicer je bilo izplačanih 226 tisoč € za 280 upravičencev. V letu 2007 je projekt zaključen.	Sredstva so bila dodeljena za delno pokrivanje stroškov, ki izhajajo in naslova generacijskega prevzema kmetije s strani mladega kmeta.	Izplačanih je bilo 226 tisoč €.	Učinek je bil pozitiven, v letu 2007 je projekt zaključen kot državna pomoč. Zanimanje za razpis je bilo zelo veliko, zato je dolgoročno lahko pričakovati občutno izboljšanje lastniške in starostne strukture.	Ukrep se bo v prihodnjih letih izvajal kot ukrep v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013

Podpore za prevzem kmetij (Uredba o programih kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja za leti 2005 in 2006, Uradni list RS, št. 45/04, 10/05 in 72/05).

XA 150/2007 Podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju (skupinske izjeme)

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2006	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju.	Cilji (Plan): Vzpodbuja delovanje nevladnega sektorja na področju kmetijstva.	Število podprtih projektov: Sofinanciranih je bilo 117 upravičencev	2006			100 %	180.195,39 evrov Sredstva so bila porabljena namensko in so imela pozitiven učinek na organiziranje in delovanje nevladnega sektorja.	100 %	Pozitiven	

XA 23/2007 Pomoč za plačilo zavarovalnih premij

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2006	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost
Uredba o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje za leto 2007 (sprejet na Vladi RS dne 20. 12. 2006)	Plan za leto 2007: - Zagotovitev državne pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje; - sredstva v proračunu Republike Slovenije so zagotovljena do višine 5.633.450 €.		2007	Sofinancira se zavarovalna premija za zavarovanje posevkov in plodov pred nevarnostjo toče, požara, udara strele, spomladanske pozebe, viharja in poplave v višini 40 % obračunan zavarovalne premije ter živali za primer bolezni v višini določenega zneska in se nanaša na stalež posamezne vrste in kategorije živali na kmetijskem gospodarstvu.		- Sredstva za sofinanciranje zavarovalnih premij so bila izkoriščena v višini 3.971.971 €.	70,5 %	70,5 %
- realizacija v letu 2007.	Rezultati: - Širjenje zavarovanja kmetijske proizvodnje po vrstah tveganj in po količini predmetov zavarovanja.			V letu 2007 je bilo izplačano 3.971.971 €.				- Izplačana državna pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje za leto 2007.

S sprejeto Uredbo o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje za leto 2007 (Uradni list RS, št. 138/06 z dne 28. 12. 2006) je Vlada RS omogočila nadaljevanje uvajanja zavarovanja pred tveganji na področju pridelave posevkov in plodov ter varstva živali pred boleznijo. Gre za zavarovanje pred nevarnostmi toče, požara, udara strele, spomladanske pozebe viharja in poplave, kjer imajo kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v register kmetijskih gospodarstev in se uvrščajo med majhna in srednje velika podjetja pri zavarovanju posevkov in plodov zagotovljeno 40 % - no sofinanciranje zavarovalnih premij s strani države. Vlada RS je v ta namen zagotovila 5.633.450 evrov sredstev. Glede na to, da je bil obseg zavarovanja razširjen glede na preteklo leto, je bilo izkoriščenih 3.971.971 evrov sredstev, kar predstavlja 70,5 % - no izkoriščenost sredstev. To se lahko, z vidika razmer, ki so povezane s širjenjem zavarovanja kmetijske proizvodnje, ocenjuje kot dober rezultat in kot zelo pozitiven ukrep.

XA 281/2007 Tehnična podpora informiranju o generičnih lastnostih mesa

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje)	Izračun za leto	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Pospeševanje prodaje kmetijskih pridelkov oziroma živil	(Plan): Informiranje o generičnih lastnostih mesa Za izvedbo ukrepa je bilo namenjenih 130.864,84 €	- Letna realizacija uspešnosti tistih podjetij, ki so sodelovala pri promocijskih akcijah.	2003	Slaba prepoznavnost o prehranjevalnih koristih uživanja mesa ter sistemih zagotavljanja kakovosti		- 100 %	130.864,84 €	Rahlo povečanje prodaje ter utrditev zaupanja potrošnikov v korist uživanja mesa ter sisteme zagotavljanja varno pridelanega mesa.	- Določitev še ni možna	

E93/2004 Ukrepi kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja (Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj)

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Programi podpor za prestrukturiranje in prenovu kmetijske	Cilji (Plan): - podpor za prestrukturiranje in prenovu kmetijske proizvodnje	Število podprtih projektov: Podpore za naravne nesreče: 3 kmetije	2005			100%	2.602,43 EUR		Pozitiven	Plačilo obveznosti iz razpisov v letu 2005 in 2006

Uredba o programih kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja za leto 2005 in 2006 (Ur.l.RS, št. 45/04, 10/05, 72/05, 34/06 in 43/06, 11. člen Zakona o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnin na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Ur.l.RS, št. 45/95, 34/96, 60/99, 22/00, 67/01 in 47/02), Splošni pogoji poslovanja Javnega sklada Republike Slovenije za regionalni razvoj (Ur.l. RS, št. 45/02, 58/03, 85/03, 44/04 in 117/04), sklep vlade rs z dne 13.4.2006 o poslovnem in finančnem načrtu regionalnega sklada za leto 2006

E89/2004 Podpora potrjenim programom izobraževanja in promocije organizacijam proizvajalcev

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2005	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Podpore organizacijam proizvajalcev (OP) vina	Cilji (Plan): Skupna pridelava, predelava in skupni nastop na trgu in sofinanciranje nekaterih aktivnosti.	Priznane OP	2004	V letu 2004 je bilo priznanih 12 OP		V letu 2007 je imelo priznanje 13 organizacij proizvajalcev v okviru katerih je bilo vključenih nekaj manj kot 2000 proizvajalcev, kar predstavlja približno 25% površin vpisanih v Register pridelovalcev grozdja in vina.	1.764.534,29 €, od tega: 1.572.529,52 € za programe dela 2007 ter 192.004,77 € za programe dela 2006 (plačila v letu 2007 za programe dela 2006)	Zahtevke za izplačilo podpore je vložilo 12 od 13 organizacij proizvajalcev.	Učinek je pozitiven. saj so bile aktivnosti izvedene v okviru programov dela in organiziranost v organizacije proizvajalcev usmerjene v večjo vključenost vseh članov pridelovalne verige v prizadevanja za kakovost, povečanje prožnosti proizvodnje, prilagajanje zahtevam na trgih, boljše uveljavitev na trgih, boljše tržni prodornost itn. Do pozitivnih učinkov je prišlo tudi zaradi organiziranega pristopa k načrtovanju in prilagajanju zahtevam na trgu. Izobraževanja na področju uvajanja okolju prijaznih tehnologij pridelave naj bi prispevala tudi k zmanjšanju obremenjevanja okolja.	
	Rezultati: Podpore, ki so organizacijam proizvajalcev vina dodeljene za izvajanje izobraževalnih in promocijskih aktivnosti so pomembne pri spopadu z negativnimi vplivi, ki so posledica vstopa v EU ter splošnega stanja na področju vinogradništva in vinarstva v EU, saj spodbujajo združevanje proizvajalcev, načrtovanje pridelave in prilagajanje povpraševanju, prenos znanj in drugo, posredno pa tudi iskanje in uveljavitev na novih trgih.	Priznane OP: 13 Sofinancirane so bile promocijske in izobraževalne aktivnosti v okviru 12 programov dela.								

XA 173/2007 - Zdravstveno varstvo rastlin-majski hrošč

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto ____	Uspešnost	Možena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Zagotavljanje zdravstvenega varstva rastlin	Plan: Dodelitev finančnih sredstev za zatiranje in preprečevanje širjenja poljskega majskega hrošča.	Travniške površine tretirane z glivo <i>Beauveria brogniartii</i>	2005-2006			100 %	126.194,44 EUR PP4275	100 %	Pozitiven.	
	Rezultati: Tretirane travniških površin z glivo <i>Beauveria brogniartii</i> , ki jih je napadel poljski majski hrošč.	66 upravičencem, tretiranih 286 ha trav. površin							Dodeljena državna pomoč je bila učinkovita, saj so bile tretirane travniške površine kmetijskih gospodarstev v občinah, ki so utrpela škodo po majskem hrošču	

Pravna podlaga: Uredba o izvedbi ukrepov za preprečevanje širjenja in zatiranje množičnega izbruha poljskega majskega hrošča (Uradni list, št. 71/2007 z dne 7. 8. 2007). Sredstva s proračunske postavke 4275 Zdravstveno varstvo rastlin so bila namenjena za subvencionirane stroškov storitve to je stroškov zatiranja in spremljanja majskega hrošča.

Stroški zatiranja so vključevali, skladno s Programom izvedbe ukrepov za preprečevanje širjenja in zatiranje majskega hrošča, nakup biotičnega pripravka, vsejavanje glive in druge ukrepe zatiranja majskega hrošča.

Sredstva v skupni višini 52.141,00 evrov so bila posredno dodeljena 66 upravičencem, in sicer za tretiranje 286 ha površin, ki jih je napadel majski hrošč. Sredstva v višini 74.053,00 evrov so bila namenjena za nakup biotičnega pripravka.

Dodeljena državna pomoč je bila učinkovita, saj se je doseglo preprečevanje širjenja in zatiranje poljskega majskega hrošča.

Razvoj podeželja – sofinancirani ukrepi/ sredstva nacionalnega proračuna

K(2004)3224 (CCI2004 SI 06 GDO 00)

Ukrep / program	Kratek opis		Kazalniki	Izhodišč no leto	Začetn o stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP (EUR)	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Ukrepi Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004-2006 (PRP 2004-2006)	CILJ (PLAN):	Ukrepi PRP 2004-2006 so namenjeni trajnostnemu razvoju podeželskih območij ob upoštevanju okoljskih, socialnih, prostorsko in ekonomskih vidikov, s poudarkom na ohranjanju krajine ter naravne in kulturne dediščine.	Št. planiranih KMG: - izravnalna plačila: 48.000 - zgodnje upokojevanje: 200 - podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih: 21.500 Št. planiranih ha: - izravnalna plačila: 330.000 - ukrepi SKOP: 192.500	2004			Sredstva za subvencije so bila realizirana 100 %.	Sredstva SLO: 28.821.954,05 € ^{1, 2, 3}	SLO 100 %		Doseganje dolgoročnih ciljev je postopno, saj se nekateri učinki izvajanja ukrepov odrazijo šele v daljšem časovnem obdobju (npr. obnova biotske raznovrstnosti, rodovitnost tal, izboljšanje kvalitete podtalnice, ohranjanje posejnosti podeželja ipd.), nekateri učinki pa so opazni že po prvem letu izvajanja (npr. revitalizacija kmetijskih površin, obdelanost kmetijskih zemljišč, izvajanje integrirane pridelave in ekološkega kmetovanja, omejena uporaba kemičnih sredstev ipd., predaja kmetijskih gospodarstev mlajšim prevzemnikom, ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila).
	Rezultati:	Izvajali so se naslednji ukrepi: izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (ukrep OMD), 21 kmetijsko okoljskih ukrepov (ukrepi SKOP), ukrep zgodnje upokojevanje, ukrep podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih (ukrep EU standardi).	V letu 2007 so bila izplačana sredstva za: - izravnalna plačila: 43.691 KMG - ukrepe SKOP: 22.477 KMG - zgodnje upokojevanje: 370 KMG - podporo izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih: 7.412 KMG					Ukrep OMD Sredstva SLO: 8.970.714,10 € Ukrepi SKOP Sredstva SLO: 9.193.916,40 € Zgodnje upokojevanje Sredstva SLO: 559.001,20 € EU standardi Sredstva SLO: 10.098.322,35 € ⁴			Delež sofinanciranja EU za vse ukrepe PRP 2004-2006: do 80 %, delež sofinanciranja SLO vsaj 20 %.

¹ Vir: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja

² Shema DP: Program razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004-2006; Uredba o plačilih za ukrepe Programa razvoja podeželja 2004-2006 za leto 2004 (UL RS, št. 24/04, 116/04) (EKUJS: PP 2068, SLO: PP 2069, PP 5799), Uredba o plačilih za ukrepe Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004-2006 za leto 2005 (UL RS, št. 10/05, 21/05, 48/05) (EKUJS: PP 2068, SLO: PP 2069), Uredba o plačilih za ukrepe Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004-2006 za leto 2006 (UL RS, št. 11/06, 46/06, 106/06, 118/06) (EKUJS: PP 2068, SLO: PP 2069).

³ Izplačila subvencij za ukrepe PRP 2004-2006 in pozitivno rešene pritožbe za te ukrepe v letu 2007 (SLO PP 2069 = 21.528.238,50 EUR, PP 5799 = 7.293.715,55 EUR).

⁴ Izplačila subvencij za ukrep EU standardi za obveznosti, prevzete v letih 2004 in 2005 (SLO: PP 2069 = 2.804.606,80 EUR, PP 5799 = 7.293.715,55 EUR).

Program razvoja podeželja za RS 2004-2006 (Uradni list RS, št. 116/04, 45/06, 70/07, 124/07) (PRP 2004-2006) zajema ukrepe, ki se do 80 % sofinancirajo iz jamstvenega dela EKUJS in vsaj 20 % iz nacionalnega proračuna. Ukrepi in njihov obseg sta določena v PRP 2004-2006, ki ga je na predlog Slovenije potrdila tudi EU. Znesek, ki ga sofinancira EU je določen v pristopni pogodbi (poveča se za rast EU inflacije), prav tako je v tej pogodbi določen denarni tok z izplačili v posameznem letu in ukrepi, ki jih Slovenija sme v sklopu programa izvajati. Slovenija zagotavlja potreben delež za črpanje EU sredstev v skladu z višino razpisanih sredstev in dotokom sredstev iz EU.

V letu 2007 so bili zastavljeni cilji doseženi, saj se je izvajanje ukrepov PRP 2004-2006 odrazilo v: ohranjanju obdelanosti kmetijskih zemljišč, vključno z ohranjanjem kmetovanja na območjih s težjimi razmerami za pridelavo, zmanjševanju intenzivnosti kmetovanja, uveljavitvi integrirane pridelave in ekološkega kmetovanja, evidentirani in omejeni uporabi fitofarmaceutskih sredstev in gnojil ter strokovno utemeljeni uporabi teh sredstev, ohranjanju tradicionalnih oblik kmetovanja ter varovanju zavarovanih območij, prenosu kmetijskih gospodarstev na mlajše prevzemnike in urejanju skladiščnih kapacitet za živinska gnojila.

Podpore so bile realizirane v skladu z zastavljenimi cilji, in sicer so bila plačila dodeljena za ukrep OMD, 21 ukrepov SKOP (zmanjševanje erozije v sadjarstvu in vinogradništvu, ohranjanje kolobarja, ozelenitev njivskih površin, integrirano poljedelstvo, integrirano sadjarstvo, integrirano vinogradništvo, integrirano vrtnarstvo, ekološko kmetovanje, planinska paša, košnja strmih travnikov, košnja grbinastih travnikov, travniški sadovnjaki, reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali, pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, sonaravna reja domačih živali, ohranjanje ekstenzivnega travinja, ohranjanje obdelane in poseljene krajine na zavarovanih območjih, reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri, ohranjanje posebnih traviščnih habitatov, pokritost tal na vodovarstvenem območju, zatavljanje in zelena praha) in ukrep EU standardi, za katere so bile obveznosti prevzete v letih 2004 in 2005 ter za pozitivno rešene pritožbe za navedene ukrepe.

Vloge in zahtevki kmetijskih gospodarstev so bili skladno z administrativnimi postopki pregledani na AKTRP. Nadzor je vključeval Integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS) ter v tem sklopu tudi inšpekcijske preglede na terenu. Plačila so se kot podpore v tekočem letu dodelila na osnovi izpolnjevanja predpisanih pogojev.

K(2007)4136 - Program razvoja podeželja 2007-2013

Ukrep / program	Kratek opis		Kazalniki	Izhodiščno leto	Začetnost	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP (EUR)	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Program razvoja podeželja RS za obdobje 2007-2013 (PRP 2007-2013): Za ukrep podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih (EU standardi) iz Programa razvoja podeželja za RS 2004-2006 (PRP 2004-2006), katerega obveznosti so bile prevzete v letu 2005, se podpore izplačajo iz sredstev PRP 2007-2013.	CI LJ (PLAN):	Ukrep EU standardi je namenjen pomoči kmetom za izvajanje oziroma prilagajanje kmetijskih gospodarstev EU standardom na področju varstva okolja, zdravja rastlin in varstva pri delu.	Št. planiranih KMG: 21.500	2004			Sredstva za subvencije so bila realizirana 100 %.	Sredstva SLO: 10.102.370,47 € ^{1,2,3}	SLO 100 %		Obveznosti za ukrep EU standardi, prevzete v letu 2005 v okviru PRP 2004-2006, so se v skladu s 7. členom Uredbe Komisije (ES) št. 1320/2006 prenesle v novo programsko obdobje in se izplačale iz sredstev ukrepov osi 1 iz PRP 2007-2013.
	Rezultati:	Izvajanje ukrepa na kmetijskih gospodarstvih.	Število podprtih KMG: 24.239								

¹ Vir: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja

² Shema DP: Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013, Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 (EKSRP: PP 9200, SLO: PP 9201).

³ Izplačila subvencij za ukrep EU standardi za obveznosti, prevzete v letu 2005 (PP 9201 = 10.102.370,47 EUR).

V skladu s 7. členom Uredbe Komisije (ES) št. 1320/2006 je Slovenija prenesla sprejete obveznosti za ukrep EU standardi iz programskega obdobja

2004-2006 v programsko obdobje 2007-2013 in tako omogočila zaključek izvajanja aktivnosti. Izbira upravičencev je bila izvedena v skladu z določili PRP 2004-2006. Obveznosti za plačilo tega ukrepa so se izvedle v letu 2007. Po zaključku izvajanja aktivnosti iz obdobja 2004-2006 se ukrep ne bo več izvajal. Sredstva so v skladu s Korelacijsko tabelo ukrepov iz Priloge II Uredbe Komisije (ES) št. 1320/2006, določeno v Uredbi Sveta (ES) št. 1698/2005, vključena v os 1 iz PRP 2007-2013.

Vloge in zahtevki kmetijskih gospodarstev so bili skladno z administrativnimi postopki pregledani na AKTRP. Nadzor je vključeval Integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS) ter v tem sklopu tudi inšpekcijske preglede na terenu. Plačila so se dodelila na osnovi izpolnjevanja predpisanih pogojev.

K(2004)2122 – Enotni programski dokument (tretja prednostna naloga)

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno stanje	Izračun za leto 2006	Uspešnost	Vložena sredstva DP v 2007	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov	Cilji (Plan): Povečanje konkurenčnosti in dodane vrednosti živilskih proizvodov v Sloveniji	Število podprtih projektov: Št. podprtih projektov: 2004-2006:52 Podatkov po kazalnikih še ni mogoče navajati pred zaključkom projektov	2004			100 %	SLO del 1.589.376 €	Namen ukrepa v letu 2007 je bil večinoma dosežen		Delež sofinanciranja s strani EU znaša 50 %
	Rezultati: Večja konkurenčnost in dodana vrednost živilskih proizvodov v Sloveniji									
Naložbe v kmetijska gospodarstva	Cilji (Plan): Povečati konkurenčnost kmetijskih gospodarstev in njihovo tržno usmerjenost. Cilj bo dosežen z upoštevanjem higienskih, zdravstvenih in veterinarskih standardov in standardov o dobrobiti živali ter varstvu okolja	Število podprtih projektov: Št. podprtih projektov: 2004-2006:393 Podatkov po kazalnikih še ni mogoče navajati pred zaključkom projektov	2004			100 %	SLO del 3.890.633 €	Namen ukrepa v letu 2007 je bil večinoma dosežen		Delež sofinanciranja s strani EU znaša 50 %
	Rezultati: Večja konkurenčnost kmetijskih gospodarstev									
Diverzifikacija kmetijskih dejavnosti in dejavnosti, ki so blizu kmetijstvu	Cilji (Plan): Izboljšanje učinkovitosti razporejanja dela na kmetijah in s tem zagotovitev dodatnih virov zaposlovanja in boljši dohodek	Število podprtih projektov: 2004-2006: 185 Vseh podatkov po kazalnikih še ni mogoče navajati pred zaključkom projektov • Energija iz dejavnosti, ki so deležne podpor (samo za naložbe v obnovljiv vir energije na kmetijah) - indeks (izhodišče 100) 1 • Število novih delovnih mest 23	2004			100 %	SLO del 1.057.570 €	Namen ukrepa v letu 2007 je bil večinoma dosežen		Delež sofinanciranja s strani EU znaša 50 %
	Rezultati: Diverzifikacija dohodkovnih virov									De minimis v gospodarstvu Št. sheme: K (2004)2122
Investicije v gozdove za izboljšanje gospodarske in ekološke vrednosti	Cilji (Plan): Ohranjanje in izboljšanje ekološke stabilnosti gozdnih ekosistemov s trajnostnim in sonaravnim gospodarjenjem z gozdovi ter povečanje proizvodnje lesa in izboljšanje kakovosti gozdnih lesnih proizvodov	Število podprtih projektov: - Št. odobrenih vlog v letu 2004-2006: 8.767 Število projektov, deležnih podpore 8.767	2004			100 %	SLO del 209.503 €	Namen ukrepa v letu 2007 je bil večinoma dosežen		Delež sofinanciranja s strani EU znaša 50 %

gozdov	Rezultati: -izboljšana ekološka stabilnost gozdnih ekosistemov -povečana proizvodnja in kakovost lesa	Število končnih prejemnikov, ki prejmejo podpora 7.051 Izboljšana stabilnost in kakovost gozdov kot posledica izvajanja ukrepa 12.297,40 Površina obnove gozda 1.093 ha Površina negovanih mlajših razvojnih faz 10.109,40 ha Površina zaščitene mladovja 976 ha <ul style="list-style-type: none"> Površina življenjskega prostora prostoživečih živali 119 ha 								
Trženje kakovostnih kmetijskih in živilskih proizvodov (Cilj podpore je	Cilji (Plan): Zadovoljevanje zahtev tistih potrošnikov, ki žele kmetijske pridelke in živila, ki so varni in višje kakovosti, in ki ustrezajo njihovi želji po zjamčeni kakovosti in pristnosti. Sočasno bi imel program pozitiven vpliv na povečano konkurenčnost celotne prehranske verige	Št. podprtih projektov: 2004-2006: 34 Podatkov po kazalnikih še ni mogoče navajati pred zaključkom projektov	2004			100 %	SLO del 67.901 €	Namen ukrepa v letu 2006 je bil večinoma dosežen		Delež sofinanciranja s strani EU znaša 50 %
	Rezultati:									

Cilji 3. prednostne naloge Enotnega programskega dokumenta 2004-2006 so izboljšanje gospodarske učinkovitosti in konkurenčnosti kmetijstva, gozdarstva in ribištva, uspešno prilagajanje zahtevam skupnega trga, spodbujanje drugih virov dohodka na podeželskih območjih, spodbujanje varnosti in kakovosti živilskih izdelkov ter ohranjanje in trajnosti razvoj gozdov.

Najpomembnejši cilji kmetijske, gozdarske in ribiške politike v Sloveniji, ki sledijo dolgoročnim strateškim ciljem zastavljenim v strateških programih (Slovenska kmetijska, gozdarska in ribiška politika, Skupna kmetijska politika in Skupna ribiška politika), za katere so bila namenjena sredstva usmerjevalnega oddelka EKUJS in FIUR, so naslednji:

- povečati konkurenčnost kmetijsko-živilskega, gozdarskega in ribiškega sektorja;
- ustvariti pogoje za doseganje enakovredne ravni dohodka kmetijskega prebivalstva;
- ohranjati vzorce poseljenosti in gospodarsko prestrukturirati podeželska območja;
- trajnostna raba naravnih virov, varstvo okolja na podeželju in ohranjanje naravnih virov.

Specifični cilji, ki zagotavljajo postopno povečevanje produktivnosti pridelave in predelave ter konkurenčnost sektorjev znotraj kmetijstva, gozdarstva in ribištva, se v okviru 3. PN uresničujejo skozi sedem ukrepov, ki služijo za pospeševanje in usmerjanje prestrukturiranja teh sektorjev.

Ukrepi, ki so sofinancirani v okviru EKUJS-usmerjevalni oddelek:

- Ukrep 3.1: Izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov
- Ukrep 3.2: Naložbe v kmetijska gospodarstva
- Ukrep 3.3: Diverzifikacija kmetijskih dejavnosti in dejavnosti, ki so blizu kmetijstvu (alternativni dohodkovni viri)
- Ukrep 3.4: Investicije v gozdove za izboljšanje gospodarske in ekološke vrednosti gozdov
- Ukrep 3.5: Trženje kakovostnih kmetijskih in živilskih proizvodov

V letu 2007 ni bilo novih razpisov, izvajalo se je izplačevanje sredstev, ki so bila odobrena v okviru drugega, tretjega in/oziroma četrtega instrumenta/javnega razpisa.

JAVNE SLUŽBE IN DRUGE STORITVE ZA KMETIJSTVO

E91/2004 – Identifikacija in registracija živali

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno stanje	Izračun za leto 2006	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Identifikacija in registracija - sofinanciranje storitev označevanja živali	<p>Cilji (Plan)*</p> <p>Vzpostavitev in tekoče delovanje sistema sledljivosti govedu z namenom varovanja zdravja ljudi, nadzora nad kužnimi boleznimi živali ter kontrole nad izvajanjem neposrednih plačil.</p> <p>Popolnost in ažurnost centralnega registra govedu in evidence imetnikov rejnih živali v skladu s predpisi.</p>	<p>Kazalniki:</p> <p>operativnost sistema, popolnost CRG –98 %, ažurnost CRG –7 dni, vzpostavljanje javne službe na terenu, popolna vzpostavitev nadzora nad izvajanjem sistema I&R, vzpostavitev mehanizmov administrativne kontrole, visoka funkcionalnost softvera za podporo sistema I&R, informiranje strank, tekoče izvajanje sistema I&R.</p>	2002			Na področju identifikacije in registracije govedu so bili vsi cilji realizirani	<p>PP1328</p> <p>18.978,29 €</p>	Pozitivna	<p>Sofinanciranje storitev označevanja govedu ima pomemben vpliv na realizacijo ciljev pri vzpostavitvi celotnega sistema sledljivosti govedu</p>	<p>Zaključek programa je bil 31.12.2006. V letu 2007 so bile izplačane storitve, ki so bile opravljene ob koncu leta 2006.</p>
	<p>Rezultati:</p> <p>Učinkovito delovanje sistema sledljivosti govedu.</p>									

E87/2004 Veterinarski ukrepi v kmetijstvu

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni še določljiv)	Opomba
Diagnostični ukrepi in preventivna cepljenja v letu 2007 Sofinanciranje UL-VF-Nacionalnega veterinarskega inštituta (50 %)	Plan: Pregled nad stanjem kužnih boleznih živali in zoonoz ter ohranjanje ugodnega zdravstvenega stanja živali Ohranjanje statusa države proste: - enzooske goveje levkoze, bruceloze govedov, bruceloze drobnice, pridobivanje statusa države uradno proste tuberkuloze. Omogočanje nemotenega trgovanja na notranjem trgu EU ter izvoza v tretje države.	Stanje kužnih boleznih in zoonoz, pridobivanje statusa države proste tuberkuloze, vzdrževanje statusa države proste enzooske goveje levkoze, bruceloze drobnice in bruceloze govedov.	2002			Zdravstveno stanje živali ocenjujemo ugodno, z uvedenimi programi je potrebno nadaljevati. Ohranjanje statusa države proste enzooske goveje levkoze, bruceloze drobnice in bruceloze govedov ter pridobivanje statusa države uradno proste tuberkuloze. Omogočanje nemotenega trgovanja na notranjem trgu EU ter izvoza v tretje države.	Ad1 PP6685 8.182.588,13 €	Pozitivna		V skladu z Zakonom o veterinarstvu (Ur.l.RS št. 33/01, ZdZPKG - 45/04, 62/04, 93/05) gre za izvajanje najmanjšega obsega zdravstvenega varstva živali, ki ga mora zagotavljati država. Pravilnik o izvajanju sistematičnega spremljanja stanja boleznih in cepljenj živali v letu 2007 (Ur.l.RS št. 140/06). Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Ur.l.RS št. 93/05).
	Rezultati: Vzpostavljen pregled nad stanjem kužnih boleznih in ohranitev ugodnega zdravstvenega stanja živali. Zagotavljanje vrhunske potrditvene oziroma diferencialne diagnostike v okviru Nacionalnega referenčnega laboratorija. UL-VF-Nacionalni veterinarski inštitut opravlja dela in naloge v skladu s Programom, ki ga potrdi VURS.	Redno in strokovno zagotavljanje laboratorijskih preiskav. Nemoteno in strokovno delovanje Nacionalnega referenčnega laboratorija.				Dela in opravljene naloge (analize preiskav, potrditveni in diferencialni diagnostični testi) opravljeni v skladu s programom dela NVI.	Ad2 PP2254 (50 %) 2.552.534,06€	Pozitivna		

Odstranjevanje odpadkov živalskega izvora	Cilji (Plan): Preprečevanje širjenja kužnih bolezni zaradi ilegalnega zakopavanja živalskih trupel in zmanjševanje onesnaževanja okolja ter predelava in uničenje trupel poginulih živali iz vmesnih obratov/zbiralnic UL-VF-Nacionalnega veterinarskega inštituta, kot tudi odvoz trupel poginulih prašičev z večjih farm, kjer se redijo prašiči.	Zbrani živalski trupi.	2002			Zbrano je 11.026.139,80 kg živalskih trupel.	bilo PP2255 2.487.926,45 €	Pozitivna		Naloga se izvaja kot javna služba. Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe ravnanja s stranskimi živalskimi proizvodi kategorije 1 in 2 (Ur. L RS št. 134/2006, z dne 20.12.2006, str. 14845-14851).
		Zbrano 11.026.139,80 kg živalskih trupel.								

E92/2004 Strokovne naloge v živinorejski proizvodnji

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto _____	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)	Opomba
Strokovne naloge v živinorejski proizvodnji	Plan: -ohranjanje in izboljševanje genetske vrednosti domačih živali v RS -zagotavljanje mednarodno primerljivih strokovnih opravil in obdelav podatkov -približevanje rejskim ciljem za posamezne vrste in pasme domačih živali -opravljanje tekočega dela na sprejetih programih dela na področju živinoreje	Število planiranih nalog 6.926.195				102 %	PP: 1456 241.248,00 2423 338.275,45 2070 60.670,00 2072 9.886,20 2073 3.307,00 5406 7.537.888,78 Skupaj: 8.191.275,43 €	97 %	Učinek je pozitiven, saj se proizvodne lastnosti domačih živali izboljšujejo, promet s plemenskim materialom je zagotovljen, kakovost živinorejskih proizvodov se izboljšuje, delo na selekciji, kontroli proizvodnje, reprodukciji in	

	Rezultati: Izboljševanje oziroma ohranjanje visoke kakovosti plemenskih živali in drugega plemenskega materiala ter povečevanje genetskega napredka z izvajanjem strokovnih nalog iz potrjenih rejskih programov.	Število opravljenih nalog: 7.090.014								vodenju rodovniških knjig je potekalo nemoteno.
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

Strokovne naloge s področja živinoreje vključujejo: selekcijo, vodenje rodovniških knjig, ugotavljanje proizvodnih oziroma delovnih lastnosti, ocenjevanje plemenskih vrednosti, reprodukcijo, širjenje genetskega napredka, razvojno raziskovalne naloge s področja izvajanja rejskih programov, izvajanje skupnega temeljnega rejskega programa, ugotavljanje delovnih sposobnosti kopitarjev na tekmovanjih, spremljanje in napoved medenja v čebelarstvu ter vodenje katastra čebelje paše. Izvajanje strokovnih nalog poteka skladno z mednarodno veljavnimi pravili, ki so obvezujoča za RS in omogoča kontinuirano delo na izboljševanju genetskega potenciala pri vseh gospodarsko pomembnih vrstah domačih živali, kar je eden temeljnih pogojev za razvoj posameznih panog v živinoreji. Obseg strokovnih nalog je določen na podlagi potrjenih rejskih programov za vsako živinorejsko panogo posebej: govedoreja, konjereja, prašičereja, ovčjereja, kozjereja, kunčjereja, perutninarstvo in čebelarstvo. Izvajalci strokovnih nalog v živinoreji morajo strokovne naloge na področju živinoreje izvajati neprekinjeno in najmanj v obsegu, ki je bil določen v letnem programu dela.

E96/2004 Kmetijsko svetovanje

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2006	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek	Opomba	
Javna kmetijska svetovalna služba	Zagotoviti izvajanje javne kmetijske svetovalne službe	Izvedba nalog v skladu z letnim Programom dela Kmetijsko gozdarske zbornice	2006			100 % dodeljena so bila vsa sredstva	10.463.386 €		Dosežen je bil pozitiven učinek pri izvajanju javne službe.	100 %	

Realizacija programa dela javne službe kmetijskega svetovanja je izkazana na podlagi letnega poročila o delu KGZS in kmetijsko gozdarskih zavodov za leto 2007. Zastavljeni cilji na področju dela javne službe kmetijskega svetovanja so bili v letu 2007 uspešno realizirani v skladu z Letnim programom dela in planirano ciljnim vrednostmi.

Kmetijsko svetovanje pomeni pomemben del nadgradnje delovanja celotnega sistema, ki omogoča izvajanje strategije razvoja slovenskega kmetijstva in podeželja, izvedbo nacionalnih ukrepov kmetijske politike in ukrepov skupne kmetijske politike Evropske unije.

- število uporabnikov svetovalnih vsebin; v svetovanje je bila vključena večina kmetov, kar je omogočila dobra teritorialna pokritost države z 91 svetovalnimi pisarnami. Število uporabnikov svetovalnih vsebin s področja ukrepov kmetijske politike, ki so v letu 2007 uveljavljale ukrepe kmetijske politike: 54.548 kmetij, vse vloge so bile vnesene preko kmetijske svetovalne službe;

- število programov usposabljanja za opravljanje kmetijske in s kmetijstvom povezane dejavnosti;

kmetijska dejavnost: število predavanj 1.261; število tečajev, seminarjev, delavnic 730; število izobraževanj za pridobitev poklicnih kvalifikacij 217;

dopolnilne dejavnosti: število predavanj 245, število tečajev, seminarjev, delavnic 826;

- ocena informiranja prebivalstva na podeželju o vrsti in dostopnosti vseh vrst svetovalnih storitev in o vrstah že pripravljenih razvojnih programov: v letu 2007 je bilo na te teme izvedenih 1.999 predavanj za kmete in njihove družine; realiziranih 1.821 člankov, prispevkov in tehnoloških navodil.

Programi usposabljanja so bili izvedeni nad načrtovanim obsegom. Velika večina vsebin za leto 2007 je izhajala iz novosti na tehnoloških področjih, v delu izvajanja programa SKOP pa se ta vsebina vsako leto nadgrajuje. Na področju dopolnilnih dejavnosti se je spremenila metoda dela, tako je bilo izvedeno veliko tečajev, krožkov in delavnic, nekoliko manj pa predavanj. Število kandidatov za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij – certifikatov je odvisno od interesov in potreb posameznika in po letih nekoliko niha.

E102/2004 Raziskave in razvoj

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP, v EUR	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)	Opomba
Kmetijsko znanstveno raziskovalno delo – podpora*	Plan: Podpora raziskavam: - prilagajanja kmetijstva zahtevam vključevanja Slovenije v EU in druge mednarodne integracije - o izvajanju reforme kmetijske politike, - o vključevanju kmetijstva v skupni trg in skupno kmetijsko politiko, - o večji učinkovitost kmetijstva,	Št. potekajočih projektov Št. novih projektov Podatki o publiciranju Fazna in končna poročila	2002	V preteklih letih sklenjene pogodbe za razvojne projekte v okviru ciljnih raziskovalnih programov pa so sofinancirani v višini 50 do 75 %. (leto 2002) 1 projekt;		Zelo uspešno	14.501* *DP za raziskave in razvoj v kmetijstvu predstavljajo le sredstva za raziskave, ki se izvajajo v RE v okviru	Na podlagi posredovanih faznih poročil o izvedbi projektov ocenjujemo, da so bila sredstva namensko porabljena. Iz rezultatov o publiciranju raziskav ocenjujemo, da je poraba sredstev gospodarna in učinkovita.	učinek pozitiven.	* Ukrepi, ki se izvajajo v okviru kmetijsko znanstveno raziskovalnega dela in temeljijo na skupnih razpisih z MVŠZT niso državna pomoč (mnenje MF). V poročilo

	konkurenčnost na eni strani ter socialnemu ravnovesju in okoljevarstveni primernosti na drugi strani;						podjetij			vključujemo le sredstva, ki so namenjen raziskovalnemu delu v okviru RE v privatnih podjetjih.
	Rezultati: Nadaljevanje sofinanciranja 3 večletnih raziskovalnih projektov iz razpisa CRP v letu 2006	Skupaj 3 3potekajoči projekti; 3 letna poročila; 2 referata na mednarodni konferenci, 1 objava, 1 tiskovna konferenca								

E95/2004 Zagotavljanje najmanjšega obsega varstva Javnega zavoda Kobilarne Lipica

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2005	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/ negativen/ ni ga še možno določiti)	Opomba
Zagotavljanje najmanjšega obsega varstva Kobilarne Lipica	Plan: Ohranjanje in razvoj črede najmanj 358 konj, kolikor jih določa potrjen rejski program. Zagotavljanje prostorskih in drugih pogojev za kakovostno rejo. Varovanje in ohranjanje kulturnega spomenika državnega pomena za R Slovenijo.	Število konj; Ohranjanje vseh zakonsko predpisanih llinij žrebcev in rodov kobil; Kvaliteta reje, oskrbe in nege konj; Vzdrževanje dobrih pogojev reje.	2002	Število konj 287 Pomanjkanje hlevskih in pašnih zmogljivosti		Na področju ohranjanja črede konj je cilj realiziran, za dobro rejsko delo pa je treba stalno stremeti za širši genetski potencial in ohranjanje zadostne velikosti populacije za	856.587 EUR	Sredstva so bila uporabljena učinkovito. Konji so v dobrem rejnem stanju in primerni kondiciji ter so zadovoljivo oskrbovani.	Učinek je pozitiven, saj je v rejskem in konjeniškem pogledu čreda konj boljša od predhodnega leta, kobilarna pa ima boljše urejene hlevske in pašne	Shema je bila priglášena iz pravne varnosti

	<p>Rezultati:</p> <p>Ohranjene so vse linije in rodovi lipincev, čreda 392 konj dosega velikost populacije, potrebne za izvajanje kakovostnega rejskega programa.</p> <p>Obnavljajo se hlevi in vzdržujejo obstoječe ter oblikujejo nove pašne površine na posestvu.</p> <p>Jahališča namenjena konjeniškim dejavnostim ter šolanju konj so urejena.</p> <p>Varuje se tudi kultivirana kraška krajina, tako da so zagotovljene prostorske in druge možnosti za kakovostno rejo konj lipicanske pasme.</p>	<p>čreda 392 konj</p>			<p>izvajanje kakovostnega rejskega programa.</p> <p>Čreda je dosegla obseg, ki omogoča, da se vsako leto lahko proda večje število kvalitetnih konj.</p>		<p>Zdravstvena oskrba konj je urejena. Hlevi, pašne-travniške površine in jahališča so v dobrem stanju, na dislociranem posestvu so pridobljene nove pašne površine</p>	<p>zmogljivosti.</p>	
--	---	-----------------------	--	--	--	--	---	----------------------	--

*Vira podatkov za rezultate sta Poročilo komisije za letni pregled kobilarne in letno poročilo o delu Kobilarne Lipica.

GOZDARSTVO

E97/2004 Financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove- leto 2007

Ukrep / program	Kratek opis cilja (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2005	Uspešnost	Vložena sredstva DP v 000 SIT	Učinkovitost	Učinek (pozitiven/negativen/ni ga še možno določiti)	Opomba
Obnova zasebnih gozdov	Plan: Naravna obnova in obnova gozda s sadnjo in setvijo	Planski obseg – 1.380 ha	2007			55%	PP 1411 427.003,77 €	100%		Uspešnost doseganja planskih ciljev je bila na sorazmerno skromni ravni, ker je bil zaradi še vedno močno povečanega poseka zaradi lubadarja, zmanjšan redni posek na pomlajenih površinah gozdov. Zaradi tega je bila zmanjšana naravna obnova.
	Rezultati: Obnovljen gozd in dobava sadik in semena gozdnega drevja za obnovo	Opravljena obnova: 520,7 ha - naravna obnova in 233,8 ha s sadnjo in setvijo 519.982 kom nabavljenih sadik in 3.605 kg semena								
Nega zasebnih gozdovih	Plan: Izboljšanje sestojne zasnove, mešanosti drevesnih vrst, mehanične stabilnosti sestojev ter vitalnosti osebkov z ustrezno nego gozdnih sestojev	Nega gozdov 2.150 ha	2007			176%	PP1441 319.802,78 €	100 %		Nega je bila izvedena na objektih za katere so bili postavljeni nižji časovni normativi, ki so omogočali količinsko prekoračitev plana
	Rezultati: Opravljena nega v mlajših razvojnih fazah gozda	Opravljena nega 3.791 ha								

Obnova gozdov na pogoriščih in obnova gozdov poškodovanih v naravnih ujmah	Plan: Obnova gozda poškodovanega zaradi naravnih ujm in na požariščih	Priprava tal, sestoja, obnova 347 ha				126%	PP 2248 634.498 €	100%		V letu 2007 se je nadaljevalo s sanacijo največjih požarišč in žarišč lubadarja, kar pa bo v prihodnjih letih potrebno nadaljevati i in bo zahtevalo povečanje razpoložljivih sredstev na postavki.
	Rezultati: Obnova poškodovanega gozda zaradi naravnih ujm in požarov	Obnova s sadnjo in setvijo 438,20 ha zagotovljeno 315.213 kom sadik gozdnega drevja in 7.567 kg semena		Poškodovani gozdovi zaradi namnožitve podlubnikov						
Preventivno varstvo gozdov	Plan: Preprečevanje škodljivih posledic, ki jih povzročajo dejavniki žive in nežive narave v gozdovih, predvsem s pomočjo preventivnih ukrepov, ki zagotavljajo biološko ravnotežje	Plan: 9.680 delovnih dni	2007	Prenamnožene populacije podlubnikov kot posledica zaradi suše oslabelega gozdnega drevja		84%	PP 6326 738.071 €	100 %	Izvedena dela so bila izpod načrtovanega, ker se je uvedlo nova spoznanja v preventivno varstvo, ki zahtevajo manj časa za postavljanje in nadzor lovnih nastav.	Populacije podlubnikov še niso vrnjene v železno stanje. Prenamnožitev je dosegla kulminacija in je v fazi stagnacije.
	Rezultati: Ohranjanje in vzpostavljanje biološkega ravnotežja	Za izvedbo preventivnega varstva gozdov je bilo porabljenih 64.813 delovnih ur za zatiranje podlubnikov, postavljenih 4.322 lovnih pasti, 785 lovnih nastav, porabljeno 1,5 l dovoljenega insekticida								
Ostalo varstvo zasebnih gozdovih	dni Individualna in kolektivna zaščita sadik gozdnega drevja v zasebnih gozdovih	Plan: 6.300 delovnih dni					Cilji so bili realizirani Na ravni 100 %	100%		
	Rezultati: Sadike gozdnega drevja so bile individualno ali skupinsko zaščitene	Za izvajanje ukrepov je bilo porabljenih 49.885 del.ur								

Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih	Plan: Ohranjanje in izboljšanje habitatov prostoživečih živali v zasebnih gozdovih in zmanjševanje njihovega pritiska na kmetijske površine	Plan: 2.000 delovnih dni, Sadnja plodonosnih drevesnih vrst Vzdrževanje vodnih virov	.		Cilji so bili realizirani 100 %	PP 6328 95.485 €	100 %		
	Rezultati: Vzdrževanje in osnove pasnih površin, grmišč, vodnih virov, sadnja plodonosnega drevja, postavljanje gnezdnic,	31 ha vzdrževanja grmišč, 346 ha vzdrževanja travnih in pašnih površin, osnove pasnišč 1,00 ha, vzdrževanje 107 vodnih virov, postavljenih 178 kosov gnezdnic, posajenih je bilo 7.215 kom sadik plodonosnega drevja,							
Protipožarno varstvo na Krasu	Plan: 2.300 delovnih dni za izvajanje ukrepov	Protipožarne ovire	.		Cilji so bili realizirani	PP 6329 196.567 €	100 %		Pomembno je vzdrževanje obstoječe infrastrukture za preprečevanje širjenja požarov in izgradnja nove
	Rezultati: Izgradnja in vzdrževanje protipožarnih presek, zidov in stez ter postavljanje opozorilnih tabel	Zgrajenih je bilo 24 km in vzdrževano 167 km protipožarnih presek, zgrajeno in vzdrževano 2,35 km požarnih zidov in postavljenih 44 kom opozorilnih tabel : za izvajanje ukrepov protipožarnega varstva gozdov na Krasu je bilo skupaj sofinancirano 44.280 delovnih ur.							

E98/2004 Javna gozdarska služba – leto 2007

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2005	Uspešnost	Vložena sredstva DP v 000 SIT	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Javna gozdarska služba	<p>Cilji (Plan): Zagotoviti izvajanje nalog javne gozdarske službe: - spremljanje stanja in usmerjanje razvoja gozdov; - Izvedba popisa razvrednotenja in poškodovanosti gozdov na mreži 16X16 km (raven I) in intenzivnega monitoringa stanja gozdov v Sloveniji (11 ploskev-FOREST-FOCUS-raven II) kot ga zahteva EU, - ohranjanje in razvoj gozdne semenarske in drevesničarske dejavnosti - razvoj informacijskih sistemov, standardov za gozdarstvo - Izvedba tečajev za usposabljanje in izobraževanje lastnikov gozdov.</p> <p>Rezultati: Naloge javne gozdarske službe so bile izvedene v celoti</p>	<p>-Izdelava gozdnogospodarskih in 15 letnih lovskogojitvenih načrtov -izvedba popisa razvrednotenja in poškodovanosti gozdov -izvedba tečajev</p>	2007			<p>Dolgoročni cilji: Spremljanje stanja gozdov: 100% Usmerjanje razvoja gozdov: 80% Izobraževanje, usposabljanje: 100% Letni cilji: 100%</p>	18.648.348 €	Program za katerega je Vlada izdala soglasje je bil v celoti realiziran.	100%	
		<p>-Izdelava gozdnogospodarskih načrtov za 1/10 površine gozdov in odpravljen zaostanek iz prejšnjih let, -izvedeno programirano vlaganje v gozdove -popis razvrednotenja in poškodovanosti gozdov izveden -tečaji izvedeni</p>								

RIBIŠTVO

K(2004)2122 – Enotni programski dokument – ukrepi s področja ribištva

Ukrep / program	Kratek opis (max. dva do tri stavke)	Kazalniki	Izhodiščno (referenčno) leto	Začetno (referenčno) stanje	Izračun za leto 2007	Uspešnost	Vložena sredstva DP	Učinkovitost	Učinek	Opomba
Ribogojstvo, predelava in trženje	Cilji (Plan): izboljšanje konkurenčnosti sektorja in izboljšanje kakovosti proizvodov	Število podprtih/izvedenih projektov	2004			100 %	SLO del 380.085 EUR - izplačan SLO del obveznosti iz 2007	Namen ukrepa v letu 2007 je bil dosežen.	Na nivoju EPD se sredstva porabljajo skladno z odobrenimi pravicami črpanja.	Delež sofinanciranja s strani EU znaša 75 % Gre za večleten program, zato učinka ni možno numerično prikazati na letni ravni.
	Rezultati:	Št. zaključenih projektov Število posodobljenih ribogojnic: Število posodobljenih predelovalnih enot Podatke po ostalih kazalnikih bo smiselno podati šele ob koncu leta po zaključku posameznih projektov in to kumulativno od leta 2004 naprej.	0 0 0	7 2 5						

Na področju ribištva so se v letu 2007 izplačevala sredstva na podlagi Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije 2004–2006, ki so bila odobrena v letu 2006. Republika Slovenija je za to iz lastnih sredstev namenila 380.085 evrov. V letu 2007 ni bilo novih dodelitev oziroma odobritev sredstev.

Preglednica I.: Dodeljene državne pomoči po posameznih shemah pomoči v letih 2005, 2006 in 2007, dajalca pomoči MKGP

KATEGORIJE POMOČI	DRŽAVNIH	ŠTEVILKA PRIGLASITVE	NAZIV PRIGLASITVE	2005 - SIT	2006-SIT	2007 - EUR	OPOMBA
		E84/2004	Ukrep pomoči pridelavi semenskega krompirja in krompirja v 100 m izolacijskem pasu	18.885.998	10.999.605	2.339	
		E85/2004	Neposredno plačilo za oljne buče	323.200.148	266.616.143	49.128	
TRŽNO CENOVNI						51.467	
		E86/2004	Zdravstveno varstvo rastlin – odškodnine	9.457.599	15.827.000	155.713	
		E94/2004	Odprava posledic naravnih nesreč	1.701.165.372	2.409.094.619	9.157.311	
		E87/2004	Veterinarski ukrepi v kmetijstvu - odškodnine			38.470	
TRŽNO CENOVNI - ODŠKODNINE				1.710.622.971	2.424.921.619	9.351.493	
TRŽNO CENOVNI - SKUPAJ						9.402.960	
		E93/2004 ¹ -brez Ribnice	Ukrepi kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja	501.007.631	126.877.851	0	
		E88/2004	Podpora prestrukturiranju vinogradniških površin	346.390.006	0	0	
		E89/2004	Podpora potrjenim programom izobraževanja in promocije organizacijam proizvajalcev ter podpora za promocijo vina;	425.306.120	439.241.331	1.764.534	
		XA 23/2007	Pomoč za plačilo zavarovalnih premij za leto 2007	0	416.563.349*	3.971.971	*sheme pomoči: XA 13/06 in N209/2006
		XA 45/05	Pomoč mladim kmetom za prevzem kmetij	469.840.000	799.646.739	274.742	
		XA 150/2007	Podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju			180.195	
		XA 173/2007	Zdravstveno varstvo rastlin - majski hrošč			126.194	
		XA 281/2007	Tehnična podpora informiranju o generičnih lastnostih mesa			130.865	
		E83/2004	Politika kakovosti	723.904	1.247.165	0	
		E82/2004	Ukrepi na področju čebelarstva v RS	25.145.856	0	0	
RAZVOJ PODEŽELJA - NACIONALNI UKREPI						6.448.502	
		K(2007)4136	Program razvoja podeželja 2007-2013			10.102.370	
		CCI2004 SI 06GDO 00	Program razvoja podeželja 2004-06	3.947.975.634	5.046.696.996	28.821.954	
		K(2004)2122	Enotni programski dokument	1.081.678.519	1.706.785.148	6.814.733	Del sredstev je dodeljen po shemi de minimis v

KATEGORIJE DRŽAVNIH POMOČI	ŠTEVILKA PRIGLASITVE	NAZIV PRIGLASITVE	2005 - SIT	2006-SIT	2007 - EUR	OPOMBA
						gospodarstvu
SOFINANCIRANI UKREPI - NACIONALNI DELEŽ			3.162.358.598	6.017.944.314	45.739.058	
RAZVOJ PODEŽELJA - SKUPAJ					52.187.560	
	E87/2004	Veterinarski ukrepi v kmetijstvu	3.664.218.717	3.373.855.686	13.223.049	
	E91/2004	Identifikacija in registracija živali	28.368.923	40.547.925	18.978	
	E92/2004	Strokovne naloge v živilorejski proizvodnji	1.974.435.220	1.950.469.321	8.191.275	
	E95/2004	Zagotavljanje najmanjšega obsega varstva Javnega zavoda Kobilarna Lipica	209.976.852	203.541.000	856.587	
	E96/2004	Kmetijsko svetovanje	2.418.263.319	2.481.854.644	10.759.746	
	E102/2004	Raziskave in razvoj	4.035.000	2.280.000	14.501	
JAVNE SLUŽBE IN DRUGE STORTIVE ZA KMETIJSTVO					33.064.136	
	E97/2004	Financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove	616.871.034	429.497.830	2.638.296	
	E98/2004	Javna gozdarska služba	4.429.629.078	4.377.976.706	18.648.368	
GOZDARSTVO - SKUPAJ Z GOZDARSKIM ZAVODOM					21.286.664	
	K(2004)2122	Enotni programski dokument FIUR - lastna udeležba	17.258.712	16.190.305	380.085	
	N 297/2004	Pomoč sektorju ribištva - Ukrepi v morskem ribištvu in ribogojstvu	29.749.212	0	0	
RIBIŠTVO					380.085	